

## Kallelse till kommunstyrelsen den 23 januari 2024

### klockan 8.15

Som ledamot i kommunstyrelsen kallas du till sammanträde. **Har du förhinder kontakta [kommun@stromsund.se](mailto:kommun@stromsund.se)** i god tid, så sekreteraren hinner kalla din ersättare.

Möjlighet att delta på länk kommer finnas. Endast friska ledamöter får delta på plats.

### Sammanträdets plats

Sammanträdesrum Almen, kommunkontoret i Strömsund.

### Utsändningsdag

Tisdag 16 januari 2024.

### Program

08.15 Information från framtids- och utvecklingsförvaltningen

09.30 Paus

10.00 Information från kommunledningsförvaltningen

10.30 Skrivelse till Trafikverket gällande belysning längs med de planerade gång- och cykelvägarna vid Hallviken och Tullingsås

10.45 Revidering av riktlinje för attest av ekonomiska transaktioner

11.00 Gruppmöten

12.00 Lunch

13.00 Gruppmöten

14.00 Information från Kommunförbundet Jämtland/Härjedalen

14.45 Sammanträde

### Välkommen

Susanne Hansson, ordförande

Lisa Lundgren, sekreterare

0670-161 06 eller [lisa.lundgren@stromsund.se](mailto:lisa.lundgren@stromsund.se)

## Föredragningslista

- 1 Fastställande av föredragningslistan
- 2 Kommunstyrelsens ordförande informerar
- 3 Information från Kommunförbundet Jämtland Härjedalen
- 4 Motion om innovationsråd i Strömsunds kommun
- 5 Ansökan om driftbidrag till skoterleder 2023-2024 - Strömsunds skoterallians
- 6 Ansökan om stöd 2024 från Fjällsjö Framtid
- 7 Bidrag för drift av samlingslokaler 2024
- 8 Bolagsstyrningsrapport 2023 samt Internkontrollplan 2024 från Biogas i Jämtland-Härjedalen AB
- 9 Fiberanslutning av mobilmaster - Net4Mobility
- 10 Avstängning av elev
- 11 Läsårstider 2024/2025, för gymnasieskolan och vuxenutbildningen exklusive SFI vid Hjalmar Strömerskolan
- 12 Kvalitetsarbete läsåret 2022/2023 - gymnasieskolan inom framtids- och utvecklingsförvaltningen
- 13 Skrivelse till Trafikverket efter samråd gällande belysning längs med de planerade gång- och cykelvägarna vid Hallviken och Tullingsås
- 14 Revidering av riktlinje för attest av ekonomiska transaktioner
- 15 Policy för sponsring
- 16 Revidering av styrdokument mot mutor, jäv och korruption i Strömsunds kommunkoncern
- 17 Initiativärende från Moderaterna om fördjupad uppföljning av gymnasieutbildningen
- 18 Redovisning av delegationsbeslut
- 19 Delgivningar

Diarienummer KS.2022.807

## Motion om innovationsråd

Moderaterna, genom Simon Högberg, har inkommit med en motion om att Strömsunds kommun bör inrätta ett innovationsråd. Motionen anhängiggjordes i kommunfullmäktige § 186/2022.

I sin motion anger motionärerna "att våga tänka nytt, titta på goda exempel för att skapa en attraktivare kommun kräver ett Innovationsråd där näringsliv och politiker tillsammans kan ta fram förslag till åtgärder. Resultatet av arbetet ska samtidigt utgöra grund för en gemensam vision om hur vi vill att Strömsunds kommun ska se ut de närmaste 5-10 åren." Moderaterna yrkar att kommundirektören får i uppdrag att presentera förslag på utformning av ett Innovationsråd.

Näringslivsutskottet gav den 3 oktober 2023, § 31, näringslivschefen i uppdrag att starta arbetet med att ta fram en näringslivsstrategi med tillhörande kommunikationsplan för Strömsunds kommun. Näringslivschef, Patrik Jemteborn, anger att man i framtagandet av Näringslivsstrategin planerar att inhämta synpunkter från en referensgrupp bestående av representanter från näringslivet.

Då utformningen av den referensgruppen är snarlik det Innovationsråd som motionen föreslår, samt att syftet för Innovationsrådet tangerar det planerade arbetet med näringslivsstrategin, föreslås bifall till motionen. Hur rådet ska utformas, organiseras, namnges samt arbeta presenteras i det förslag på utformning som kommundirektören får i uppdrag att ta fram, i det fall motionen vinner bifall i kommunfullmäktige.

## Förslag till beslut

Motionen bifalls.

## Bilagor

Motion

## **Ansvarig förvaltning och tjänsteperson**

Kommunledningsförvaltningen, Elin-Maria Eriksson, Verksamhetscontroller

## **Beslut skickas till**

Kommundirektör

Patrik Jemteborn, framtids- och utvecklingsförvaltningen

## **Motion om att utreda möjligheterna till ett Innovationsråd i Strömsunds kommun**

När de går bra för våra företag mår kommunen bättre. De är våra företagare, stora som små i olika branscher som skapar skatteintäkter som i sin tur omvandlas till offentlig välfärd där vård, skola och omsorg är kärnuppslagen i kommunen.

Vi lever i en hård konkurrens med andra kommuner i Sverige, vi måste bli bättre på att profilera oss. Behovet av mer kvalificerad kompetens till både kommun och framför allt våra företag är betydande. De är många runt omkring i vår kommun som vill bidra till en bättre samhällsutveckling. Vi kan bli en ledande företagskommun om bara viljan finns och de är då vi får möjligheter till fortsatta satsningar på välfärden. Varje arbetsplats, varje nyanställning är viktig för vår kommun.

Som exempel kan nämnas engcon som är världsledande i sin bransch, ”the noble art of digging”. Företaget som värderas till mer än 10 miljarder erövrar världen med Strömsund som bas. Engcon fortsätter sin framgångsrika resa och kommer att fortsätta sin expansion om de rätta förutsättningarna finns i vår kommun.

Att våga tänka nytt, titta på goda exempel för att skapa en attraktivare kommun kräver ett Innovationsråd där näringsliv och politiker tillsammans kan ta fram förslag till åtgärder. Resultatet av arbetet ska samtidigt utgöra grund för en gemensam vision om hur vi vill att Strömsunds kommun ska se ut de närmaste 5-10 åren.

Önskvärda och tänkbara fokusområden får bli föremål för Innovationsrådet.

Vi yrkar att kommundirektören får i uppdrag att presentera förslag på utformning av ett Innovationsråd.

Moderaterna i Strömsunds kommun

den 9 januari 2024

---

Diarienummer KS.2023.788

## **§ 11 Ansökan om driftbidrag till skoterleder 2023-2024 - Strömsunds skoterallians**

Strömsunds skoterallians har, genom kassör Emelie Bergman, inkommit med en ansökan om 330 000 kronor i driftbidrag till skoterleder för säsongen 2023-2024.

Skoteralliansen underhåller cirka 160 mil skoterleder, genom ideell arbetstid, för att upprätthålla ett ledsystem av god kvalitet med fokus på säkerhet.

För säsongen 2022-2023 beviljades Strömsunds skoterallians ett driftsbidrag till skoterleder om 200 000 kronor.

### **Underlag till beslut**

Tjänsteskrivelse

Ansökan om driftsbidrag

### **Yrkande**

Ordföranden föreslår arbetsutskottet besluta att bevilja Strömsunds skoterallians 200 000 kronor i driftbidrag för säsongen 2023-2024 och att medel hänvisas ur kommunstyrelsens budget.

### **Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

1. Strömsunds skoterallians beviljas 200 000 kronor i driftbidrag för säsongen 2023-2024.
2. Medel hänvisas ur kommunstyrelsens budget.

### **Jäv**

Simon Högberg (M) anmäler jäv och deltar inte i handläggning eller beslut av ärendet.

Diarienummer KS.2023.788

## **Ansökan om driftsbidrag till skoterleder**

Strömsunds skoterallians har, genom kassör Emelie Bergman, inkommit med en ansökan om 330 000 kronor i driftbidrag till skoterleder för säsongen 2023-2024.

Skoteralliansen underhåller cirka 160 mil skoterleder, genom ideell arbetstid, för att upprätthålla ett ledsystem av god kvalitet med fokus på säkerhet.

För säsongen 2022-2023 beviljades Strömsunds skoterallians ett driftsbidrag till skoterleder om 200 000 kronor.

### **Förslag till beslut**

1. Strömsunds skoterallians beviljas 330 000 kronor i driftbidrag för säsongen 2023-2024.
2. Medel hänvisas ur kommunstyrelsens budget.

### **Ansvarig förvaltning och tjänsteperson**

Kommunledningsförvaltningen, Elin-Maria Eriksson, Verksamhetscontroller

### **Bilagor**

Ansökan om driftsbidrag

### **Beslut skickas till**

Strömsunds skoterallians

Kommunledningsförvaltningen, ekonomi

Skoteralliansen i  
Strömsunds kommun

Ansökan  
2023-11-22  
Strömsunds kommun  
Box 500  
833 24 STRÖMSUND

Ansökan om driftbidrag till skoterleder

Strömsunds Skoterallians bildades 2004. Alliansens medlemmar består av samtliga 16 skoterklubbar som finns i kommunen. Sammantaget har klubbarna över 3 500 aktiva och stödmedlemmar. Alliansens syfte och ändamål är att för medlemsklubbarnas räkning arbeta med finansieringsfrågor, ledkartor, utveckling av skoterleder, säkerhet och utbildningsfrågor. Samverkan med angränsade skoterorganisationer och kommuner sker fortlöpande. Alliansen verkar för ett fungerande ledsystem och sätter fokus på säkerheten.

Ett ledsystem av god kvalitet skapar god säkerhet, minskar okynnesåkning, ger positiva miljöeffekter och gynnar turismnäringen och andra näringsidkare i hela kommunen.

Arbetet med att underhålla de ca 160 mil skoterleder som alliansen klubbar ansvarar för bedrivs nästan uteslutande av engagerade medlemmar i klubbarna. Arbeta bedrivs många gånger med egna privata skotrar och annan utrustning. Det läggs ned tusentals timmar varje år helt ideellt på skoterlederna.

Alla klubbar har stora investeringsbehov för att klara av att sköta och förbättra lederna, vindskydd och andra anläggningar. Kostnader för bränsle och oljor med mera ökar från år till år.

Vi ser att bränslepriset fortsätter att öka och gått upp med ca 22 %.

Med ovanstående bakgrund söker Strömsunds Skoterallians sitt bidrag på 1 687kr per mil = 270 000kr + 22% ökning, total summa **330 000kr** för säsongen 2023/2024. Summan baseras på klubbarnas mångåriga erfarenhet av drift av skoterleder samt redovisade driftkostnader.



Emelie Bergman

Kassör

Strömsunds Skoterallians



Diarienummer KS.2023.783

## Ansökan om stöd från Fjällsjö framtid 2024

Fjällsjö Framtid har, genom ordförande Margareta Mårtensson, inkommit med en ansökan om stöd för 2024. Föreningen ansöker om 250 000 kronor, vilket är samma summa som beviljades i stöd för verksamhetsåret 2023.

Föreningen anger att lönekostnader är deras största utgift men att de minskat sin personalstyrka och idag har en byvaktmästare samt en servicelots på halvtid och en deltidadministratör. Servicen som föreningen erbjuder är bland annat kopiering, översättning, lån av dator, gräsklippning, snöskottning och fönsterputsning samt hjälp med varuinköp och städning. Föreningen ger också ut Fjällsjöbladet med information från lokalsamhället och anordnar lokala evenemang.

### Förslag till beslut i kommunstyrelsen

1. Föreningen Fjällsjö Framtid beviljas ett bidrag om 250 000 kronor.
2. Medel anvisas ur kommunstyrelsens bidrag för kommunal servicefunktion 2024.

### Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Kommunledningsförvaltningen, Elin-Maria Eriksson, Verksamhetscontroller

### Bilagor

Ansökan

Verksamhetsrapport 2023

Verksamhetsberättelse 2023

### Beslut skickas till

Fjällsjö Framtid

Kommunledningsförvaltningen, ekonomi

### **Ansökan om stöd för 2024**

*Under 2023 fick Utvecklingsgruppen Fjällsjö Framtid ett ekonomiskt stöd från Strömsunds kommun för att kunna upprätthålla den service och tjänster vi utför för bygden och byborna. För mer information se bifogad rapport över vår verksamhet under 2023 "Föreningens åtaganden enligt avtal mellan Strömsund kommun och Fjällsjö framtid gällande utveckling och verksamhet".*

**Det stöd vi har fått från kommunen tidigare år har hjälpt oss att kunna driva föreningen vidare och kunna ge våra kunder den service de behöver.** Att vara den där "någon" som kan hjälpa till eller lotsa vidare. Vår service är extra viktig för de äldre som bor själv och inte har hälsan eller orken att ta i tu med gräsklippning, snöskottning, fönsterputs, bära hem varor eller städa själva. Vi är ett viktigt komplement till hemtjänst som gör att personer kan klara av att bo hemma så länge som möjligt. Vi hjälper till med stort som smått! På byservicekontoret får man personlig hjälp med bl.a. att kopiera, översätta, ta fram blanketter på nätet och låna dator. Vi ger även ut FjällsjöBladet och hjälper till att sprida info om bygdens aktiviteter och gynna lokala företagare med att synas i våra kanaler. Vi anpassar oss hela tiden efter de behov som finns. Vi arrangerar även lokala evenemang som marknader bl.a. tillsammans med andra föreningar på byn, samt uppmuntrar eldsjälur årligen med våra utmärkelser "Årets Fjällsjöbo" samt servicepriset "Guldhjärtat".

**Vi är mycket glada över den ökade befolkning vi sett på senare år, mycket tack vare den inflyttning som varit, både inrikes men även utrikes.** Vår roll blir extra viktig här att ge de inflyttade en bra start och nätverk. Vi driver t.ex. språkcafé 3 dagar i veckan just nu och det är mycket populärt och värdefullt för våra inflyttare från Tyskland, Holland och Ukraina. Det har blivit attraktivt att bosätta sig i Backe och många barnfamiljer väljer att köpa hus här. Vi tror på en ljus framtid för Backe! Vet att ekonomin är tuff för alla verksamheter. Men att "någon" finns att vända sej till när man inte kan språket eller saknar dator, bil och BankID mm.är ovärderligt. Vi vet ju alla hur komplicerat det kan vara att exempelvis komma i kontakt med myndigheter mfl via telefon

**Vi har fullt fokus på att finansiera vår verksamhet framöver men har trots allt större utgifter än inkomster i arbetet för att upprätthålla service och utveckling i Fjällsjöområdet.** Det är tufft för föreningar över lag just nu. Lönekostnaderna är vår enskilt största utgift, men även vår viktigaste resurs utifrån ett service- och utvecklingsperspektiv. Vi har under året slimmat vår personalstyrka och har endast en servicelots på 50%, en byvaktmästare och en deltids administratör anställda i dagsläget. Vi har även gett arbete till ungdomar under högsäsong. Det är ibland en svår balansgång med just personal eftersom då vi drar ner på kostnader och timmar drar vi även ner på det viktiga utvecklingsarbetet som behövs för att driva oss framåt.

**Det tar mycket tid och energi från vårt utvecklingsarbete att hela tiden behöva oroa oss inför kommande år och hur vi ska kunna upprätthålla den service som behövs.** Dessutom är våra fastigheter och fordon gamla och kräver renoveringar vilket kan leda till många oförutsedda kostnader. Till 2023 fick föreningen 250 000 kr,och vi ansöker igen om samma summa inför verksamhetsåret 2024. Vi är mycket tacksamma för detta bidrag, det ger en stor trygghet att veta att vi har stöd från kommunen och vi ser fram emot ett fortsatta gott samarbete under kommande år.

Även om vi inte är överens i alla frågor så har vi ju alla samma mål, **våra innevånares bästa!**

Med vänlig hälsning

Ordförande Margareta Mårtensson

Fjällsjö Framtids styrelse



## Utvecklingsgruppen Fjällsjö Framtids Verksamhetsberättelse för 2022 Tom. April 2023

### PERSONAL

Verksamhetsledare: Linnea Bergström 75 % (Administration och projektledning) slutar 230501

Servicelots och admin: Ingegerd Berglund 50%. Ingegerd bokför åt några mindre föreningar och arbetar som servicelots på kontoret

Byvaktmästare Albin Andersson (100%) + Dennis Holmgren under vintern vid behov av extra arbetskraft.

Vi hade dessutom två ungdomar Max Svenson och Zeth Johansson som jobbade under sommaren.

Byvaktmästarna har skottat snö, krattat och klippt gräs samt utfört underhåll på våra egna och andras fastigheter

Som ny administratör har vi anställt Jennie Nilsson from 230501.

### STYRELSEN

Margareta Mårtensson (Ordförande)

Camilo Bustamante (Vice Ordförande)

Ing-Brith Månsson (Kassör)

Ulrica Ericsson (Ledamot)

Torbjörn Törnqvist (Ledamot)

Suppleanter: Moa Antonsen, Jessica Andreasson, Åsa Gjersvold och Inger Kraft Etzler

### FASTIGHETER

Kyrkvägen har följande företagare som hyr lokaler: Dianas Salong med solarium Ainas Kläder samt Gittans fotvård.

Gittan har numera tagit pension och efterträds av Amanda Sjödin som har sin salong på Torgvägen i ett av f.d. SCAs kontor.



Torgvägen: Vi hade en förhoppning om att kunna öppna upp f.d. Blomsterhörnets lokal som en "Pop-up butik" med kortare hyresavtal för en helg eller en vecka eller enligt överenskommelse.

Lokalen är fortfarande ledig men används nu som språkcafé och hyrs ut till möten mm.

F.d. SCAs lokaler börjar fyllas, Amanda Sjödin hyr två rum till sin fotvårdssalong, Gunnar Bergström använder en lokal till körkortsfotografering mm, och LEADER kommer att hyra ett kontor FROM 230501 dit Linnea kommer att flytta. Dessutom planerar "Bankomat" att installera en uttagsautomat i fastigheten.

Vi har även varit i kontakt med kommunen om att vi har bra kontorslokaler till uthyrning med tillgång till fiber men intresset har varit svalt.

## AKTIVITETER UNDER ÅRET



Halloween



JULMARKNAD PÅ STENHAMMAREN



Ankom: 2023-11-19 Ärende: KS.2023.783 Handling: 2055188



FJÄLLSJÖMARKNA´N

**-Fjällsjömarknan.** En ny arbetsgrupp med deltagare från bla Fjällsjö Framtid gjorde ett fantastiskt arbete att på rekordtid och utan tidigare erfarenheter lyckas få till en Fjällsjömarknad. Många knallar, mycket aktiviteter för barnen, ett strålande väder och dessutom Efterfest på Pausat (nuvarande Capitan)

#### **-Halloween**

Ett uppskattat Halloween disco med efterföljande skräckvandring anordnades på Stenhammaren för barn från klass 4 av bla Jessica och Carina Andreasson

#### **-Julmarknad på Stenhammaren**

Årets julmarknad blev på Stenhammaren - ett mycket lyckat koncept visade det sig! Mysig stämning och försäljning både inom- och utomhus, där det såldes sötsaker, tunnbröd, hantverk, souvenirer och konst! Skoterklubben grillade hamburgare och Hembygdsföreningen gjorde kolbullar, PRO sålde lotter, ICA Nära hade tävlingar, Fjällsjö Framtid tipsslinga och Backe IF höll loppis och servering öppen med hembakat fika. Barnen fick komma på tomtebesök i bagarstuga på hembygdsgården där tomtens lillebror tog emot, tomtemor fotade de som ville och Loppisbröderna bjöd på godis till alla barnen! Babuscas huskys från Noret körde barn och vuxna i vagn runt Stenhammarsområdet och 11 hundar turades om att dra

#### **-Luciakonsert**

I samarbete med Svenska kyrkan bjudit in till en Luciakonsert i en fullsatt kyrka. Fjällsjö-Bodums kören och barn från Fjällsjöskolan medverkade. Samtidigt gjordes en insamling till Ukraina gjordes.

**-Språkcafe** varje arrangeras varje vecka med deltagare från Ukraina, Tyskland, Ryssland och Nederländerna. Susanne Forsberg, Christina Åhren, Ingbritt Månsson, Anna Johansson och Linnea Bergström håller i det. Nu över 30 "elever".

**-Motverka avveckling av bygden** Fjällsjö Framtid arbetar löpande med informationshämtning och dialoger för att hitta lösningar och skapa förutsättningar för att kunna bo och verka på orten. Nu senast genom att stötta RSMHs verksamhet.

**-FIBER:** Fjällsjö framtid har hjälpt till att sprida information om fiber på byn på hemsida och i FjällsjöBladet. Open Infra kommer enligt uppgift att börja gräva för fiber under vår-sommar-höst

De var inbjudna till mötet men kunde inte närvara, men låter hälsa att planerna är att börja gräva under sommaren.

**-FLYKTINGHJÄLP** Fjällsjö framtid har under året hjälp till att samla in pengar, möbler, kläder och mat till Ukraina och till våra ukrainska flyktingar

**-Fjällsjö Framtids fond** – för Fjällsjös bevarande och utveckling I år har fondmedel gått till:

- Inköp av presenter till nyfödda
- Inköp av julgrupper och julgodis till boende och personal på Älvgården
- Julpyssel till flyktingbarnen
- Inköp av skateboards och skyddsutrustning för utlån till Backe Bike Park

- Verka för **trygghet i Backe**. FF har samarbetat med Polisen genom Grannsamverkan. Vi har medverkat på Trygghetsvandring under mars månad 2021 och hjälpt till att sprida information om kommunens Trygghetsenkät. Resultatet visade att vi känner oss ganska trygga i Backe! De områden som pekades ut som otrygga har åtgärdats under sommaren. 2022. Men ännu har inget hänt. Det gällde framförallt belysning runt torget

## **FF byservicekontor:**

- Marknadsföring av Backe , via Backe.nu, Fjällsjö Framtids facebook och Instagram, Fjällsjöbladet
- Sprider info från kommunen, om t.ex. ÅVC, kulturskolan, m.m. samt information från Strömsunds pastorat om Fjällsjö församling och Hälsocentralen i Backe.
- Kontorstjänster – kopiera/skanna/faxa, internet, läs tidningar & fika
- Infopoint – information om sevärdheter & aktiviteter
- Byvakmästartjänster – snöskottning, gräsklippning, städning, fönsterputsning m.m.
- Byt en bok - lämna en bok och låna en ny
- Utgivningar - FjällsjöBladet (1ggr/mån)
- Möteslokaler - för mindre konferens eller föreningsmöten
- Stödjer lokala konsthantverkare med försäljning i våra lokaler
- Säljer lokala böcker (bl.a. Fjällsjökrönikan, Korpen & Rudsjöboken)
- Säljer medlemskort för Hembygdsföreningen
- Säljer skoterkartor för skoterklubben
- Säljer fiskekort för Fjällsjö FVOF
- Säljer betalsopsäckar för fritidshus
- Mattvätt & tvättstuga
- Gravvård (Fjällsjö kyrkogård)
- Förmedling av minnesblad till begravningar mm
- Språkcafé

Samt kanske viktigast av allt, att vara den där "någon" som man kan fråga om råd och hjälp med stort och smått.



- **Backe Bike Park** (ständigt återkommande punkt under 10 år) Fjällsjö Framtid var projektägare och har i samarbete med Bif och Backe Event genomfört Bike park projektet. För framtida underhåll har det öppnats en "utvecklingsfond" dit besökare kan swisha för att kunna anordna evenemang och underhåll. Men framför allt är det "byns" Bike park och alla har både ansvar och nytta av den. Ta med era barn och barnbarn dit, cyklar och hjälmar finns att låna kostnadsfritt på Fjällsjö framtid.

## Ekonomi

- Ett bidrag på 250 000kr erhöles av Strömsunds kommun för att kunna bedriva verksamheten under 2022. Inför 2023 hade önskat ytterligare 100 000 kr pga. av förhöjda el och värmekostnader samt stora renoveringskostnader i en av våra fastigheter 2022 och för att kunna behålla vår personalstyrka. Men vi fick 250 000 inför 2023 också. Vilket vi ändå är tacksamma för.

Tyvär är föreningens buffert för fastighetsunderhåll tömd. Och vår verksamhet måste slimmas. Vi provade att sluta dela ut Fjällsjöbladet i brevlådorna och i stället lägga ut dem på i butikerna. Men det försöket slog inte väl ut för annonsintäkterna minskade, så vi har återgått till att dela ut bladet i brevlådorna igen.

-Fjällsjö Framtids fondmedel **Fjällsjö Framtids fond** – för Fjällsjös bevarande och utveckling, är separerande från föreningens ordinarie verksamhet och går varje år till sådant som styrelsen beslutar gynna Fjällsjös utveckling och bevarande.

Erhållna donationer och gåvor uppgick 2022 till **17735kr**.

Varav 10 000 är en gåva för hjälp med förmedling av hus

Och 1850 kr är donationer för Gunnar Bergströms fotografering

-De pengar som Fjällsjö Framtid förvaltat från **Vävstugeföreningen** är nu utbetalda och ska användas till att måla och inreda den långa korridoren på Älvgården. Ansvarig Veronica Orrell

-Ett bidrag för **Samhällsservice i Backe på 250 000kr** har beslutats för 2022. Framtids och utvecklingsförvaltningen på Strömsunds kommun tilldelades bidraget för att samarbeta med Backe om ett utvecklingsprojekt. Förslag lagt på gemensam Leaderansökan för ett framtida projekt som kommer att gynna Backe. Men det är många frågetecken som måste redas ut först.

## IDEELLT ARBETE

STORT TACK till alla som hjälpt till på olika sätt under året! Ingen nämnd, ingen glömd. Men ett speciellt tack till alla våra medlemmar som är med och stöttar verksamheten! 2022: 105 medlemmar

Har ni inte köpt medlemskort för 2023 så passa på att göra det idag 😊



## RAPPORT ÖVER FJÄLLSJÖ FRAMTIDS VERKSAMHET 2023

Föreningens åtaganden enligt avtal mellan Strömsund kommun och Utvecklingsgruppen Fjällsjö Framtid gällande utveckling och verksamhet enligt följande punkter:

### "Bevaka och utveckla samhällsservice"

Fjällsjö Framtids verksamhetsledare Linnea Bergström fick utmärkelsen Årets Serviceperson i Strömsunds kommun 2018, ett fint tecken på visad uppskattning av den service vi ger invånarna! Linnea har numera valt att byta arbetsplats men föreningens verksamhet fortsätter.

### Fjällsjö Framtids Byservicekontor tillhandahåller följande tjänster:

- Kontorstjänster – kopiera/skanna/skriv ut, utlåning av dator och internet, läs tidningar & fika
- Byvaktmästartjänster – Snöskottning, gräsklippning, fönsterputsning, enklare städ m.m. samt flyttstäd och husfotografering/annonsering.
- Backe.nu – Backes nyhetsportal med turistinfo, evenemang och nyheter
- Utgivningar - FjällsjöBladet (1ggr/mån) – Gratis annons- och nyhetsblad för hushåll i både Backe och Rossön, ca 850 ex per månad! – Marknadsföring för lokala företag och föreningar
- Turistinformation/Infopoint – information om sevärdheter & aktiviteter
- Möteslokaler - för mindre konferens- och föreningsmöten
- Fondförmedling – vi förmedlar minnesgåvor till fonder online
- Stödjer lokala konsthantverkare med försäljning i våra lokaler
- Tillhandahåller ansökningsblanketter för tankkort till Fjällsjö Petroleum kooperativa mack
- Förmedlar lokala böcker (bl.a. Fjällsjökrönikan, Sörånäsboken ,Korpen och Pangmat)
- Förmedlar medlemskort för Hembygdsföreningen, skoterkartor för skoterklubben, fiskekort för Fjällsjö FVOF
- Förmedlar Strömsunds kommuns betalsopsäckar för fritidshus samt matavfallspåsar
- Mattvätt för uthyrning
- Förmedling av tvätt till Ramsele kemtvätt

- FF har genom hemsidan backe.nu informerat besökare och boenden om service, sevärdheter, evenemang, hus till salu m.m.

- FF har gett ut FjällsjöBladet en gång i månaden, ett lokalt annons- och evenemangsblad med reportage, evenemangskalender och lokala annonser från både Backe och Rossön

- FF har spridit information från Strömsunds kommun i våra kanaler

- FF utser årligen årets Fjällsjöbo samt välkomnar de nyfödda i byn med en gåva

- FF har dialog med företagare och föreningar och reagerar på deras intressen

- FF ansvarar för anslagstavlor i centrum

### **"Bidra till kommunens integrationsarbete"**

- Vi har varit behjälplig som förmedlare av möblemang, kläder och leksaker som inflyttade ukrainare har varit i behov av. Dessutom hjälper vi till med insamling av varor och medel för hjälpsändningar till Ukraina.
  - Vi har haft språkcafé 3 dagar/vecka för våra nya innevånare från Ukraina, Ryssland, Tyskland och Nederländerna.
- FF har tillsammans med Svenska kyrkan arrangerat en Luciakonsert med ett 30-tal barn och vuxna från olika länder och byar, samt musikalen Noas ark som fyllde Fjällsjöskolans aula vid båda föreställningarna.

### **"Stödja kommunens arbete inom arbetsmarknadsområdet"**

- Vi välkomnar praktikanter, och har haft flertalet personer genom åren.

### **"Bidra till kommunens inflyttarverksamhet"**

- "Lediga hus i Backe" på backe.nu där vi hjälper bybor att sälja sina hus. FF är behjälplig med fotografering och annonsering. Flera familjer har under de senaste åren valt att köpa hus och flytta till Backe.
- FF har varit behjälplig med information om lediga lägenheter i Backe
- Hjälp med försäljning av fritidshus
- Föreningen har många inflyttare i sin styrelse

### **"Att vara behjälplig med information angående bredband"**

FF har informerat och spridit information om Open Infra i Backe. Vi har ett gott samarbete med projektledaren Maria Blom som haft mycket hjälp från oss på Byservicekontoret. Äntligen ska det dras fiber i Backe nu när beslutet är taget för både landsbygd och centrala Backe! Grävningen har påbörjats.

### **"Bedriva turistinformation i samarbete med Strömsunds turism"**

- FF har under året varit Infopoint för Strömsunds Turism
- FF tillhandahåller turistbroschyrer från kommunen på Byservicekontoret
- FF hjälper till att marknadsföra sevärdheter i hela kommunen på Byservicekontoret
- FF tillhandahåller betalsopsäckar samt matavfallspåsar

### "Fortsatt arbete med olika turistattraktioner och aktiviteter"

- "Backe Bike Park" – med bl.a. kommunens första asfalterade pumptrack. Backe Bike Park är en spontanidrottsplats för barn och ungdomar fylld med en 600 kvm stor asfalterad Pumptrack, Pumptrail, Dirtline med Wallride, och Skills Arena med Jumpzone. I sommar har vi haft utlån av utrustning för barn och ungdomar samt arrangerat en familjedag tillsammans med RESURScentrum.
- FF har en stor skylt i centrum för att marknadsföra sevärdheter i Backe, där finns även en tvåspråkig översikts/orienteringskarta över byn.
- FF har även en reklamskylt vid vägen som marknadsför lokala företag och kontoret samt Vandringseldorado m.m.
- FF har informerat om sommarevenemang och aktiviteter på backe.nu
- FF inventerar regelbundet aktiviteter och sevärdheter i Fjällsjöområdet.
- FF är ansvarig för Hälsoträdgårn utanför Lasarettet för de boende på Älvgården.

### "Fortsätta samordningen mellan föreningar i Fjällsjö"

- FF har en samordnande roll i Backe och håller sig uppdaterad om det som händer i byn via kontakter med andra föreningar och företag. FF uppdaterar hemsidan med information och bilder från föreningar om evenemang som varit eller komma skall.
- Vi har tillsammans med andra föreningsrepresentanter planerat för ett nytt projekt: Knyta ihop området kring campingen- utegymmet- badplatsen- bikepark-fotbollsplanerna-hembygdsgården till Fjällsjö Friluftsområde med de pengar som öronmärkts för Backe hos Strömsunds kommun, i samarbete med Leader3sam.
- FF har representanter från andra föreningar i styrelsen, bl.a. PRO och hembygdsföreningen samt från näringslivet i Backe.
- FF samarbetar med både skolan, näringslivet och kyrkan med evenemang som bl.a. bikepark, julmarknad och olika musikevent
- FF ingår i en arbetsgrupp för Backe Bike Park tillsammans med Backe IF och Backe Event.

## "Fortsatt arbete att söka lösningar till en långsiktig och hållbar finansiering av verksamheten"

### **Inkomster:**

- FF äger två fastigheter som ger hyresintäkter: Centrumhuset och Kyrkvägen 70 med bl.a. frisörsalong, fotvårdare och klädaffär. Förra året tappade vi SCA som hyresgäst, men lokalerna håller nu på att fyllas med bla LEADER och Bankomat.
- Byvaktmästaren genererar inkomster genom sina tjänster. En prishöjning har skett pga bla ökade bränslekostnader och reparationskostnader på bil och gräsklippare.
- Servicekontoret får in pengar från kopiering, provision på försäljning åt föreningar och hantverkare, förmedlingsavgifter för fonder, annonskostnader, medlemskap, bokföringstjänster m.m.
- FjällsjöBladet ger inkomster genom annonsintäkter. Bladet trycks i svartvitt för att maximera vinsten.
- Föreningen finansierar evenemang med bl.a. sökta medel, donationer och ideellt arbete.

**Resurser:** -Mycket ideellt arbete, bl.a. planering och evenemang!

- Övrigt: Fjällsjö Framtid har också en egen minnesfond för Fjällsjös bevarande och utveckling vilket går till olika ändamål under året och presenteras årligen på årsmötet. Detta ligger dock utanför ordinarie verksamhet men ger mervärde till byn och byborna!

### **Utgifter:**

- Personalkostnader. Vår personal är lönebidragsanställda, vilket gör att vi kan hålla nere personalkostnaderna. Vi utvärderar årligen våra behov och har i år minskat personalstyrkan från fyra till tre anställda, varav två på deltid.
- Byvaktmästarens bil och gräsklippartraktor är utslitna och behöver bytas ut omgående, men ekonomiska medel saknas. Bilen har reparerats under året vilket blivit en stor extrautgift för oss.
- Vi har löpande utgifter för fastigheterna, liksom förbrukningsvaror på byservicekontoret och för byvaktmästeriet.
- Kostnaderna för bl.a. uppvärmning är höga, och vi har ett stort reparationsbehov på våra fastigheter.

Backe, 2023-11-15

Margareta Mårtensson Ordförande Utvecklingsgruppen Fjällsjö Framtid

Fjällsjö Framtids styrelse 2023-2024 Ordinarie ledamöter: Margareta Mårtensson (ordförande), Jonas Andersson(vice ordförande), Ing-Brith Månsson (kassör), Ulrica Ericsson (sekreterare), Torbjörn Törnqvist.

Suppleanter: Åsa Gjersvold, Inger Kraft Etzler, Andreas Skoog och Jessica Andreasson



## Årsmötesprotokoll för Fjällsjö Framtid för år 2022 vid årsmötet 21 maj 2023

### 1. Årsmötet öppnande

Ordförande Margareta Mårtensson hälsade alla välkomna och förklarade därmed mötet för öppnat. Fjällsjö nyfödda välkomnas med en gåva och detta år hade det bara fötts en. Då dessa ej var på plats kommer gåvan att lämnas personligen till familjen.

### 2. Fråga om årsmötet blivit utlyst i behörig tid och ordning

Årsmötet beslutade att årsmötet blivit utlyst i behörig tid och ordning.

### 3. Val av mötesfunktionärer för årsmötet

Årsmötet valde följande:

Mötesordförande: Nils-Bengt Nilsson

Mötes sekreterare: Ulrica Ericsson

Till att justera dagens protokoll valdes:

Ing-Brith Månsson och Jennie Nilsson

### 4. Fjällsjö Framtids verksamhetsberättelse

Margaret Mårtensson läste upp styrelsens verksamhetsberättelse

Verksamhetsberättelsen fastställdes och lades till handlingarna

### 5. Föredragning och fastställande av ekonomiska redovisning

Den ekonomiska rapporten föredrogs av Nils-Bengt Nilsson.

Nils-Bengt föredrog även revisionsberättelsen för räkenskapsåret 22-01-01-22-12-31

Revisorerna tillstyrker att resultaträkning och balansräkning fastställs samt att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Revisionsberättelsen lades till handlingarna.

### 6. Fråga om styrelsens ansvarsfrihet

Årsmötet beslutade att bevilja styrelsen ansvarsfrihet för året 2022

### 7. Val av styrelse och ersättare för kommande period

Ordförande Margareta Mårtensson                      på 1 år (omval)

Ledamot Torbjörn Törnqvist                              på 2 år (omval)

Ledamot Jonas Andersson                                på 2 år (nyval)

1år kvar på mandatperioden

Ulrica Ericsson

Ing-Brith Månsson

Ersättare Inger Kraft Etzler                              på 1 år (omval)

Ersättare Åsa Gjersvold                                    på 1 år (omval)

Ersättare Jessica Andreasson                            på 1 år (omval)

Ersättare Andreas Skog                                    på 1 år (nyval)



**8. Val av revisorer och ersättare**

Ordinarie Staffan Andersson på 1 år (omval)  
Ersättare Helen Olofsson-Millstam på 1 år (omval)

**9. Val av valberedning**

Ordinarie Linnea Bergström på 1 år (omval)  
Ersättare Christina Åhrén på 1 år (omval)

**10. Fastställande av medlemsavgift**

Styrelsen föreslog att medlemsavgiften skulle kvarstå på 100 kr, vilket även årsmötet fastslog.

**11. Styrelsens rapporter och förslag**

- Margareta hade varit i kontakt med Open infra om hur det gick med fibern, men de hade inget nytt att komma med.
- Margareta hade bjudit in RSMH för att delge om matlagning de har inom kommun bla till Älvgården. Då det nu var klart med kommunen att dom nu fick fortsatta leverera till dessa. Men tyvärr så var Tore bokad på annat håll. Dagens fika var levererat av RSMH
- Margareta redogjorde om dom 250 000 kr som kommunen har skänkt till bygden för utveckling, ett projekt som drivs med andra föreningar.

**12. Bike park framtida drift och verksamhetsberättelse**

Margareta och Linnea redogjorde om vad som har hänt på Bike Park och vilket åtagande vi har tillsammans med andra föreningar. Linnea framförde vilka planer det var för denna Bike park i år.

Styrelsen fick i uppdrag att se över skyltningen ut med vägen.

**13. Ärende väckta av styrelsen eller enskild medlem.**

- Ing-Brith tog upp om det fanns intresse om en nystart på Hälsoträdgården. Den har fått förfalla så den måste tas itu med. Förslagsvis en städdag där.
- Torbjörn tog upp om vandringlederna runt Backe. Dessa måste ses över snarast ur säkerhetssynpunkt, då några av dom har förfallet samt att skyltarna ramlat ner.

14. Margareta tackade mötesordförande Nils-Bengt med en blomma och han avslutade med orden att vi ska försöka och se framåt trots alla neddragningar och rivningar mm. Att vi alla ska ha en framtidstro

**15. Årsmötet avslutades med att dela ut pris till 2022 års Fjällsjöbo och guldhjärta**

- Priset till årets Fjällsjöbo tillföll Backe Event för deras mångåriga framgång med skotereventet på Fjällsjö älven under Fjällsjömarknadshelgen.

- Priset för årets guldhjärta tillföll ICAs Andreas Skog med sin personal för den uppryckning av butiken och deras serviceanda.

För protokollet



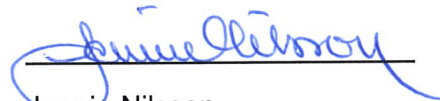
Ulrica Ericsson

Justeras



Ing-Brith Månsson

Justeras



Jennie Nilsson

Årsbokslut för

# Utvecklingsgruppen Fjällsjö Framtid

893202-0244

Räkenskapsåret

**2022-01-01 - 2022-12-31**

## Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Utvecklingsgruppen Fjällsjö Framtid, 893202-0244 får härmed avge årsbokslut för räkenskapsåret 2022.

### Verksamheten

#### Allmänt om verksamheten

Se Verksamhetsberättelsen i separat bilaga

Flerårsöversikt	Belopp i kr			
	2022	2021	2020	2019
Nettoomsättning	324 897	336 619	296 928	353 369
Resultat efter finansiella poster	-215 777	-173 192	156 623	162 281
Soliditet, %	1	27	47	39

### Förändringar i eget kapital

	Fritt eget kapital
Vid årets början	166 905
Årets resultat	-215 777
Vid årets slut	-48 872

### Resultatdisposition

	Belopp i kr
Styrelsen föreslår att fritt eget kapital, kronor -48 872, disponeras enligt följande:	
balanserat resultat	166 905
årets resultat	-215 777
Totalt	-48 872
disponeras för	
balanseras i ny räkning	-48 872
Summa	-48 872

Bolagets resultat och ställning framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar med noter.

## Resultaträkning

Belopp i kr	Not	2022-01-01- 2022-12-31	2021-01-01- 2021-12-31
<b>Rörelseintäkter, lagerförändring m.m.</b>			
Nettoomsättning		324 897	336 619
Övriga rörelseintäkter		1 444 178	1 582 423
<b>Summa rörelseintäkter, lagerförändring m.m.</b>		<u>1 769 075</u>	<u>1 919 042</u>
<b>Rörelsekostnader</b>			
Råvaror och förnödenheter		-161 622	-131 334
Övriga externa kostnader		-760 336	-696 010
Personalkostnader		-1 062 749	-1 259 018
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-202	-5 871
<b>Summa rörelsekostnader</b>		<u>-1 984 909</u>	<u>-2 092 233</u>
<b>Rörelseresultat</b>		<u>-215 834</u>	<u>-173 191</u>
<b>Finansiella poster</b>			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		57	-
Räntekostnader och liknande resultatposter		-	-1
<b>Summa finansiella poster</b>		<u>57</u>	<u>-1</u>
<b>Resultat efter finansiella poster</b>		<u>-215 777</u>	<u>-173 192</u>
<b>Bokslutsdispositioner</b>			
<b>Resultat före skatt</b>		<u>-215 777</u>	<u>-173 192</u>
<b>Skatter</b>			
<b>Årets resultat</b>		<u>-215 777</u>	<u>-173 192</u>

## Balansräkning

Belopp i kr	Not	2022-12-31	2021-12-31
<b>TILLGÅNGAR</b>			
<b>Anläggningstillgångar</b>			
<b>Materiella anläggningstillgångar</b>			
Byggnader och mark	2	-	202
Inventarier, verktyg och installationer	3	-	-
Summa materiella anläggningstillgångar		-	202
<b>Summa anläggningstillgångar</b>		-	202
<b>Omsättningstillgångar</b>			
<b>Kortfristiga fordringar</b>			
Kundfordringar		130 573	75 982
Övriga fordringar		70 646	41 714
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		64 663	441 754
Summa kortfristiga fordringar		265 882	559 450
<b>Kassa och bank</b>			
Kassa och bank		307 789	273 921
Summa kassa och bank		307 789	273 921
<b>Summa omsättningstillgångar</b>		573 671	833 371
<b>SUMMA TILLGÅNGAR</b>		573 671	833 573

## Balansräkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2022-12-31</i>	<i>2021-12-31</i>
<b>EGET KAPITAL OCH SKULDER</b>			
<b><i>Eget kapital</i></b>			
Eget kapital vid årets början		166 905	340 097
Årets resultat		-215 777	-173 192
		<u>-48 872</u>	<u>166 905</u>
<b><i>Restricted equity</i></b>			
Bundet eget kapital		53 438	54 584
		<u>53 438</u>	<u>54 584</u>
<b>Summa eget kapital</b>		<u>4 566</u>	<u>221 489</u>
<b><i>Kortfristiga skulder</i></b>			
Leverantörsskulder		10 117	14 331
Skatteskulder		12 807	13 073
Övriga skulder		22 599	29 438
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		<u>523 582</u>	<u>555 242</u>
Summa kortfristiga skulder		<u>569 105</u>	<u>612 084</u>
<b>SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER</b>		<u>573 671</u>	<u>833 573</u>

## Noter

Belopp i kr om inget annat anges.

### Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2016:10 Årsredovisning i mindre företag.

#### Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad nyttjandeperiod. Följande avskrivningstider tillämpas:

Anläggningstillgångar	År
Materiella anläggningstillgångar:	
-Byggnader	20
-Markanläggningar	10
-Inventarier, verktyg och installationer	5

Skillnaden mellan ovan nämnda avskrivningar och skattemässigt gjorda avskrivningar redovisas som ackumulerade överavskrivningar, vilka ingår i obeskattade reserver.

### Not 2 Byggnader och mark

	2022-12-31	2021-12-31
Ackumulerade anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	50 665	50 477
-Nyanskaffningar		188
	50 665	50 665
Ackumulerade avskrivningar enligt plan:		
-Vid årets början	-50 463	-47 940
-Årets avskrivning enligt plan	-202	-2 523
	-50 665	-50 463
<b>Redovisat värde vid årets slut</b>	<b>-</b>	<b>202</b>

### Not 3 Inventarier, verktyg och installationer

	2022-12-31	2021-12-31
Ackumulerade anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	204 518	204 518
Vid årets slut	204 518	204 518
Ackumulerade avskrivningar enligt plan:		
-Vid årets början	-204 518	-201 170
-Årets avskrivning anskaffningsvärden		-3 348
Vid årets slut	-204 518	-204 518
<b>Redovisat värde vid årets slut</b>	<b>-</b>	<b>-</b>



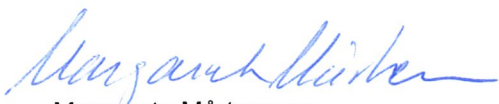
#### **Not 4 Rapport om årsbokslutet**

Rapport om årsbokslutet enligt Rex-svensk standard för redovisningsuppdrag har upprättats av Srf  
Auktoriserad Redovisningskonsult:

Yvonne Lohela, Ekorrit AB

## Underskrifter

Ort och datum



Margareta Mårtensson  
Styrelseordförande



Ulrica Ericsson

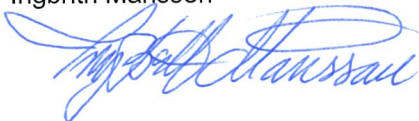
Torbjörn Törnqvist



Camilo Bustamente



Ingbrith Månsson



Min revisionsberättelse har lämnats den



Staffan Andersson  
Av föreningen utsedd revisor

## REVISIONSBERÄTTELSE

Avseende räkenskapsåret **2022-01-01—2022-12-31** för föreningen  
**Utvecklingsgruppen Fjällsjö Framtid 893202–0244**

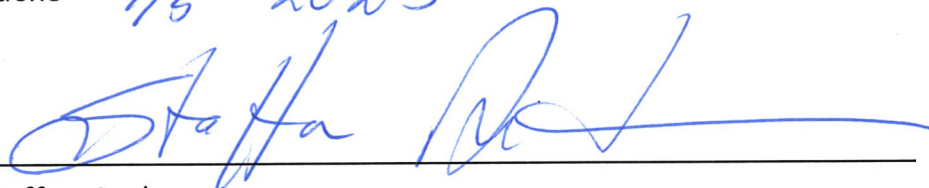
Undertecknad, vald revisor, har granskat räkenskaper och förvaltning för föreningen Utvecklingsgruppen Fjällsjö Framtid, för ovan angivet verksamhetsår.

Jag har funnit att bokföring och verifikationer är i god ordning.

Efter genomgång föreslår jag årsmötet att bevilja styrelsen ansvarsfrihet för verksamhetsåret.

Backe

4/5-2023



Staffan Andersson



**Fjällsjö Framtids styrelse & medlemmar**

Idell förening med företagare samt styrelsemedlemmar från flertalet andra föreningar, t.ex. Backe IF (ungdomsgården, marknadskommittén), Fjällsjö konstförening samt Hela Sverige Ska Leva Jämtlands län

**Verksamhetsledare - länk mellan styrelse och personal**

**Anställda - servicelots/byvaktmästare/admin/praktikanter**

**STRÖMSUNDS  
KOMMUN**

Bidrag till verksamheten

- Tjänster för kommuninnevånare enligt avtal:
- Utveckla och bevaka samhällsservice
  - Integrationsarbete
  - Arbetsmarknad
  - Inflyttarverksamhet
  - Fiber information
  - Turistinformation
  - Attraktioner och aktiviteter
  - Samordning mellan föreningar
  - Finansieringslösningar

**BYSERVICE-KONTOR**

- Kontorstjänster:
- Internet
- Kopiera
- Skanna
- Samtal
- Blanketter
- Förmedlingar
- Turistinfo
- Hantverk
- Bokbytarhylla

**BYVAKTMÄSTAR-TJÄNSTER**

- Gräsklippning
- Krattning
- Snöskottning
- Fönsterputs
- Städ
- Trädgårdsarbete
- Gravvård


Fastighetsskötsel egna fastigheter

**EVENEMANG**

- Årsmöte: Årsmötesförhandlingar, Årets Fjällsjöbo, Guldhjärta, Presenter till nyfödda bybor
- Fjällsjömarknaden
- Vandringsdagar
- Fladderemus-safari
- Påskparad med skolbarnen
- Lyskväll/loppis
- Julmarknad
- m.m.

**MARKNADS-FÖRING**

- Backe.nu
- Backes nyhetsportal
- FjällsjöBladet
- Annonsblad
- Strömsunds kommun info
- Broschyrer
- Skyltar
- Mediakontakt



**LOKALER**

- Företagslokaler
- Konferensrum
- Förråd till föreningar
- Tvättstuga
- Korttidsuthyrning

**PROJEKT**

Avslutade projekt:

- Hälsoträdgård vid Älvgården
- Fjällsjö Vandringseldorado
- Föreningsutveckling m.fl.

**FÖRETAGARE**

- Årliga möten
- Uthyrning av lokaler
- Marknadsföring av lokala tjänster och varor, skyltning och FjällsjöBladet

**FÖRENINGAR**

- Årliga möten
- Samarbeten med evenemang
- Marknadsföring av evenemang
- Försäljning av lokala böcker
- Material till Fjällsjökrönikan
- Marknadskort
- Fiskekort

**Turister, besökare, utflyttade bybor**

- Turistinformation
- Kontorstjänster: Internet, skrivare, skanner
- Fika, läsa tidning, byt en bok
- Lokala souvenirer och böcker
- Försäljning av sopsäckar, fiskekort
- Nyheter: Fjällsjöbladets sommar nr. & Backe.nu - Backes nyhetsportal
- Hus till salu- information
- Byvaktmästartjänster  
T.ex. skötsel av gravar, sommarstugor samt hjälp till äldre

**Permanent-boende bybor**

- **Bevaka och utveckla samhällsservice**
- Byvaktmästartjänster
- Kontorstjänster
- Hjälp med minnesgåvor
- Blanketter, samtal
- Mattvätt, kemtvätförmedling
- Internet, lånedator, skrivare, skanner
- Fika, läsa tidning, byta bok
- FjällsjöBladet - lokalt annonsblad
- Backe.nu - Backes nyhetsportal
- Hälsoträdgård
- Feriearbete för ungdomar
- Evenemang

**Nyanlända bybor**

- Upplåtelse av lokal för klädverksamhet
- Språkundervisning
- Hjälp med myndighetskontakt
- Utskrifter, kopiering
- Lånedator
- Hjälp med praktikplatser
- Symaskin till förfogande
- Särskilda evenemang för nyanlända och inbjudan till övriga evenemang

Diarienummer KS.2024.33

## **Bidrag för drift av samlingslokaler 2024**

Elkostnaden har även under 2023 varit hög och många föreningar har därför fortfarande bekymmer med ekonomin. Några föreningar har hört av sig och har behov av att få förskott på bidraget till samlingslokaler.

### **Förslag till beslut**

Budgeterat belopp för driftbidrag till samlingslokaler delas ut utan dröjsmål utifrån föregående års fördelning. Bilaga.

### **Ansvarig förvaltning och tjänsteperson**

Teknik- och serviceförvaltningen  
AnnHelén Engström

### **Beslut skickas till**

AnnHelén Engström, teknik- och serviceförvaltningen

Kommunledningsförvaltningen, kansli

Kommunledningsförvaltningen, ekonomi

## DRIFTBIDRAG 2024

Förening	Driftskostnac				Utvärdering						
	Fast boende	Varmbonad	yta	Aktivitet+besök	28 % drift	Boende/10	Yta/20	Aktiviteter/50	Tot poäng	Poängtillägg	Nytt bidrag
Alanässets Folketshusförening	25 172	37	200	699	7 048	3,7	10	13,98	27,68	7 822	14 870
Alavattnets byförening	28 043	30	65	671	7 852	3	3,25	13,42	19,67	5 558	13 410
Björksjönäs-Stornässets bygdegårdsförening	13 587	34	91	200	3 804	3,4	4,55	4,00	11,95	3 377	7 181
Brattbäckens samhällsförening	46 386	95	165	304	12 988	9,5	8,25	6,08	23,83	6 734	19 722
Bredkälens byförening	16 548	44	145	446	4 633	4,4	7,25	8,92	20,57	5 813	10 446
Byggnadsföreningen Jormstugan	77 464	148	290	1777	21 690	14,8	14,5	35,54	64,84	18 323	40 013
Byggnadsföreningen SAGA, Gåddede	129 464	444	550	1368	36 250	44,4	27,5	27,36	99,26	28 049	64 299
Ede ungdoms- och bygdegårdsförening	46 092	175	93	1926	12 906	17,5	4,65	38,52	60,67	17 144	30 050
Fagerdal-Gisselås byförening	13 635	98	120	123	3 818	9,8	6	2,46	18,26	5 160	8 978
Faxebygdens Byalag	47 025	94	510	798	13 167	9,4	25,5	15,96	50,86	14 372	27 539
Frostvikens Byaförening	17 412	26	152	180	4 875	2,6	7,6	3,60	13,8	3 900	8 775
Fyrås Föreningshus utvecklings- och framtidsförening	114 359	171	622	792	32 021	17,1	31,1	15,84	64,04	18 097	50 117
Fågelbergets Bystuga	10 594	18	98	99	2 966	1,8	4,9	1,98	8,68	2 453	5 419
Grenås bygdegårdsförening	41 139	44	150	359	11 519	4,4	7,5	7,18	19,08	5 392	16 911
Gåxsjö Bygdegårdsförening	73 253	172	346	2963	20 511	17,2	17,3	59,26	93,76	26495	47 006
Görviks Bygdegårdsförening	48 737	82	396	1201	13 646	8,2	19,8	24,02	52,02	14700	28 346
Hallvikens bygdegård (skola)	80 418	130	362	480	22 517	13	18,1	9,60	40,7	11 501	34 018
Hammerdals Byggnadsförening	219 382	1120	1398	10464	61 427	112	69,9	209,28	391,18	110 541	171 968
Harrsjöns Byalag	7 638	9	130	261	2 139	0,9	6,5	5,22	12,62	3 566	5 705
Havsnäs Bygdeförening	44 293	126	432	1297	12 402	12,6	21,6	25,94	60,14	16 995	29 397
Hillsands Byalag	25 219	37	150	840	7 061	3,7	7,5	16,80	28	7 912	14 974
Hotings föreningshus ekonomiska förening	134 819	738	1000	1967	37 749	73,8	50	39,34	163,14	46 101	83 850
Häxås Skarpås byalag	15 400	120	70	477	4 312	12	3,5	9,54	25,04	7 076	11 388
Jansjö Bystuga	17 791	18	155	1810	4 981	1,8	7,75	36,20	45,75	12 928	17 910
Kakuåsens bygdegårdsförening	30 377	33	175	676	8 506	3,3	8,75	13,52	25,57	7 226	15 731
Karbäckens Bygdeförening	28 043	50	250	363	7 852	5	12,5	7,26	24,76	6 997	14 849
Kilen-Helgeåkilens byförening	42 628	53	200	442	11 936	5,3	10	8,84	24,14	6 822	18 757
Kvarnbergsvattnets bygdeförening (Kvarnfröjd)	19 706	16	177	402	5 518	1,6	8,85	8,04	18,49	5 225	10 743
Lidsjöbergs bygdegårdsförening	13 477	55	165	98	3 774	5,5	8,25	1,96	15,71	4 439	8 213
Lorås ungdoms- och Bygdegårdsförening	46 444	96	165	395	13 004	9,6	8,25	7,90	25,75	7 277	20 281
Lövberga Byalag	46 089	116	200	195	12 905	11,6	10	3,90	25,5	7 206	20 111
Lövviks Folketshusförening	19 223	35	312	422	5 382	3,5	15,6	8,44	27,54	7 782	13 165
Mårdsjöns bygdegårdsförening	5 998	22	152	255	1 679	2,2	7,6	5,10	14,9	4 210	5 890
Renålandets byförening	8 039	32	67	584	2 251	3,2	3,35	11,68	18,23	5 152	7 402
Ringvattnets Bygdegårdsförening	37 613	45	100	1385	10 532	4,5	5	27,70	37,2	10 512	21 044
Rudsjö Folketshusförening	16 710	49	204	380	4 679	4,9	10,2	7,60	22,7	6 415	11 093
Rossöns Folketshusförening	129 191	474	800	4289	36 173	47,4	40	85,78	173,18	48 938	85 111
Rörströms Hembygdsförening	42 235	80	230	765	11 826	8	11,5	15,30	34,8	9 834	21 660
Sikås byförening	79 685	255	290	1292	22 312	25,5	14,5	25,84	65,84	18 605	40 917
Siljeåsens byaförening	15 418	36	170	538	4 317	3,6	8,5	10,76	22,86	6 460	10 777
Silsjönäs Bygdegårdsförening	24 100	71	170	1015	6 748	7,1	8,5	20,30	35,9	10 145	16 893
Stora Blåsjöns Folketshusförening	61 427	93	285	1181	17 200	9,3	14,25	23,62	47,17	13 329	30 529
Strands Bygdegårdsförening	42 444	191	190	1436	11 884	19,1	9,5	28,72	57,32	16 198	28 082
Svaningens Bygdegårdsförening	28 454	10	220	266	7 967	1	11	5,32	17,32	4 894	12 861
Tjärnmyrbergets Hembygdsförening	43 336	18	170	414	12 134	1,8	8,5	8,28	18,58	5 250	17 384
Tullingsås Byförening	60 333	157	340	2440	16 893	15,7	17	48,80	81,5	23 031	39 924
Tåsjö Samhällsförening	37 161	272	124	381	10 405	27,2	6,2	7,62	41,02	11 592	21 997
Vågdalens hembygdsförening	47 588	40	250	289	13 325	4	12,5	5,78	22,28	6 296	19 621
Vängelsby Idrotts- och Byförening	52 529	78	200	828	14 708	7,8	10	16,56	34,36	9 710	24 418
Yxskaftekälens Bygdegårdsförening	60 400	97	270	980	16 912	9,7	13,5	19,60	42,8	12 095	29 007
Åspnäs Bygdegårdsförening	37 860	65	165	1835	10 601	6,5	8,25	36,70	51,45	14 539	25 140
Öhns byalag	21 835	91	120	281	6 114	9,1	6	5,62	20,72	5 855	11 969
Östra Havsnäs byförening	18 028	18	160	256	5 048	1,8	8	5,12	14,92	4 216	9 264
Övre Flåsjöbygdens bygdegårdsförening	31 791	77	627	874	8 901	7,7	31,35	17,48	56,53	15 974	24 876
<b>Totalsumma</b>	<b>2 442 032</b>	<b>6735</b>			<b>683 769</b>				<b>2534,58</b>	<b>716 231</b>	<b>1 400 000</b>

Diarienummer KS.2023.809

## **§ 13 Bolagsstyrningsrapport 2023 samt Internkontrollplan 2024 från Biogas i Jämtland- Härjedalen AB**

Kommunstyrelsen ska enligt 6 kap 9 § kommunallagen utöva en förstärkt uppsiktsplikt över kommun- och regionägda bolag och i årliga beslut för varje aktiebolag som avses i 10 kap 2 § pröva om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om styrelsen finner att så inte är fallet ska förslag lämnas till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Strömsunds kommun är minoritetsägare i Biogas i Jämtland Härjedalen AB och ska således behandla bolagsstyrningsrapporten för 2023. Bolagets första räkenskapsår sträcker sig från bildandet 2022-07-08 till 2023-12-31.

Det prognostiserade underskottet uppgår till - 2 796 000 kronor.

Underskottet regleras genom aktieägartillskott från delägarna enligt aktieägaravtalet. Strömsunds kommun äger 0,5 procent av bolaget och beslutade den 6 december 2023 § 194 att tillskjuta 0,5 procent av underskottet, vilket uppgår till cirka 14 000 kronor.

Kommunfullmäktige i Strömsunds kommun (§ 194/2023) har beslutat att sälja sin andel i bolaget, förutsatt att samma beslut fattas av samtliga minoritetsägare samt att Östersunds Rådhus AB beslutar att förvärva dem. Försäljningen sker i sådant fall med överlåtelsedatum 1 januari 2024.

### **Underlag till beslut**

Tjänsteskrivelse

Bolagsstyrningsrapport 2023

Internkontrollplan 2024

### **Yrkande**

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta enligt upprättat förslag.

## § 13 fortsättning

### Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

1. Kommunstyrelsen tar del av bolagsstyrningsrapporten och bedömer att verksamheten bedriven av Biogas i Jämtland-Härjedalen AB under 2023 varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
2. Kommunstyrelsen tar del av internkontrollplan 2024 för Biogas i Jämtland Härjedalen AB.



Diarienummer KS.2023.809

## **Bolagsstyrningsrapport 2023 för Biogas i Jämtland Härjedalen AB**

Kommunstyrelsen ska enligt 6 kap 9 § kommunallagen utöva en förstärkt uppsiktsplikt över kommun- och regionägda bolag och i årliga beslut för varje aktiebolag som avses i 10 kap 2 § pröva om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om styrelsen finner att så inte är fallet ska förslag lämnas till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Strömsunds kommun är minoritetsägare i Biogas i Jämtland Härjedalen AB och ska således behandla bolagsstyrningsrapporten för 2023. Bolagets första räkenskapsår sträcker sig från bildandet 2022-07-08 till 2023-12-31.

Det prognostiserade underskottet uppgår till - 2 796 000 kronor. Underskottet regleras genom aktieägartillskott från delägarna enligt aktieägaravtalet. Strömsunds kommun äger 0,5 procent av bolaget och beslutade den 6 december 2023 § 194 att tillskjuta 0,5 procent av underskottet, vilket uppgår till cirka 14 000 kronor.

Kommunfullmäktige i Strömsunds kommun (§ 194/2023) har beslutat att sälja sin andel i bolaget, förutsatt att samma beslut fattas av samtliga minoritetsägare samt att Östersunds Rådhus AB beslutar att förvärva dem. Försäljningen sker i sådant fall med överlåtelsedatum 1 januari 2024.

### **Förslag till beslut i kommunstyrelsen**

1. Kommunstyrelsen tar del av bolagsstyrningsrapporten och bedömer att verksamheten bedriven av Biogas i Jämtland-Härjedalen AB under 2023 varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
2. Kommunstyrelsen tar del av internkontrollplan 2024 för Biogas i Jämtland Härjedalen AB.

## **Ansvarig förvaltning och tjänsteperson**

Kommunledningsförvaltningen, Elin-Maria Eriksson, Verksamhetscontroller

## **Bilagor**

Bolagsstyrningsrapport 2023

Internkontrollplan 2024

## **Beslut skickas till**

Kommunfullmäktige

Kommunledningsförvaltningen, Elin-Maria Eriksson

Biogas i Jämtland Härjedalen AB

Ägarkommunerna

# Bolagsstyrningsrapport för 2023

Biogas i Jämtland-Härjedalen AB  
Organisationsnummer 559388-8943

Fastställd av styrelsen 2023-11-27

Dnr: BiogasJH-2023-069

# Innehåll

<b>1. Bakgrund och syfte</b> .....	<b>3</b>
<b>2. Allmänt om bolaget</b> .....	<b>3</b>
2.1. Styrelsens sammansättning .....	3
2.1.1. Val av styrelsens ledamöter .....	3
2.1.2. Styrelsens arvoden .....	4
2.1.3. Styrelsemedlemmar .....	4
2.1.4. Styrelsens närvaro .....	5
2.2. Intressen i andra företag .....	5
2.3. Styrelsens arbete under året .....	6
2.3.1. Tvister .....	6
2.3.2. Utlämnande av allmänna handlingar .....	6
2.4. Styrelsens och verkställande direktörens utvärdering .....	7
2.5. Bolagets arbetsgrupp.....	7
2.6. Revisorer .....	7
<b>3. Efterlevnad av styrande direktiv</b> .....	<b>7</b>
3.1. Efterlevnad av det kommunala ändamålet .....	7
3.2. Efterlevnad av de kommunala befogenheterna .....	8
3.3. Efterlevnad av ägardirektiv .....	8
3.3.1. Uppföljning av uppdrag .....	9
3.3.2. Efterlevnad av övriga styrdokument .....	9
3.4. Internkontroll.....	9
3.4.1. Kontrollmiljö.....	10
3.4.2. Riskbedömning och kontrollaktiviteter .....	10
3.4.3. Uppföljning av bolagets interna kontroll .....	10
<b>4. Ägardialog</b> .....	<b>10</b>
<b>5. Behandling av bolagsstyrningsrapporten</b> .....	<b>10</b>

## 1. Bakgrund och syfte

Kommunstyrelsen ska enligt kommunallagen 6 kap. 9 § utöva en förstärkt uppsiktspflicht över kommun- och regionägda bolag och i årliga beslut för varje aktiebolag som avses i 10 kap. 2 § pröva om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om styrelsen finner att så inte är fallet, ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Syfte med en bolagsstyrningsrapport är att ge en beskrivning och underlag för ägarna hur bolaget bedriver sin verksamhet och uppfyller bolagets ändamål. Bolaget ges därmed möjlighet att själv beskriva sin syn på nytta och ändamål av sin verksamhet.

## 2. Allmänt om bolaget

Biogas i Jämtland-Härjedalen AB (BiogasJH) är ett kommunalt bolag som till 96,5% ägs av Östersunds kommun via Östersunds Rådhus AB (556593-7553). Övriga ägare med en ägarandel om vardera 0,5% är Bergs kommun, Bräcke kommun, Härjedalens kommun, Krokoms kommun, Ragunda kommun, Strömsunds kommun och Åre kommun. Bolaget bildades 2022-07-08

Bolaget har enligt bolagsordningen till föremål för sin verksamhet att förbereda samt uppföra och driva en anläggning för rötning av avfall och uppgradering av rågas till fordonsgas och framställning av biogödsel och idka därmed förenlig verksamhet.

Östersunds kommun har drivit arbetet med att skapa en biogasanläggning som ett projekt sedan 2019. Bolaget har sedan bildandet tagit över ansvaret och har arbetat med att säkra förutsättningarna för att kunna bygga anläggningen, detta genom att säkra substrattillgång och försäljning av gas och biogödsel.

I juni beslutade styrelsen att genomföra investeringen i en biogasanläggning på Gräfsåsen vilken kalkylerades till 398 Mnkr varav 143 Mnkr erhålls i Klimatklivsbidrag. Samma dag beviljade kommunfullmäktige i Östersund ett lån på 260 Mnkr.

BiogasJH har VD anställd på timbasis och från 1 september anställdes en marknadsansvarig.

Vid ett ägarsamråd i september 2023 fick bolaget i uppdrag att ta fram ett förslag till beslutsunderlag för kommunerna att ta ställning till där Östersund förvärvar minoritetsägarnas aktier. Ett förslag lämnades till ägarna i oktober och är nu föremål för politisk behandling hos ägarna.

Bolagets första räkenskapsår sträcker sig från bildandet 2022-07-08 till 2023-12-31.

### 2.1. Styrelsens sammansättning

#### 2.1.1. Val av styrelsens ledamöter

Kommunfullmäktige i ägarkommunerna har utsett femton ledamöter till bolagets styrelse. Under året har några ledamöter avgått och ersatts av nya.

Valen för den nya mandatperioden anmäldes på bolagsstämman som genomfördes 2023-05-26. För övriga förändringar i styrelsen har extrastämmor per capsulam hållits.

### 2.1.2. Styrelsens arvoden

För arvoden till styrelse och lekmannarevisor med ersättare så gäller det arvodesreglemente som Östersunds kommunfullmäktige fastställt även i bolaget. Hanteringen av arvoden hanteras också av Östersunds kommun i den e-tjänst som kommunens förtroendevalda använder.

### 2.1.3. Styrelsemedlemmar

Styrelsen för bolaget består av 15 ordinarie ledamöter, inga suppleanter eller arbetstagarrepresentanter finns.

Inga utskott har funnits.

En ny mandatperiod har påbörjats och det har inneburit skifte av ett antal styrelseledamöter. Förutom dess förändringar har ytterligare förändringar skett.

Verkställande direktören (VD) deltar i samtliga styrelsemöten. Därutöver deltar projektledare och marknadsansvarig.

Under 2023 har styrelsen bestått av följande personer:

<i>Namn</i>	<i>Funktion</i>	<i>Tillträdesdatum</i>	<i>Avgångsdatum</i>
Magnus Andersson	Ordförande	2022-07-08	2023-04-17
Bo Svensson	Ordförande	2023-04-17	
Katarina Nyberg Finn	Vice ordförande	2022-07-08	2023-04-17
Andreas Köhler	Vice ordförande	2023-04-17	
Magnus Lenz	Ledamot	2022-07-08	2023-05-26
Andreas Köhler	-"-	2022-07-08	2023-04-17
Björn Lekedal	-"-	2022-07-08	
Kerstin Hällgren	-"-	2023-05-26	
Lisa Bois	-"-	2023-01-16	2023-10-10
Linda Andersson	-"-	2023-10-10	
Anders Sundin	-"-	2022-07-08	2023-05-26
Nils Sandqvist	-"-	2022-07-08	2023-05-26
Emma Tyrebo	-"-	2023-05-26	
Marlene Gustafsson	-"-	2023-05-26	
Cassandra Sundin	-"-	2023-05-26	2023-10-10
Andrea Fors	-"-	2023-10-10	
Bo Karlsson	-"-	2022-07-08	
Barbro Norberg	-"-	2022-09-08	
Magnus Karlsson	-"-	2022-07-08	
Olof Wallgren	-"-	2022-07-08	2023-05-26
Carl-Johan Winblad	-"-	2023-05-26	
Annica Lindström	-"-	2022-07-08	2023-05-26
Maud Hercules	-"-	2023-05-26	
Morgan Olsson	-"-	2022-07-08	2023-05-26
Mats Gärd	-"-	2023-05-26	
Daniel Danielsson	-"-	2022-07-08	2023-05-26
Thomas Hägg	-"-	2023-05-26	

### 2.1.4. Styrelsens närvaro

Styrelsen har under 2023 haft tio sammanträden varav två digitala och ett per capsulam. Närvaron vid de sju fysiska styrelsemötena och två digitala framgår av följande tabell:

<i>Namn</i>	<i>Funktion</i>	<i>Närvaro</i>	<i>Möjliga</i>
Magnus Andersson	Ordförande	2	2
Bo Svensson	Ordförande	7	7
Katarina Nyberg Finn	Vice ordförande	1	2
Andreas Köhler	Vice ordförande	6	7
Magnus Lenz	Ledamot	1	3
Andreas Köhler	Ledamot	2	2
Björn Lekedal	Ledamot	4	9
Kerstin Hällgren	Ledamot	6	6
Lisa Bois	Ledamot	2	8
Linda Andersson	Ledamot	1	1
Anders Sundin	Ledamot	1	3
Nils Sandqvist	Ledamot	3	3
Emma Tyrebo	Ledamot	5	6
Marlene Gustafsson	Ledamot	4	6
Cassandra Sundin	Ledamot	0	5
Andrea Fors	Ledamot	0	1
Bo Karlsson	Ledamot	7	9
Barbro Norberg	Ledamot	9	9
Magnus Karlsson	Ledamot	2	9
Olof Wallgren	Ledamot	3	3
Carl-Johan Winblad	Ledamot	5	6
Annica Lindström	Ledamot	2	3
Maud Hercules	Ledamot	4	6
Morgan Olsson	Ledamot	1	3
Mats Gärd	Ledamot	6	6
Daniel Danielsson	Ledamot	3	3
Thomas Hägg	Ledamot	5	6

### 2.2. Intressen i andra företag

Allmänheten ska kunna lita på att förtroendevalda och anställda i kommunkoncernen uppträder på ett opartiskt och hederligt sätt. Det är därför ytterst olämpligt att styrelseledamöter och anställda i beslutande positioner har uppdrag, aktier, andelar eller andra intressen i företag som bolaget har affärsförbindelser med eller som är verksamt i samma bransch som bolaget.

Bolagets ledamöter har inför bolagsstyrningsrapporten redovisat bisysslor, intressen i andra företag etc. När redan anmälda uppgifter ändras eller nya uppgifter tillkommer ska en ny deklaration göras. Underlagen diarieförs. Ledamöterna har skyldighet att anmäla jäv om situation uppstår.

## 2.3. Styrelsens arbete under året

Under 2023 har styrelsen haft 9 fysiska sammanträden och ett per capsulam. Sekreterare har varit Torbjörn Stark, VD.

Styrelsen har behandlat följande fasta punkter:

- Mötets öppnande
- Val av justeringsmän
- Fastställande av dagordning
- Information, rapporter och diskussioner
  - o Nuläge för projektet
- Uppföljning av projektet
- Övriga frågor
- Nästa sammanträde
- Avslutning

Följande ärenden har behandlats av styrelsen under året:

- Juridiska och ekonomiska förutsättningar för Biogas i Jämtland-Härjedalen AB
- Årsrapport 2022
- Utvärdering av styrelsens arbete och VD samt bolagsstyrningsrapport 2022
- Mötesplan
- Revisions PM
- Handlingsplan juridik och ekonomi
- Styrelsens arbetsordning
- Konstitution av styrelsen
- VD-instruktion
- Attest- och utanordningsinstruktion
- Firmateckning
- Revisionsavtal
- Delårsrapport ett och två
- Styrande dokument
- Beslut om investering
- Begäran om kredit
- Tilldelningsbeslut
- VD-rekrytering
- Avtal med Arla
- Bolagsstyrningsrapport
- Resultatbudget 2024-2025 och investeringsplan 2024-2026
- Internkontrollplan 2024

I övrigt har inga frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt lämnats till ägarna för ställningstagande under året.

### 2.3.1. Tvister

Under 2023 har bolaget inte haft några tvister.

### 2.3.2. Utlämnande av allmänna handlingar

Utlämning av allmänna handlingar ska ske skyndsamt. Avslagsbeslut får enligt VD-instruktion fattas av VD.



Under 2023 har inga avslagsbeslut angående utlämnande av allmän handling fattats.

## 2.4. Styrelsens och verkställande direktörens utvärdering

I enlighet med Policy för kommunägda bolag i Östersunds kommun och ägardirektiv ska årligen en utvärdering av styrelsens och verkställande direktörens arbete genomföras.

En utvärdering kommer att genomföras och diskuteras vid sammanträdet 2024-02-19.

## 2.5. Bolagets arbetsgrupp

Verkställande direktören (VD) leder verksamheten inom de ramar som styrelsen lagt fast. VD tar fram informationsbeslutsunderlag inför styrelsemöten, är föredragande samt ger motiverade förslag till beslut. VD leder bolagets arbete och fattar beslut efter samråd med övriga i bolaget engagerade personer.

Bolagets arbetsgrupp har bestått av:

- Torbjörn Stark, VD
- Lars Wissing, marknadsansvarig
- Peter Tholén, projektledare

## 2.6. Revisorer

Bolagets externa revisorer upphandlas av Östersunds kommunens revisorer. Lekmannarevisorerna utses av respektive ägares kommunfullmäktige.

Revisorer under 2023 har varit KPMG med Lars Skoglund som huvudansvarig auktoriserad revisor.

Lekmannarevisorer har under året varit Per Ericsson, Tommy Jakobsson och Steinar Pettersson

VD har haft löpande kontakt med bolagets auktoriserade revisorer. Samarbete med lekmannarevisorerna har främst skett genom kontakt mellan VD och de sakkunniga biträdena. Ett möte med lekmannarevisorer är planerat till 2023-11-27.

Auktoriserad revisor har inte deltagit vid styrelsesammanträdena under året.

En lekmannarevisor har deltagit vid två styrelsesammanträden under året.

## 3. Efterlevnad av styrande direktiv

Den påbörjade biogasanläggningen som bolaget ska bygga beräknas vara i drift 2025.

### 3.1. Efterlevnad av det kommunala ändamålet

I bolagsordningen anges bland annat:

- Bolaget har till föremål för sin verksamhet att förbereda samt uppföra och driva en anläggning för rötning av avfall och uppgradering av rågas till fordonsgas och

framställning av biogödsel och idka därmed förenlig verksamhet. Inom ramen för de för Bolaget gällande kommunalrättsliga principerna, aktieägaravtal och samverkansavtal får Bolaget även; utföra tjänster på uppdrag av ägarkommunerna, samt i begränsad omfattning till andra tillhandahålla tjänster som har samband med föremålet för Bolagets verksamhet.

- Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelats av sin ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe. Bolagets verksamhet skall alltid bedrivas i enlighet med vid var tid tillämpliga kommunalrättsliga principer och föreskrifter. Endast kommuner eller kommunala bolag kan vara aktieägare.
- Bolaget har till ändamål för sin verksamhet att genom samverkan omhänderta matavfall och annat biologiskt nedbrytbart material i syfte att uppnå EU:s avfallsdirektiv, nationella etappmål, mål i kommunala avfallsplaner samt andra regionala och lokala mål som syftar till att tillvarata resurser i matavfall och annat biologiskt material.

Bedömningen är att bolagets verksamhet följer det kommunala ändamålet.

Däremot så stämmer inte den planerade verksamhet med bolagsordningens intentioner om att bolaget i begränsad omfattning kan utföra tjänster åt andra. Som en följd av detta har bolaget lyft frågan till ägarna vilket lett till att ärenden är under politisk behandling av ändrade ägarförhållanden och ändrade styrande dokument.

### **3.2. Efterlevnad av de kommunala befogenheterna**

Kommuner får själva ta hand om angelägenheter av allmänt intresse. En kommunal angelägenhet innebär att den bedrivna verksamheten har ett allmänt intresse och anknytning till kommunens område eller dess medlemmar.

#### *Lokaliseringsprincipen*

Bolaget följer principen.

#### *Likställighetsprincipen*

Principen följs.

#### *Självkostnadsprincipen*

Principen kommer inte att följas då bolagsordning och ägardirektiv säger ”*Med avsteg från självkostnadsprincipen och vinstförbudet i Kommunallag (2017:725) ska Bolagets verksamhet bedrivas på affärsmässiga grunder och med optimalt resursnyttjande.*”

### **3.3. Efterlevnad av ägardirektiv**

Den planerade verksamheten bedöms inte efterleva ägardirektivet i den del som säger att

*Bolaget ska, då biogasanläggningen är uppförd, ha möjlighet att ta emot avfall från andra leverantörer än Ägarkommunerna. Detta ska ske enligt sedvanliga upphandlingsregler enligt LOU alternativt LUF och inte uppgå till mer än 20 procent av Bolagets verksamhet enligt förutsättningarna i LOU respektive LUF.*

Av den juridiska bedömningen framgår att av bolagets planerade verksamhet uppgår cirka 75% av omsättningen från andra leverantörer.

Som en följd av detta har bolaget lyft frågan till ägarna vilket lett till att ärenden är under politisk behandling av ändrade ägarförhållanden och ändrade styrande dokument.

### 3.3.1. Uppföljning av uppdrag

Av bolagets ägardirektiv framgår att bolaget har till uppdrag att *”att genomföra Ägarkommunernas ambition om att möjliggöra en byggnation av en anläggning för rötning av matavfall och uppgradering av rågas till fordonsgas (biogasanläggning) i Östersund. För att kunna genomföra planerna krävs ett gediget förarbete i form av utredningar av olika karaktär exempelvis ekonomiska, juridiska och miljömässiga”*

Verksamhet som bedrivits är i enlighet med ägardirektivet.

### 3.3.2. Efterlevnad av övriga styrdokument

De styrdokument som fastställs av den första bolagsstämman och senare av styrelsen har efterlevts av bolaget.

Bolagets verksamhet styrs av följande dokument:

- Bolagsordning
- Ägardirektiv
- Aktieägaravtal
- Samverkansavtal
- Arvodesregler antagna av kommunfullmäktige i Östersund
- Finanspolicy och finansiella riktlinjer Östersunds kommunkoncern
- Policy för styrning av kommunägda bolag i Östersunds kommun
- Policy farliga förmåner för förtroendevalda respektive medarbetare
- Riktlinje för hantering av arkiv i Östersunds kommun
- Aktuella lagar och föreskrifter
- Arbetsordning för styrelsen
- Attest- och utanordningsinstruktion
- VD-instruktion

## 3.4. Internkontroll

Eftersom bolaget har varit under en uppbyggnadsfas har den interna kontrollen ingått i införandet av administrativa rutiner i form av redovisning, utbetalningar och arvodeshantering.

Redovisningen hanteras av Deloitte och attest- och utanordningsinstruktionen liksom utbetalningsrutinen har utarbetats i samråd med Deloitte och Östersunds kommuns redovisningsenhet.

Arvoden och löner hanteras av Östersunds kommun och registrering sker i den e-tjänst som kommunens övriga förtroendevalda använder.

Bedömningen är att dessa rutiner uppfyller kraven på en god intern kontroll. En internkontrollplan kommer att behandlas vid styrelsemöte 2023-11-27.

### 3.4.1. Kontrollmiljö

I styrelsens arbetsordning och instruktioner för verkställande direktören säkerställs en tydlig roll- och ansvarsfördelning till gagn för en effektiv hantering av verksamhetens risker.

### 3.4.2. Riskbedömning och kontrollaktiviteter

I samband med införande av ovan nämnda rutiner gjordes bedömning av vilka risker som förelåg, rutinerna byggdes upp för att vara tillräckligt säkra.

### 3.4.3. Uppföljning av bolagets interna kontroll

Ingen uppföljning av den interna kontrollen har skett och därmed har inte heller någon rapport lämnats till ägarna.

## 4. Ägardialog och ägarsamråd

Bolaget har haft tre ägardialogmöten med Östersunds Rådhus AB där bland annat följande punkter varit uppe för dialog:

- Bolagets, styrelsens och VD:s arbete
- Det pussel som ska läggas inför beslut om investering
- Skattebefrielsen på gas borttagen
- Juridiska och ekonomiska förutsättningar
- Lägesbild för projektet
- Styrdokument och ägarfrågor

Bolaget har medverkat vid tre ägarsamråd med samtliga ägare under 2023. Bland annat följande punkter har diskuterats:

- Översyn av juridiska och ekonomiska förutsättningar för bolaget
- Investeringsbeslut och ekonomiska villkor
- Ägarförhållanden och styrande dokument

## 5. Behandling av bolagsstyrningsrapporten

Föreliggande bolagsstyrningsrapport för år 2023 har fastställts av styrelsen vid sammanträde 2023-11-27.

Bolagsstyrningsrapporten kommer därefter avlämnas till ägarna som ett led i deras uppsiktsplikt och beslut om verksamheten i Biogas i Jämtland-Härjedalen AB varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

# Internkontrollplan 2024

Biogas i Jämtland-Härjedalen AB  
Organisationsnummer 559388-8943

Fastställd av styrelsen 2023-11-27

Dnr: BiogasJH-2023-077

## Innehåll

<b>1. Inledning .....</b>	<b>3</b>
1.1. Kommunens riktlinje för intern styrning och kontroll.....	3
1.2. Styrning och uppföljning av internkontroll.....	3
1.3. Riskanalys.....	4
<b>2. Internkontrollplan 2024 .....</b>	<b>4</b>

## 1. Inledning

En tydlig och stabil intern kontroll bidrar till att verksamheten når sina mål, att rapportering om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och att verksamheten efterlever lagar och regler.

Syftet med intern kontroll är att förbygga, upptäcka och åtgärda fel och brister som hindrar organisationen att nå sina mål på ett säkert och effektivt sätt. Intern kontroll bygger också in medvetenhet om behovet av att värna och vårda en stabil, öppen och rättssäker verksamhet.

En robust organisation ger förutsättningar för en god intern kontroll. Riskanalyser, åtgärder och kontroller samt uppföljning utgör själva kärnan i arbetet med den interna kontrollen.<sup>1</sup>

### 1.1. Kommunens riktlinje för intern styrning och kontroll

Kommunfullmäktige har fastställt en riktlinje för intern styrning och kontroll (2020-09-04, § 144) I riktlinjen har intern kontroll definierats som en process och ledningsverktyg för den politiska och professionella ledningen. Processen är utformad för att med rimlig grad av säkerhet kunna uppnå:

- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.
- säkra tillgångar och förhindra förluster, bedrägerier, misstankar och andra skador.
- eliminera och upptäcka allvarliga fel

När det gäller bolagen har styrelserna att verka för att en god intern kontroll präglar bolagets organisation och bolagets löpande verksamhet. Styrelserna ska årligen värdera den interna kontrollen och rapportera vidare till Östersunds Rådhus AB och kommunstyrelsen.

Av aktiebolagslagen 8 kap. 4 § framgår att bolagets styrelse ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Styrelsen skall fortlöpande bedöma bolagets och, om bolaget är moderbolag i en koncern, koncernens ekonomiska situation. Styrelsen skall se till att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Om vissa uppgifter delegeras till en eller flera av styrelsens ledamöter eller till andra, skall styrelsen handla med omsorg och fortlöpande kontrollera om delegationen kan upprätthållas.

### 1.2. Styrning och uppföljning av internkontroll

Bolagets styrelse ska årligen anta en plan för den interna kontrollen. Planen ska grunda sig i en riskanalys där risker identifieras utifrån processer där det för varje risk görs en värdering av sannolikhet och konsekvens. Utifrån grunden görs sedan en bedömning av om risken ska accepteras eller hanteras. För de risker som ska

---

<sup>1</sup> Intern kontroll för förtroende, trygghet och utveckling. SKR - ISBN-nummer: 978-91-7585-703-9

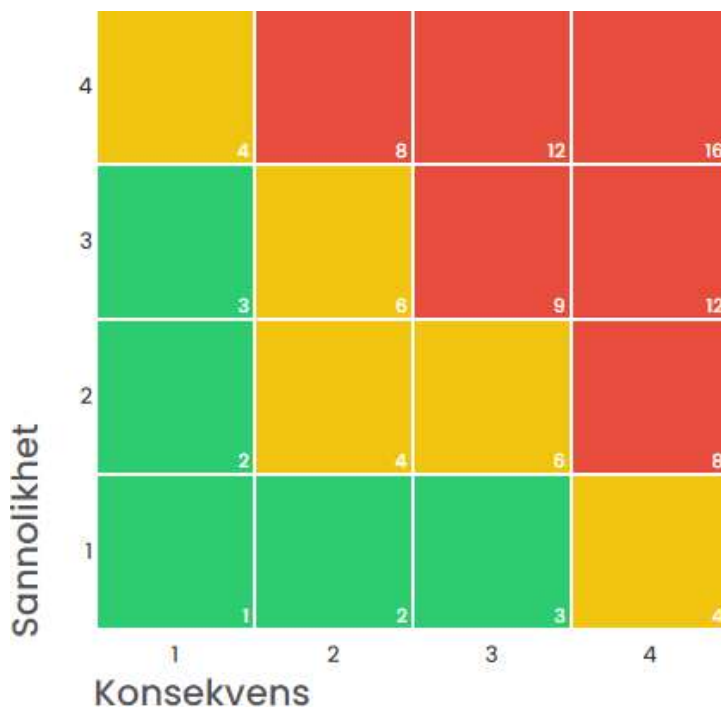
hanteras tas det fram kontrollmoment för vad som ska kontrolleras och hur ofta det ska ske.

Internkontrollplanen följs upp minst en gång per år. Uppföljning kan även göras tertialvis i samband med tertialrapporter och årsredovisning.

Av ägardirektiv framgår att bolagen årligen ska överlämna en bolagsstyrningsrapport till kommunstyrelsen. Rapporten kan avges som en del av årsredovisningen eller som en fristående rapport. I rapporten ska det framgå hur den interna kontrollen, både vad gäller uppfyllande av bolagets syfte, av ägaren beslutade verksamhetsmål och finansiell rapportering, är organiserad och hur väl den fungerat under senaste räkenskapsåret.

### 1.3. Riskanalys

Riskanalysen ska utgå från uppdrag och processer i verksamhet och ekonomisk. När risker identifierats ska de värderas enligt följande riskmatris:



Efter en värdering av riskerna ska ett ställningstagande göras av om de identifierade riskerna ska hanteras eller accepteras. För risker som ska hanteras ska åtgärd/kontrollmoment fastställas.

Av internkontrollplanen framgår den riskanalys som var det inledande arbetet med internkontrollplanen.

## 2. Internkontrollplan 2024

Som bilaga finns bolagets internkontrollplan. Av planen framgår också den riskanalys som var inledningen på arbetet med denna internkontrollplan.



## Risicanalys och internkontrollplan

Process Uppdrag	Identifierad risk Utvecklingsområde	Sannolikhet Konsekvens	Risikvärde	Hanteras Accepteras	Åtgärd - Kontrollmoment - Motivering till att risk accepteras	Uppföljning Ansvarig
Investeringen	Kalkyl och/eller tidplan och/eller upphandlad kvalitet håller inte	3/3	9	Hanteras	Investeringen genomförs i projektform i enlighet med Östersunds kommuns projektmodell. Detta innebär en projektägare (VD), en styrgrupp och en projektledare. En strikt modell för uppföljning av projektet är framtagen. Styrgruppen har månatliga möten och kallas in till extra möten vid behov.	VD Projektledare
Arvoden och löner	Felaktiga utbetalningar	1/4	4	Accepteras	Uppföljning av att fastställda rutiner följs.	VD
Fakturahantering	Blufffakturor eller felaktiga fakturor betalas.	1/3	3	Accepteras	Noggrann kontroll av inkomna fakturor.	VD Fakturamottagare
	Betalning sker inte itid och bolaget belastas av avgifter.	1/2	2	Accepteras	Uppföljning av ineliggande fakturor i Fortnox	VD
Attest- /utbetalningsrutiner	Felaktig utbetalning eller förskingring.	1/4	4	Accepteras	Deloitte skapar inga betalningsfiler om inte två personer attesterat fakturan. Manuellt registrerade utbetalningar hos Nordea ska signera av VD och ordförande.	VD
	Ekonomiska transaktioner attesteras inte av två i förening.	1/1	1	Accepteras	Ska ej kunna uppstå, se ovan.	VD
Upphandling	Tjänster köps utan att upphandlas vilket leder till upphandlings-skadeavgift/skadestånd.	1/4	4	Accepteras	Löpande samtal inom bolaget om vikten av att följa LOU.	VD
Arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar	Följer inte fastställda lagar och regler, kan leda till olyckor/dålig arbetsmiljö	2/4	8	Hanteras	Dialog inom bolaget och med inhyrda konsulter om vikten av att följa lagar och regler. Dokumentera vad som gäller och ev avvikelser	VD Projektledare

Diarienummer KS.2023.825

## Fiberanslutning master

### Sammanfattning

Fortsatt utbyggnad av digital infrastruktur är en viktig insats för kommunens utveckling och en förutsättning för att medborgare och företag ska kunna ta del av det digitala samhället.

I Post- och telestyrelsens rapport "Uppföljning av regeringens bredbandsstrategi 2023" (PTS-ER-2023:23) konstateras att: "Utbyggnad av fibernät kan bidra till att öka kapaciteten i mobilnäten när basstationerna ansluts med fiber. En väl utbyggd fiberinfrastruktur kan därmed minska kostnaderna för exempelvis utbyggnad av snabbare 5G-nät".

Enligt kommunens bredbandsstrategi kan fortsatt utveckling av stadsnätet ske i den takt som det finns investeringsutrymme och behöver fokuseras till de områden där de bidrar med mest samhällsnytta och når flest medborgare och företag.

Kommunen har fått förfrågan om fiberanslutning av master i Strömsunds kommun från ett nätbolag som har behov av att ansluta sina basstationer till fiber i samband med uppgradering och utbyggnad av mobilnätet för mer täckning och kapacitet. Beräknad investeringskostnad masterna uppgår till 2,8 miljoner kronor. Investeringen ryms inte inom kommunens beslutade investeringsram för bredband år 2024 som är 2 miljoner kronor. Affären är arrendegrundande enligt vår affärsmodell med Servanet.

### Förslag till beslut i kommunfullmäktige

1. Ge Servanet i uppdrag att genomföra projektet och fiberansluta masterna till en beräknad investeringskostnad på 2,8 miljoner kronor inom arrende.
2. investeringsramen för bredband utökas med 2,8 miljoner kronor och finansieras ur eget kapital, eller vid behov av upplåning av Kommuninvest. Hela investeringen är arrendegrundande vilket medför att kapitaltjänstkostnaderna finansieras under avskrivningstiden via arrendeintäkter.

## Beskrivning av ärendet

Fortsatt utbyggnad av digital infrastruktur är en viktig insats för kommunens utveckling och en förutsättning för att medborgare och företag ska kunna ta del av det digitala samhället.

Kommunen äger ett eget stadsnät som började byggas 2015, fortsatt utveckling av nätet kan ske i den takt som det finns investeringsutrymme och fokuseras till de områden där de bidrar till mest samhällsnytta och når flest medborgare och företag.

Kommunen har fått förfrågan om fiberanslutning av mobilmaster från Net4Mobility, ett gemensamt nätbolag för Telenor och Tele2. Bakgrunden är att det pågår ett stort teknikskifte i de mobila näten. 2G- och 3G-nät fasas ut och släcks ner, parallellt uppgraderas 4G-näten med mer täckning och kapacitet och det sker en utbyggnad av 5G.

I Post- och telestyrelsens rapport "Uppföljning av regeringens bredbandsstrategi 2023" (PTS-ER-2023:23) konstateras att:

"Utbyggnad av fibernät kan bidra till att öka kapaciteten i mobilnäten när basstationerna ansluts med fiber. En väl utbyggd fiberinfrastruktur kan därmed minska kostnaderna för exempelvis utbyggnad av snabbare 5G-nät".

## Aktuellt projekt

Net4Mobility har behov av fiberförbindelse till mobilmaster i kommunen för att kunna modernisera, uppgradera och bygga ut mobilnätet och skapa mer täckning och kapacitet. Bolaget har alla tillstånd och avtal klara för sina befintliga basstationer och tre nybyggnationer.

Förbindelserna behöver byggas och vara levererade senast vid halvårsskiftet för att bolagets tidsplan för modernisering och ombyggnation av basstationerna ska hinna genomföras innan årsskiftet.

I projektet ingår följande master:

- Hallviken
- Hammerdal
- Hoting C
- Jormvattnet (option)
- Strömsund C

Strömsund T2

Tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet där människor normalt befinner sig ingår som ett mål i den nationella bredbandsstrategin och följs upp årligen av Post- och telestyrelsen.

Att fiberansluta master kan anses stämma överens med den inriktning som anges i den kommunala bredbandsstrategin då investeringen bidrar till samhällsnytta, når många och ger positiva kringeffekter genom att indirekt bidrar till ökad kapacitet och täckning i de mobila näten. Genom fiberanslutning av masterna skapas en viktig grundförutsättning för nätägarens möjlighet att uppgradera sitt mobilnät.

Vår vardag blir alltmer digital och att använda internet är en stor del av människors vardag, både för medborgare och företag med till exempel mobil verksamhet. Det fasta och de mobila näten kompletterar varandra och de mobila näten kan många gånger de enda alternativet till uppkoppling i vissa områden. Kommunen kan i egenskap av nätägare bidra till ökad kapaciteten i mobilnäten om basstationerna ansluts med fiber. Affären ger kommunen ytterligare en kundkategori samtidigt som uppgraderingen kommer medborgare och företag till del.

### **Investeringskostnad**

Kommunens beslutade investeringsram för bredband år 2024 på 2 miljoner kronor ger inte utrymme att starta upp några större projekt för utbyggnad, utan behövs för att möta upp behovet av efteranslutningar i redan utbyggda områden, det vill säga förfrågningar som kommer in löpande under året.

Beräknad investeringskostnad för fiberanslutning av masterna uppgår till 2,8 miljoner kronor och hela investeringen är arrendegrundande. Eftersom projektet inte ryms inom 2024 års investeringsram hanteras det som ett separat ärende. Investeringens kapitalkostnader, avskrivningar och internränta, finansieras via avtalade arrendeintäkter under investeringens avskrivningstid. Det är kommunen som tar den ekonomiska risken för investeringen.

### **Förslag till beslut i kommunfullmäktige**

1. Ge Servanet i uppdrag att genomföra projektet till en beräknad investeringskostnad på 2,8 miljoner kronor inom arrende.
2. investeringsramen för bredband utökas med 2,8 miljoner kronor och finansieras ur eget kapital, eller vid behov av upplåning av Kommuninvest. Hela investeringen är arrendegrundande vilket medför att kapitaltjänstkostnaderna finansieras under avskrivningstiden via arrendeintäkter.

### **Ansvarig förvaltning och tjänsteperson**

Kommunledningsförvaltningen, Ann-Louise Hansson,  
Bredbandssamordnare

### **Beslut skickat till**

Ann-Louise Hansson, Bredbandssamordnare

Veronica Hjorter Stenklyft, Ekonomistrateg

## Ann-Louise Hansson

---

**Från:** Uhrner Andreas <andreas.uhrner@servanet.se>  
**Skickat:** den 20 december 2023 15:59  
**Till:** Ann-Louise Hansson  
**Kopia:** Isaksson Tomas; Söderlund Magnus  
**Ämne:** Net4Mobility (N4M) i Strömsund  
**Bifogade filer:** Kassaflödesanalys N4M Servanet Strömsund 6 st master 231220.xlsx

**Uppföljningsflagga:** Följ upp  
**Flagga:** Har meddelandeflagga

Detta e-postmeddelande kommer från en avsändare utanför Strömsunds Kommun. Var försiktig med att klicka på länkar eller öppna bifogade filer om du inte vet att meddelandet är legitimt.

Hej Ann-Louise!

Här kommer KFA (bifogad) plus beskrivning från Servanet samt ett utlåtande från N4M angående mastutbyggnad i Strömsunds kommun.

### Beskrivning Servanet:

Net4Mobility (N4M) har tecknat 15 årigt avtal med Servanet om förbindelser till master i Västernorrland, totalt drygt 100 st master.

De vill även få till förbindelser till master i Ragunda och Strömsunds kommuner samt att från Strömsund knyta ihop sig med AC-net i Vilhelmina kommun.

### Utlåtande från Net4Mobility (N4M):

*Genom vårt gemensamma nätbolag Net4Mobility genomför Telenor och Tele2 just nu den största nätmoderniseringen någonsin. Vi uppgraderar och bygger ut hela det befintliga 4G-nätet med både mer täckning och kapacitet, och bygger ut med 5G för ett säkrare och robustare mobilt bredband i hela Sverige.*

*I samband med nätmoderniseringen uppgraderas all hårdvara och mjukvara och stationerna ansluts till ett moderniserat transmissionsnät för att möta de driftsäkerhetskrav som Post- och telestyrelsen har i licensvillkoren mot Net4Mobility. Licensvillkoren anger att det befintliga nätet måste vara moderniserat med ny basstationsutrustning innan utgången av 2024.*

*Parallellt pågår även utfasningen av 3G, där mer än hälften av Sveriges 3G-basstationer redan är utfasade, och under 2025 kommer såväl 3G som 2G släckas ner helt och frekvenserna för detta flyttas över till 4G och 5G. Projektstatus för Strömsund med omnejd just nu är att samtliga befintliga basstationer och ytterligare tre nybyggnationer har fått erforderliga tillstånd och avtal klara. Vi hoppas vidare kunna nyttja sommarperioden för att få alla transmissionsförbindelser på plats för att sedan kunna driftsätta både 4G och 5G under andra halvåret 2024.*

*De efterfrågade förbindelserna är därför en viktig del av Net4Mobilitys nätmodernisering i Strömsund. I och med tidsfristen 2024-12-31 i Post- och telestyrelsen licensvillkor mot Net4Mobility behöver de efterfrågade förbindelserna vara levererade senast 2024-06-30 för att tidplanen för moderniseringen och ombyggnationerna av basstationerna i Strömsund ska hinna bli klara i tid. Ett beslut och besked önskas därför så snart som möjligt.*

Behövs mer information så kan Servanet och säkerligen N4M vara med på ett Teams-möte. Hör av er om ni känner att ovanstående information behöver kompletteras.

Med vänlig hälsning



**Andreas Uhrner**

Affärscontroller

Direkt 073 275 22 96

Kundservice 0200 120 035



[www.servanet.se](http://www.servanet.se)

Servanet behandlar dina personuppgifter enligt Dataskyddsförordningen.  
Läs mer på [www.servanet.se/dataskyddsförordningen](http://www.servanet.se/dataskyddsförordningen)

den 9 januari 2024

---

Diarienummer KS.2023.825

## **§ 6 Dialog om fiberdragning till master**

Ann-Louise Hansson och Veronica Hjorter-Stenklyft, kommunledningsförvaltningen, informerar om fiberdragning till master.

Net4Mobility har behov av fiber till 6 stycken master i Strömsunds kommun. Enligt licensvillkor från Post- och telestyrelsen (PTS) ska modernisering av nätet vara klart innan årsskiftet 2024/2025.

Förbindelserna måste vara levererade senast vid halvårsskiftet för att tidsplanen för modernisering och ombyggnationer av basstationerna ska hinna genomföras innan årsskiftet.

### **Yrkande**

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta ta del av informationen.

### **Arbetsutskottets beslut**

Arbetsutskottet tar del av informationen.



den 9 januari 2024

---

Diarienummer HJALM.2023.842

## **§ 15 Avstängning av elev**

Rektor Ralf Sjödin har beslutat om omedelbar avstängning av en elev från all undervisning vid Hjalmar Strömerskolan enligt Skollagen, kap 5, § 17, punkt 4 (avstängning i de frivilliga skolformerna, SFS 2010:800).

Avstängningen omfattar tiden 19 december 2023 till 18 januari 2024.

Beslut angående omedelbar avstängning ska prövas av kommunstyrelsen.

### **Underlag till beslut**

Tjänsteskrivelse

### **Yrkande**

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta enligt upprättat förslag.

### **Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

Kommunstyrelsen fastställer avstängningen av elev vid Hjalmar Strömerskolan för perioden 19 december 2023 till 18 januari 2024.

Diarienummer HJALM.2023.842

## Avstängning av elev

Rektor Ralf Sjödin har beslutat om omedelbar avstängning av en elev från all undervisning vid Hjalmar Strömerskolan enligt Skollagen, kap 5, § 17, punkt 4 (avstängning i de frivilliga skolformerna, SFS 2010:800).

Avstängningen omfattar tiden 19 december 2023 till 18 januari 2024.

Beslut angående omedelbar avstängning ska prövas av kommunstyrelsen.

## Förslag till beslut

Kommunstyrelsen fastställer avstängningen av elev vid Hjalmar Strömerskolan för perioden 19 december 2023 till 18 januari 2024.

## Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Framtids- och utvecklingsförvaltningen, Anna Backman Wikström,  
förvaltningschef/skolchef

## Beslut skickas till

Ralf Sjödin, framtids- och utvecklingsförvaltningen

den 9 januari 2024

---

Diarienummer HJALM.2023.814

## § 16 Läsårstider 2024/2025, för gymnasieskolan och vuxenutbildningen exklusive SFI vid Hjalmar Strömerskolan

Enligt gymnasieförordningen, 3 kap, § 1-2, ska huvudmannen för utbildningen fastställa höst- och vårterminens början och slut. Utläggning och samverkan kring kompetensutvecklingsdagar för lärare genomförs av rektor.

De föreslagna läsårstiderna överensstämmer med det beslut som fattats i BKU 231026. Beslutet grundar sig på ett förslag från Jämtlands gymnasium (JGY) som beslutats i Barn- och utbildning i Z län (BUZ). Syftet med ett gemensamt beslut i länet är att synkronisera skolskjutsar och linjetrafik.

### Förslag till läsårstider för 2024/2025

Hela läsåret	2024-08-22 till 2025-06-13	178 skoldagar
Hösttermin	2024-08-22 till 2024-12-18	80 skoldagar
Vårtermin	2025-01-08 till 2025-06-13	97 skoldagar

### Lovdagar för eleverna

Höstlov	Vecka 44	28/10 – 1/11	5 dagar
Sportlov	Vecka 10	3/3 – 7/3	5 dagar
Påsklov	Vecka 17	22/4 – 25/4	4 dagar
Studiedag	2025-01-08		1 dag
Studiedag	2025-05-02		1 dag
Lovdag	2025-05-30		1 dag

## Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse

## Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta fastställa läsårstiderna för 2024/2025 enligt upprättat förslag.

den 9 januari 2024

---

## § 16 fortsättning

### Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen fastställer läsårstiderna för 2024/2025 enligt upprättat förslag.

Diarienummer HJALM.2023.814

## Läsårstider 2024/2025, för gymnasieskolan och vuxenutbildningen exklusive SFI vid Hjalmar Strömerskolan

Enligt gymnasieförordningen, 3 kap, § 1-2, ska huvudmannen för utbildningen fastställa höst- och vårterminens början och slut. Utläggning och samverkan kring kompetensutvecklingsdagar för lärare genomförs av rektor.

De föreslagna läsårstiderna överensstämmer med det beslut som fattats i BKU 231026. Beslutet grundar sig på ett förslag från Jämtlands gymnasium (JGY) som beslutats i Barn- och utbildning i Z län (BUZ). Syftet med ett gemensamt beslut i länet är att synkronisera skolskjutsar och linjetrafik.

### Förslag till läsårstider för 2024/2025

Hela läsåret	2024-08-22 till 2025-06-13	178 skoldagar
Hösttermin	2024-08-22 till 2024-12-18	80 skoldagar
Vårtermin	2025-01-08 till 2025-06-13	97 skoldagar

### Lovdagar för eleverna

Höstlov	Vecka 44	28/10 – 1/11	5 dagar
Sportlov	Vecka 10	3/3 – 7/3	5 dagar
Påsklov	Vecka 17	22/4 – 25/4	4 dagar
Studiedag	2025-01-08		1 dag
Studiedag	2025-05-02		1 dag
Lovdag	2025-05-30		1 dag

## Förslag till beslut

Kommunstyrelsen fastställer läsårstiderna för 2024/2025 enligt framtids- och utvecklingsförvaltningens förslag.

## Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Framtids- och utvecklingsförvaltningen Anna Backman Wikström,  
förvaltningschef och skolchef

**Beslut skickas till**

Framtids-och utvecklingsförvaltningen: Ralf Sjödin, Heidi Sundelin, Jenny Frank, Jesper Lewén, Anna Ahtola-Håpnes och Carin Stenlund

den 9 januari 2024

---

Diarienummer HJALM.2023.816

## **§ 17 Kvalitetsarbete läsåret 2022/2023 – gymnasieskolan inom framtids- och utvecklingsförvaltningen**

Kvalitetsredovisningarna för gymnasieskolan och förvaltningsnivån visar verksamhetens kvalitetsarbete. Arbetet utgår från skollag, läroplan och kommunstyrelsens mål med utgångspunkt i kommunfullmäktiges prioriterade mål. Skollagens krav på systematiskt kvalitetsarbete innebär att huvudmän och skolenheter systematiskt och kontinuerligt ska följa upp verksamheten, analysera resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planera och utveckla utbildningen.

### **Underlag till beslut**

Tjänsteskrivelse

Kvalitetsredovisning Framtids- och utvecklingsförvaltningen 2022/2023

Kvalitetsredovisning läsåret 2022/2023 Hjalmar Strömerskolan

### **Yrkande**

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta enligt upprättat förslag.

### **Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

1. Kommunstyrelsen har tagit del av kvalitetsredovisningarna.
2. Kommunstyrelsen uppdrar till skolchefen att i nästa års kvalitetsredovisning beskriva vilka resultat de redovisade åtgärderna gett.

Diarienummer HJALM.2023.816

## **Kvalitetsarbete läsåret 2022/2023 – gymnasieskolan inom Framtids- och utvecklingsförvaltningen**

Kvalitetsredovisningarna för gymnasieskolan och förvaltningsnivån visar verksamhetens kvalitetsarbete. Arbetet utgår från skollag, läroplan och kommunstyrelsens mål med utgångspunkt i kommunfullmäktiges prioriterade mål. Skollagens krav på systematiskt kvalitetsarbete innebär att huvudmän och skolenheter systematiskt och kontinuerligt ska följa upp verksamheten, analysera resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planera och utveckla utbildningen.

### **Förslag till beslut**

1. Kommunstyrelsen har tagit del av kvalitetsredovisningarna.
2. Kommunstyrelsen uppdrar till skolchefen att i nästa års kvalitetsredovisning beskriva vilka resultat de redovisade åtgärderna gett.

### **Ansvarig förvaltning och tjänsteperson**

Anna Backman Wikström, förvaltningschef och skolchef

### **Bilagor**

Kvalitetsredovisning Framtids- och utvecklingsförvaltningen  
2022/2023

Kvalitetsredovisning läsåret 2022/2023 Hjalmar Strömerskolan

### **Beslut skickas till**

Framtids- och utvecklingsförvaltningen: Ralf Sjödin



# Kvalitetsarbete

## Gymnasieskolan

### Framtids- och utvecklingsförvaltningen

**Strömsunds kommun läsåret 2022/2023**

**Anna Backman Wikström**

Framtids- och utvecklingsförvaltningen

December 2023

## Innehållsförteckning

1. Beskrivning av det systematiska kvalitetsarbetet .....	1
2. Gymnasieskola.....	1
2.1 Hjalmar Strömerskolan.....	1
2.2 Gymnasiesärskolan.....	4
2.3 Personal .....	4
2.4 Arbetslagsarbete .....	4
3. Uppföljning av nationella mål.....	6
3.1 Kunskaper, bedömning och betyg.....	6
3.2 Normer och värden .....	8
3.3 Trygghet och studiero.....	10
3.4 Elevernas ansvar och inflytande.....	12
3.5 Utbildningsval – arbete och samhällsliv .....	13
4. Verksamheten som helhet och förbättringsåtgärder i verksamheten som helhet.....	14

## **1. Beskrivning av det systematiska kvalitetsarbetet**

Verksamheternas arbete med kvalitet är en del av kommunens systematiska kvalitetsarbete. Arbetet inom Hjalmar Strömerskolan utgår från de nationella målen och följer Skolverkets riktlinjer. Redovisningen utgår från skollag, läroplan för gymnasieskola 2011 samt kommunstyrelsens målformuleringar utifrån kommunfullmäktiges prioriterade mål. En viktig utgångspunkt är föregående kvalitetsredovisningar samt de åtgärder som är genomförda med anledning av tidigare analyser. Arbetet sker genom att verksamheten sätter upp långsiktiga mål och delmål samt tar fram handlingsplaner med dessa mål som utgångspunkt.

Som ytterligare stöd för det systematiska kvalitetsarbetet arbetar förvaltningen efter den internkontrollplan som fastställs årligen samt med ett årshjul för att på så vis få en god överblick över de händelser som sker under läsåret.

En viktig grund i kvalitetsarbetet är det arbetslagsarbete som pågår i gymnasieskolan. Detta beskrivs i gymnasieskolans kvalitetsredovisning och framgår i sammandrag i förvaltningens kvalitetsredovisning under rubriken 2.4 Arbetslagsarbete.

Denna redovisning från Framtids- och utvecklingsförvaltningen avslutas med förvaltningens bedömning av vilka förbättringsåtgärder som behöver vidtas i verksamheten som helhet. I vissa fall överensstämmer åtgärderna på huvudmannanivå med de åtgärder som rektor angivit i sin kvalitetsredovisning för respektive område.

## **2. Gymnasieskola**

Kommunens gymnasieskola bedrivs vid Hjalmar Strömerskolan. Rektor har det övergripande ansvaret för hela verksamheten och rektorsgruppen ansvarar tillsammans för gymnasieskolans program, vuxenutbildningen, Nationell idrottsutbildning (NIU) i sportskytte, Yrkeshögskolan (YH) för vindkraftstekniker samt elevhemmet Sörgård. Skolledningen har bestått av en rektor samt tre biträdande rektorer. I början av skolåret lämnade dåvarande rektor sin tjänst för att axla ansvaret som biträdande rektor för vuxenutbildningen och en ny rektor var på plats i början av oktober.

### **2.1 Hjalmar Strömerskolan**

Huvuduppgiften för gymnasieskolan är att förmedla kunskaper och skapa förutsättningar för att eleverna ska tillägna sig och utveckla kunskaper. Utbildningen ska främja elevernas utveckling till ansvarsställande människor som aktivt deltar i och utvecklar yrkes- och samhällslivet. Skolans vision säger att Hjalmar Strömerskolan ska vara en skola som fokuserar på kunskap och internationellt samarbete, som håller toppnivå på alla program och ska vara det självklara valet av gymnasieskola.

Vid läsårets slut hade Hjalmar Strömerskolan 287 elever, 128 kvinnor och 159 män, fördelade på elva nationella program och fyra introduktionsprogram. De nationella programmen är Barn och fritidsprogrammet, Bygg- och anläggningsprogrammet, Ekonomiprogrammet, El- och energiprogrammet, Fordons- och transportprogrammet, Försäljnings- och serviceprogrammet, Industritekniska programmet, Naturvetenskapsprogrammet, Samhällsvetenskapsprogrammet, Teknikprogrammet samt Vård- och omsorgsprogrammet. Introduktionsprogrammen består av:

Individuellt alternativ (IMA) Programriktat val (IMV), Språkintröduktion(IMS) och Yrkesintröduktion (IMY).

Inför läsåret valde 84 % av kommunens grundskoleelever att genomföra sin gymnasieutbildning på Hjalmar Strömerskolan. För läsåret 21/22 var motsvarande siffra 72 %. Gymnasieutbildning är en konkurrensutsatt verksamhet som kräver informationsinsatser och marknadsföring. Skolan arbetar aktivt med att informera om skolans utbud och presentera sig som det naturliga valet av gymnasieskola för kommunens elever. En kommunikations- och aktivitetsplan som årligen revideras ligger till grund för marknadsföringsaktiviteter riktade mot kommunens, och de närliggande kommunernas, elever.

Den utökade marknadsföringsgrupp som startade höstterminen 2020 avslutade sitt arbete under höstterminen. Den mindre grupp, som lett jubileet Hjalmar 50 år, fortsatte sitt arbete fram till i april då jubileumsåret avslutades. Under året har bland annat tidigare elever presenterats och historiska artiklar om skolan samt reportage med dagens elever publicerats. Jubileumsåret avslutades som det inleddes med tårta till samtliga elever. Avslutningen bestod även av besök av speciellt inbjudna gäster som tidigare gått på skolan, samt deltagande från kommunstyrelsen.

I vanlig ordning har kommunens elever bjudits in till besök under läsåret, först årskurs 9 i december och sedan årskurs 8 i maj. Övriga marknadsföringsaktiviteter har löpt på, exempelvis skriftlig information till vårdnadshavare och elever i årskurs 9 samt information via sociala medier såsom Facebook och Instagram. Kommunens och Hjalmar Strömerskolans hemsida har också används för att förmedla information och nyheter

Läsåret 22/23 började endast en ny elev på Nationell idrottsutbildning, NIU, inom skyttesport. Totalt fanns, vid terminsstart, sju elever från olika delar av landet på Skyttegymnasiet. En av dessa valde att lämna skytteundervisningen efter jul men studer vidare vid Hjalmar Strömerskolan. Under senare delen av läsåret fanns således endast sex elever. Skyttesporten i riket har på senare år, som inom många andra sporter, haft en kraftig nedgång av antalet aktiva. Förhoppningen är att intresset för sporten ska öka och att skyttegymnasiet återigen får många sökande.

I läroplanen för gymnasieskolan och i skolans vision lyfts internationellt arbete fram. Kommunfullmäktige beslutade 2014 att samtliga elever ska delta i ett internationellt samarbete under sin studietid på Hjalmar Strömerskolan. Det internationella arbetet har åter kommit igång efter pandemin och cirka 38 % av avgångseleverna vårterminen 2023 har någon gång under sin studietid deltagit i ett internationellt samarbete.

Internationaliseringsgruppen har träffats löpande under läsåret och arbetar i enighet med den godkända planen för ackreditering som gäller fram till 2027. Ackrediteringen via Universitets- och Högskolerådet (UHR), gäller både för högskoleförberedande och yrkesförberedande program och innebär att Hjalmar Strömerskolan under den utsatta tiden kan erhålla regelbunden finansiering för det internationella arbetet. Tanken med ackrediteringen är att skolor ska gå från att driva enskilda projekt till ett mer systematiskt, strategiskt och långsiktigt deltagande i Erasmus+ programmet, något som också framgår i skolans internationaliseringsplan.

Hjalmar Strömerskolan är sedan januari 2017 en certifierad ambassadörsskola för Europaparlamentet. Deltagande sker på frivillig basis och elever från skolans samtliga program är välkomna att medverka. Eleverna arbetar aktivt med olika EU-frågor med syftet att göra unga människor medvetna om hur viktig den parlamentariska demokratin är för Europa. Deltagande elever arbetar med detta under hela läsåret med till exempel månadens EU-kahoot i skolans cafeteria varje månad och genom att årligen uppmärksamma EU-dagen. Under läsåret skedde också ett utbyte med en skola i Slovenien där Hjalmar Strömerskolan först fick besök och senare besökte dem, allt med syfte att tillsammans lära mer om EU.

### 2.1.1 Elevhälsan

Sambandet mellan lärande och hälsa står ständigt i fokus för elevhälsans arbete. Det råder ett ömsesidigt samband mellan skolprestationer och psykisk hälsa där god hälsa leder till ett ökat välbefinnande och därmed bättre förutsättningar för lärande. Lärande i sig och att gå ut skolan med godkända betyg, leder till minskad ohälsa, kriminalitet och utanförskap. Skollagen säger att elevhälsans arbete främst ska vara förebyggande och hälsofrämjande. Det är elevernas utveckling mot utbildningens mål som ska stödjas.

Under läsåret har elevhälsan bestått av:

- Skolsköterska 100 %
- Skolläkare 40 %
- Kurator 100 %
- Skolpsykolog vid behov
- Specialpedagog 100 %
- Studie- och yrkesvägledare 100 %

Under vårterminen har skolsköterska och skolläkare anställts via ett bemanningsföretag.

Den psykiska ohälsan bland eleverna befinner sig fortsatt på en hög nivå. Det åtgärdande arbetet tar en stor del av elevhälsoteamets tid och resurser vilket innebär att det främjande och förebyggande arbetet inte riktigt får den plats det behöver. Skolan samverkar i sitt uppdrag bland annat med habiliteringen, barn- och ungdomspsykiatri och socialtjänsten. Dessvärre har kommunen inte haft någon aktiv ANDTS-samordnare under läsåret.

Elevhälsoteamet ska stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål och det förebyggande arbetet är en mycket viktig del. De olika professionerna ska samverka och bidra med sin specifika kompetens till en hälsofrämjande skolutveckling. Under läsåret har elevhälsan fortsatt att utveckla arbetet för att tidigt fånga upp eleverna och deras behov och därigenom kunna ge relevant stöd. Ett viktigt verktyg för ett effektivt elevhälsoarbete är elevdokumentationsprogrammet Prorenata som nu används fullt ut redan från grundskolan. Dokumentation och uppföljning av ärenden underlättas och elevhälsoarbetet kan följas upp mer effektivt utifrån planer, policyer och riktlinjer.

Arbetet inom studie- och yrkesvägledningen har bland annat bestått av traditionellt arbete med vägledning och information inför val under gymnasietiden och inför kommande yrkesliv och/eller fortsatta studier. Arbetet har även inneburit samverkan med universitet och högskolor,

arbetsförmedling, näringsliv samt arbetsmarknadens parter och branschorganisationer. En annan viktig del är ansvaret för besöksdagarna för årskurs 8 och 9.

## **2.2 Gymnasiesärskolan**

Under läsåret var fyra elever inskrivna i gymnasiesärskolan. Eleverna genomförde sin utbildning vid gymnasiesärskolan i Östersund. Utbildning på annan ort följs upp kontinuerligt av förvaltningen.

## **2.3 Personal**

Under läsåret hade skolan 32 legitimerade lärare (föregående läsår 33 stycken) vilket motsvarar 57 % av alla undervisande lärare på skolan (föregående läsår 54 %). Ytterligare sju lärare utbildade sig under läsåret. Ett högt antal legitimerade lärare är av yttersta vikt för att bibehålla en hög kvalitet i utbildningen. Under läsåret har skolan beviljats statsbidrag vilket har möjliggjort att flera lärare har utbildat sig.

Rektor beskriver i sin rapport att det pågående fortbildningsarbetet för personalen till stora delar fortlöpte enligt den plan som lagts tidigare. Den förändring som genomfördes var en insats för att öka beredskapen mot pågående dödligt våld (PDV). Detta arbete påbörjades i januari och kommer att pågå fram till och med januari 2024. Arbetet ska resultera i en handlingsplan och avslutas med en övning tillsammans med bland annat polis och räddningstjänst. Arbetet har genomförts med stöd av Resurscentrum (RC) och Mittuniversitetet (MIUN).

Hjalmar Strömerskolan har under läsåret haft sex förstelärare, samtliga kvinnor. Förstelärarna har lett kollegiets fortbildning genom pedagogiska mötesgrupper. Rektor skriver i sin kvalitetsredovisning att förstelärarna har en viktig roll i skolans kompetensutveckling både på gemensam nivå och på gruppnivå. I förstelärarnas uppdrag ingår att följa upp och analysera resultat, omsätta forskning i praktiken, inspirera och motivera kollegor samt initiera och driva utvecklingsarbete utifrån identifierade behov.

Förstelärarna har under läsåret främst arbetat med utveckling inom följande områden:

- hållbar utveckling
- yrkesmatematik
- stöd och anpassningar
- digitalisering
- pedagogiskt ledarskap
- IM-programmet
- yrkessvenska

## **2.4 Arbetslagsarbete**

Personalen på Hjalmar Strömerskolan ingår i program- och ämneslag med uppdraget att följa upp, analysera, identifiera förbättringsbehov och vidta förbättringsåtgärder för programmen och inom de olika ämnena. Detta görs med utgångspunkt i elevernas resultat, elevenkäter och egna utvärderingar. Målet är att arbetet ska leda till förbättrade resultat och öka andelen elever som uppnår

gymnasieexamen. Arbetslagens dokumentation ingår som en del i skolans systematiska kvalitetsarbete.

Några exempel på förbättringsarbeten som genomförts inom program- och ämneslagen under läsåret är:

- ökad måluppfyllnad och ökat meritvärde
- utökat samarbete mellan ämneslärare och yrkeslärare
- ämnesöverskridande studier
- elevernas studieteknik
- programråd
- arbetsmiljöarbete
- utveckling av det arbetsplatsförlagda lärandet (APL)
- egenkontroll och 5S (sortera, systematisera, städa/skick, standardisera och se till/sköt om)
- utökat användande av studieplattformen Classroom
- arbete med hållbarhet och de globala målen
- studiebesök och studieresor
- internationaliseringsarbete

### 3. Uppföljning av nationella mål

#### 3.1 Kunskaper, bedömning och betyg

Det är skolans ansvar att varje elev

på ett nationellt yrkesprogram inom gymnasieskolan ges möjlighet att uppnå kraven för en yrkesexamen som innebär att eleven har uppnått en av branschen godtagbar nivå av yrkeskunnande för att vara väl förberedd för yrkeslivet,

på ett nationellt högskoleförberedande program inom gymnasieskolan ges möjlighet att uppnå kraven för en högskoleförberedande examen som innebär att eleven har tillräckliga kunskaper för att vara väl förberedd för högskolestudier, eller

som avslutat ett introduktionsprogram har en plan för och tillräckliga kunskaper för fortsatt utbildning eller uppnår en förberedelse för etablering på arbetsmarknaden

Avgångseleverna 21/22 och 22/23 har följande resultat, när det gäller andelen som uppnått gymnasieexamen, se tabell 1.

*Tabell 1. Andel elever som uppnått gymnasieexamen. Utgångspunkten är Skolverkets statistik för Hjalmar Strömerskolan och riket. Till avgångselever räknas elever med gymnasieexamen och elever med studiebevis där eleven fått betyg (A-F) i programmets samtliga kurser.*

Resultat för elever som uppnått gymnasieexamen	HJS Läsåret 21/22		HJS Läsåret 22/23		Riket 22/23
	Totalt antal	Andel med examen	Totalt antal	Andel med examen	Andel med examen
Högskoleförberedande examen	19	100 %	<b>29</b>	<b>85 %</b>	91 %
Yrkesexamen	59	95 %	<b>52</b>	<b>93 %</b>	89 %
Totalt antal avgångselever	78	96 %	<b>81</b>	<b>90 %</b>	91 %

För avgångseleverna läsåret 22/23 betygssattes totalt 877 kurser. 92 % av de satta betygen är minst betyget E, vilket är en lägre andel än föregående läsår (98 %).

Meritvärdet är det genomsnittliga betygsvärdet där betyget A ger 20 poäng, B ger 17,5 poäng, C ger 15 poäng, D ger 12,5 poäng, E ger 10 poäng och F ger 0 poäng. Betygen A–E är godkända betyg till skillnad från F som står för ett icke godkänt resultat.

Meritvärdet för avgångseleverna på Hjalmar Strömerskolan har enligt Skolverkets statistik varierat över tid enligt tabell 2.



Tabell 2. Meritvärdet för avgångselever.

Läsår	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
HjS	13,5	13,6	13,9	13,7	13,4
Riket	14,4	14,4	14,5	14,5	14,5

Meritvärdet för avgångseleverna 22/23 var 13,4 (14,3 för kvinnorna och 12,7 för männen). Meritvärdet för samtliga avgångselever i riket 22/23 var 14,5 (15,1 för kvinnorna och 13,9 för männen).

Skolans statistik för eleverna på Introduktionsprogrammen visar att andelen elever som blir behöriga till nationellt program ökar enligt tabell 3.

Tabell 3. Andel elever på introduktionsprogrammen som uppnår behörighet till nationellt program.

	Andel elever på samtliga introduktionsprogram som uppnår behörighet till nationellt program				
Läsår	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
Behörighet till nationellt program	19 %	20 %	24 %	29 %	30 %

Andelen elever på introduktionsprogrammen som uppnått behörighet till nationella program har ökat de senaste fem åren.

### Analys

När det gäller andelen elever som når gymnasieexamen är det totala resultatet för avgångsklasserna på Hjalmar Strömerskolan 22/23 något lägre än rikets. 90 % av avgångseleverna har nått gymnasieexamen vilket är lägre än föregående läsår (96 %). Rektor skriver dock i sin rapport att skolan har, i jämförelse med riket, en högre andel som når examen på de yrkesförberedande programmen.

Meritvärdet (13,4) har minskat något från föregående år, något som eventuellt fortfarande kan vara ett spår av Corona- pandemin. Nivån är lägre än rikets (14,5) men värt att notera är att meritvärdet stadigt befinner sig på en högre nivå sedan skolan började fokusera på det systematiska kvalitetsarbetet. Noterbart är också att det är endast männens meritvärde som sjunkit (12,7), kvinnornas ligger oförändrat på en högre nivå (14,3).

Arbetslagens mål är att deras arbete ska leda till förbättrade resultat och öka andelen elever som uppnår gymnasieexamen bland annat genom att ständigt förbättra undervisningen och ge eleverna ökade kunskaper om kunskapsmålen och vad som krävs för att nå ett betyg. Även arbetet med till exempel studieteknik samt utökat användande av studieplattformen Classroom bör medföra förbättrad måluppfyllelse. Skolan har också en god förmåga att snabbt fånga upp elever som är i behov av anpassningar och särskilt stöd.

Andelen elever på Introduktionsprogrammen som blir behöriga till nationellt program, innan de enligt skollagen blir för gamla för att kunna börja på ett nationellt program, har fortsatt att öka

även detta läsår även om ökningen för läsåret 22/23 endast är en procent. Vi ser dock en viss förändring av elevunderlaget i denna grupp. Tidigare bestod gruppen till största del av elever med utländsk bakgrund. Många elever i denna grupp kommer nu från en svensk bakgrund men lämnar grundskolan utan fullständiga betyg för årskurs 9. Därmed faller möjligheten att bli antagna till ett nationellt gymnasieprogram.

**Förvaltningen gör bedömningen** att verksamheten alltid behöver fokusera på kunskapsuppdraget så att

- den genomsnittliga betygspoängen totalt och för kvinnor och män som avslutar sin utbildning på gymnasieskolan överstiger riksnivån
- andelen kvinnor och män som uppnår gymnasieexamen överstiger riksnivån
- andelen kvinnor och män som uppnår behörighet till nationella program senast det år de fyller 19 år kontinuerligt ökar.

**Förvaltningen gör bedömningen** att utvecklingsarbetet som skett i arbetslagen i kombination med kompetensutvecklingsinsatser med stöd av förstelärarna medfört en ökad förståelse för lärandemålen och fokus på måluppfyllelsen.

**Förvaltningen gör bedömningen** att det är angeläget att skolledarna prioriterar ledning, styrning och återkoppling av arbetslagens arbete.

**Förvaltningen gör bedömningen** att ett synligt pedagogiskt ledarskap och fortsatta kompetensutvecklingsinsatser med fokus på det pedagogiska arbetet i klassrummet, är viktiga delar för att kunna behålla den höga måluppfyllelsen.

### 3.2 Normer och värden

Enligt skollagen ska utbildningen utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Skolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i praktisk vardaglig handling.

Läroplan för gymnasieskola 2011

Under läsåret har ett synpunkts- och klagomålsärende utretts och återkopplats till den som lämnat klagomålet. Ärendet är avslutat. Tre kränkingsärenden har rapporterats och båda är utredda och avslutade. Totalt har två avstängningsärenden inom gymnasieskolan handlagts under läsåret. Samtliga avstängningsärenden har fastställts av kommunstyrelsen.

Hjalmar Strömerskolan har arbetat förebyggande för att öka närvaron och minska antalet elever som mister sitt studiebidrag. I Centrala studiestödsnämndens (CSN) statistik kan utläsas att för läsåret 22/23 var andelen elever som mist sitt studiebidrag 10,6 %. Länets siffror var 6,5 % och rikets 9,8 %. Åtgärder sätts in snabbt när skolan upptäcker olovlig frånvaro och arbetet sker i nära samarbete mellan elev, vårdnadshavare, mentor och kurator. Under läsåret har ett antal personer varit anställda som heltidsmentorer, det vill säga personal som endast arbetar som mentor Detta

har gjorts i syfte att öka elevernas måluppfyllelse samt ge lärarna mer tid för det pedagogiska arbetet.

Utbildning ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Hjalmar Strömerskolan genomför varje vår enkäten "Tala om vad du tycker om Hjalmar" bland skolans elever. När den genomfördes under våren 2023 var svarsfrekvensen alltför låg för att ge ett statistiskt underlag. Därför genomfördes den igen under höstterminen 2023 vilket också är resultatet som rektor hänvisar till i sin rapport. Frågorna i Hjalmar Strömerskolans enkät följer de frågor som Skolinspektionen ställer i sin enkät i årskurs 2 vartannat år. Dessa frågor har nyligen ändrats och därför redovisas endast de nya frågeställningarna. För att se resultatet från Skolinspektionens skolenkät i sin helhet hänvisas till Skolverkets hemsida. Nedan visas ett urval av enkätresultaten, se tabell 4.

Tabell 4. Ett urval av enkätresultat gällande bemötande och kränkningar.

	HJS ht 2023 Egen enkät	Nationellt vt 2023 Skolin- spektionens Skolenkät
<b>BEMÖTANDE – LÄRARE</b>		
** Känner du dig orättvist behandlad av någon lärare eller annan vuxen i skolan?	5,8	6,4
* Tycker du att lärarna behandlar alla elever lika oavsett om de är flickor, pojkar eller har annan könsidentitet?	5,2	7,1
<b>FÖRHINDRA KRÄNKNINGAR</b>		
** Tycker du att de vuxna i skolan har koll på vad som händer på rasterna	3,9	5,3
* Litar du på att de vuxna i skolan gör tillräckligt om någon elev blivit illa behandlad.	4,0	6,7

\*Vid beräkning av medelvärden och index ges svarsalternativen nedanstående värden. Värdena summeras och delas sedan på antalet svarande. Indexvärdet är ett sammantaget medelvärde för två till fem frågor inom samma frågeområde. Frågor ställda med fem svarsalternativ får i stället följande värden: Alltid = 10 Ofta = 7,5 Ibland = 5 Sällan = 2,5 Aldrig = 0 (Vet ej exkluderas från beräkningen)

\*\*Vid beräkning av medelvärden och index ges svarsalternativen nedanstående värden. Värdena summeras och delas sedan på antalet svarande. Indexvärdet är ett sammantaget medelvärde för två till fem frågor inom samma frågeområde. Frågor ställda med fem svarsalternativ får i stället följande värden: Alltid = 10 Ofta = 7,5 Ibland = 5 Sällan = 2,5 Aldrig = 0 (Vet ej exkluderas från beräkningen)

Ett antal frågor med fem svarsalternativ är negativt formulerade. Vid beräkning av medelvärde för en negativt formulerad fråga ges svarsalternativen istället följande värden: Alltid = 0 Ofta = 2,5 Ibland = 5 Sällan = 7,5 Aldrig = 10

## Analys

Svarsfrekvensen i skolans enkät som genomfördes under våren 2023 var alltför låg för att kunna användas, därför gjordes en ny undersökning under höstterminen. För att möjliggöra jämförelser

över tid och kunna dra slutsatser av resultatet är en hög svarsfrekvens av yttersta vikt. Skolan måste därför arbeta aktivt med att öka svarsfrekvensen.

Resultaten beskrivna ovan i tabell 4 visar att Hjalmar Strömerskolan befinner sig på en jämförelsevis låg nivå, till och med mycket lågt i frågan om eleverna upplever att de vuxna i skolan gör tillräckligt om någon elev blivit illa behandlad. Skolan behöver därför arbeta med att ha fler närvarande vuxna samt att skapa miljöer där vuxna har en bättre överblick över vad som pågår under rasterna. Det finns också en stor anledning att fortsätta arbeta med frågor som berör de grundläggande värdena i skolan och det är angeläget att arbeta vidare med förbyggande och främjande åtgärder inom dessa områden.

Gymnasieskolan hade två avstängningsärenden läsåret 22/23 vilket är färre jämfört med läsåret dessförinnan. Skolan har ett snabbt och tydligt agerande vid situationer som leder till avstängningar. Rektors uppdrag är att säkra trygghet för alla inom skolans verksamhet.

Enligt Centrala studiestödsnämndens (CSN) årliga redovisning om elever som har mist sitt studiebidrag, har frånvaron på Hjalmar Strömerskolan ökat och ligger högre än i både länet och riket. Hög frånvaro i skolan kan medföra en risk för utanförskap i samhället och det gör arbetet för att ökad närvaro i skolan särskilt viktigt.

**Förvaltningen gör bedömningen** att det förebyggande, främjande och åtgärdande arbetet för att minska frånvaron i skolan är viktigt i arbetet för att öka måluppfyllelsen.

**Förvaltningen gör bedömningen** arbetet med så kallade heltidsmentorer måste utvärderas för att säkerställa att det ger den positiva effekt på elevernas kunskapsutveckling som åsyftas.

**Förvaltningen gör bedömningen** att det arbete som skolan genomför när det gäller normer och värden, inkluderat bland annat gott bemötande personal och elever emellan, måste intensifieras. Detsamma gäller arbetet mot kränkande behandling.

**Förvaltningen gör bedömningen** att det förebyggande och främjande arbetet behöver intensifieras och att samtlig personal känner ett gemensamt ansvar för detta. Elevhälsoteamets systematiska arbete med främjande och förebyggande insatser är en viktig del av detta.

### 3.3 Trygghet och studiero

Enligt skollagen ska alla elever tillförsäkras en trygg och stödjande skolmiljö. Det är skolan och ytterst rektorns ansvar att skapa trygghet och studiero.

Läroplan för gymnasieskola 2011

Enligt den utvärdering på nationell nivå som Skolinspektionen gjort av skolenkäten mellan åren 2010-2020 är det endast ett undersökt område som sticker ut på ett negativt sätt och det är tryggheten i skolan. Resultaten för hela landet visar att upplevelsen av trygghet under dessa år har utvecklats i en svag negativ riktning och Skolinspektionen ser det därför som mycket viktigt att fortsatt granska elevers upplevda trygghet och studiero. I jämförelse med trygga elever har de otrygga eleverna också en mer negativ bild av skolan och det gäller både skolmiljön och skolarbetet. Vidare upplever en stor del av de trygga eleverna att skolarbetet är intressant. En

mycket viktig förutsättning för elevers lärande och utveckling är därför att omges av trygghet och studiero i skolan.

Elevers upplevelse av trygghet och studiero i skolan påverkas av flera faktorer. Undervisningens innehåll och lärares ledarskap har stor betydelse, men även processer som exempelvis berör elevers inflytande liksom arbetet med skolans värdegrund spelar roll. Det är av stor vikt att arbeta systematiskt både med trygghet och med studiero. Enkätresultatet angående dessa frågor redovisas nedan i tabell 5.

Tabell 5. Enkätresultatet gällande studiero och trygghet.

	HJS ht 2023 Egen enkät	Nationellt vt 2023 Skolin- spektionens Skolenkät
<b>STUDIERO</b>		
**Hur ofta är det arbetsro på lektionerna	6,6	6,4
**Hur ofta är det så stökigt på lektionerna att du har svårt att koncentrera dig	8,0	6,2
<b>TRYGGHET</b>		
**Känner du dig rädd för andra elever i skolan	8,6	8,9
**Känner du dig rädd för någon lärare eller annan vuxen i skolan	8,6	9,1
*Känner du att du kan vara dig själv i skolan	6,6	7,5
*Känner du dig trygg i skolan	6,6	8

\* Vid beräkning av medelvärden och index ges svarsalternativen nedanstående värden. Värdena summeras och delas sedan på antalet svarande. Indexvärdet är ett sammantaget medelvärde för två till fem frågor inom samma frågeområde. Frågor ställda med fyra svarsalternativ får följande värden: Helt och hållet = 10 Till stor del = 6,67 Till viss del = 3,33 Inte alls = 0 (Vet ej exkluderas från beräkningen)

\*\* Vid beräkning av medelvärden och index ges svarsalternativen nedanstående värden. Värdena summeras och delas sedan på antalet svarande. Indexvärdet är ett sammantaget medelvärde för två till fem frågor inom samma frågeområde. Frågor ställda med fem svarsalternativ får i stället följande värden: Alltid = 10 Ofta = 7,5 Ibland = 5 Sällan = 2,5 Aldrig = 0 (Vet ej exkluderas från beräkningen)

Ett antal frågor med fem svarsalternativ är negativt formulerade. Vid beräkning av medelvärde för en negativt formulerad fråga ges svarsalternativen istället följande värden: Alltid = 0 Ofta = 2,5 Ibland = 5 Sällan = 7,5 Aldrig = 10

## Analys

Resultatet visar att eleverna på Hjalmar Strömerskolan upplever att de har relativt god studiero. Dock visar resultatet även att vissa elever tycker att det kan vara stökigt på lektionerna. Det framgår att det finns elever som upplever att de inte har studiero vilket visar att detta är viktigt att arbeta vidare med, då samtliga elever på Hjalmar Strömerskolan ska kunna känna att de i lugn och ro ska kunna utföra sina studier.

Resultatet för trygghet ligger relativt högt men är fortfarande ett viktigt område att arbeta vidare med. Målet är att Hjalmar Strömerskolan ska vara en trygg och säker arbetsplats där alla, både elever och personal, känner sig trygga och respekterade när de befinner sig på skolan.

**Förvaltningen gör bedömningen** att arbetet i skolan för ökad studiero ska fortsätta att vara ett prioriterat område. Då trygghet är nära kopplat till studiero bör även detta område prioriteras.

**Förvaltningen gör bedömningen** att det förebyggande och främjande arbetet behöver förstärkas och att samtlig personal på skolan känner ett gemensamt ansvar för detta. Elevhälsoteamets systematiska arbete med främjande och förebyggande insatser är en mycket viktig del av detta.

### 3.4 Elevernas ansvar och inflytande

Enligt skollagen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen.

Läroplan för gymnasieskola 2011

Elevenkäten omfattar även området delaktighet och inflytande, se tabell 6.

Tabell 6. Enkätresultat gällande delaktighet och inflytande.

	HjS ht 2023 Egen enkät	Nationellt vt 2023 Skolin- spektionens Skolenkät
<b>INFLYTANDE</b>		
Hur mycket tycker du att ni elever får vara med och påverka hur ni ska arbeta på lektionerna	4,5	5,1
Hur mycket tycker du att de vuxna i skolan lyssnar på förslag från eleverna, till exempel från klassråd eller elevråd	2,8	5,6

Vid beräkning av medelvärden och index ges svarsalternativen nedanstående värden. Värdena summeras och delas sedan på antalet svarande. Indexvärdet är ett sammantaget medelvärde för två till fem frågor inom samma frågeområde. Frågor ställda med fyra svarsalternativ får följande värden: Helt och hållet = 10 Till stor del = 6,67 Till viss del = 3,33 Inte alls = 0 (Vet ej exkluderas från beräkningen)

### Analys

Resultatet gällande hur mycket eleverna kan påverka lektionsinnehållet visar ett något lägre resultat för Hjalmar Strömerskolan än för deltagarna i hela riket. Resultatet angående hur mycket de vuxna i skolan lyssnar på elevernas förslag är dock alarmerande lågt. Eftersom trygga elever i betydligt högre grad än otrygga, upplever att de har inflytande över undervisningens innehåll är det viktigt att elevernas trygghet ökar så att de på så sätt kan ges inflytande över utbildningen och därigenom stärka ansvaret och delaktigheten.

**Förvaltningen gör bedömningen** att skolan även fortsättningsvis måste säkerställa och öka möjligheterna för att eleverna är delaktiga i hur undervisningen utformas.

**Förvaltningen gör bedömningen** att skolans pågående demokratiarbete måste förstärkas och intensifieras.

### 3.5 Utbildningsval – arbete och samhällsliv

Gymnasieskolan ska nära samverka med de obligatoriska skolformerna, arbetslivet, universiteten och högskolorna samt med samhället i övrigt. Detta krävs för att eleverna ska få en utbildning av hög kvalitet och få underlag för val av kurser inom utbildningen och för vidare studier eller yrkesverksamhet. Det är särskilt viktigt att skolan samarbetar med arbetslivet om yrkesutbildningen.

Genom att arbetslivet fortlöpande förändras när det gäller behovet av kompetens och rekrytering av arbetskraft inom olika områden har studie- och yrkesvägledningen i vid mening stor betydelse. Universitet och högskolor, arbetsförmedlingar, näringsliv samt arbetsmarknadens parter och branschorganisationer har därför viktiga roller i informationen till skolan och eleverna.

Läroplan för gymnasieskola 2011

Hjalmar Strömerskolan samverkar på flera olika sätt med andra skolformer och med samhället i övrigt. Det sker bland annat i form av:

- programråd för yrkesutbildningarna där elever, lärare, branschorganisationer och fackliga företrädare deltar
- medverkan i styrgrupper för projekt som bedrivs i och utanför kommunen och med andra länder
- engagemang och stöd från politiker, näringsliv och arbetsförmedling i olika informationsinsatser om skolan
- programlagens samverkan och utbyte med näringslivet, universitet och andra samhällsinstitutioner
- det internationella arbetet
- arbete inom Teknik- och Vård- och omsorgscollege
- samverkan med näringslivet på orten för att stödja utbildningar inom skolan
- utbildning av Diplomerade gymnasieekonomer, en långsiktig satsning på kvalitativ undervisning med förankring i näringsliv och högskola
- samverkan med Lärcentrum för information om högre utbildningar
- studie- och yrkesvägledningens, lärarnas och skollädares samverkan med grundskolan
- arbetet med Hållbar utveckling och De globala målen
- arbetet med Europaparlamentets ambassadörsskola (EPAS)

Det övergripande syftet med studie- och yrkesvägledning är att ge eleverna ökad valkompetens och förutsättningar att hantera frågor som rör val av studier och yrken. Den mångfald av utbildningar och yrken som finns kan göra det komplicerat för eleven att få en överblick över olika möjligheter. Det är också svårt att förutse villkoren i arbetslivet när förändringstakten är hög. Studievägledning i **vid** bemärkelse är all den verksamhet som bidrar till att ge elever kunskaper och färdigheter som underlag för att fatta beslut om framtida studie- och yrkesval. Det kan till exempel handla om praktiska arbetslivserfarenheter, undervisning om arbetsmarknaden och arbetslivet, studiebesök, information om utbildningar och aktiviteter för att utveckla elevens

självkänedom. I **snäv** bemärkelse är studie- och yrkesvägledning den personliga vägledningen som studie- och yrkesvägledaren genomför individuellt eller i grupp.

I maj 2020 togs beslut i kommunstyrelsen att anta det förslag till ny SYV-plan som tagits fram på huvudmannanivå. Förslaget har tagits fram i samarbete med grundskolan med syftet att alla elever, oavsett skolform och skola, ska få en likvärdig studie- och yrkesvägledning. Planen ska utgöra en grund för kommunens samtliga skolenheter och de årliga handlingsplanerna för studie- och yrkesvägledning.

### **Analys**

Hjalmar Strömerskolans samverkan med andra skolformer och med samhället i övrigt sker på många olika sätt och bedöms ge goda förutsättningar för att eleverna ska få en utbildning av hög kvalitet samt underlag för vidare studier eller yrkesverksamhet.

**Förvaltningen gör bedömningen** den med andra skolformer och med samhället i övrigt som idag sker är en mycket viktig del i skolans utveckling.

**Förvaltningen gör bedömningen** att SYV-planen på huvudmannanivå är en viktig grund för en likvärdig studie- och yrkesvägledning i alla skolformer.

**Förvaltningen gör bedömningen** att skolan ska fortsätta arbetet med att förstärka studie- och yrkesvägledningen i både vid och snäv bemärkelse.

**Förvaltningen gör bedömningen** att det arbete som bedrivs för att stärka studie- och yrkesvägledningen för eleverna på Introduktionsprogrammen, även fortsättningsvis ska prioriteras. Detta för att öka övergången till nationellt program eller till annan verksamhet som ger ökade förutsättningar för ett inträde på arbetsmarknaden.

## **4. Verksamheten som helhet och förbättringsåtgärder i verksamheten som helhet**

Framtids- och utvecklingsförvaltningen bedömer att det bedrivs en bra verksamhet inom flertalet områden i kommunens gymnasieskola. Viktigt är dock att säkerställa att kommunen fortsatt arbetar för att utveckla verksamheten, en verksamhet som i alla delar skapar goda kunskaper, demokratiska värderingar och en lust att lära.

Utveckling och det systematiska kvalitetsarbetet går hand i hand och det är viktigt att alla skolans delar, från den enskilde läraren genom program- och ämneslag till skolläda, har ett tydligt uppdrag och att samtliga led deltar aktivt i skolans systematiska kvalitetsarbete. Verksamheterna stärks i sitt arbete genom att fokusera på långsiktiga mål och de delmål som sätts för kommande läsår.

Det är också av största vikt att verksamheterna tar fram och genomför handlingsplaner med målen som utgångspunkt och att styrkedjan löper genom hela skolans organisation. Verksamheten bör i större utsträckning arbeta med befintliga metoder, underlag och arbetssätt, det vill säga de framtagna kvalitetsverktyg som finns i organisationen, för att på så sätt bli än mer systematiska i



sitt kvalitetsarbete. Genom att arbeta med de långsiktiga mål verksamheten sätter upp genomförs ett ständigt förbättringsarbete.

Kvalitetsarbetet utgår på alla plan från de nationella målen, de lokala politiska prioriteringarna och följer Skolverkets riktlinjer för systematiskt kvalitetsarbete. Tabell 7 visar en sammanfattning av resultaten med utgångspunkt i de lokala politiska prioriteringarna.

Tabell 7. En sammanfattning av resultaten med utgångspunkt i de lokala politiska prioriteringarna.

Inriktningsmål	Effektmål	Resultat	
		HJS 22/23	Riket 22/23
Alla kvinnor och män inom gymnasieskolan ska klara kunskapskraven	Den genomsnittliga betygspoängen totalt och för kvinnor och män som avslutar sin utbildning på gymnasieskolan ska överstiga riksnivån.  <b>Slutsats: Målet har inte nåtts.</b>	Betygspoäng totalt: 13,4 Betygspoäng kvinnor: 14,3 Betygspoäng män: 12,7	Betygspoäng totalt: 14,5 Betygspoäng kvinnor: 15,1 Betygspoäng män: 13,9
	Andelen kvinnor och män som uppnår gymnasieexamen ska överstiga riksnivån.  <b>Slutsats: Målet inte har nåtts.</b>	90 %	91 %
	Andelen kvinnor och män på Introduktionsprogrammen som uppnår behörighet till nationella program senast det år de fyller 19 år ska kontinuerligt öka.  <b>Slutsats: Målet har nåtts.</b>	Föregående läsårs andel behöriga vid HJS: 29 % Årets andel behöriga: 30 %  De senaste fem läsåren har andelen elever som uppnått behörighet till nationellt program kontinuerligt ökat från 19 % till 30 %.	

På förvaltningsnivå har ett antal gemensamma insatser genomförts under läsåret bland annat med syfte att underlätta det systematiska kvalitetsarbetet och öka måluppfyllelsen. Som exempel kan nämnas:

- Fortsatt arbete med utveckling och effektivisering av skolledarorganisationen på Hjalmar Strömerskolan.
- Deltagande i det länsgemensamma arbetet med stöd för digitalisering i skolan samt i det kommunövergripande arbetet för digitalisering.
- Deltagande i Framtidsvalet Jämtland/Härjedalen, ett projekt via Handelskammaren Mitt, har gett gymnasieelever och även grundskolans elever möjlighet att delta i lektioner i arbetsmarknadskunskap för att öka motivationen att studera.
- Fortsatt arbete med att utföra de aktiviteter skolan blivit ackrediterade för av Universitet och högskolerådet (UHR). Ackrediteringen gäller fram till 2027 och innebär finansiering för det internationella arbetet fram till dess.
- Arbete för att gymnasieskolan ska genomsyras av arbetet för Hållbar utveckling och De globala målen.
- Samverkan med Barn-, kultur- och utbildningsnämnden för att få en röd tråd genom samtliga stadier av kommunens utbildningar.

- Facklig samverkan inom ramen för HÖK 21 för att fastställa skolans kompetensförsörjningsplan.
- Samverkan mellan politiker, skola och näringsliv för att öka gymnasieskolans attraktionskraft.
- Samarbete med Resurscentrum (RC) för att utbilda personalen och utöka beredskapen mot pågående dödligt våld (PDV). Även polis, räddningstjänst, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) samt Mittuniversitetet (MIUN) har varit behjälplig i detta arbete.
- RC erbjuder bland annat stöd i integrationsfrågor och riktar sig både till kommunens invånare och enskilda verksamheter. RC är ett tvärprofessionellt team som arbetar med och för barn, ungdomar och deras familjer, oavsett ursprung. RC arbetar för att skapa en röd tråd av olika insatser för att ge barn och ungdomar bättre förutsättningar.
- Kommunens samverkansgrupp för demokrati mot våldsbejakande extremism arbetar bland annat med att stödja det förebyggande arbetet för att motverka att unga människor dras till våldsbejakande miljöer. Center mot våldsbejakande extremism (CVE) och Myndigheten för stöd till trossamfund (SST) stödjer arbetet. En viktig yrkesgrupp i detta arbete är personal inom skolan. Som ett led i detta arbete driver RC även projektet "Strategiskt arbete för demokrati" (STAD) för att ta fram en långsiktigt hållbar förvaltningsövergripande strategi för det förebyggande arbetet mot radikaliserings och våldsbejakande extremism. Hjalmar Strömerskolan har under läsåret deltagit i projektet.

#### **Förvaltningen gör bedömningen att kommunnivån behöver fortsätta att utveckla följande områden:**

1. Förstärkning av kvalitetsarbetet på alla nivåer inom skolområdet.
2. Rekrytering av legitimerad personal med stöd av personalförsörjningsplanen och den strategiska kompetensförsörjningsplan som utarbetats i samband med avtalet HÖK21.
3. Samverkan mellan politik, skola och näringsliv för att stärka gymnasieskolans attraktionskraft samt utveckling av marknadsföringen av Hjalmar Strömerskolan.
4. Samverkan med samtliga förvaltningar i Strömsunds kommun för att stärka Hjalmar Strömerskolans utveckling.
5. Samverkan med arbetslivet för att matcha och möta behov och utbildningsinsatser.
6. Samordning av kompetensutvecklingsinsatser för att stärka kvalitén i utbildningen.
7. Fortsatt arbete med digitalisering i skolan.
8. Fortsatt deltagande i Kompetenskompassen Jämtland/Härjedalen.
9. Fortsatt samarbete med Mittuniversitetet (MIUN) och det regionala skolchefsnätverket.

#### **Förvaltningen gör bedömningen att gymnasieskolan**

1. även fortsättningsvis behöver fokusera på kunskapsuppdraget så att
  - den genomsnittliga betygspoängen totalt och för kvinnor och män som avslutar sin utbildning på gymnasieskolan överstiger riksnivån
  - andelen kvinnor och män som uppnår gymnasieexamen överstiger riksnivån
  - andelen kvinnor och män uppnår behörighet till nationella program senast det år de fyller 19 år kontinuerligt ökar

2. även fortsättningsvis ska prioritera det arbete som pågår för att stärka studie- och yrkesvägledningen för eleverna på Introduktionsprogrammen så att övergången till nationellt program eller till annan verksamhet fortsätter att öka
3. genom skolledarna fortsatt ska prioritera ledning, styrning och återkoppling av arbetslagens arbete
4. ska prioritera ett synligt pedagogiskt ledarskap och fortsatta kompetensutvecklingsinsatser med fokus på det pedagogiska arbetet i klassrummet
5. ska prioritera arbetet för trygghet och trivsel där grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling
6. ska utöka det förebyggande och främjande arbetet kring normer och värden ytterligare så att all personal känner ett gemensamt ansvar för detta. Elevhälsoteamets systematiska arbete med främjande och förebyggande insatser är en mycket viktig del av detta.
7. ska fortsätta det förebyggande och åtgärdande arbetet för att minska frånvaron i skola för att ytterligare öka måluppfyllelsen
8. ska fortsätta arbetet med att skapa trygghet och studiero i skolan
9. ska arbeta för att samtliga elever och lärare tillsammans diskuterar hur undervisningen utformas
10. ska använda SYV-planen från huvudmannanivån som en viktig grund för likvärdig studie- och yrkesvägledning
11. genomför ett framgångsrikt utvecklingsarbete i arbetslagen som i kombination med kompetensutvecklingsinsatser med stöd av förstelärarna medför en ökad förståelse för lärandemålen och ett stort fokus på måluppfyllelsen
12. bör fortsatt genomföra ett gediget marknadsföringsarbete behöver så att en stor andel av grundskolans elever söker till Hjalmar Strömerskolan. Även arbetet med att värva elever till skyttegymnasiet behöver intensifieras
13. fortsatt ska arbeta för ökad behörighet bland personalen för att hålla en hög pedagogisk nivå



## Kvalitetsredovisning för läsåret 2022-2023

### Gymnasieutbildning

**Ralf Sjödin**

Rektor

December 2023

<b>ÖVERGRIPANDE FÖR GYMNASIESKOLAN .....</b>	<b>1</b>
POLITISKA PRIORITERINGAR FÖR GYMNASIESKOLAN.....	2
POLICYER, PLANER OCH RIKTLINJER INOM VERKSAMHETEN .....	3
KLAGOMÅLSHANTERING.....	4
KRÄNKANDE BEHANDLING OCH AVSTÄNGNINGAR .....	4
<b>STYRNING OCH LEDNING.....</b>	<b>5</b>
REKTOR OCH SKOLLEDNING.....	5
FÖRSTELÄRARE.....	7
UTVECKLINGSLEDARE.....	7
ARBETSLAG.....	8
<i>Uppdrag för program- och ämneslag under läsåret .....</i>	<i>8</i>
<b>PERSONAL .....</b>	<b>10</b>
KOMPETENSUTVECKLING.....	12
<i>Gemensam kompetensutveckling .....</i>	<i>12</i>
<i>Individuell kompetensutveckling .....</i>	<i>12</i>
<b>GYMNASIEUTBILDNING.....</b>	<b>13</b>
<b>GENOMFÖRD UTBILDNING VID GYMNASIESKOLAN .....</b>	<b>13</b>
NIU-SKYTTESPORT.....	15
MARKNADSFÖRING OCH REKRYTERING AV ELEVER TILL GYMNASIESKOLAN .....	16
<b>KUNSKAPER, BEDÖMNING OCH BETYG .....</b>	<b>17</b>
NATIONELLA PROGRAM.....	17
UPPFÖLJNING AV OCH INSYN I ELEVERNAS UTVECKLING OCH RESULTAT .....	19
INTRODUKTIONSPROGRAMMET .....	19
BETYG OCH BEDÖMNING .....	22
FRÅNVARO .....	24
ELEVERNAS ANSVAR OCH INFLYTANDE.....	26
TRYGGHET OCH STUDIERO .....	27
<b>ELEVHÄLSA.....</b>	<b>28</b>
<b>UTBILDNINGSVÄL - ARBETE OCH SAMHÄLLSLIV .....</b>	<b>29</b>
STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDNING.....	29
SAMVERKAN MED AKTÖRER UTANFÖR SKOLAN.....	30
INTERNATIONELLT ARBETE .....	31
<b>RESULTAT FÖR LÄSÅRETS MÅL .....</b>	<b>34</b>
<b>KOMMANDE LÄSÅRS MÅL.....</b>	<b>41</b>

## Övergripande för gymnasieskolan

Hjalmar Strömerskolan ligger i centralorten Strömsund och organiserar ungdomsgymnasium och vuxenutbildning. Den föreliggande kvalitetsredovisningen presenterar verksamhetens kvalitetsarbete och är en del av kommunens övergripande kvalitetsarbete. Arbetet utgår från skollag, läroplan för gymnasieskolan samt kommunstyrelsens formuleringar med utgångspunkt i kommunfullmäktiges prioriterade mål. Skolan arbetar även utifrån följande ledord; mission, vision, verksamhetsidé och värderingsgrund. Kvalitetsarbetet som bedrivs i skolan följer Skolverkets riktlinjer när det gäller ett systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet och delas upp i delmål för läsåret samt långsiktiga mål. Utbildningen ska kontinuerligt planeras, analyseras och förbättras genom medverkan av lärare, övrig personal och elever. Kvalitetsarbetet dokumenteras och ska vara systematiskt. Hjalmar Strömerskolans arbete med kvalitetsredovisningen möjliggör och ligger till grund för uppföljning, utvärdering, reflektion och fortsatt kvalitetsutveckling för gymnasieskolans uppdrag, mål och riktlinjer.

### **Mission**

Hjalmar Strömerskolan arbetar med att förmedla kunskap till elever och öva dessa kunskaper till färdigheter. Vi fostrar elever till goda individer och samhällsmedborgare som har kunskap om och respekterar demokratiska principer.

### **Vision**

Hjalmar Strömerskolan ska vara en skola som håller mycket hög nivå på alla program och ska vara det självklara valet av gymnasieskola. Fokus på kunskap och färdighet ger eleverna kompetens och många möjligheter till fortsatta studier och arbete längre fram i livet. Nationella och internationella miljöer används i undervisningen för att ge eleverna mod och självförtroende att möta världen efter avslutad gymnasieutbildning.

### **Verksamhetsidé**

Hjalmar Strömerskolan är gymnasieskolan som ger elever en utbildning av mycket hög kvalitet. Vår skola skapar goda förutsättningar till vidare studier och till anställning inom en mängd olika yrkesområden. Att välja Hjalmar Strömerskolan skapar goda möjligheter för framtiden.

### **Värdegrund**

Alla elever på Hjalmar Strömerskolan är individer som måste få utvecklas till sin fulla potential. Skolan ska skapa och upprätthålla en miljö där alla trivs och respekterar allas lika värde.

## Politiska prioriteringar för gymnasieskolan

De lokala politiska prioriteringarna för gymnasieskolan i Strömsunds kommun, och som skolan har arbetat med under läsåret, redovisas nedan i tabell 1.

Tabell 1. Lokala politiska prioriteringar för verksamheten inom Strömsunds kommun.

Inriktningsmål	Effekt mål	Resultat	
		Hjalmar Strömerskolan 22/23	Riket 22/23
Alla kvinnor och män inom gymnasieskolan ska klara kunskapskraven	Den genomsnittliga betygspoängen totalt och för kvinnor och män som avslutar sin utbildning på gymnasieskolan ska överstiga riksnivån.  <b>Slutsats:</b> Målet har inte nåtts. Nivån för kvinnor är oförändrad gentemot föregående år. Däremot har kvinnor på Hjalmar Strömerskolan närmast sig snittet för riket med 0,1. För män på Hjalmar Strömerskolan har nivån sjunkit med 0.7 jämfört med föregående år. Då snittet för män i riket är oförändrat har männen på Hjalmar Strömerskolan en negativ utveckling även gentemot rikssnittet.	Betygspoäng totalt: 13,4  Betygspoäng för kvinnor: 14,3  Betygspoäng för män: 12,7	Betygspoäng totalt: 14,5  Betygspoäng för kvinnor: 15,1  Betygspoäng för män: 13,9
	Andelen kvinnor och män som uppnår gymnasieexamen ska överstiga riksnivån.  <b>Slutsats:</b> Målet har inte nåtts.	90 %	91 %
	Andelen kvinnor och män på introduktionsprogrammen som uppnår behörighet till nationella program senast det år de fyller 19 år, ska kontinuerligt öka.  <b>Slutsats:</b> Målet har nåtts.	Föregående läsårs andel behöriga vid Hjalmar Strömerskolan: 29 %  Årets andel behöriga: 30 %  De senaste fem läsåren har andelen elever som uppnått behörighet till nationellt program, kontinuerligt ökat från 19 % till 30 %.	

## Policyer, planer och riktlinjer inom verksamheten

Ett viktigt verktyg för verksamheten är att det finns policyer, planer och riktlinjer. Dessa säkerställer att skolan uppfyller de åtaganden som finns inom ramarna för skolans styrdokument. Det är viktigt att skolans policyer, planer och riktlinjer är väl förankrade hos skolans personal.

### Resultat

Tabell 2 visar en översikt över de policyer, planer och riktlinjer som ska finnas inom ramarna för Hjalmar Strömerskolans verksamhet samt senaste och kommande uppdatering för dessa.

Tabell 2. Policy, planer och riktlinjer inom Hjalmar Strömerskolan.

Policy/plan/riktlinje	Senast uppdaterat	Kommande uppdatering
Handlingsplan i alkohol och drogfrågor	2023-10-30	Allmängiltig fram till eventuell lagändring.
Fusk och plagiat	2022-08-03	2024-02-28
Handlingsplan gällande hot och våld	2023-09-01	2024-03-31
Kris- och stödplan	2023-10-03	2024-03-31
Mentorsuppdraget	2021-09-01	Under arbete
Ordningsregler	Ht 2021	2024-03-31
Policy föreningar och organisationer	2022-09-01	Allmängiltig fram till eventuellt behov av förändring.
Rutiner kring frånvaro	2023-10-31	Allmängiltig fram till eventuell lagändring.
Plan mot kränkande behandling	2023-08-24	2024-06-14
Tobakspolicy	2022-09-01	Allmängiltig fram till eventuell lagändring eller andra förutsättningar förändras.
Elevhälsoplan	2022-08-20	2024-06-20
Plan för medbedömning	2022-09-01	Allmängiltig fram till eventuellt behov av förändring.
Rutiner för omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning		Under arbete. Nya förhållningsregler gällande mobiltelefoner under lektionstid är under utprovning.

### Analys

Skolan har framtagna planer som ska vara kända hos medarbetarna och arbetet sker i enlighet med dessa. Arbetet med att göra policyer, planer och riktlinjer väl kända för alla fortsätter. En stor del av dem har uppdaterats och plan finns för uppdatering av fler, utifrån nya kunskaper och ändrade förutsättningar. Hjalmar Strömerskolans policyer, planer och riktlinjer är viktiga verktyg för vägledning och ett strukturerat arbete inom skolans olika specifika och viktiga verksamhetsområden och har sin grund i skolans styrdokument. Inte



minst omfattas skolans hälsofrämjande och förebyggande arbete. Därför är det viktigt att personalen inte bara känner till utan även medverkar i utformning av policyer, planer och riktlinjer samt har en samsyn kring vad de innebär.

Arbetet med översyn och revidering av planer och policys har påbörjats och det är viktigt att hitta arbetssätt som säkerställer implementering samt regelbunden uppföljning. Insatser för att ytterligare involvera medarbetarna i revidering och utformning av policyer, planer och riktlinjer fortgår.

### Klagomålshantering

Skolan har skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål angående utbildningen. Information om detta finns på hemsidan.

#### **Resultat**

Under läsåret har ett synpunkts- och klagomålsärende mottagits. Ärendet har utretts, åtgärdats och avslutats.

#### **Analys**

Skolan tillämpar fungerande skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål. Arbetet fungerar väl.

### Kränkande behandling och avstängningar

Skolan ska bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever och åtgärder ska vidtas för att förebygga och förhindra kränkningar. Planen för att förebygga och förhindra kränkande behandling ska genomgå ett systematiskt och kontinuerligt förbättringsarbete och ska innehålla redogörelse för de åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under kommande år.

#### **Resultat**

Under läsåret har tre kränkingsärenden inkommit och två fall av avstängningar har hanterats. Ärendena är utredda, uppföljda och avslutade samt fastställda av Kommunstyrelsen.

Hjalmar Strömerskolan genomför varje vår enkäten "Tala om vad du tycker om Hjalmar" bland skolans elever. Frågorna följer de frågor som Skolinspektionen ställer i sin nationella enkät. Dessa frågor har nyligen ändrats och därför redovisas endast de nya frågeställningarna nedan. Detta gäller för samtliga enkätresultat som redovisas.

När skolans enkät genomfördes under våren 2023 var svarsfrekvensen alltför låg för att ge ett statistiskt underlag. Därför genomfördes Skolinspektionens nationella enkät som vänder sig till landets samtliga gymnasieelever i åk 2 under höstterminen 2023 vilket också är det resultat som redovisas. 60 elever i åk 2 svarade på enkäten vilket motsvarar en svarsfrekvens på 67 %, se tabell 3. Enkäten utgår från en skala 0-10 där noll är "inte alls" och 10 är i "hög

grad”, enligt nedan. För att se resultatet från Skolinspektionens enkät i sin helhet, hänvisas till Skolinspektionens hemsida.

Tabell 3. Förhindra kränkningar

<b>FÖRHINDRA KRÄNKNINGAR</b>	<b>Hjs ht 2023 Egen enkät</b>	<b>Nationellt vt 2023 Skolin- spektionens Skolenkät</b>
**Tycker du att de vuxna i skolan har koll på vad som händer på rasterna	3,9	5,3
*Litar du på att de vuxna i skolan gör tillräckligt om någon elev blir illa behandlad	4,0	6,7

\*Vid beräkning av medelvärden och index ges svarsalternativen nedanstående värden. Värdena summeras och delas sedan på antalet svarande. Indexvärdet är ett sammantaget medelvärde för två till fem frågor inom samma frågeområde. Frågor ställda med fem svarsalternativ får i stället följande värden: Alltid = 10 Ofta = 7,5 Ibland = 5 Sällan = 2,5 Aldrig = 0 (Vet ej exkluderas från beräkningen)

\*\*Vid beräkning av medelvärden och index ges svarsalternativen nedanstående värden. Värdena summeras och delas sedan på antalet svarande. Indexvärdet är ett sammantaget medelvärde för två till fem frågor inom samma frågeområde. Frågor ställda med fem svarsalternativ får i stället följande värden: Alltid = 10 Ofta = 7,5 Ibland = 5 Sällan = 2,5 Aldrig = 0 (Vet ej exkluderas från beräkningen)

Ett antal frågor med fem svarsalternativ är negativt formulerade. Vid beräkning av medelvärde för en negativt formulerad fråga ges svarsalternativen istället följande värden: Alltid = 0 Ofta = 2,5 Ofta = 2,5 Ibland = 5 Sällan = 7,5 Aldrig = 10

## Analys

Skolan behöver arbeta för att ha fler närvarande vuxna. Det finns även behov av att skapa miljöer där eleverna upplever att vuxna har mer överblick över vad som händer på raster. Att arbeta förebyggande för att undvika kränkningar och att elever riskerar att fara illa under skoldagen, är fortsatt ett viktigt arbete som involverar alla vuxna i skolan. En del av arbetet är samverkan med elevrådet och att undervisning samt mentorstid förankrar och förmedlar förståelse och respekt för varandra.

## Styrning och ledning

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av rektor. Rektorn ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella och kommunala målen.

### Rektor och skolledning

Som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan, har rektorn ansvar för skolans resultat. Rektorn skall också se till att utvärderingar av elevernas kunskapsutveckling ligger till grund för utveckling av utbildningen och att arbetsätt förändras om eleverna inte når kunskapskraven.

Skolledningen vid Hjalmar Strömerskolan har under läsåret bestått av en rektor och tre biträdande rektorer. Rektorn och de biträdande rektorernas ansvarsområden på Hjalmar

Strömerskolan innefattar gymnasieskolan, vuxenutbildningen, Nationell idrottsutbildning (NIU), Yrkeshögskolan (YH) för vindkraftstekniker och elevhemmet Sörgård med dess elever och personal.

## **Resultat**

Ny rektor tillträdde 1 oktober 2022. Den nya rektorn behövde inledningsvis sätta sig in i hur verksamheten fungerade och hur den var planerad. Detta genomfördes i nära samarbete med de tre biträdande rektorerna varav en av dem innehade tjänsten som rektor fram till den 30 september, 2022. Utöver biträdande rektorer arbetade rektor nära chef för expedition och elevhälsoteam för att ytterligare skapa sig en bild av hur verksamheten arbetade och i vilken riktning. För att visa sin närvaro som ny rektor och som ett led i att få en bredare uppfattning om nuläget i skolan, genomförde rektor även samtal med elever och personal under besök i olika delar av verksamheten

Den nye rektorn bedömde att skolan hade en relativt stadig resultatutveckling och att det pågående utbildningsarbetet för personalen till stora delar skulle fortsätta enligt lagd plan. Övergripande har det pedagogiska utvecklingsarbetet syftat till att tidigare upptäcka behov hos eleverna på individ- och gruppnivå genom systematiska kartläggningar i undervisningsgrupperna. Dessutom har hållbar utveckling varit en stor del i det pedagogiska utbildningsarbetet. Arbetet har letts av förstelärare.

Vissa förändringar genomfördes i den pedagogiska utbildningsplanen för att skapa utrymme för att påbörja en utbildningsinsats som skulle sträcka sig över ett kalenderår med start januari 2023. Insatsen syftar till att på ett systematiskt och evidensbaserat sätt öka kunskap, färdighet och beredskap gällande pågående dödligt våld (PDV) och ensamagerande våldsverkare. Insatsen omfattar även hur vi genom bemötande och ett relationsskapande arbetssätt kan arbeta proaktivt för att motverka dessa risker och scenarion. Behoven för denna utbildningsinsats identifierades genom samtal med personal samt omvärldsanalys.

Det strategiska förebyggande och metodutvecklande arbetet gällande pågående dödligt våld (PDV), hot och våld syftade även till att förbättra skolans arbetsmiljö. Utbildningsinsatsen kopplad till detta har planerats och genomförs i nära samarbete med Resurscentrum (RC) med deltagande från bland andra Polisen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap samt Mittuniversitetet (MIUN).

## **Analys**

Hjalmar Strömerskolan har utifrån de behov som identifierats i den pedagogiska verksamheten planerat och genomfört utbildningsinsatser ledda av i första hand specialkompetenser inom den egna verksamheten. Kollegial handledning och samtal inom personalgruppen är metoder som ska befästa kunskap, skapa inspiration och mod att öva ny kunskap och utveckla dessa till färdigheter.

För att få ännu bättre resultat och engagemang i framtida utbildningsinsatserna behövs tydligare förankring bland skollledning och pedagogisk personal. Det bedöms ge ett större driv i genomförandet och en tydligare vilja att följa upp insatsernas resultat med analys och återkoppling. Ambitionen framåt bör vara färre och än mer förankrade fortbildnings- och utbildningsinsatser med grund i de utmaningar personalen upplever i sitt dagliga arbete. Att ha tålamod och arbeta över längre tidslinjer kommer att vara delar i metoderna för att få större genomslag. Att fortsätta arbeta med att se över behoven i verksamheten och se individerna i kollektivet kommer vara ett viktigt perspektiv för framtiden.

### Förstelärare

Förstelärarna har i sitt uppdrag en viktig roll i skolans kompetensutveckling såväl på grupp- som individnivå. Deras uppdrag är att stötta skolledningen i att planera, genomföra, följa upp och analysera resultat. Förstelärarna ska även arbeta för att omsätta forskning i praktik, inspirera och motivera kollegor samt initiera och driva utvecklingsarbete utifrån identifierade behov.

### Resultat

Hjalmar Strömerskolan har under läsåret haft sex stycken förstelärare. Dessa förstelärare har arbetat inom följande områden: Hållbar utveckling, Yrkesmatematik, Stöd och anpassningar, Digitalisering, Pedagogisk utveckling, IM-programmet och Yrkessvenska. Utöver sina individuella uppdrag har de gemensamt arbetat med hållbar utveckling genom skolverkets moduler. Utifrån modulerna och genom metoden Pedagogiska möten har de lett arbetet för övrig pedagogisk personal. Förstelärarnas arbete med olika individuella uppdrag fortsätter under läsåret 23/24.

### Analys

Förstelärarnas uppdrag sträcker sig över två år. Uppdragen ska analyseras och utvärderas på ett mer tydligt sätt under läsåret 23/24 då den nye rektorn fått en större inblick och förståelse för de uppdrag som föregående rektor gett dem. På grund av tidsbrist har uppföljning och analys av de individuella uppdragen inte genomförts av rektor i önskvärd omfattning. Dock har rektor genomfört samtal med förstelärarna och planen för det fortsatta arbetet är tydligare inför kommande läsår.

### Utvecklingsledare

Utvecklingsledarnas roll är att leda kvalitetsarbetet för att främja elevernas kunskapsutveckling och utveckla det pedagogiska arbetet inom ramarna för program- respektive ämneslag. Utvecklingsledarna är också en länk mellan arbetslag och skollledning när det gäller hur arbetet i arbetslagen planeras, följs upp och utvärderas.

### Resultat

Utvecklingsledarna har lett ämneslagen och programlagen med fokus på att öka andelen gymnasieexamina och att sprida internationalisering till fler program.

För de yrkesförberedande programmen handlar det även om att utbilda anställningsbara elever. Det handlar också om att öka andelen sökande främst till Industritekniska programmet och Vård- och omsorgsprogrammet. Andelen elever vid dessa program har tidigare varit låg och samtidigt är just dessa utbildningar inom branscher med stora behov av kompetensförsörjning. För de studieförberedande programmen har arbete genomförts för att höja elevernas meritvärden och fortsatt ha en internationell inriktning, främst för det Samhällsvetenskapliga programmet samt Ekonomiprogrammet. Ledstjärnor för det Naturvetenskapliga programmet och Teknikprogrammet har varit ett hållbart samhälle, jämställdhet, klimatomställningar och smarta energilösningar. Just dessa två program har haft ett mer nationellt fokus genom utbildningsinslag utanför klassrummet

### **Analys**

Samtliga program och ämneslag har genomfört utvecklingsarbete. En viktig del för ett framgångsrikt utvecklingsarbete är att skollledning kontinuerligt följer arbetet och ger löpande återkoppling och därför behöver utvecklingsarbetet vara väl förankrat hos skolledningen. Detta behöver vara tydligare än idag samt vara i linje med skolans övergripande utvecklingsmål.

### **Arbetslag**

Personalen på Hjalmar Strömerskolan ingår i program- och ämneslag. I arbetslagen samverkar lärare för att ge eleverna förutsättningar att nå utbildningsmålen och främja deras kunskapsutveckling. Detta sker utifrån ett systematiskt kvalitetsarbete vilket innebär uppföljning, analys, identifiering av förbättringsbehov och att förbättringsåtgärder vidtas på program- och ämnesnivå. Arbetet utgår bland annat från elevernas resultat och kunskapsutveckling, elevenkäter samt program- och ämneslagens egna analyser.

### **Uppdrag för program- och ämneslag under läsåret**

Ämneslagens arbete har under läsåret bland annat syftat till att ge eleverna ökade kunskaper om kunskapsmålen och vad som krävs för att få ett betyg. Detta har genomförts genom återkoppling till eleverna angående deras kunskapsutveckling och diskussioner kring lärandemålen. Skolans systematiska kvalitetsarbete har legat till grund för arbetet. Ämneslagen har även genom det systematiska kvalitetsarbetet arbetat utifrån ämneslagens tidigare utvecklingsarbeten och aktuell situation inom ämnet.

De nationella programlagens arbete har syftat till att utveckla dokumentation och genomförande av arbetsförlagt lärande (APL) samt främja samarbetet med arbetsplatser för anskaffning av APL. Programlagen har utöver detta arbetat för att höja meritvärden och andelen elever som får en gymnasieexamen. Introduktionsprogrammet har haft som mål att öka andelen behöriga elever till de nationella programmen.

### **Resultat**

Nedan redovisas resultat från ämneslagens kvalitetsarbete under läsåret:

- Studiebesök och studieresor för kunskapsinhämtning och team-building.

- Utökad samarbete mellan ämneslärare och yrkeslärare.
- Arbete med de globala målen.
- Ett gott värdskap för samarbetspartners från andra EU-länder genom Erasmusprojekt.
- Fortsatt arbete med EU-ambassadörer.
- Ämnesöverskridande studier genom exempelvis kunskapsprogrammet Future minds.
- Arbete med studieteknik utifrån John Steinberg genom Diploma Utbildning.
- Övat eleverna i att arbeta med olika funktioner i lärplattformen Classroom.

Nedan redovisas resultat för programlagens kvalitetsarbete under läsåret:

- **Bygg- och anläggningsprogrammet**, inriktning anläggningsfordon: Övningsområdet för de praktiska momenten har avtäckts och eleverna kan redovisa de uppgifter de gör digitalt. Programråd har startats. Det har arbetats fram ett kursupplägg med praktiska moment utifrån det nya individuella valet i kursen Stensättning.
- **Bygg- och anläggningsprogrammet**, inriktning husbyggnad: Övningsstationer har påbörjats under året för tapetsering och uppsättning av list. Sågverket som köpts in har nu börjat användas. Rutin och arbetsgång för att köpa in stockar som sedan sågas för att användas i undervisningen har implementerats vilket ger eleverna större förståelse för processen från träd till plankor. Gamla förrådet är rivet och gamla tältet har rustats upp med ny tältduk, belysning och virkeställ för bättre arbetsmiljö. Virkestället har också gett en bättre överblick om vilket virke som finns, vilket spar pengar genom mindre spill. Hörselskydd med medhörning har köpts till samtliga elever och personal för att öka säkerheten och arbetsmiljön utifrån ljudnivån i byggsalen. Tre elever har genomfört en del av APL-perioden i Danmark, med mycket gott resultat och goda vitsord från företagen.
- **Barn- och fritidsprogrammet**: Har förbättrat undervisningsmiljön i metodklassrummet. Har utvecklat innehåll i APL med tydligare koppling till kurser samt förbättrat samverkan med förskolor genom väl fungerande programråd.
- **El- och energiprogrammet**: Egenkontrollprogrammet har utvecklats och används nu i kurserna, framförallt i kursen Kontroll före idrifttagning vilket har fallit väl ut. Förbättrandet av arbetsmiljön genom 5S i lokalerna. Iordningställande av övningsstationer har inletts. Samarbete över programgränserna har gett eleverna fler verkliga objekt att öva på.
- **Fordonsprogrammet**, inriktning personbil: 5S-arbete har genomförts. Lokalerna har rensats på skräp, gamla maskiner och verktyg för att skapa arbetsyta, bättre flöde i lokalerna, trivsel och bättre arbetsmiljö. Verkstadsportar har bytts ut. Nytt digitaliserat läromedel och en högtrycksvätt har köpts in. Det har startats programråd där flera mycket aktiva och intresserade företag har engagerat sig i verksamheten.
- **Fordonsprogrammet**, inriktning transport: En bedömningsmall som använts till grund för omdöme, uppföljning och betygssättning har vidareutvecklats under året för att bättre motsvara behovet. Programmet Socratic används numer för att utföra och

kvalitetssäkra digitala tester och prov. En av lärarna är nu utbildad instruktör för hjullastare, kran och truck vilket möjliggör egna examinationer, något som är kvalitetshöjande för programmet. VR-glasögon och ny programvara utifrån moment för godskran har köpts in till simulatorn för att underlätta mängdträning.

- **Försäljning- och service programmet:** Har arbetat med kursernas centrala innehåll för att förtydliga vissa delar i undervisningen. Arbete med struktur och tydlighet har varit ett övergripande syfte för programmet. APL utomlands har utvecklats genom att tydligare belysa kursers del i APL.
- **Industri tekniska programmet:** Har vidareutvecklat 5S i lokalerna för att förbättra arbetsmiljön och arbetsflödet. Svetsbås har renoverats och fräschats upp. Verktygstavlor har uppgraderats och märkts upp med hjälp av eleverna. Armaturerna i verkstaden har bytts ut till mer energisnåla alternativ som på bättre sätt uppfyller kraven för verkstadsmiljö. Området på baksidan har städats och rensats upp för att ge ett bättre helhetsintryck. Samarbetet med grundskolan har utvecklats utifrån programråd och samtliga kommunens grundskolor har fått besök av programmet i marknadsföringssyfte. En svetsutbildning och en lärlingsutbildning för vuxna har startats under vårterminen 2023. Lärlingsutbildningen var mycket lyckad och eleven hade jobb efter avslutad utbildning.
- **Vård- och omsorgsprogrammet:** Har arbetat med att utveckla förtydligande arbetssätt och metoder för att öka elevernas måluppfyllnad och öka meritvärdet. Det har varit stort fokus på att medvetandegöra eleverna hur kursmål och kunskapskrav fungerar och hänger ihop.

### Analys

Det är fortsatt viktigt att skolledningen är närvarande i program- och ämneslagsarbetet. Utvecklingsarbetet som sker i program- och ämneslag behöver ha tydlig koppling till styrdokument, de övergripande mål som skolledningen sätter upp för verksamheten, samt de politiska målen. För yrkesprogrammen finns fortsatt behov av fungerande programråd där strategi för APL arbetas fram i samverkan med aktuella branscher. Organisation och planering behöver vara tydlig för att skapa tillfällen att träffas och genomföra avstämningar mellan skolledning, program och ämneslag.

### Personal

Skolans pedagogiska personal fördelas mellan SFI, Yrkeshögskolan, kommunala vuxenutbildningen och gymnasieskolan. Studie- och yrkesvägledning samt elevhälsans insatser erbjuds elever inom gymnasieskolan.

## Resultat

Nedan presenteras statistik gällande pedagogisk personal vid Hjalmar Strömerskolan för de senaste läsåren, se tabell 4 och 5.

Tabell 4. Pedagogisk personal.

Pedagogisk personal gymnasieskola	Läsåret 21/22				Läsåret 22/23			
	Kvinnor	Män	Totalt antal	Andel	Kvinnor	Män	Totalt antal	Andel
Legitimerade lärare	19	14	33	54 %	19	13	32	57 %
Lärare i utbildning till legitimerad lärare	4	2	6		4	3	7	
Förstelärare	5	1	6		6	0	6	

\*Lärarna har i vissa fall haft undervisning både vid gymnasieskolan och vid vuxenutbildningen.

Tabell 5. Andel legitimerade lärare

Pedagogisk personal*	Läsåret 18/19	Läsåret 19/20	Läsåret 20/21	Läsåret 21/22	Läsåret 22/23
Legitimerade lärare	52 %	56 %	56 %	54 %	57 %

\*Lärarna har i vissa fall haft undervisning både vid gymnasieskolan och vid vuxenutbildningen.

Elevhälsa och studie- och yrkesvägledning har bestått av:

- Skolsköterska 100 %
- Skolläkare 40 %
- Kurator 100 %
- Skolpsykolog - vid behov (tjänsten är 100 % för samtliga skolor i Strömsunds kommun)
- Specialpedagog 100 %
- Studie- och yrkesvägledare 100 %

## Analys

Andelen legitimerade lärare ökar sakta. Skolan har lärare som just nu är under utbildning, men utbildning tar tid. Hjalmar Strömerskolan har lyckats rekrytera en legitimerad yrkeslärare, en legitimerad ämneslärare samt en ämneslärare som är i slutet av sin utbildning. Två legitimerade lärare har under året gått i pension. En utmaning har varit att till fullo bemanna elevhälsoteamet. Skolläkare och skolsköterska har saknats under en del av läsåret, men finns nu på plats. En bedömning är att skolan behöver göra vidareutbildning och lärarlegitimation till ett mer attraktivt alternativ för bättre kontinuitet samt behålla erfarenhet och kunskap i organisationen. Analys av anställningsformer och möjligheter inom dessa kommer att genomföras.



## Kompetensutveckling

Med kompetensutveckling avses insatser som syftar till att utveckla lärares förmåga att skapa goda förutsättningar för elevernas lärande och för verksamhetsutveckling. Lärare och övrig personal ska ges möjlighet till kompetensutveckling för att de ska uppehålla och utveckla sin kompetens och utföra sina arbetsuppgifter professionellt. De ska också kontinuerligt ges möjlighet att dela med sig av sin kunskap samt lära av varandra för att utveckla undervisningen. Kompetensutvecklingen vid Hjalmar Strömerskolan kan delas in i två nivåer; gemensam och individuell. Dessa två nivåer kompletterar varandra och bildar en helhet.

### Gemensam kompetensutveckling

#### Resultat

Pedagogisk personal utbildades under läsårets början i stödverksamhet för skolan. Den utbildningen tillämpades därefter under läsåret och syftade till att på ett tidigare stadium kartlägga eventuella behov av stöd hos elev och elevgrupp. Under läsåret genomförde förstelärare utbildningsinsatser i hållbar utveckling vilket skedde med stöd av moduler från Skolverket. Vid årsskiftet påbörjades en utbildningsinsats för att på ett strategiskt och förebyggande sätt skapa en bättre arbetsmiljö. Utbildningen syftade till att ge kunskap och öva till färdighet och beredskap för pågående dödligt våld (PDV). I utbildningen ingår hur man bör agera i situationer med ensamagerande våldsverkare och hur skolan kan arbeta förebyggande genom relationsskapande och trygghetskapande insatser.

#### Analys

Utbildning och fortbildning ger bäst resultat genom att baseras på de problem och utmaningar personalen möter i vardagen. Detta ger ett större engagemang och tydliggör utbildningarnas syfte. Att skolledningen är en närvarande skolledning underlättar identifiering av utbildningsbehov. Behov och utbildningsinsats behöver också tydligt gå i linje med skolans uttalade mål och visioner. Bedömda framgångsfaktorer för utbildning är tålmod och att låta insatser löpa över längre tidsperioder för att skapa utrymme för analys och gemensam förståelse. För att nå uppsatta mål är bedömningen även att det är viktigt att ha färre utbildningsinsatser löpande samtidigt.

### Individuell kompetensutveckling

Den individuella kompetensutvecklingen syftar till att utveckla lärarnas kompetens på ämnes-, grupp- och/eller individnivå. Den individuella kompetensutvecklingen består av cirka sex dagar per läsår och genomförs utanför den reglerade arbetstid och förtroendearbetstid. Den individuella kompetensutvecklingen genomförs oftast inom det egna yrkes- och ämnesområdet och utformas tillsammans med respektive skolledare utifrån de behov som den anställde och organisationen har.

#### Resultat

Många lärare har genomgått olika utbildningar via plattformen Kommunutbildningar. Vissa lärare genomgår antingen behörighetsgivande utbildning inom ramarna för lärarutbildning eller har påbörjat lärarutbildning. Några lärare har utökat sina ämneskompetenser.

## Analys

Det framgår tydligt i resultat- och utvecklingssamtal (RUS) att lärarna är nöjda med innehållet i sina individuella kompetensutvecklingsplaner, detta oavsett form eller nivå på utbildningsinsatserna. Dettas kan sammanfattas med att när individens behov möts upp av en relevant utbildning upplevs en större tillfredsställelse i att utvecklas.

## GYMNASIEUTBILDNING

Hjalmar Strömerskolan är den enda gymnasieskolan i Strömsunds kommun. Huvuduppgiften för gymnasieskolan är att förmedla kunskaper och skapa förutsättningar för att eleverna ska tillägna sig och utveckla kunskaper. Utbildningen ska främja elevernas utveckling till ansvarskännande människor, som aktivt deltar i och utvecklar yrkes- och samhällslivet. Gymnasieskolan ska bidra till elevernas allsidiga utveckling.

## Genomförd utbildning vid gymnasieskolan

### Resultat

Under läsåret har utbildning bedrivits inom 11 nationella program varav 7 yrkesförberedande och 4 högskoleförberedande, samt 4 introduktionsprogram. Vid läsårets slut hade skolan totalt 288 elever (129 kvinnor och 159 män). Nedan redovisas antal kvinnor och män fördelat på årskurser inom de nationella programmen, antal kvinnor och män vid introduktionsprogrammen under tre år samt andel elever från årskurs 9 i Strömsunds kommun som antogs till Hjalmar Strömerskolan, se tabell 6-8.

Tabell 6. Antal elever fördelat på kvinnor (K), män (M) och årskurser (Åk) inom de nationella programmen samt totalt antal.

Program	Antal elever							
	Åk 1		Åk 2		Åk 3		Åk 4	
	K	M	K	M	K	M	K	M
Barn- och fritidsprogrammet	2		3		3	4	1	
Bygg- och anläggningsprogrammet	1	13	1	9	2	12		
Ekonomiprogrammet	5	10	3	1	1	4		
El- och energiprogrammet	1	5	3	8		3		
Fordons- och transportprogrammet	7	9	7	8	3	9		
Försäljnings- och serviceprogrammet	7	2	5	1	7	3		1
Industritekniska programmet		4		1		3		
Naturvetenskapsprogrammet	4	2	6	6	2	1		
Samhällsvetenskapsprogrammet	4	2	2	1	14	6	1	

Teknikprogrammet		4		1	1	8		
Vård- och omsorgsprogrammet	7		4		7			
<b>Totalt antal</b>	<b>38</b>	<b>51</b>	<b>34</b>	<b>36</b>	<b>40</b>	<b>53</b>	<b>2</b>	<b>1</b>
<b>Totalt antal elever vid Hjalmar Strömerskolans nationella program</b>	Kvinnor: 114 Män: 141 <b>Totalt: 255</b>							

Tabell 7. Antal kvinnor(K) och män (M) samt totalt antal vid introduktionsprogrammen under fyra läsår.

Introduktionsprogram	Antal elever, avläses per den 1/9 och den 1/2. Ett genomsnitt anges i tabellen.							
	Lå 19/20		Lå 20/21		Lå 21/22		Lå 22/23	
	K	M	K	M	K	M	K	M
Preparandutbildning (IMPRES)	0	0	0	0	0	0	0	0
Programinriktat individuellt val (IMPRO/IMR/IMV)	6	10	6	10	9	8	2	6
Yrkesintroduktion (IMY)	3	14	4	16	8	18	9	9
Individuellt alternativ (IMA)	3	1	4	0	2	2	1	0
Språkintröduktion (IMS)	5	7	3	7	3	7	2	3
<b>Totalt antal fördelat på kvinnor och män</b>	<b>17</b>	<b>32</b>	<b>17</b>	<b>33</b>	<b>22</b>	<b>35</b>	<b>14</b>	<b>18</b>
<b>Totalt antal elever vid introduktionsprogrammen</b>	<b>49</b>		<b>50</b>		<b>57</b>		<b>32</b>	

Tabell 8. Andel elever som avslutade åk 9 i Strömsunds kommun som antogs till Hjalmar Strömerskolan.

Sökande till Hjalmar Strömerskolan	Lå	Lå	Lå	Lå	Lå
	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
Andel elever	65 %	70 %	73 %	72 %	84 %

## Resultat

Inför läsåret 22/23 sökte 84 % av eleverna från kommunens grundskolor till Hjalmar Strömerskolan. Målet är att minst 75 % av kommunens elever i årskurs 9 ska söka till Hjalmar Strömerskolan, vilket har nåtts med råge detta läsår. Vi har sett en kraftig ökning under de tre senaste åren.

## Analys

Totalt påbörjade 89 elever årskurs 1 vid ett nationellt program höstterminen 2022. Vid skolans IM-program fanns 32 elever inskrivna höstterminen 2022. Det innebär en minskning av elever på IM-programmen jämfört med de tre tidigare åren. Det finns olika skäl till detta såsom att elever blivit behöriga till nationella program eller skrivits ut på grund av flytt eller andra orsaker. I nuläget har skolan ingen framtagna statistik på hur denna fördelning ser ut.

## NIU-skyttesport

Skyttegymnasiets är en nationell idrottsutbildning (NIU), där eleverna kombinerar sina studier med elitsatsning inom skytte.

## Resultat

Elevantalet inom NIU presenteras enligt tabell 9.

Tabell 9. Antal elever vid NIU-skyttesport under läsåret.

Elever vid NIU-skyttesport	Åk 1	Åk 2	Åk 3	Åk 4
Kvinnor	1	1	1	0
Män	1	0	0	2
Totalt	2	1	1	2

Verksamhetsplan har skrivits, precis som tidigare, enligt Riksidrottsförbundets mall för Riksidrottsgymnasier (RIG) och nationellt godkänd idrottsutbildning (NIU) tillsammans med Svenska Skyttesportförbundet. Verksamheten utvärderas genom en elevenkät som Riksidrottsförbundet skapat för idrottsgymnasier. Ett mätområde som stack ut lite extra i årets enkät var elevernas helhetsomdöme av Hjalmar Strömerskolans NIU som fortsätter i en positiv trend för fjärde året i rad. Eleverna var även väldigt nöjda med det de lär sig om teknik och taktik inom sin specialidrott. Det övergripande målet som rör NIU-elevernas studieresultat, att de ska gå ut med fullständiga gymnasiebetyg, uppfylldes även detta läsår. Inga större investeringar gjordes under läsåret 22/23 men däremot uppmärksammades

tidigare investeringar i lokal media genom flera tidningsartiklar och även via TV- och radioreportage.

Som ett steg i kompetensutveckling för personal genomfördes två specifika aktiviteter. Under vårterminen 2023 genomförde Svenska Skyttesportförbundet under fem tillfällen en utbildningsinsats i idrottspsykologi för landslagsledare och specialidrottslärare vid RIG/NIU där specialidrottslärarna deltog. Den andra aktiviteten var av lokal karaktär. För att lära sig mer om Hjalmar Strömerskolans olika verksamheter, genomfördes i början av juni en träff med all personal i Skyttehallen. Personalen gavs möjlighet att lära sig mera om NIU-verksamheten, prova på att skjuta och det bjöds på trevligt samkväm.

Arbetet för att rekrytera nya elever till skyttegymnasiet har varit en ständig process under hela läsåret. Under både höstlov och sportlov bjöds det in till träningsläger. I februari arrangerades en inspirationsdag för både ungdomar och föreningsledare. Skolan har skickat ut broschyrer till elever i rätt ålderskategori och information har spridits genom både Hjalmar Strömerskolans och Svenska Skyttesportförbundets olika kanaler. Dessutom har elever och lärare genom sitt deltagande i tävlingar runt om i landet marknadsfört skyttegymnasiet i Strömsund.

### **Analys**

I stort verkar NIU-eleverna vara nöjda med sin utbildning i Strömsund men vi ser att elevantalet behöver öka. Sporten som helhet har haft en stor nedgång av antalet aktiva ungdomar under de senaste tre åren men vi kan nu skönja en positiv förändring. Dock finns ännu ingen nationell statistik för antalet aktiva för 2023 tillgänglig än. Fortsatt marknadsföring är en självklarhet både genom lägerverksamhet, att fysiskt finnas på plats under exempelvis tävlingar och att synas inte minst på sociala medier.

### **Marknadsföring och rekrytering av elever till gymnasieskolan**

Då gymnasieskolorna är en konkurrensutsatt verksamhet är marknadsföring av stor vikt. Gymnasieskolan arbetar aktivt för att öka andelen ungdomar som söker till kommunens gymnasium genom att vända sig till kommunens och närliggande kommuners grundskoleelever, men också till potentiella elever till NIU inom skyttesport. Det är av stor vikt att också övriga verksamheter inom kommunen stöttar skolan i detta arbete.

### **Resultat**

Hjalmar Strömerskolans marknadsföringsgrupp har i början av läsåret letts av förvaltningens sakkunnig i utbildningsfrågor men ansvaret lämnades över till rektor i januari. I gruppen ingick bland andra skolledare, lärare, skolans informationsansvarige och skolans IT-personal samt kommunens kommunikatör. Ett flertal marknadsföringsinsatser har genomförts och aktuella händelser har gått att följa via Hjalmar Strömerskolans hemsida men också via Facebook och Instagram. Innehåll på dessa olika informationskanaler hämtas från skolans löpande verksamhet. "Hjalmar 50 år" är det jubileum som på grund av pandemin fick flyttas fram två år och nu i stället avslutades under detta läsår. Arbetet med jubiléet sköttes av delar av marknadsföringsgruppen och hjälp togs även av en reklambyrå i Östersund. Jubiléet

firades under ett helt år och lyfte bland annat tidigare elever som kunde berätta vad skolan betytt för dem. Samtidigt gavs dagens elever möjlighet att uttrycka tankar om sin framtid. Jubileumsåret avslutades i april 2023.

Under höstterminen bjöd Hjalmar Strömerskolan som vanligt in alla elever i årskurs 9 från kommunens grundskolor samt från grundskolorna i Dorotea och Föllinge. Eleverna fick välja att besöka tre program där de fick information från elever och lärare. Under vårterminen bjöds elever i årskurs 8 in för ett första besök på Hjalmar Strömerskolan. De gavs då möjlighet att besöka samtliga program som skolan erbjuder.

Hjalmar Strömerskolan har även genomfört ett antal besök på olika högstadieskolor för att möta och informera elever i årskurs 9 inför gymnasievalet. Såväl skolledare som lärare och elever från gymnasieskolan har deltagit i dessa besök och information har skickats till berörda elever och vårdnadshavare.

### **Analys**

Marknadsföring och informationsinsatser blir fortsatt viktiga för att visa Hjalmar Strömerskolan som ett tydligt och attraktivt alternativ i gymnasievalet. Det finns behov av att skapa ytterligare tydlighet i vad Hjalmar Strömerskolan står för och vad som kan förväntas under sin utbildningstid. Kvalitet i undervisningen, trygghet och studiero är några områden som är av största vikt. En betydande del av marknadsföringen är att visualisera vilka möjligheter som skapas efter genomförda studier på Hjalmar Strömerskolan. Därför behöver vi i större utsträckning engagera nuvarande och gamla elever för att belysa det på ett, för högstadieelever, greppbart sätt. Att utveckla möjligheterna att kombinera sina studier och att utvecklas inom idrott är och har varit väldigt viktigt för ungdomar. Hjalmar Strömerskolan behöver utvecklas för att stå sig i konkurrensen med andra gymnasieskolor. Vi ser även möjlighet att förbättra samverkan mellan skola, näringsliv och föreningsliv för att stärka skolans marknadsföring och varumärke. En tydligare strategi för hur marknadsföring ska genomföras behöver utarbetas i marknadsföringsplanen.

## **Kunskaper, bedömning och betyg**

Betyget uttrycker i vilken utsträckning den enskilde elevens visade kunskapsnivå uppfyller de nationella kunskapskrav som finns för utbildningens varje kurs och mål. De elever som går ett nationellt yrkesprogram ska ges möjlighet att nå kraven för en yrkesexamen. Elever vid nationellt högskoleförberedande program ska ges möjlighet att nå kraven för en högskoleförberedande examen. De elever som avslutar ett introduktionsprogram ska ha en plan och tillräcklig kunskap för fortsatt utbildning eller ha fått tillräckliga förberedelser för etablering på arbetsmarknaden.

### **Nationella program**

#### **Resultat**

Nedan redovisas resultat för avgångselever vid de nationella programmen, andelen betygsatta kurser för avgångselever från nationella program under läsåret samt meritvärden för läsårets avgångselever, se tabell 10-12.

Tabell 10. Resultat för avgångseleverna. Utgångspunkten är Skolverkets statistik för Hjalmar Strömerskolan och riket. Till avgångselever räknas elever med gymnasieexamen och elever med studiebevis där eleven fått betyg (A-F) i programmets samtliga kurser.

Resultat för elever med gymnasieexamen	HJS Läsåret 21/22		Läsåret 22/23		Riket 22/23
	Totalt antal	Andel med examen	Totalt antal	Andel med examen	Andel med examen
Högskoleförberedande examen	19	100 %	29	85 %	91 %
Yrkesexamen	59	95 %	52	93 %	89 %
Totalt antal avgångselever	78	96 %	81	90 %	91 %

Tabell 11. Antal och andelen betygsatta kurser för avgångselever från nationella program under läsåret.

Resultat för avgångselever under läsåret	Kvinnor		Män		Totalt		Totalt föregående läsår (21/22)
	Antal betyg per kategori	Andel av satta betyg	Antal betyg per kategori	Andel av satta betyg	Antal betyg per kategori	Andel av satta betyg	Andel av satta betyg
A	65	16,08 %	27	5,51 %	92	10,49 %	8,70 %
B	47	12,14 %	44	8,98 %	91	10,38 %	16,40 %
C	92	23,77 %	92	18,78 %	184	20,98 %	26,10 %
D	35	9,04 %	77	15,71 %	112	12,77 %	19,30 %
E	122	31,52 %	207	42,24 %	329	37,51 %	27,90 %
F	26	6,72 %	43	8,78 %	69	7,87 %	1,70 %
Totalt	387		492		877		

Tabell 12. Meritvärden för läsårets avgångselever.

Meritvärde för avgångselever	Hjalmar Strömerskolan			Samtliga skolor i riket		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
22/23	13,4	14,3	12,7	14,5	15,1	13,9
21/22	13,7	14,3	13,4	14,5	15,1	13,8
20/21	13,9	14,8	13,3	14,5	15,2	13,8
19/20	13,6	14,2	12,6	14,4	15,1	13,8
18/19	13,5	15	12,6	14,4	15,0	13,8

## Analys

Hjalmar Strömerskolan tappar tyvärr en del i betygsstatistiken totalt och för män. Dock är siffrorna oförändrade för kvinnor i jämförelse med föregående år och med riket. Det medför att andelen elever som erhåller gymnasieexamen procentuellt minskar både på yrkesprogram och studieförberedande program. Jämfört med riket har vi däremot en högre

procentuell andel som tar examen på yrkesförberedande program och sett till totalen är vi endast en procentenhet från nivån i riket. På de betygssatta kurserna har andelen ökat för det högsta betyget samt de två lägsta. Det är även en tydlig minskning för de tre betygsstegen i mitten av skalan. För att kunna dra några slutsatser vad detta beror på, krävs en djupare analys utifrån fler parametrar.

### Uppföljning av och insyn i elevernas utveckling och resultat

Elever och vårdnadshavare ska ha insyn i elevernas skolgång och resultat.

#### Resultat

Studieresultaten, som redovisas av lärarna två gånger per läsår i omdömesdatabasen, ger värdefull information. Både elever och vårdnadshavare har tillgång till omdömena och de används även som underlag till de utvecklingssamtal som genomförs av mentor tillsammans med elev och vårdnadshavaren två gånger per läsår. Vårdnadshavare bjuds alltid in till utvecklingssamtal för elever under 18 år och om eleven så vill, även efter att de fyllt 18 år. Utdrag ur betygskatalogen skickas två gånger per läsår till elever och vårdnadshavare. Om det finns risk att en elev inte når målen, kallas eleven och vårdnadshavaren till barn under 18 tillsammans med mentorn till stödkonferens med elevhälsoteamet.

#### Analys

Att ha en fungerande kontakt med eleven och dess vårdnadshavare gällande elevens utveckling i skolan är av stor vikt och utvecklingssamtalet är ett bra forum för detta. Utvecklingssamtalen genomförs fysiskt på skolan eller digitalt. Mentorns roll är central i detta arbete och fungerar som länk mellan lärare, elev och vårdnadshavare. Hjalmar Strömerskolan planerar att genomföra fler insatser för att utveckla mentorns kunskap och förmågor i att följa elevers kunskapsutveckling och studiesituation som helhet samt i att stödja eleverna i deras utveckling mot att bli ansvarstagande samhällsmedborgare. Underlaget inför utvecklingssamtalen behöver ses över och kommer revideras för att på ett tydligare sätt visa på elevernas förmågor och utvecklingsbehov.

### Introduktionsprogrammet

Enligt Skolverket skall Introduktionsprogrammen ge obehöriga elever möjlighet att komma in på de nationella programmen eller leda till arbete. Huvudregeln är att inga behöriga elever ska gå ett introduktionsprogram. Samtliga elever följer en individuell studieplan och på introduktionsprogrammen är den individuella studieplanen mycket viktig då det inte finns något examensmål eller programstruktur. Det är studieplanen som visar vad utbildningen ska innehålla. Utbildningen är på heltid och de fyra introduktionsprogrammen har olika syften och skall formas utifrån elevens behov. Huvudmannen har beslutat om planen för introduktionsprogrammen.

#### Resultat

Nedan redovisas antal elever vid introduktionsprogrammen och antal och andel elever som uppnått behörighet till nationellt program samt det totala antalet elever och total andel



elever som blivit behöriga till nationellt program på introduktionsprogrammen de tre senaste läsåren, se tabell 13-14.

Tabell 13. Antal elever vid introduktionsprogrammen samt antal och andel elever som uppnått behörighet till nationellt program.

Introduktionsprogram	Antal elever inom programmet			Antal behöriga till nationellt program		Andel behöriga till nationellt program	
	Totalt antal elever	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Programinriktad val (IMV)	7	2	5	2	5	100 %	100 %
Yrkesintroduktion (IMY)	16	8	8	1	1	12,5 %	12,5 %
Individuellt alternativ (IMA)	1	1	0	0	0	0 %	0 %
Språk-introduktion (IMS)	6	3	3	0	0	0 %	0 %
SUMMA	30	14	16				

Tabell 14. Totalt antal elever och total andel elever som blivit behöriga till nationella program på introduktionsprogrammen de fem senaste läsåren.

Läsår	Totalt antal elever	Total andel som blivit behöriga till Nationellt program
2022/2023	30	30 %
2021/2022	57	29 %
2020/2021	50	24 %
2019/2020	46	20 %
2018/2019	74	19 %

### **Programinriktat val (IMV)**

Programinriktat val syftar till att elever ska få en utbildning som är inriktad mot ett visst nationellt program och att eleven så snart som möjligt ska kunna antas till det nationella programmet. Det nationella program som utbildningen är inriktat mot kan vara både ett yrkesprogram och ett högskoleförberedande program.

Under läsåret blev sju av sju elever på IMV behöriga till nationella program under sitt första år.

### **Yrkesintroduktion (IMY)**

Yrkesintroduktion vänder sig till elever som saknar godkända betyg för behörighet till ett yrkesprogram. Eleven får en yrkesinriktad utbildning för att kunna söka till ett yrkesprogram eller få ett arbete. Eleven ska både kunna läsa ämnen från grundskolan som den inte är

behörig i och ämnen från nationella program i gymnasieskolan. På yrkesintroduktion kan även kurser från yrkespaketet ingå.

Vissa elever har heltidspraktik då de inte vill studera för behörighet till nationellt program. Det betyder att de inte kommer med i statistiken för det antal elever som blir behöriga till ett nationellt program. Dock kan de bli anställningsbara, vilket även det är ett av programmets mål.

2 av 16 elever på IMY blev behöriga till nationellt program under läsåret. 0 av 14 elever har blivit behörig till programinriktat val, IMV, med målet att få gymnasieexamen inom ett yrkesprogram. Det innebär att eleverna fortsätter för att nå målen. 0 elever har fått gymnasieintyg och kan fortsätta till arbete eller söka till vuxenutbildning när de fyllt 20 år, vilket gäller alla vuxna som saknar gymnasieexamen.

### ***Individuellt alternativ (IMA)***

Individuellt alternativ utformas för enskild elev och vänder sig i första hand till ungdomar som inte är behöriga till ett yrkesprogram och vilka har stora kunskapsbrister och svag motivation, eller till ungdomar som vill ha en mer allmänt inriktad utbildning som förbereder dem för annan utbildning. Utbildningen får innehålla de grundskoleämnena som eleven saknar godkända betyg i och hela eller delar av gymnasieskolans kurser. Även exempelvis motivationshögande insatser eller praktik kan ingå i utbildningen.

0 elever blev behöriga till ett nationellt program.

### ***Språkintröduktion (IMS)***

Språkintröduktion är för ungdomar som nyss har kommit till Sverige. Utbildningen har fokus på det svenska språket för att eleven sen ska kunna gå vidare till något annat program i gymnasieskolan eller till annan utbildning.

0 IMS-elever nådde behörighet till ett nationellt program.

### **Analys**

Hjalmar Strömerskolans Introduktionsprogram har under läsåret haft totalt 43 elever och av dessa fullföljde 30 elever läsårsplaneringen. Dessa 30 elever utgör underlag för den tidigare redovisade statistiken för programmen. Vi kan se att Hjalmar Strömerskolan har goda resultat på IMV, där alla elever som fullföljer läsårsplaneringen lyckas nå målen. På IMY är förutsättningarna för att nå full behörighet helt annorlunda, därav lägre resultat. De elever som påbörjar IMY saknar fler godkända betyg från grundskolan och utbildningsplanen löper över minst två läsår. Detta innebär att det finns elever som fortsatt är inom sin utbildningsplan när skolan mäter resultaten. IMA och IMS har låga elevtal vilket innebär att det inte är rimligt att utgå från statistik för analys. I framtiden kommer det bli viktigt att analys av resultaten på IM-programmen utgår från de individuella studieplanerna snarare än sammanfattande statistik. Detta kommer med stor sannolikhet ge oss ett förbättrat underlag

för att se hur väl vi genomför utbildningen på IM-programmen, hur väl vi når de uppsatta målen utifrån programmens karaktär.

### Betyg och bedömning

Enligt Skolverket ska betyget uttrycka i vilken utsträckning den enskilde elevens visade kunskapsnivå uppfyller de nationella kunskapskrav som finns för varje kurs och respektive mål för utbildningen. Betyget ska spegla den kvalitet som eleven har på sitt kunnande vid kursens slut. Lärare dokumenterar kontinuerligt elevernas kunskaper. När det är dags för betygssättning analyseras och värderas hur relevant och rättvisande bild olika underlag ger av elevernas kunskaper i förhållande till kunskapskraven.

### Resultat

Nedan visas hur eleverna, i jämförelse med elever i riket, har svarat på Skolinspektionens och Hjalmar Strömerskolans frågor, se tabell 15.

Tabell 15. Information om utbildningen.

Information om utbildningen	Hjs ht 2023	Nationellt vt 2023
	Egen enkät	Skolin- spektionens Skolenkät
Tycker du att lärarna förklarar vad du behöver kunna i de olika ämnena?	5,3	6,2
Tycker du att du får veta hur det går för dig i skolarbetet?	4,8	6,2
Tycker du att utvecklingssamtalet är till hjälp för dig?	2,8	4,4

Vid beräkning av medelvärden och index ges svarsalternativen nedanstående värden. Värdena summeras och delas sedan på antalet svarande. Indexvärdet är ett sammantaget medelvärde för två till fem frågor inom samma frågeområde. Frågor ställda med fyra svarsalternativ får följande värden: Helt och hållet = 10 Till stor del = 6,67 Till viss del = 3,33 Inte alls = 0 (Vet ej exkluderas från beräkningen)

### Analys

När det gäller enkätfrågorna om information om utbildningen, behöver skolan analysera orsaken till att värdet för skolans elever ligger så pass mycket lägre än det nationella snittet. En bedömning är att hur lärarna lägger upp sin undervisning i förhållande till kursens mål och på vilket sätt de förklarar hur lektionsinnehållet hänger ihop med läromålen och kunskapskraven är viktiga faktorer. Det är även viktigt hur mentor genomför utvecklingssamtalen och hur omdömen är utformade och skrivna. Brist på kontinuitet kan vara en del av förklaringen till resultatet för utvecklingssamtal då skolan genomfört förändringar när det gäller just mentorskapet. Nu leds utvecklingssamtalen av en heltidsmentor, till skillnad från tidigare då mentor även undervisat eleven. Det är troligt att eleven uppfattar en skillnad i utvecklingssamtalet om delar av kurserna återges direkt av undervisande lärare till skillnad mot om en mentor endast återger lärarnas omdömen. Här bedöms vi bli skickligare med tid och eleverna kommer känna kontinuitet och bättre förstå hur omdömen ges och vad de innebär. Utformningen av omdömesmall och hur vi skriver omdömen kommer revideras.

## Stöd och extra anpassningar

Eleverna ska ges den ledning och stimulans, de extra anpassningar, särskilt stöd samt andra stödåtgärder som de behöver.

## Resultat

I tabell 16 framgår hur eleverna uppfattar sina möjligheter att erhålla anpassningar efter behov samt i vilken mån de får tillräckliga utmaningar.

Tabell 16. Stimulans och stöd.

Stimulans	Hjs ht 2023 Egen enkät	Nationellt vt 2023 Skolin- spektionens Skolenkät
**Hur ofta får lärarna dig att bli intresserad av skolarbetet	4,5	5,2
*Tycker du att lärarna varierar lektionerna så att ni får arbeta på olika sätt	2,7	5,2
**Tycker du att du får tillräckliga utmaningar i skolarbetet	7,3	7,6
*Tycker du att lärarna får dig att tro på dig själv i skolarbetet	4,2	5,9
<b>Stöd</b>		
**Hur ofta förklarar lärarna vad du ska göra på lektionerna så att du förstår?	6,3	7,5
**Hur ofta får du den hjälp du behöver under lektionerna	6,5	7,1
**Hur ofta tycker du att skolarbetet är alldeles för svårt?	4,8	5,5
*Tycker du att du får den hjälp du behöver från skolan för att klara skolarbetet?	4,6	6,4

\* Vid beräkning av medelvärden och index ges svarsalternativen nedanstående värden. Värdena summeras och delas sedan på antalet svarande. Indexvärdet är ett sammantaget medelvärde för två till fem frågor inom samma frågeområde. Frågor ställda med fyra svarsalternativ får följande värden: Helt och hållet = 10 Till stor del = 6,67 Till viss del = 3,33 Inte alls = 0 (Vet ej exkluderas från beräkningen)

\*\* Vid beräkning av medelvärden och index ges svarsalternativen nedanstående värden. Värdena summeras och delas sedan på antalet svarande. Indexvärdet är ett sammantaget medelvärde för två till fem frågor inom samma frågeområde. Frågor ställda med fem svarsalternativ får i stället följande värden: Alltid = 10 Ofta = 7,5 Ibland = 5 Sällan = 2,5 Aldrig = 0 (Vet ej exkluderas från beräkningen)

Ett antal frågor med fem svarsalternativ är negativt formulerade. Vid beräkning av medelvärde för en negativt formulerad fråga ges svarsalternativen istället följande värden: Alltid = 0 Ofta = 2,5 Ofta = 2,5 Ibland = 5 Sällan = 7,5 Aldrig = 10

## Analys

När vi betraktar resultaten från enkätundersökningen gällande stimulans kan vi konstatera att detta är ett utvecklingsområde. Variation i undervisningen är något som tas med i kommande utvecklingsarbete men varje lärare har i uppdrag att betänka detta redan nu. Bedömningen är att vi har goda möjligheter på Hjalmar Strömerskolan att variera innehåll och undervisningsätt för eleverna. Skolan behöver även belysa syftet med detta för eleverna. Att elever medvetandegörs över hur de faktiskt genomfört moment och visat

kunskap på olika sätt medför säkerligen att eleven upplever undervisningen roligare och mer intresseväckande. Att eleven även får öva sin kunskap på olika sätt skapar också en uppfattning om sin egen förmåga på ett mer naturligt sätt. Det skapar en grund för eleven att fortsätta våga utmana sig själv och på så sätt öka tilltron till sin egen förmåga. Det här är faktorer som bedöms viktiga att arbeta med.

### **Modersmålsundervisning och studiehandledning**

En elev ska få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det. Om eleven innan sin ankomst till Sverige har undervisats på ett annat språk kan studiehandledning ges på det språket istället, om det finns särskilda skäl. Modersmålsundervisning ska erbjudas till elev som har en vårdnadshavare med ett annat språk än svenska om språket är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet och eleven har goda kunskaper i språket.

Modersmålsundervisning ska även erbjudas elever som tillhör någon av de nationella minoriteterna i elevens nationella minoritetsspråk om eleven har goda kunskaper i språket.

### **Resultat**

Under läsåret har studiehandledning funnits på somaliska. Modersmålsundervisning har genomförts på sydsamiska.

### **Analys**

Modersmålsundervisningen ska fortsatt ges utifrån de behov som identifieras bland eleverna. Alternativet att genomföra detta genom fjärrundervisning har ökat möjligheterna att snabbt komma igång med undervisning när behov identifieras.

### **Frånvaro**

Att eleverna har låg frånvaro är av stor vikt för att de ska lyckas med sina studier.

### **Resultat**

Centrala studiestödsnämnden (CSN) publicerar årligen redovisning om elever som har mist sitt studiebidrag. Frånvaro är en stor riskfaktor för att elever ska hamna i utanförskap. Detta gör att arbetet för ökad närvaro i skolan särskilt viktigt, se tabell 17.

*Tabell 17. Andel elever som mist sitt studiebidrag.*

	<b>Lå 18/19</b>	<b>Lå 19/20</b>	<b>Lå 20/21</b>	<b>Lå 21/22</b>	<b>Lå 22/23</b>
HjS	2,6 %	4 %	1,7 %	4,2 %	10,6 %
Länet	4,8 %	5,3 %	4,5 %	5,9 %	6,5 %
Riket	8,7 %	8 %	5,8 %	7,9 %	9,8 %

### **Analys**

Skärpta rutiner och bedömningar har medfört att Hjalmar Strömerskolan har ökat den procentuella andelen elever som mist sitt studiebidrag. Det sker även en ökning för riket likväl som för länet. Hjalmar Strömerskolan har under läsåret på ett tydligare sätt arbetat

med att identifiera elever med hög frånvaro. Närvaro är en väldigt viktig faktor för att lyckas i skolan och frånvaro leder oftast till att målen inte nås. Elever med hög frånvaro riskerar att hamna i utanförskap vilket leder till att fler elever med hög frånvaro rapporteras som ej heltidsstuderande till CSN. Bedömningen är att skolan under kommande läsår fortsätter att ytterligare skärpa rutinerna och att ännu tidigare identifiera elever som börjar få frånvaro. Desto tidigare hög frånvaro upptäcks desto större chans har eleven att ändra sitt beteende och få stöd från skolan och hemmet. Det blir även lättare att återgå till närvaro i skolan om eleven tidigt får stödinsatser.

### Normer och värden

Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Skolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i praktisk vardaglig handling.

### Resultat

I tabell 18 framgår hur eleverna uppfattar kritiskt tänkande och bemötande.

Tabell 18. Kritiskt tänkande

KRITISKT TÄNKANDE	HJS ht 2023 Egen enkät	Nationellt vt 2023  Skolin- spektionens Skolenkät
*Hur mycket pratar lärarna om att allt man hör och läser, till exempel på internet, inte behöver vara sant (källkritik)	5,8	6,4
*Hur mycket tycker du att ni elever får öva på att diskutera frågor där man kan tycka olika?	4,8	5,8
<b>BEMÖTANDE-LÄRARE</b>		
**Känner du dig orättvist behandlad av någon lärare eller annan vuxen i skolan?	6,6	7,9
*Tycker du att lärarna behandlar alla elever lika oavsett om de är flickor, pojkar eller har annan könsidentitet?	5,2	7,1
<b>BEMÖTANDE ELEVER</b>		
*Hur tycker du att eleverna bemöter varandra i skolan?	5,9	7,3
*Hur tycker du att eleverna bemöter vuxna i skolan?	6,3	7,3

\* Vid beräkning av medelvärden och index ges svarsalternativen nedanstående värden. Värdena summeras och delas sedan på antalet svarande. Indexvärdet är ett sammantaget medelvärde för två till fem frågor inom samma frågeområde. Frågor ställda med fyra svarsalternativ får följande värden: Helt och hållet = 10 Till stor

del = 6,67 Till viss del = 3,33 Inte alls = 0 (Vet ej exkluderas från beräkningen)

\*\* Vid beräkning av medelvärden och index ges svarsalternativen nedanstående värden. Värdena summeras och delas sedan på antalet svarande. Indexvärdet är ett sammantaget medelvärde för två till fem frågor inom samma frågeområde. Frågor ställda med fem svarsalternativ får i stället följande värden: Alltid = 10 Ofta = 7,5 Ibland = 5 Sällan = 2,5 Aldrig = 0 (Vet ej exkluderas från beräkningen)

Ett antal frågor med fem svarsalternativ är negativt formulerade. Vid beräkning av medelvärde för en negativt formulerad fråga ges svarsalternativen istället följande värden: Alltid = 0 Ofta = 2,5 Ibland = 5 Sällan = 7,5 Aldrig = 10

## Analys

Resultatet inom normer och värden ligger lägre i skolans egen enkät "Tala om vad du tycker om Hjalmar" jämfört med de nationella värdena i det svar som Skolinspektionens undersökning visar. Det finns alltså en stor anledning att skolan fortsätter arbetet med frågor som berör de grundläggande värdena. Det är också ett av läroplanens mål som skolan är ålagd att arbeta med vilket är en av anledningarna till varför planen för mentorsuppdraget har reviderats och de aktiviteter som genomförs på mentorstiden har förtydligats. Värdegrundsfrågor skall lyftas under mentorstid och elevhälsoteamet bjuds in för att stötta mentorn i detta arbete. Det är viktigt att värdegrundsfrågor även behandlas i undervisningen och elevhälsoteamet ska stötta lärarna i detta arbete. Samarbetet mellan mentor, lärare och elevhälsoteam behöver utvecklas ytterligare.

## Elevernas ansvar och inflytande

Enligt Skolverket ska elever ges inflytande över utbildningen och stimuleras att aktivt delta i arbetet med att vidareutveckla utbildningen, exempelvis när undervisningen planeras, genomförs och utvärderas. Eleverna ska dessutom hållas informerade i frågor som rör dem och ges möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen. Elevernas arbete med inflytandefrågor ska även i övrigt stödjas och underlättas under mentorstid, klassråd och via elevrådet.

## Resultat

Tabell 19 visar hur eleverna uppfattar delaktighet och inflytande.

Tabell 19. Delaktighet och inflytande.

<b>INFLYTANDE</b>	<b>HJS ht 2023 Egen enkät</b>	<b>Nationellt vt 2023 Skolin- spektionens Skolenkät</b>
Hur mycket tycker du att ni elever får vara med och påverka hur ni ska arbeta på lektionerna	4,5	5,1
Hur mycket tycker du att de vuxna i skolan lyssnar på förslag från eleverna, till exempel från klassråd eller elevråd	2,8	5,6

\*Vid beräkning av medelvärden och index ges svarsalternativen nedanstående värden. Värdena summeras och delas sedan på antalet svarande. Indexvärdet är ett sammantaget medelvärde för två till fem frågor inom samma frågeområde. Frågor ställda med fyra svarsalternativ får följande värden: Helt och hållet = 10 Till stor del = 6,67 Till viss del = 3,33 Inte alls = 0 (Vet ej exkluderas från beräkningen)

## Analys

Arbetet med elevdemokrati intensifierades under läsåret genom en rad olika föreläsningar för eleverna om hur demokrati fungerar och hur demokrati kan tillämpas i skolan. Det arbetet hade som målsättning att bygga en kunskapsgrund för engagemang hos eleverna att bli mer aktiva i klassråd och att återskapa ett elevstyrt elevråd. Insatserna lyckades och i slutet av läsåret hade skolan åter en framröstad styrelse i elevrådet. Elevrådet ska ha nära samverkan med skolledningen genom rektor och få vuxenstöd av personal som har just det uppdraget i sin tjänst. Skolan hade under första delen av läsåret en elevkår som tyvärr inte lyckades med sina intentioner. Kombinationen av att elevkåren inte fungerade och att skolan inte förrän senare genomförde utbildning och skapade grund för organisation för klassråd och elevråd, har nog tyvärr medfört att resultatet för frågan gällande just klassråd och elevråd blivit lågt. Bedömningen är att resultatet kommer att förbättras och att eleverna upplever en större möjlighet till påverkan. Elevernas röster blir då hörda på det sätt som skolan har i uppdrag och är ålagda att skapa förutsättningar för.

## Trygghet och studiero

Elevernas arbetsmiljö styrs av arbetsmiljö- och skollagen. Arbetsmiljön skall vara god och präglas av trygghet och studiero. Bestämmelsen om god arbetsmiljö styrs av bestämmelserna i arbetsmiljölagen och kan delas upp i psykosocial och fysisk arbetsmiljö.

## Resultat

Nedan framgår hur eleverna uppfattar studiero och trygghet på skolan, se tabell 20.

Tabell 20. Studiero och trygghet.

<b>STUDIOERO</b>	<b>HJS ht 2023 Egen enkät</b>	<b>Nationellt vt 2023 Skolin-spektionens Skolenkät</b>
**Hur ofta är det arbetsro på lektionerna	6,6	6,4
**Hur ofta är det så stökigt på lektionerna att du har svårt att koncentrera dig	8,0	6,2
<b>TRYGGHET</b>		
**Känner du dig rädd för andra elever i skolan	8,6	8,9
**Känner du dig rädd för någon lärare eller annan vuxen i skolan	8,6	9,1
*Känner du att du kan vara dig själv i skolan	6,6	7,5
*Känner du dig trygg i skolan	6,6	8

\* Vid beräkning av medelvärden och index ges svarsalternativen nedanstående värden. Värdena summeras och delas sedan på antalet svarande. Indexvärdet är ett sammantaget medelvärde för två till fem frågor inom samma frågeområde. Frågor ställda med fyra svarsalternativ får följande värden: Helt och hållet = 10 Till stor del = 6,67 Till viss del = 3,33 Inte alls = 0 (Vet ej exkluderas från beräkningen)

\*\* Vid beräkning av medelvärden och index ges svarsalternativen nedanstående värden. Värdena summeras och delas sedan på antalet svarande. Indexvärdet är ett sammantaget medelvärde för två till fem frågor inom samma frågeområde. Frågor ställda med fem svarsalternativ får i stället följande värden: Alltid = 10 Ofta = 7,5 Ibland = 5 Sällan = 2,5 Aldrig = 0 (Vet ej exkluderas från beräkningen)



Ett antal frågor med fem svarsalternativ är negativt formulerade. Vid beräkning av medelvärde för en negativt formulerad fråga ges svarsalternativen istället följande värden: Alltid = 0 Ofta = 2,5 Ibland = 5 Sällan = 7,5 Aldrig = 10

## Analys

Resultaten i tabell 20 har till viss del en tendens att vara aningen motsägelsefulla. Vad det beror på är svårt att i nuläget svara på. Det visar dock att Hjalmar Strömerskolan behöver fortsätta sitt arbete med att skapa studiero och möjlighet till lärmiljöer med plats för koncentration. Detta är ett ständigt pågående arbete och bedöms vara en kombination mellan fysiska miljöer och hur vi tillsammans, lärare och elever, skapar ett gott arbetsklimat. När det gäller trygghet så är Hjalmar Strömerskolan en trygg skola men det förekommer tillfällen där individer inte känner sig trygga på det sätt vi strävar efter. Att elever inte känner att de kan vara sig själva är något som vi kommer fokusera på i vårt värdegrundsarbete. Genom bland annat gruppstärkande aktiviteter ska skolan öka acceptansen och respekten för varandra.

## Elevhälsa

Elevhälsans arbete skall bedrivas för att stödja elevens utveckling mot utbildningens mål. Elevhälsan ska bidra till en hälsofrämjande skolutveckling och undanröja hinder för enskilda elevers lärande och har en viktig uppgift i arbetet med särskilt stöd till elever. De olika professionerna inom elevhälsan ska bidra med sin specifika kompetens och samverka med övriga professioner inom elevhälsan och övrig personal i skolan, Elevhälsan ska utformas så att elever som behöver särskilt stöd eller andra stödåtgärder får detta.

## Resultat

Nedan framgår hur eleverna uppfattar elevhälsan, se tabell 21.

Tabell 21. Elevhälsa.

ELEVHÄLSA	HJS ht 2023 Egen enkät	Nationellt vt 2023 Skolin- spektionens Skolenkät
Hur lätt eller svårt är det att få hjälp av elevhälsan, till exempel skolsköterskan	6,8	6,4
Känner du att det finns någon vuxen i skolan som bryr sig om hur du mår?	4,2	6,7
<b>ÖVERGRIPANDE NÖJDHET</b>		
Hur nöjd är du med din skola	4,9	6,9

Vid beräkning av medelvärden och index ges svarsalternativen nedanstående värden. Värdena summeras och delas sedan på antalet svarande. Indexvärdet är ett sammantaget medelvärde för två till fem frågor inom samma frågeområde. Frågor ställda med fyra svarsalternativ får följande värden: Helt och hållet = 10 Till stor del = 6,67 Till viss del = 3,33 Inte alls = 0 (Vet ej exkluderas från beräkningen)

## Analys

Elevhälsans tillgänglighet är viktig och något vi aktivt arbetat för att utveckla. Utvecklingen av mentors uppdrag och mentors kunskaper och färdigheter bedöms kunna leda till en

ökning i uppfattningen att det finns vuxna som bryr sig om elevernas mående. Detta i kombination med att vuxna i skolan totalt sett blir bättre på att se eleverna, att eleverna upplever sig sedda, leder förhoppningsvis till att en högre nöjdhet med sin skola.

## Utbildningsval - arbete och samhällsliv

Gymnasieskolan ska nära samverka med de obligatoriska skolformerna, arbetslivet, universiteten och högskolorna samt med samhället i övrigt. Detta krävs för att eleverna ska få en utbildning av hög kvalitet och få underlag för val av kurser inom utbildningen och för vidare studier eller yrkesverksamhet. Det är särskilt viktigt att skolan samarbetar med arbetslivet kring yrkesutbildningarna. Nedan redovisas Hjalmar Strömerskolans studie- och yrkesvägledning, samverkan med aktörer utanför skolan och de certifieringar som skolan erhållit.

### Studie- och yrkesvägledning

Genom att arbetslivet fortlöpande förändras när det gäller behov av kompetens och rekrytering av arbetskraft inom olika områden, har studie- och yrkesvägledning i vid mening stor betydelse. Universitet och högskolor, arbetsförmedling, näringsliv samt arbetsmarknadens parter och branschorganisationer har därför viktiga roller i att tillhandahålla information till skola och elever.

### Resultat

Skolan har en behörig studie och yrkesvägledare på heltid. Dessutom finns en utbildningsledare på IM-programmen som vägleder eleverna inom dessa program. Båda tjänsterna samverkar i frågor som rör studie- och yrkesvägledning både på individ- och gruppnivå. De samverkar även med universitet och högskolor, arbetsförmedling, näringsliv samt med arbetsmarknadens parter och branschorganisationer.

### Analys

Studie- och yrkesvägledning är ett viktigt område. Gymnasieskolans elever behöver vägledning under gymnasietiden och inför vidare studier och yrkesval. Det behövs utöver detta en samverkan mellan gymnasieskola och grundskola för att vägleda grundskoleelever i sitt gymnasieval. Den samverkan behöver utvecklas och dialog förs redan på olika sätt för att underlätta och förbättra samverkan. Nätverk för studie- och yrkesvägledare är av vikt men även att skolledningen skapar möjlighet att omsätta tanke till praktik. För IM-programmen understryks vikten av studie- och yrkesvägledning då vissa elever kan uppleva låg motivation till studier, vilket ibland bottnar i tidigare dåliga erfarenheter av studier och låg självkänsla. Praktik inom IM-programmet kan verka motiverade och i kombination med studier leda till anställningsbarhet. Under detta läsår initierades ett projekt från Resurscentrum där skolan medverkar. Projektet syftar till att prova och utvärdera metoder som kan motverka skolavhopp och hjälpa elever till arbete och studier. Arbetet i projektet är intressant att följa för att se om det kan bidra till att hitta fler fungerande metoder.

## Samverkan med aktörer utanför skolan

Enligt gymnasieförordningen ska det för gymnasieskolans yrkesprogram finnas ett eller flera lokala programråd för samverkan mellan skola och arbetsliv. Hur de lokala programråden ska organiseras och vilka uppgifter de ska ha är inte reglerat i någon ytterligare förordning. Väl fungerande lokala programråd kan vara en avgörande förutsättning för att yrkesutbildning inom gymnasieskolan ska kunna fungera och utvecklas. De lokala programråden kan bidra till en organiserad och nära samverkan mellan skola och arbetsliv. I de lokala programrådets arbete kan även elevernas synpunkter hämtas in. För att uppnå detta har Hjalmar Strömerskolan flera certifieringar som bidrar till att stärka samverkan med aktörer utanför skolan. Hjalmar Strömerskolan har även två certifierade studieförberedande program, Ekonomiprogrammet och Teknikprogrammet, vilket stärker samverkan med näringslivet

## Resultat

Hjalmar Strömerskolan har bedrivit programrådsarbete på yrkesprogrammen och på två högskoleförberedande program, se tabell 22. Utifrån certifieringskraven bedriver även Teknikprogrammet och Ekonomiprogrammet programrådsarbete.

Tabell 22. Genomförda programråd och arbetsplatsförlagt lärande vid yrkesprogrammen.

Program	Antal genomförda programråd under läsåret	Antal genomförda veckor inom ramen för arbetsplatsförlagt lärande (APL) under läsåret
Barn- och fritidsprogrammet	2	17
Bygg och anläggningsprogrammet – inriktning husbyggnad	1	16
Bygg och anläggningsprogrammet – inriktning anläggningsfordon	1	16
El- och energiprogrammet	0	15
Fordons och transportprogrammet – personbil	3	16
Fordons och transportprogrammet – transport	3	16
Försäljnings- och serviceprogrammet	1	15
Industri tekniska programmet	3	16
Teknikprogrammet	3	0
Vård- och omsorgsprogrammet	3	15
Ekonomiprogrammet	3	3

## Analys

Programråden är ett forum för samverkan. Skolan har fortsatt inte helt lyckats i att skapa programråd för alla program. Arbetet med detta fortsätter och målet är att det framgent skall finnas programråd inom samtliga yrkesprogram. Hjalmar Strömerskolan har under en lång tid samverkat med olika branscher, vilket varit ovärderligt för utveckling av de olika programmen. Samverkan är nödvändig för att skolan ska kunna erbjuda eleverna arbetsplatsförlagt lärande, APL, med kvalitet. Under läsåret 22/23 har arbetet med att utveckla APL på Hjalmar Strömerskolan fortsatt. Målet är att höja kvaliteten i det arbetsförlagda lärandet för skolans elever genom att se över strukturer och rutiner för att planera, genomföra och följa upp elevernas lärande på arbetsplatserna. Att utveckla APL kommer fortsatt vara ett av utvecklingsområdena för programlagersarbetet under läsåret 23/24. Fokus kommer att vara kring hur APL-platser skapas och hur de fördelas.

I tabell 23 finns sammanställning av de certifieringar som stödjer skolans arbete inklusive tider för när ny ansökan för certifiering ska genomföras.

Tabell 23. Certifieringar vid Hjalmar Strömerskolan.

Certifieringar vid Hjalmar Strömerskolan	Ny ansökan skall påbörjas
Teknikcollege (tom 2024)	Vårterminen 2023
Vård- och omsorgscollege (tom 2023)	Omorganisation sker
Skola för hållbar utveckling (tom 2022)	Vårterminen 2024
Diplomerad gymnasieekonom (tom 2025)	Vårterminen 2023
Branschrekommenderad skola av Byggbranschens yrkesnämnd (BYN) för inriktningen husbyggnad	Vårterminen 2024
Branschrekommenderad skola av BYN för anläggningsinriktningen	Vårterminen 2024
Europaparlamentets ambassadörskoleprogram (EPAS)	Utvärdering en gång per termin

## Analys

Hjalmar Strömerskolans utbildningar ska vara av hög kvalitet. Certifieringar av olika program innebär att utbildningarna har en kvalitetsstämpel som förutsätter ett aktivt arbete i skolan samt samverkan med branscherna.

## Internationellt arbete

I läroplanen och i skolans vision lyfts internationellt arbete fram. Kommunfullmäktige i Strömsunds kommun tog 2014 beslutet att målsättningen är att alla kvinnor och män inom samtliga program på gymnasiet ska delta i ett internationellt samarbete under sin studietid.

## Resultat

I tabell 24 nedan redovisas, utifrån de olika utbildningarna vid Hjalmar Strömerskolan, antal samt total andel avgångselever som deltagit i ett internationellt samarbete någon gång under sin studietid på gymnasiet.

Tabell 24. Deltagande i internationellt samarbete under studietiden.

Program åk 3	Antal elever som deltagit
Barn- och fritid	-
Bygg- och anläggning	3 (BA3Hus)
Ekonomi	5 (alla)
El- och energi	-
Fordon	-
Försäljnings- och serviceprogrammet	5
Industri tekniska	2
Naturvetenskap	-
Samhällsvetenskap	19 (av 20)
Teknik	-
Vård- och omsorg	1
Totalt antal åk 3	93
<b>Total andel</b>	<b>38 %</b>

Det internationella arbetet har åter kommit igång efter pandemin och cirka 38 % av avgångseleverna vårterminen 2023 har någon gång under sin studietid deltagit i ett internationellt samarbete. Internationaliseringsgruppen har träffats löpande under läsåret och arbetar i enighet med den godkända planen för ackreditering, som gäller fram till 2027. Ackrediteringen, som gäller både för högskoleförberedande och yrkesförberedande program, innebär att Hjalmar Strömerskolan under den utsatta tiden kan erhålla regelbunden finansiering för det internationella arbetet. Tanken med ackrediteringen är att skolor ska gå från att driva enskilda projekt till ett mer systematiskt, strategiskt och långsiktigt deltagande i Erasmus+-programmet, något som också framgår i skolans internationaliseringsplan.

Exempel på aktiviteter under läsåret är elever på bygg-och anläggningsprogrammet som har genomfört arbetsplatsförlagt lärande, APL, i Vejle, Danmark, elever på handel-och administrationsprogrammet i Dublin, Irland, eleverna på industri tekniska programmet i

Niepruszewo, Polen och elev på vård-och omsorgsprogrammet i Åbo, Finland. Totalt genomförde elva elever APL utomlands under läsåret. Ett större projekt som skolan deltagit i slutfördes med elev- och lärarresor till Tyskland, Spanien och Österrike och i maj hölls projektets sista utbyte i Strömsund. Fyra elever och två lärare genomförde också en resa inom ramen för Erasmus+ till Krakow för att lära mer om staden och landets historia samt nutida utmaningar.

En annan del av det internationella arbetet är det frivilliga åtagande inom Europaparlamentets juniorambassadörsskola (EPAS) som samtliga elever erbjuds delta i. Under läsåret tog juniorambassadörerna emot elever och lärare från Gimnazija Celje-Center i Celje, Slovenien. Under några intensiva dagar fick de bekanta sig med Strömsund och arbeta med EU-relaterade frågor. I mars besökte sex av juniorambassadörerna skolan i Slovenien där de fortsatte arbetet med att tillsammans lära mer om EU. Under läsåret höll juniorambassadörerna i månadens EU-Kahoot sista fredagen varje månad och Hjalmar Strömerskolans EU-mästare korades på EU-dagen. Denna dag uppmärksammade juniorambassadörerna med affischer och ett bildspel i skolans cafeteria även alla de projekt som genomförts inom ramen för Erasmus+ under läsåret.

### **Analys**

Det är glädjande att Hjalmar Strömerskolan har ökat avgångselevernas deltagande i internationellt samarbete. Möjligheten att åter kunna genomföra studieresor har lett till att viktiga delar av det internationella arbetet har kunnat återupptas. Det har varit ett intensivt år ur ett internationaliseringsperspektiv för en del av eleverna och lärarna. Det har resulterat i att deltagande elever blivit mer vana resenärer och att de har utvecklat förmågor att både ta emot andra elever från andra kulturer men även vågat utmana sig själva i nya miljöer och under nya förutsättningar. Detta är en stor del av vad internationaliseringsarbetet syftar till. Förhoppningen är att arbetet under kommande läsår kommer att breddas för till fler program och ge ytterligare internationellt samarbete i olika former.

## Resultat för läsårets mål

Nedan redovisas resultat för innevarande läsårs mål utifrån de områden som redovisas i kvalitetsredovisningen.

- Mål som uppnåtts beskrivs med ett JA i **grön** färg.
- Mål som till viss del uppnåtts beskrivs med TILL VISS DEL i **gul** färg.
- Mål som inte uppnåtts beskrivs med NEJ i **röd** färg.

Vidare redovisas kommande läsårs mål. Redovisas inget mål för kommande läsår kvarstår innevarande läsårs långsiktiga och kortsiktiga mål.

Område i kvalitetsredovisningen	Långsiktigt mål	Ska vara uppnått år	Resultat	Kortsiktigt mål för läsåret	Resultat
<b>Policy, planer och riktlinjer inom verksamheten</b>	Samtliga planer är väl kända hos medarbetarna och arbetet sker i enlighet med dessa.	2023	TILL VISS DEL	Framtagna arbetssätt för att göra policy, planer och riktlinjer och dess innehåll väl kända för samtliga medarbetare.	TILL VISS DEL
				Komplettering av planer, och riktlinjer där det saknas ansvariga för revidering samt information om dessa reviderade dokument.	TILL VISS DEL
<b>Klagomålshantering</b>	Utredning skall startas inom två arbetsdagar och feedback till den som lämnat synpunkter angående åtgärd skall vara genomförd inom sju arbetsdagar.	2023	JA	Kontinuerlig uppföljning och utvärdering av rutinerna.	TILL VISS DEL
<b>Kränkande behandling och avstängningar</b>	Inga kränkningar ska förekomma på Hjalmar Strömerskolan.	2023	NEJ	Implementerade arbetsformer gällande främjande och förebyggande arbete för att förhindra kränkningar finns.	JA

				Framtagen plan för att arbeta med värdegrundsfrågor.	JA
				Alla som arbetar och studerar på Hjalmar Strömerskolan är väl förtrogna med "Likabehandlingsplanen" och arbetar i enlighet med den.	TILL VISS DEL
				Revidering av "Planen mot kränkande behandling" och plan för förebyggande och främjande arbete tas fram.	JA
				Kontinuerlig uppföljning och utvärdering av arbetet.	TILL VISS DEL
				Mentorer och Elevhälsoteamet arbetar med de områden som angetts i planen för läsåret.	JA
<b>Rektor och skolledning</b>	Tydliga roller och arbetsuppgifter i hela skolans organisation.	2023	TILL VISS DEL	Ett påbörjat arbete med årshjul och regelbundna puls-möten i ledningsgruppen.	JA
				En framtagen plan för hur det pedagogiska ledarskapet kan bli synligt och närvarande i det dagliga arbetet.	TILL VISS DEL
				Identifierade behov hos skolledarna när det gäller stöd från expeditiionspersonalen.	JA
				Uppdatering och fortsatt uppbyggnad av årshjulet.	NEJ



<b>Förstelärare</b>	Förstelärarna har i sitt uppdrag en tydlig och viktig roll i skolans kompetensutveckling, både på gemensam nivå och på gruppnivå samt i skolans utvecklingsarbete.	2023	TILL VISS DEL	Framtagande och uppföljning av utvecklingsområden för läsåret.	TILL VISS DEL
				Genomförande av kollegialt lärandet genom kollegaskuggning.	JA
<b>Utvecklingsledare</b>	Utvecklingsledarna leder kvalitetsarbetet i arbetslagen enligt framtagen modell för det systematiska kvalitetsarbetet genom att följa PDSA-cykeln och planera, genomföra, följa upp och analysera/lära.	2023	JA	Skolledningens uppföljning av kvalitetsarbetet samt stöttning av utvecklingsledare och arbetslag under processens gång är tydlig och leder till ökade kunskapsresultat hos eleverna.	TILL VISS DEL
	Innehållet i underlaget för kvalitetsarbete och kvalitetsredovisning i program- och ämneslag är tydligt, utförligt och anpassat utifrån de förbättringsbehov som finns i organisationen för att eleverna ska nå högre kunskapsnivåer.	2023	TILL VISS DEL	Ökad delaktighet av skolledarna både i målformulering och i analysen av resultatet i arbetslagen i enighet med PDSA-nyckeln.	TILL VISS DEL

<b>Arbetslag</b>	All personal är väl förtrogen med hur kvalitetsarbetet i arbetslagen genomförs enligt upplägget för ett systematiskt kvalitetsarbete och PDSA-cykeln.	2023	JA	Ett ökat och förbättrat stöd från skolledning till program- och ämneslag i att formulera mål och planer samt i dokumentationen av det arbetet.	TILL VISS DEL
<b>Personal</b>	Andelen legitimerade lärare skall överstiga 70 %.	2023	NEJ	Genomförd validering bland samtliga yrkeslärare inför pedagogiska studier.	NEJ
				Framtagande av plan för samtliga lärare utan legitimation.	NEJ
				Anställda lärare utan legitimation planerar för fortsatta studier mot lärarlegitimation	TILL VISS DEL
<b>Kompetensutveckling</b>	En treårsplan för den gemensamma fortbildningen.	2023	NEJ	Plan och genomförande av kompetensutveckling inom identifierade områden.	TILL VISS DEL
				Framtagande av plan för kompetensutveckling.	JA
<b>Individuell kompetensutveckling</b>	Samtliga lärare skall ha en individuell fortbildningsplan som sträcker sig minst två läsår framåt.	2023	TILL VISS DEL	En individuell fortbildningsplan för samtliga undervisande lärare har upprättas.	JA
				Individuellt användande av Kommunutbildningar/Diploma utbildning.	JA
<b>Genomförd utbildning vid gymnasieskolan</b>	Andelen sökande bland kommunens åk 9 ska uppgå till minst 75 %.	2023	JA	Grupp för marknadsföring samt marknadsföringsplan.	TILL VISS DEL
	Utbildningen inom Skyttesport finns kvar med samma goda kvalitet som i dag.	2023	JA	Följa utvecklingen av utredningen av idrottsutbildningar och göra det som krävs för att kunna fortsätta verksamheten inom skyttegymnasiet	JA
				En tydlig profilering och marknadsföring av skyttegymnasiet.	JA

<b>Rekrytering av elever till gymnasieskolan och marknadsföring</b>	En långsiktig plan för en tydlig marknadsföring av gymnasieskolan är upprättad.	2023	TILL VISS DEL	Förbättrad information via hemsidan om vad gymnasieskolan erbjuder.	TILL VISS DEL
				Framtagen och genomförd långsiktig plan för digital marknadsföring.	NEJ
				Ökad synlighet på Facebook och Instagram.	JA
<b>Nationella program</b>	Alla elever på nationella program når examen.	2023	NEJ	Fortsatt kvalitetsarbete i ämnes- och programlagen för att nå de uppsatta politiska prioriteringarna.	JA
				Implementering av planen för elevernas stöd.	JA
	Meritvärdet för avgångseleverna är minst lika höga som i riket.	2023	NEJ	Intensifierad och tydliggjord uppföljning av elevernas resultat i omdömena för tidiga insatser där stödbehov finns.	TILL VISS DEL
				Uppföljning och utvärdering av planen.	TILL VISS DEL
<b>Uppföljning av och insyn i elevernas utveckling och resultat</b>	Utvecklingssamtalen genomförs två gånger per läsår med elev, och när elev är under 18 även med vårdnadshavare, senast tre veckor efter genomfört omdöme.	2023	TILL VISS DEL	Omdöme finns för samtliga kurser.	JA
				Uppföljning av genomförda utvecklingssamtal görs som en naturlig del i årshjulet	TILL VISS DEL
<b>Introduktionsprogrammet</b>	Andelen elever som går vidare till nationella program ska öka till minst 30 %.	2023	JA	Andelen elever som går vidare till nationella program fortsätter att öka.	JA
				Alla elever har en individuellt utformad studieplan i linje med den plan som huvudmannen har upprättat.	JA

<b>Betyg och bedömning</b>	Alla elever är medvetna om vad de behöver kunna för att nå kunskapskraven i skolan.	2023	TILL VISS DEL	På Hjalmar Strömerskolan är det tydligt hur bedömningen av elevernas kunskapsresultat går till.	TILL VISS DEL
<b>Stöd och extra anpassningar</b>	Planering av undervisning och stöd för eleverna utgår från det relationella perspektivet.	2023	TILL VISS DEL	Kartlägga och tydliggöra innebörden av det relationella perspektivet utifrån de senaste årens gemensamma fortbildning för att göra undervisningen tillgänglig för alla elever.	TILL VISS DEL
				Planering av fortbildningsinsatser för att förstärka fortbildningens syfte och implementering i undervisningen.	NEJ
<b>Modersmålsundervisning och studiehandledning</b>	Ett aktivt arbete för att berörda elever ska förstå vikten av modersmålsundervisning	2023	NEJ	Utreda behovet av modersmålsundervisning.	NEJ
<b>Frånvaro</b>	Andelen indraget studiemedel ligger under 3 %.	2023	NEJ	Planen för skolfrånvaron har implementerats och rutinen följs enligt planen.	JA
<b>Normer och värden</b>	Skolenkätens indexvärden ska överstiga 8 gällande grundläggande värden.	2023	NEJ	Intensifierat arbete gällande normer och värden.	TILL VISS DEL
				Förtydligande av det förebyggande och främjande arbetet i "Planen mot kränkande behandling".	TILL VISS DEL
<b>Elevernas ansvar och inflytande</b>	Skolenkätens indexvärden inom delaktighet och inflytande ska överstiga 8.	2023	NEJ	Elevernas inflytande över sin undervisning och skolmiljö skall förtydligas.	JA
				En handlingsplan för ett fungerande elevrådsarbete är implementerad.	TILL VISS DEL
				Regelbundna klassråd ska genomföras och elevinflytande skall uppmuntras.	JA

<b>Trygghet och studiero</b>	Samtliga, elever och personal, ska uppleva att Hjalmar Strömerskolans arbetsmiljö präglas av trygghet och studiero motsvarande ett indexvärde på minst 9 gällande trygghet och minst 7 för studiero och ordningsregler.	2023	NEJ	Likabehandlingsplanen diskuteras med eleverna på mentorstiden.	JA
				Ordningsreglerna diskuteras med eleverna på mentorstiden samt beslutas i elevrådet.	JA
				Ett främjande arbete med en trygg skolmiljö genomförs där elevernas önskemål och delaktighet ska uppmuntras.	JA
<b>Elevhälsa</b>	Ett väl utbyggt främjande- och förebyggande elevhälsoarbete.	2023	JA	Framtagande av plan för samverkansformer mellan elevhälsan och lärare gällande stöd till elever.	JA
				Implementering av planen för alkohol- och drogförebyggande arbete.	TILL VISS DEL
				Implementering av planen gällande stödinsatser.	JA
<b>Studie- och yrkesvägledning</b>	Förstärkt studie- och yrkesvägledning på Hjalmar Strömerskolan genom samverkan med universitet och högskolor, arbetsförmedlingar, näringsliv samt arbetsmarknadens parter och branschorganisationer.	2023	JA	Framtagna arbetsmetoder för samverkan med universitet, högskolor, arbetsförmedling, näringsliv samt arbetsmarknadens parter och branschorganisationer.	JA
<b>Samverkan med aktörer utanför skolan</b>	Hjalmar Strömerskolan är fortsatt certifierad inom nuvarande områden.	2023	JA	Förbättrat samarbete med företagen gällande elevernas utbildning vid APL.	JA
				Programråd på samtliga yrkesprogram.	NEJ

<b>Internationellt arbete</b>	Alla elever inom samtliga program på gymnasiet ska delta i ett internationellt samarbete under sin studietid.	2023	NEJ	Fortsatt arbete inom ackrediteringen.	JA
				Fler i kollegiet engagerar sig i frågor som rör internationalisering.	JA

## Kommande läsårs mål

Nedan redovisas kommande läsårs mål utifrån de områden som redovisas i kvalitetsredovisningen.

Område i kvalitetsredovisningen	Långsiktiga mål	Ska vara uppnått år	Kortsiktiga mål för kommande läsår
<b>Policy, planer och riktlinjer inom verksamheten</b>	Policy, planer och riktlinjer ska ändras när lagen kräver det, när målet kräver det.	2024	Analys av området och göra målsättningen känd i verksamheten
<b>Klagomålshantering</b>	Tillämpa tydlig ansvarsfördelning i klagomålsrutinen.	2024	Analysera tidigare ärenden för att kunna nå långsiktigt mål.
<b>Kränkande behandling och avstängningar</b>	Verksamheten arbetar förebyggande i enlighet med aktuell forskning och samhällets utveckling för att minska kränkande behandling och avstängningar på skolan.	2025	Uppdra åt funktioner inom elevhälsoteamet att påbörja arbete för att nå långsiktigt mål.
<b>Rektor och skollledning</b>	Ha goda kunskaper och förmågor att kunna organisera och leda verksamheten med syfte att uppnå de av skolverket uppsatta mål och skyldigheter samt uppnå de av huvudmannen uppsatta mål för verksamheten. Detta med elevers, personals och ekonomiska faktorer med i beräkningarna.	2026	Påbörja att analysera tillsammans i skolledningen vilka styrkor, förmågor, kunskaper och utbildningsbehov som finns hos skollledning i nuläget. Påbörja analys av mål som vi är ålagda att uppnå. Analysera vilka förutsättningar som finns i verksamheten idag.

			Påbörja arbetet med att skapa en gemensam bild av vad pedagogiskt ledarskap är och innebär.
<b>Förstelärare</b>	Förstelärare ska arbeta med identifierade pedagogiska utmaningar inom verksamheten. Utbilda personal på grupp och individnivå. Utveckla pedagogisk organisation.	2025	Förstelärare skall fullfölja deras redan givna uppdrag.
<b>Utvecklingsledare</b>	Utvecklingsledare byter namn till programlagsledare och får en tydligare roll i arbetet med att nå de uppsatta målen för varje program. Ska arbeta närmare skolledning.	2024	Beskriva programledarens roll i verksamheten och tjänstefördela arbetet.
<b>Arbetslag</b>	Arbetslagen ska arbeta tydligare med och mot de av programmen uppsatta målen.	2024	Beskriva arbetslagens mer riktade målsättningar.
<b>Personal</b>	Höja andelen legitimerade lärare, verka för att personalen arbetar mer mot för verksamheten gemensamt uppsatta mål.	2025	Försöka öka motiverande faktorer för att utbilda sig inom befintlig lärarkår på skolan Försöka anställa fler legitimerade lärare. Påbörja implementering av förtydligat arbete inom program och ämneslag.
<b>Kompetensutveckling</b>	Höja skolans pedagogiska förmåga så att det går att säkerställa att alla lärare har förmåga och kunskap att möta elevernas behov av extra anpassningar och stöd.	2025	Skolledningen påbörjar analys utifrån identifierade behov och insamlat material. Påbörjar utformning av utbildningsplan.
<b>Individuell kompetensutveckling</b>	Varje medarbetare ska varje år upprätta en individuell kompetensutvecklingsplan eller utvärdera den pågående planen med närmsta chef.	Fortlöpande	Sammanfatta RUS-samtalen på ledningsnivå och stämna av så alla medarbetare har en individuell kompetensutvecklingsplan.
<b>Rekrytering av elever till gymnasieskolan och marknadsföring</b>	Andelen sökande bland kommunens åk 9 ska uppgå till minst 75 %. Ha en marknadsföringsplan som är tydlig och som följer samhällsutvecklingen.	2025	Rekrytera fler elever till NIU, Skyttegymnasiet. Revidera marknadsföringsplanen för gymnasieskolan samt intensifiera marknadsföringsgruppens arbete.
<b>Nationella program</b>	Alla elever på nationellt program når examen.  Meritvärdet för avgångselever är minst lika högt som riket.	Fortlöpande 2026	Analysera nuläget i den pedagogiska verksamheten. Ta fram faktorer i lärarnas förutsättningar som påverkar positivt och

			negativt för möjligheten att nå de långsiktiga målen för examen och meritvärde.
<b>Uppföljning av och insyn i elevernas utveckling och resultat</b>	Utvecklingssamtalen genomförs två gånger per läsår med elev, och när elev är under 18 även med vårdnadshavare.	2024	Arbeta vidare med planen för mentorerna. Utbilda och anpassa rutiner och planer.
<b>Introduktionsprogrammet</b>	Andelen elever som går vidare till nationella program ska öka till minst 35 %.	2025	Fortsätta utveckla introduktionsprogrammet med tyngd på organisation och pedagogiska metoder.
<b>Betyg och bedömning</b>	Alla elever är medvetna om vad de behöver kunna för att nå kunskapskraven i skolan.	2024 och fortlöpande	Revidera och därefter implementera omdömesmall och hur lärarna ska tänka när de sätter omdömen.
<b>Stöd och extra anpassningar</b>	Alla lärare har kunskap och förmåga att ge nödvändiga extra anpassningar och stöd utifrån elevens behov.	2025	Mentorer och lärare förstår hur sina roller hänger ihop när det gäller att kartlägga och tillämpa stöd och extra anpassningar för eleverna.
<b>Modersmålsundervisning och studiehandledning</b>	Elever som har rätten till modersmålsundervisning ska ges den möjligheten.	2024	Fortsatt kartläggning av behoven.
<b>Frånvaro</b>	Skolan ska fortsatt verka för att minska andelen frånvaro hos eleverna.	2024 och fortlöpande	Fortsätta utveckla metoder för att tidigt fånga upp elever som inte närvarar i skolan.
<b>Normer och värden</b>	Hela skolans verksamhet ska utgå från en värdegrund där demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna följs.	2024 och fortlöpande	Fortsätta implementera elevdemokrati genom klassråd och elevråd. Arbeta med värdegrundsfrågor på mentorstid och i undervisning.
<b>Elevernas ansvar och inflytande</b>	Eleverna i åk 1 utbildas och tränas i att arbeta med elevdemokrati. Eleverna i åk 2 ska genomföra klassråd och elevråd med vägledning och stöd av vuxna. Eleverna i åk 3 ska kunna genomföra klassråd och elevråd med stöd av vuxna.	2024	Skolledning och mentorer följer upp och utvärderar arbetet med klassråd och elevråd tillsammans med eleverna.
<b>Trygghet och studiero</b>	Samtliga, elever och personal, ska uppleva att Hjalmar Strömerskolans arbetsmiljö präglas av trygghet och studiero motsvarande ett indexvärde på minst 9	2024	Ordningsregler går igenom och förankras på klassråd och elevråd. Skolans lokaler ses över för att skapa trygghet och studiero.



	gällande trygghet och minst 7 för studiero och ordningsregler.		Lärarna stöttas i att ha ett tryggt och lugnande ledarskap i klassrummen.
<b>Elevhälsa</b>	Ett väl utbyggt främjande- och förebyggande elevhälsoarbete.	2025	Arbeta på ett mer systematiskt sätt för att hamna i lägen där förebyggande arbete får plats.
<b>Studie- och yrkesvägledning</b>	Utveckla samverkan med grundskolan	2024	Delta i arbetet med marknadsföring av skolans olika utbildningar.
<b>Samverkan med aktörer utanför skolan</b>	Hjalmar Strömerskolan är fortsatt certifierad inom nuvarande områden.	2024	Utveckla samarbetet med arbetsplatser och APL. Ha programråd på alla program.
<b>Internationellt arbete</b>	Alla nationella program ska arbeta för att ha internationellt samarbete i enighet med kommunfullmäktiges beslut 2014.	2025	Fortsatt arbete enligt ackrediteringen. Fortsätta uppmuntra fler i kollegiet till internationaliseringsarbete.

Diarienummer TSF.2023.848

## **§ 19 Skrivelse till Trafikverket efter samråd gällande belysning längs med de planerade gång- och cykelvägarna vid Hallviken och Tullingsås**

Teknik- och serviceförvaltningen har tidigare i samrådsredogörelse med Trafikverket yttrat sig angående belysningen i Hallviken och Tullingsås längs med E45. Trafikverket planerar att befintlig belysning ska plockas bort då dessa inte uppfyller kraven vid en nybyggnation samt kraven för vägar och gators utformning.

Kommunens uppfattning är att det ska finnas belysning vid den planerade nybyggnationen av gång-, cykel- och moped och har flertalet gånger påtalat detta vid möte med Trafikverket.

Trafikverket har muntligt lagt fram 3 förslag för kommunen att ta ställning till:

1. Befintlig belysning rivs och båda sträckorna blir utan belysning.
2. Befintlig belysning rivs och det byggs ny belysning som klarar dagens krav och kommunen tar sedan över driften för dessa.
3. Befintlig belysning rivs och ny belysning byggs och kommunen är medfinansierad på del av kostnaden för byggnationen som inte fastställts ännu.

### **Underlag till beslut**

Tjänsteskrivelse

Granskningshandling GCM-väg genom Hallviken, E45

Granskningshandling GCM-väg genom Tullingsås, E45

### **Yrkande**

Ordföranden föreslår arbetsutskottet besluta att förorda förslag 2, att befintlig belysning rivs och det byggs ny belysning som klarar dagens krav. Kommunen tar sedan över driften för dessa.

den 9 januari 2024

---

## § 19 fortsättning

### Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen förordar förslag 2, att befintlig belysning rivs och det byggs ny belysning som klarar dagens krav. Kommunen tar sedan över driften för dessa.

Diarienummer TSF.2023.848

## **Förslag från Trafikverket gällande belysning längst med de planerade gång- och cykelvägarna vid Hallviken och Tullingsås**

Teknik- och serviceförvaltningen har tidigare i samrådsredogörelse med trafikverket yttrat sig att belysning skall finnas vid nybyggnation av ny gång och cykel och moped väg längs med E45 i Hallviken och Tullingsås. Trafikverket har i sin plan att befintlig belysning skall plockas bort då de inte uppfyller kraven vid nybyggnation samt kraven för vägar och gators utformning. Det gäller både trafikverkets belysning och den kommunal belysning längs den aktuella sträckan som i dag är belyst. Nu när granskningshandlingar kommer för yttrande så ser vi att det fortfarande inte finns någon belysning inplanerad längs med dessa sträckor.

Strömsunds kommun har vid de senaste anordnade mötena med trafikverket påtalat detta och trafikverket har sedermera kommit med tre förslag som de vill att Strömsunds kommun tar ställning till, för att de ska kunna fortskrida sitt arbete med planeringen av byggnationen. Kostnaden för ny belysning i Hallviken längs med den 800 meter långa gång- och cykelvägen är ca 1 miljon. Kostnaden för belysning längs med den 2,5 km långa gång- och cykelvägen mellan Tullingsås och strax söder om K-bygg är ca 3,1 miljoner kronor, Trafikverket bekostar ny belysning inom detaljplanelagt område som slutar strax söder om nuvarande K-bygg.

De tre förslagen från Trafikverket är:

1. Befintlig belysning rivs och båda sträckorna blir utan belysning.
2. Befintlig belysning rivs och det byggs ny belysning som klarar dagens krav och kommunen tar sedan över driften för dessa.
3. Befintlig belysning rivs och ny belysning byggs och kommunen är medfinansierad på del av kostnaden för byggnationen som inte fastställts ännu.

## Förslag till beslut

1. Teknik- och serviceförvaltningen anser att belysning skall finnas på dessa sträckor med nya gång- och cykelvägar så att kommuninvånarna kan känna sig trygga och säkra längs med sträckan. Det mest fördelaktiga förslaget för belysning längs med sträckorna är förslag nr 2 från trafikverket, vilket teknik- och serviceförvaltningen förordar.

## Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Teknik- och serviceförvaltningen, Mikael Ehrs, Gatu/Parkansvarig

## Beslut skickas till

Teknik- och serviceförvaltningen, Mikael Ehrs, Chef gatu- mark och transportenheten

## GRANSKNINGSHANDLING

# GCM-väg genom Hallviken, E45

Strömsund, Jämtlands Län

Vägplanbeskrivning, 2023-06-02





**Trafikverket**

Postadress: Kyrkgatan 43 B, 831 34 Östersund

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: GRANSKNINGSHANDLING – GCM-väg genom Hallviken, E45

Författare: AFRY

Dokumentdatum: 2023-06-02

Ärendenummer: TRV 2022/4483

Version: 1.0

Foto: AFRY

Utgivare: Trafikverket

Kontaktperson: Malin Thuresson, Trafikverket  
Henrik Johansson, AFRY



# Innehållsförteckning

<b>1</b>	<b>SAMMANFATTNING</b> .....	<b>4</b>
<b>2</b>	<b>BESKRIVNING AV PROJEKTET, DESS BAKGRUND, ÄNDAMÅL OCH PROJEKTMÅL</b> .....	<b>5</b>
2.1.	Planprocessen .....	5
2.2.	Bakgrund.....	5
2.3.	Beskrivning av projektet .....	7
2.4.	Projektmål och ändamål .....	7
<b>3</b>	<b>MILJÖBESKRIVNING</b> .....	<b>10</b>
3.1.	Avgränsning .....	10
<b>4</b>	<b>FÖRUTSÄTTNINGAR</b> .....	<b>11</b>
4.1.	Vägens funktion och standard .....	11
4.2.	Trafik och användargrupper.....	11
4.3.	Lokalsamhälle och regional utveckling .....	13
4.4.	Landskapet och staden .....	14
4.5.	Miljö och hälsa.....	15
4.6.	Byggnadstekniska förutsättningar.....	22
<b>5</b>	<b>DEN PLANERADE VÄGENS LOKALISERING OCH UTFORMNING MED MOTIV</b> .....	<b>25</b>
5.1.	Val av lokalisering.....	25
5.2.	Alternativa val som har studerats.....	25
5.3.	Val av utformning.....	25
5.4.	Skyddsåtgärder och försiktighetsmått som redovisas på plankarta och fastställs .....	28
<b>6</b>	<b>EFFEKTER OCH KONSEKVENSER AV PROJEKTET</b> .....	<b>29</b>
6.1.	Trafik och användargrupper .....	29
6.2.	Lokalsamhälle och regional utveckling.....	30
6.3.	Landskapet och staden .....	30
6.4.	Miljö och hälsa .....	30
6.5.	Indirekta och samverkande effekter och konsekvenser .....	32
6.6.	Påverkan under byggnadstiden .....	33
<b>7</b>	<b>SAMLAD BEDÖMNING</b> .....	<b>35</b>
7.1.	Överensstämmelse med de transportpolitiska målen .....	35
7.2.	Måluppfyllelse ändamål och projektmål.....	35

<b>8 ÖVERENSSTÄMMELSE MED MILJÖBALKENS ALLMÄNNA HÄNSYNSREGLER, MILJÖKVALITETSNORMER OCH BESTÄMMELSER OM HUSHÅLLNING MED MARK OCH VATTENOMRÅDEN.....</b>	<b>36</b>
8.1. Miljöbalkens allmänna hänsynsregler.....	36
8.2. Miljökvalitetsmål.....	36
8.3. Miljökvalitetsnormer .....	37
8.4. Hushållningsbestämmelser .....	37
<b>9 MARKANSPRÅK OCH PÅGÅENDE MARKANVÄNDNING .....</b>	<b>38</b>
9.1. Vägområde för allmän väg med vägrätt.....	39
9.2. Område med tillfällig nyttjanderätt.....	39
<b>10 FORTSATT ARBETE .....</b>	<b>40</b>
10.1. Fortsatt process.....	40
10.2. Anmälningar och prövningar .....	40
<b>11 GENOMFÖRANDE OCH FINANSIERING .....</b>	<b>41</b>
11.1. Formell hantering .....	41
11.2. Genomförande .....	42
11.3. Finansiering.....	42
<b>12 UNDERLAGSMATERIAL OCH KÄLLOR .....</b>	<b>43</b>

# 1 Sammanfattning

I Jämtlands län är väg E45 relativt lågtrafikerad med en hög andel tung trafik. Vägen sträcker sig genom glesare bebyggelse utan att passera större tätorter. E45 är en del av funktionellt prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter, långväga personresor och även för daglig pendling med bil eller kollektivtrafik.

Alternativa vägar saknas för trafiken inom orten Hallviken vilket medför problem främst för oskyddade trafikanter då väg E45 fungerar som genomfartsled såväl som lokalgata med gång- och cykeltrafik. Oskyddade trafikanter är hänvisade till ett smalt utrymme i vägrenen vilket är särskilt problematiskt vintertid.

Trafikverket har beslutat att ta fram en vägplan för ny GCM-väg (gång-, cykel-, och mopedväg) genom Hallviken. Sträckan som berörs av vägplanen sträcker sig från anslutningen till Hallvikens tågstation och skjutbanan (väg 793), fram till anslutningen till den enskilda vägen mot Östra Hallviken. Vägplanen innefattar åtgärder i form av en ny GCM-väg som separeras genom en 2 meter bred skiljeremsa, en ny passage i plan (km cirka 0/150), stängning av in- och utfarter (km cirka 0/655 och 0/678) och flytt av busskur.

Länsstyrelsen i Jämtlands län har beslutat att vägplanen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Inom vägplaneområdet finns ett riksintresse för kommunikationer och avser väg E45.

Vägplanen bedöms ge liten eller ingen negativ påverkan på kulturmiljön. Genom att vidta skyddsåtgärder kan negativ påverkan minimeras.

Projektet leder till både negativ och positiv påverkan för naturmiljön. För att möjliggöra anläggandet av GCM-vägen kommer träd längs befintliga alléer, som omfattas av det generella biotopskyddet, att behöva avverkas. Positiv påverkan uppstår när schaktarbeten genomförs i markområden med lokaler av invasiva arter, då dessa massor föreslås att inte återanvändas alternativt hanteras på ett sätt som inte möjliggör ytterligare spridning.

Trafiksäkerheten och tillgängligheten förbättras med de åtgärder som ingår i vägplanen. Planen bidrar även till att klimatpåverkan kan minska, eftersom den bidrar till en ökad möjlighet att välja andra transportalternativ utöver bilen.

## 2 Beskrivning av projektet, dess bakgrund, ändamål och projektmål

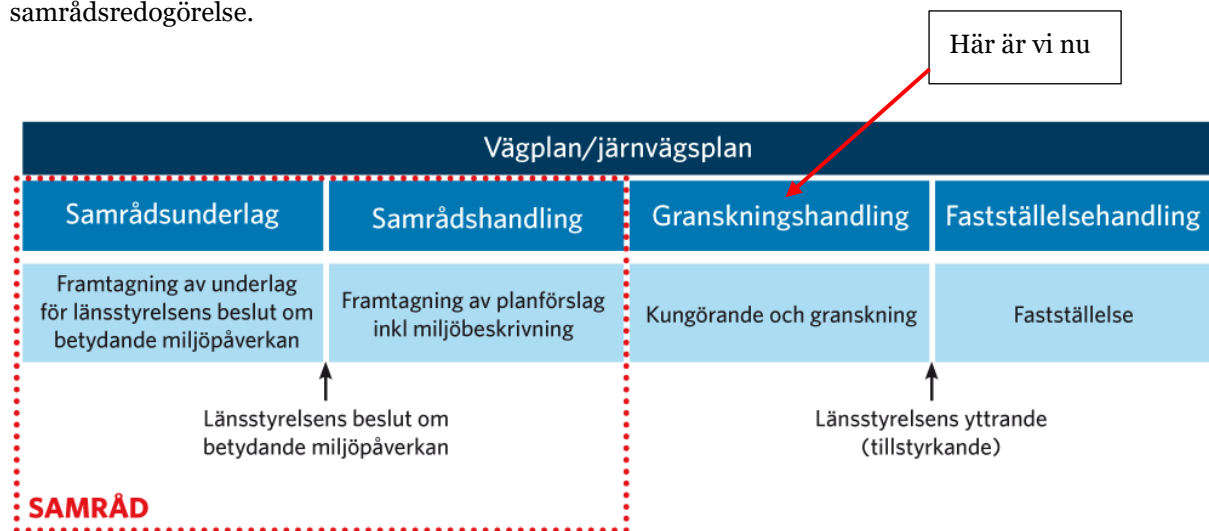
### 2.1. Planprocessen

Ett vägprojekt ska planeras enligt en särskild planlägningsprocess som styrs av lagar och som slutligen leder fram till en vägplan.

I planlägningsprocessen utreds var och hur vägen ska byggas. Hur lång tid det tar att få fram svaren beror på projektets storlek, hur många undersökningar som krävs, om det finns alternativa sträckningar, vilken budget som finns och vad de berörda tycker.

I början av planläggningen tar Trafikverket fram ett samrådsunderlag som beskriver hur projektet kan påverka miljön. Länsstyrelsen beslutar sedan om projektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. I så fall ska en miljökonsekvensbeskrivning tas fram till vägplan, där Trafikverket beskriver projektets miljöpåverkan och föreslår försiktighets- och skyddsåtgärder. I annat fall ska en miljöbeskrivning tas fram. Planen hålls tillgänglig för granskning så att de som berörs kan lämna synpunkter innan Trafikverket gör den färdig. När planen är fastställd följer en överklagandetid innan planen vinner laga kraft. Först efter detta kan Trafikverket sätta spaden i jorden.

Samråd är viktigt under hela planläggningen. Det innebär att Trafikverket tar kontakt med direkt berörda och för dialoger med andra myndigheter, organisationer för att Trafikverket ska få deras synpunkter och kunskap. Synpunkterna som kommer in under samråd sammanställs i en samrådsredogörelse.

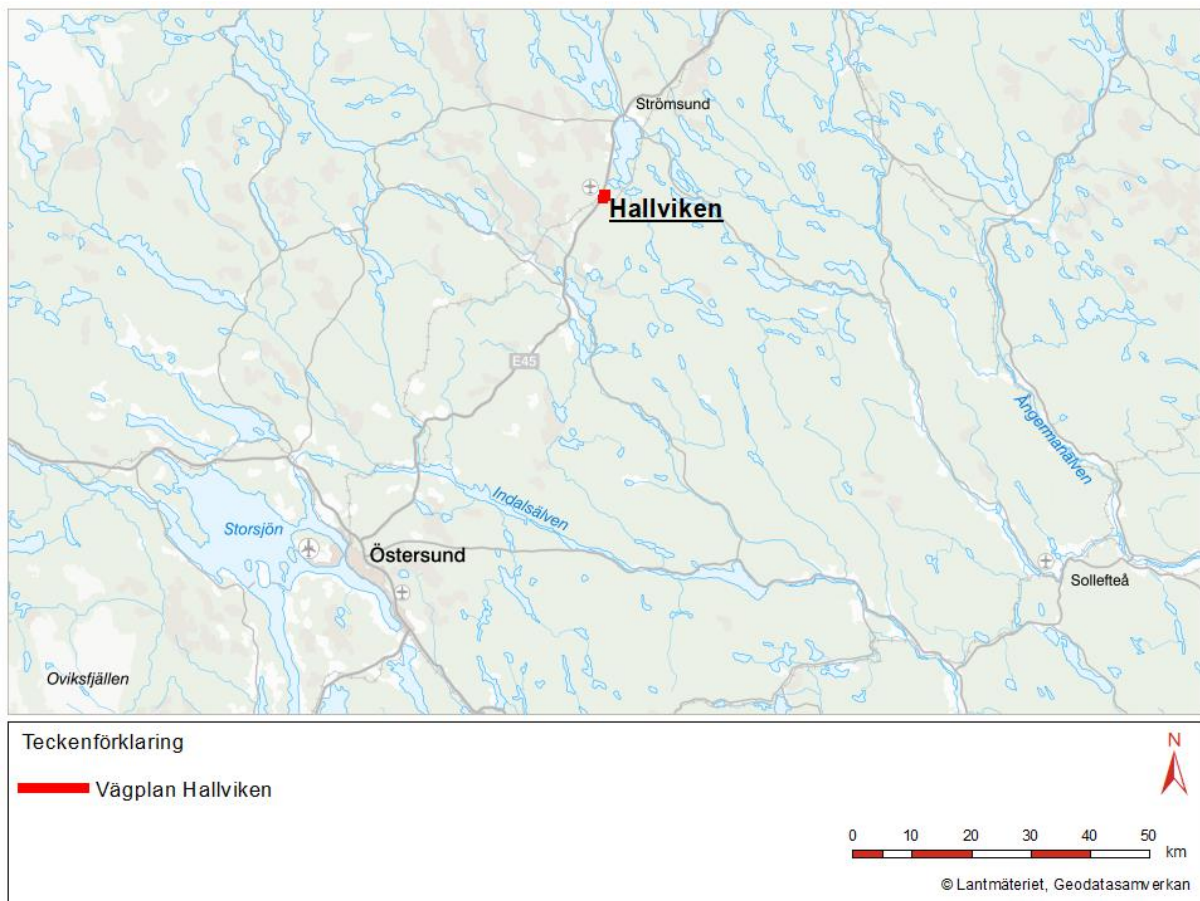


Figur 2.1:1. Planlägningsprocessen

### 2.2. Bakgrund

I Jämtlands län är väg E45 relativt lågtrafikerad med en hög andel tung trafik. Vägen sträcker sig genom glesare bebyggelse utan att passera större tätorter. E45 är en del av funktionellt prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter, långväga personresor och även för daglig pendling med bil eller kollektivtrafik.

Alternativa vägar saknas för trafiken inom orten Hallviken vilket medför problem främst för oskyddade trafikanter då väg E45 fungerar som genomfartsled såväl som lokalgata med gång- och cykeltrafik. Oskyddade trafikanter är hänvisade till ett smalt utrymme i vägrenen vilket är särskilt problematiskt vintertid.



Figur 2.2:1 - Orienteringskarta

### 2.2.1. Tidigare utredningar

En åtgärdsvalsstudie för Inlandsstråket Dalarna-Jämtland arbetades fram under 2016–2019.

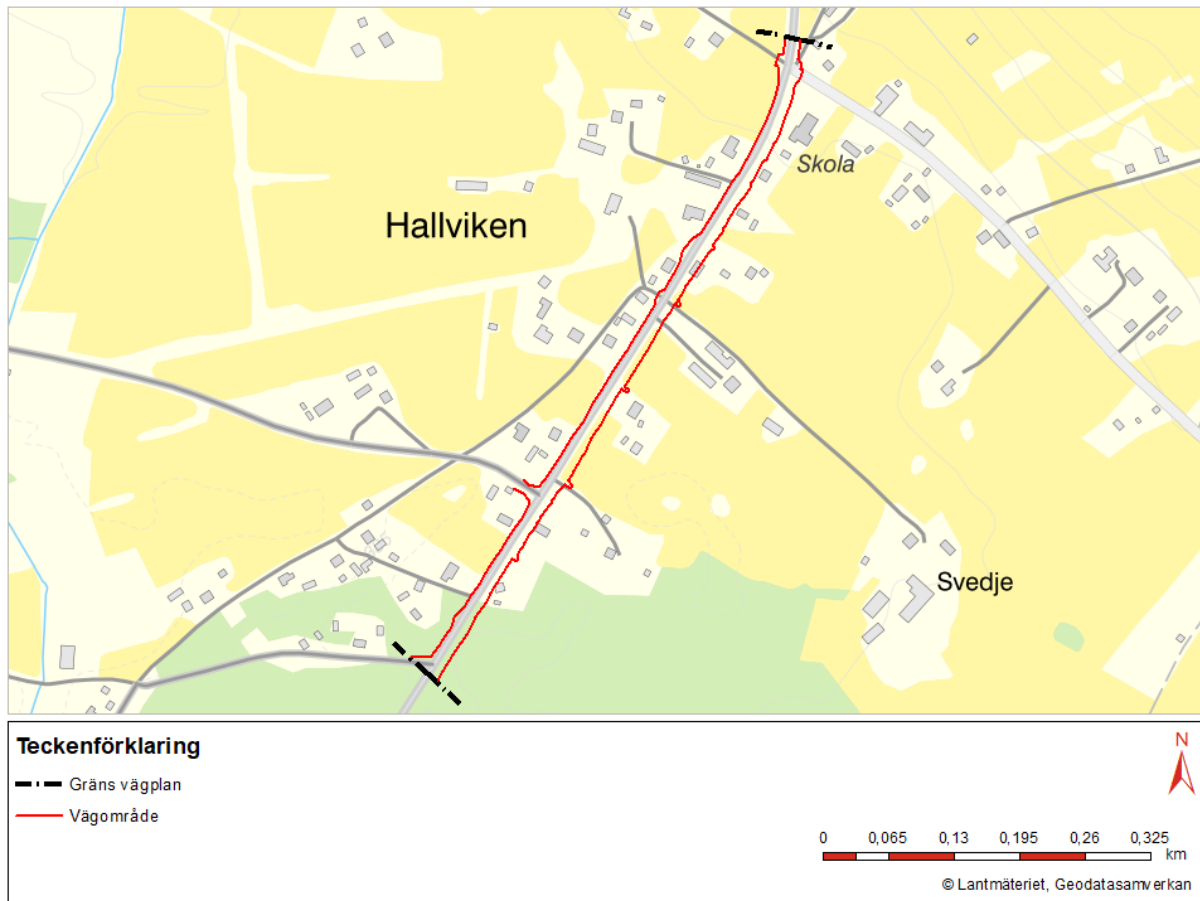
En åtgärdsvalsstudie är en förberedande studie där Trafikverket försöker förstå trafiksituationen i sin helhet med de brister, problem eller behov som finns. Alla Trafikverkets formella planeringsprocesser ska föregås av åtgärdsvalsstudier. Arbetet följer fyrstegsprincipen som innebär att alla åtgärder analyseras i fyra steg där Trafikverket undersöker hur transportsystemet kan användas bättre innan man föreslår att bygga om och bygga nytt.

Under våren 2022 togs ett samrådsunderlag fram för GCM-väg längs med E45 genom Hallviken.

Länsstyrelsen har därefter, 2022-09-28, beslutat att projektet inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan (BMP). Projektet anläggs i anslutning till befintlig väg E45 och därmed innebär mindre förändringar av lokal karaktär. Projektet berör få utpekade värden och intressen.

## 2.3. Beskrivning av projektet

Trafikverket upprättar en vägplan för en cirka 800 meter lång gång-, cykel-, och mopedväg (GCM-väg) längs med E45, med start vid anslutning till Hallvikens tågstation och skjutbana (väg 793) och slut vid anslutning till enskild väg mot Östra Hallviken, se figur 2.3:1. GCM-vägen lokaliseraras på östra sidan om väg E45 på större del av sträckan och ska vara separerad med skiljeremsa. I projektet ingår även att anlägga en gång- och cykelpassage i plan. Planerad byggstart är 2026 och beräknas pågå i 24 månader, preliminärt klart 2027.



Figur 2.3:1 – Aktuellt område för ny GCM-väg genom byn Hallviken

### 2.3.1. Angränsande planering

Inga angränsande projekt finns i närheten av denna vägplan.

## 2.4. Projektmål och ändamål

Projektets ändamål:

- Projektets syfte är att förbättra trafiksäkerheten och tillgängligheten för oskyddade trafikanter genom byn Hallviken.

Projektmålen för GCM-vägen (väg för gående, cyklister och mopedister) i Hallviken:

- Projektet ska göra det mer attraktivt att välja gång och cykel vid korta dagliga transporter i Hallviken.

### 2.4.1. Transportpolitiska mål

Det övergripande målet för svensk transportpolitik är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgare och näringsliv i hela landet. Under det övergripande målet har regeringen också satt funktionsmål och hänsynsmål med ett antal prioriterade områden.

**Funktionsmålet** handlar om att skapa tillgänglighet för resor och transporter. Transportsystemets utformning, funktion och användning ska medverka till att ge alla en grundläggande tillgänglighet med god kvalitet och användbarhet samt bidra till utvecklingskraft i hela landet. Samtidigt ska transportsystemet vara jämställt, det vill säga likvärdigt svara mot kvinnors respektive mäns transportbehov.

**Hänsynsmålet** handlar om säkerhet, miljö och hälsa. Det är viktiga aspekter som ett hållbart transportsystem måste ta hänsyn till. Transportsystemets utformning, funktion och användning ska anpassas till att ingen ska dödas eller allvarligt skadas i trafiken. Det ska också bidra till att miljö kvalitetsmålen uppnås och till ökad hälsa.

Trafikverkets verksamhet syftar till att uppnå de transportpolitiska målen. Målet ska genomsyra hela planlägningsprocessen inklusive samråd och åtgärdsval. Trafikverkets uppgift är att erbjuda så bra tillgänglighet som möjligt inom ramen för ett hållbart samhälle, där trafiksäkerhet, miljö och hälsa sätter gränser för hur god tillgängligheten kan vara.

### 2.4.2. Miljö kvalitetsmål

Det svenska miljömålssystemet består av ett generationsmål, sexton miljö kvalitetsmål och tjugofyra etappmål. Det övergripande generationsmålet innebär att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. Detta mål är ett inriktningsmål för hela miljöpolitiken, och är vägledande för miljöarbetet på alla nivåer i samhället. Målet är att Sverige ska ha uppnått dessa mål till 2030. De sexton miljö kvalitetsmålen anges i tabell 2.4:1 och de grönmarkerade bedöms som berörda av detta projekt.

Tabell 2.4:1 Miljö kvalitetsmålen som berörs av projektet.

1. Begränsad klimatpåverkan	9. Grundvatten av god kvalitet
2. Frisk luft	10. Hav i balans samt levande kust och skärgård
3. Bara naturlig försurning	11. Myllrande våtmarker
4. Giffri miljö	12. Levande skogar
5. Skyddande ozonskikt	13. Ett rikt odlingslandskap
6. Säker strålmiljö	14. Storslagen fjällmiljö
7. Ingen övergödning	15. God bebyggd miljö
8. Levande sjöar och vattendrag	16. Ett rikt växt- och djurliv

### 2.4.3. Lokala mål

I Strömsund kommuns översiktsplan, som antogs 2022, lyfts följande frågor fram som en del av kommunens vision för 2030:

- Vår befolkning
- Hållbar utveckling
- Jämställdhet
- Barn och unga
- Trygghet och hälsa
- Ekonomisk och ekologisk hållbarhet

För att nå visionen har kommunen pekat ut ett antal aktiviteter, bland annat:

- Att inom ramen för den kommunala kompetensen verka för en god lokal och regional infrastruktur.
- Genom att erbjuda bra kommunal service, goda kommunikationer, en bred arbetsmarknad, utveckling av besöksmål och verka för goda samhällstjänster i övrigt blir Strömsunds kommun ett ställe där man kan trivas och lyckas. Ett ställe som kvinnor och män vill flytta till, bo kvar på och besöka.



## 3 Miljöbeskrivning

Länsstyrelsen meddelade 2022-09-28 beslut om att vägplanen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Det innebär att det inte behöver arbetas fram en separat miljökonsekvensbeskrivning, i stället kommer vägplanens konsekvenser för människors hälsa och för miljön redovisas i en miljöbeskrivning. Miljöbeskrivningen är integrerad i denna planbeskrivning och innehåller uppgifter om miljöförutsättningarna i området som kan komma att påverkas av den planerade ombyggnationen, de förändringar i miljö kvalitet som vägprojektet kan medföra och vad dessa förändringar bedöms innebära för människors hälsa och för miljön.

Miljöförutsättningarna redovisas i kapitel 4, konsekvenser i kapitel 6. I kapitel 7 redovisas en samlad bedömning av planen, inklusive hur de nationella miljömålen påverkas. Hur vägplanen överensstämmer med miljöbalkens allmänna hänsynsregler, gällande miljö kvalitetsnormer samt hushållningen med naturresurser redovisas i kapitel 8. Det fortsatta arbetet beskrivs i kapitel 10.

### 3.1. Avgränsning

De miljöaspekter som identifierats och i olika grad bedöms beröras av vägprojektet är följande:

- Landskapsbild
- Kulturmiljö
- Naturmiljö
- Markföroreningar
- Klimatpåverkan – projektets åtgärder bedöms inte förändra trafikmängden, däremot tillkommer det klimatutsläpp under byggtiden.
- Byggskedets störningar och resursanvändning – tillfälliga störningar som uppkommer till följd av byggprocessen samt energi- och resursanvändning.

Projektet bedöms inte påverka följande aspekter, som därmed inte kommer utredas vidare:

- Luftkvalitet – projektet bidrar inte till ökad trafik.
- Boende och hälsa – projektet innebär anläggande av en ny gång-, cykel- och mopedväg (GCM-väg). Detta leder inte någon ökad fordonstrafik vilket inte genererar trafikbuller. Bullerskyddsåtgärder kommer inte erbjudas inom ramen för detta projekt. En ny GCM-väg är positivt för hälsa och säkerhet, då det skapar möjligheter att färdas längs E45 på ett trafiksäkrare sätt samt via andra transportalternativ än med bil. Åtgärderna är inte av den dignitet att den motsvarar väsentlig ombyggnad. Projektet innebär smärre förändringar av lokal karaktär. Det gäller åtgärder som kommer att vidtas i vägkorsningar är för att underlätta trafikflödet och förbättra säkerheten. Det aktuella projektet med gång-, cykel-, och mopedväg genom Hallviken ska inte omfattas av begreppet väsentlig ombyggnad utan klassas som befintlig miljö. Åtgärderna medför inte något tillkommande vägtrafikbuller och någon bullerutredning kommer därför inte göras.

## 4 Förutsättningar

### 4.1. Vägens funktion och standard

Väg E45 sträcker sig från Göteborg till Karesuando och ingår i det nationella stamvägnätet samt är riksintresse för kommunikation. Väg E45 är en viktig väg för arbetspendling, näringslivets transporter inom Norrlands inland, fritids-/turismpendling till fjällen. Väg E45 är även utpekad som rekommenderad primär väg för farligt gods.

På aktuell sträcka är vägen cirka 7 meter bred med vägren på 0,25 meter. Högsta tillåtna hastighet är 70 km/h de första 100 meterna av sträckan söderifrån för att på övrig sträcka vara 50 km/h.

Vägen har BK 1 (en bärighetsklass där fordon på upp till 64 ton får trafikera vägen).

### 4.2. Trafik och användargrupper

#### 4.2.1. Gång- och cykeltrafik

I dagsläget saknas gång- och cykelvägar och oskyddade trafikanter samsas med fordonstrafiken, se figur 4.2:1. Väg E45 fungerar som lokalgata och genomfartsled.



Figur 4.2:1 – I dagsläget saknas det gång- och cykelväg genom byn Hallviken och oskyddade trafikanter är hänvisade till smala vägrenar.

#### 4.2.2. Trafik

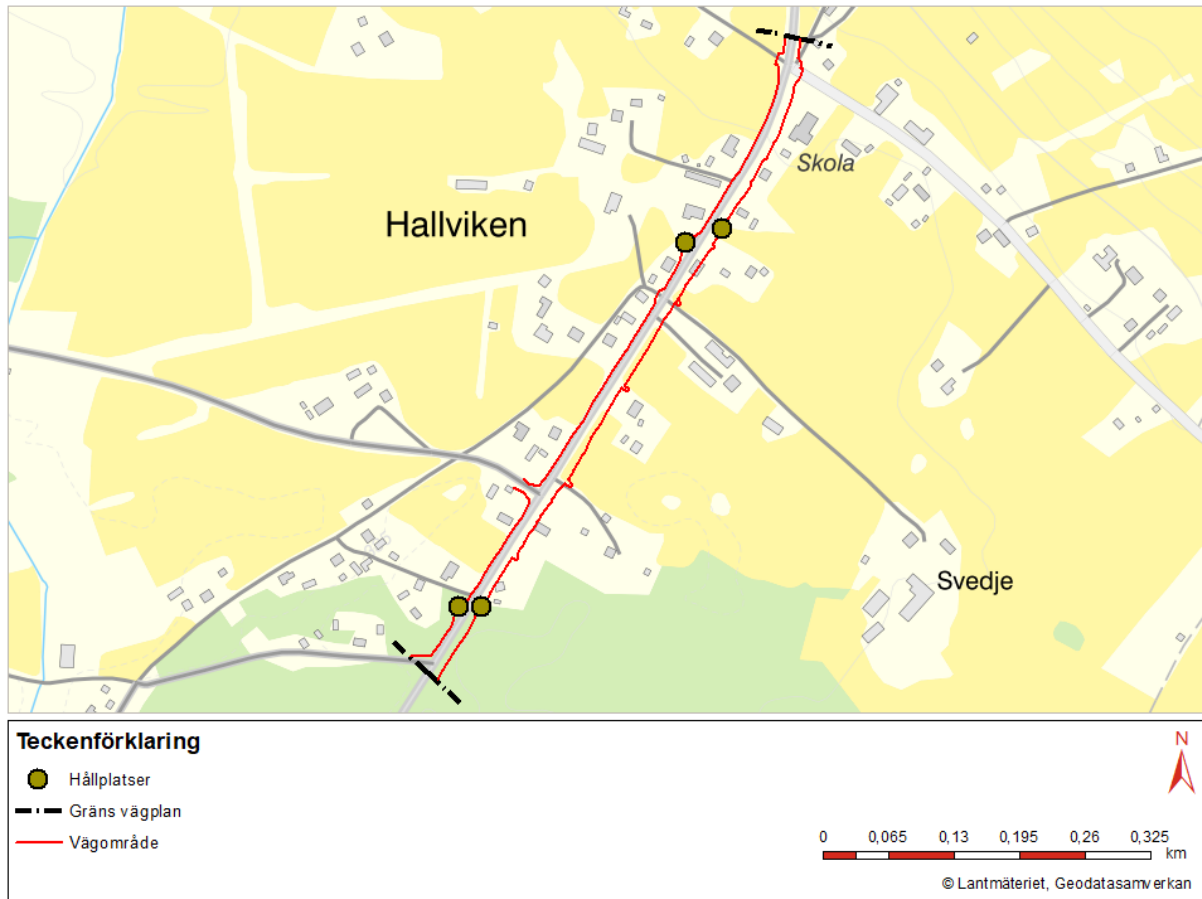
Årsmedelvägstrafiken på aktuell sträcka är cirka 1 780 fordon per dygn, varav tung trafik motsvarar cirka 20%, mätår 2019.

## Trafikprognos

För att räkna upp trafikflödets nulägessiffror till prognosticerat flöde år 2040 används uppräkningsstal för EVA och Jämtland. Trafikflödet för prognosår 2040 beräknas till 2090 fordon per dygn (ÅDT) vilket motsvarar en ökning på cirka 17% jämfört med nuläge 2022.

### 4.2.3. Kollektivtrafik

Länstrafiken Jämtland trafikerar Hallviken med busslinjerna 45 och 142. På aktuell sträcka finns det två busshållplatser på vardera sida om E45, se figur 4.2:2.



Figur 4.2:2 – Befintliga busshållplatser inom vägplaneområdet.

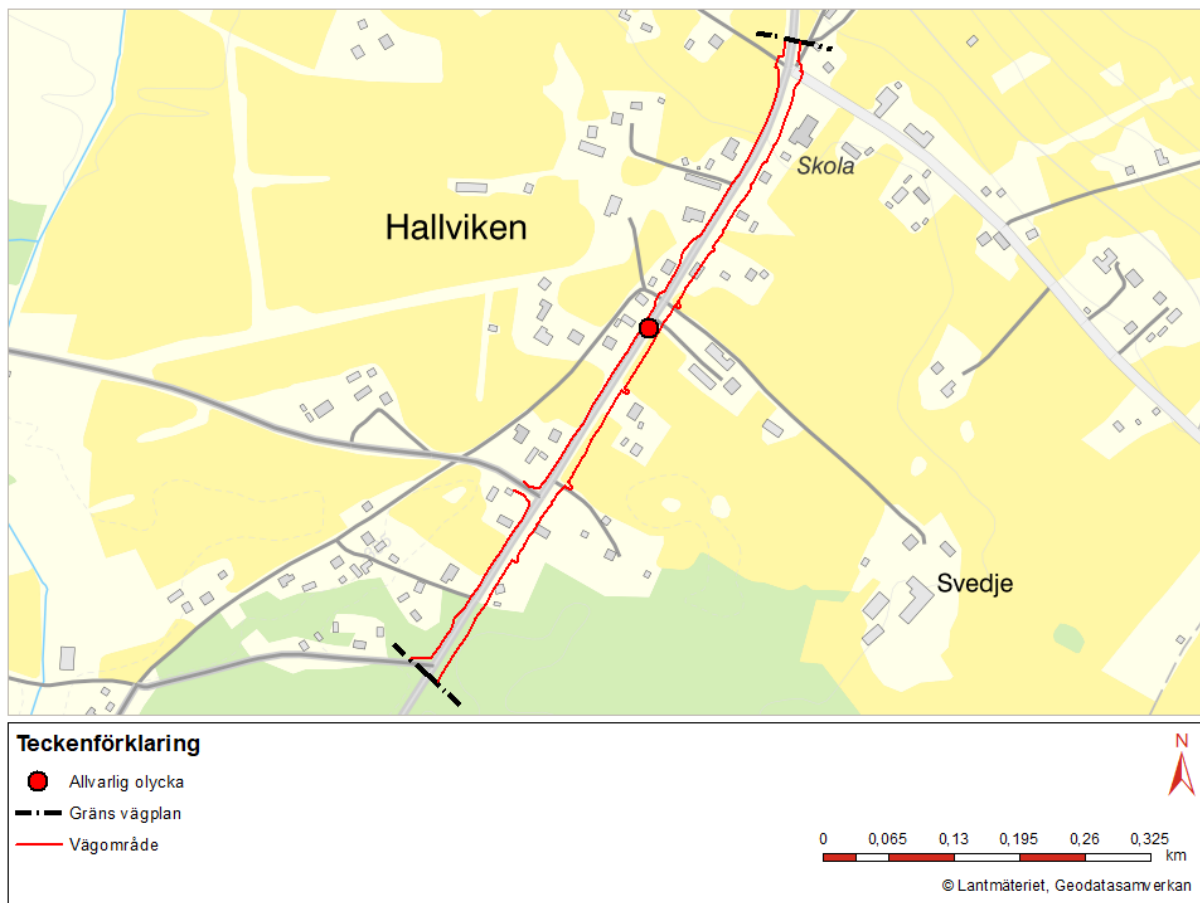
### 4.2.4. Trafiksäkerhet

På aktuell sträcka finns inga anordnade passager eller trafikljus. Avsaknaden av gång- och cykelvägar gör att oskyddade trafikanter är hänvisade till ett smalt utrymme i vägrenen.

Uppgifter om antal gång- och cykeltrafikanter längs med sträckan saknas.

#### 4.2.4.1. STRADA olycksstatistik

Enligt STRADA (Swedish Traffic Accident Data Acquisition) som är ett informationssystem för data om skador och olyckor inom vägtransportssystemet, har totalt 2 olyckor rapporterats mellan åren 2010 och 2020. Svårighetsgraden på de rapporterade olyckorna är 0 lindriga, 0 måttliga, 2 allvarliga samt 0 dödsolyckor, se figur 4.2:3.



Figur 4.2:3 – Visar geografisk spridning av olyckorna på E45 mellan åren 2010–2022. Den andra allvariga olyckan inträffade söderut om vägområdet, vid järnvägsövergången.

### 4.3. Lokalsamhälle och regional utveckling

#### 4.3.1. Befolkning och bebyggelse

Vägplaneområdet sträcker sig längs med E45 i Hallviken, en by som är belägen i Strömsunds kommun. Strömsund kommun har ca 11 500 invånare. Vägen sträcker sig genom glesare bebyggelse utan att passera större tätorter. Markanvändningen som är angivet i projektområdet är tomtmark och skogs- och jordbruksmark samt övrig mark.

#### 4.3.2. Näringsliv och sysselsättning

I Hallviken finns ett antal mindre företag. I Strömsunds kommun och angränsande kommuner finns flera företag i varierande branscher som är viktiga arbetsplatser för de som bor i Hallviken. I Strömsunds kommun finns främst branscher inom industri, turism och handel.

#### 4.3.3. Viktiga målpunkter/samhällsfunktioner

Inne i Hallviken finns en hållplats för sommartrafik på Inlandsbanan. I anslutning till byn finns jaktskyttebana. Det saknas livsmedelsbutik på orten. Vid den planerade GCM-vägens slut vid enskilda vägen till Östra Hallviken finns en gammal skolbyggnad med pågående förskoleverksamhet.

Strömsund som är centralort i kommunen är en viktig målpunkt med service, skolor och arbetsplatser. Tätorten Hammerdal ligger ca 27 km söder om Hallviken och är viktig då det finns livsmedelsbutiker, restauranger och annan service där. Trots långa avstånd är ofta arbetspendling mellan närliggande kommuner omfattande.

Även Östersund ligger ca 95 km söder om Hallviken som är viktig för jobb och service.

#### 4.3.4. Kommunala planer

##### Kommunala översiktsplaner

Strömsunds kommun har en gällande översiktsplan, antagen 2022-12-08. I översiktsplanen framgår det att gång-, cykel- och mopedvägen i Hallviken finns upptagen i den nationella transportplanen och att det nu ligger i en planlägningsprocess.

I planen lyfts det fram att gång- och cykelvägar till och från kollektivtrafikanläggningar måste prioriteras i kommunens tätorter. Vägplanen ligger i linje med översiktsplanen då den bland annat skapar goda anslutningsmöjligheter för oskyddade trafikanter till kollektivtrafiken.

##### Kommunala detaljplaner

Detaljplaner är ett juridiskt bindande dokument. Syftet med detaljplanering är att reglera och fastställa en lämplig användning av mark- och vattenområden. Detaljplaner tas fram i enlighet med plan- och bygglagen och det är kommunen som ansvarar för upprättandet. I Hallviken finns det ingen detaljplan som berörs av projektet.

### 4.4. Landskapet och staden

#### 4.4.1. Landskap

På aktuell sträcka är väg E45 i stort sett rak och flack, men längst i norra delen av sträckan svänger vägen något åt väster. Området runt den aktuella sträckan är omväxlande och varierat men mestadels öppet. Öppenheten leder till att siktlinjer skapas från vägen, med höjder och barrskog i fonden. Längst i norr där vägen svänger av västerut finns en vacker utblick mot Hostsjön.

Det omgivande landskapets utmärkande karaktärsområden är skogslandskap, odlingslandskap och bebyggelse.

##### *Skogslandskap*

I södra delen av sträckan består landskapet av skog bestående av blandskog av gran, tall och inslag av lövträd främst björk och asp.

##### *Odlingslandskap*

Längs resten av sträckan är landskapet mer öppet och består främst av småskaligt odlingslandskap blandat med gles bebyggelse och trädgårdar. Åkrarna består av både betes- och jordbruksmark. Öppenheten bidrar till att siktlinjer skapas med höjder och barrskog i fonden. Mellan vägen och jordbruksmarken består vägkanterna av äng eller klippt gräs.

##### *Bebyggelse*

Bebyggelsen längs sträckan består av enstaka, utspridda villor och gårdar i trä med stora tomter. Här finns stora gräsmattor och många uppvuxna träd, främst björk och gran och större solitärbuskar av hägg och sälg. Längst i norr finns en före detta skola byggd på 1880-talet som nu används som förskola.

## 4.5. Miljö och hälsa

### 4.5.1. Riksintressen och skyddade områden

#### Riksintressen

*Kommunikationer, MB 3 kap 8 §*

E45 utgör riksintresse för kommunikationer enligt miljöbalkens 3 kap 8 §.

#### Skyddade områden

Längs sträckan har det identifierats tre alléer, som omfattas av det generella biotopskyddet enligt miljöbalkens 7 kap 11 §. Se avsnitt 4.5.3 för mer ingående beskrivning.

De generella biotopskydden hanteras genom samråd i planlägningsprocessen och någon formell ansökan om dispens krävs ej.

### 4.5.2. Kulturmiljö

Kulturlandskapet som Hallviken omfattas av har en långtgående kontinuitet av mänsklig närvaro, då människor sökte sig in i området omgående efter inlandsisens tillbakagång. Härigenom finns lämningar från stenålder fram till modern tid. Hallviken som ort har medeltida belägg och omnämns i kyrkböcker, men benämns fram i modern tid för *Hallen*. Småorten tillhör Hammerdals socken, vilket under medeltid och tidig modern tid fungerade som ett kyrkligt centrum i Jämtland. Vägnätet genom Hallviken börjar etableras under det sena 1700-talet, då sockenvägen till orten anläggs. Under det tidiga 1900-talet då Inlandsbanan byggdes ut placerades en järnvägsstation i Hallviken, vilket genererade ökade kommunikationsmöjligheter med närliggande samhällen och regioner. 1900-talet blev härigenom småortens storhetstid med butiker, postkontor samt anläggandet av ett flygfält som uppfördes under krigsåren 1940–1943.

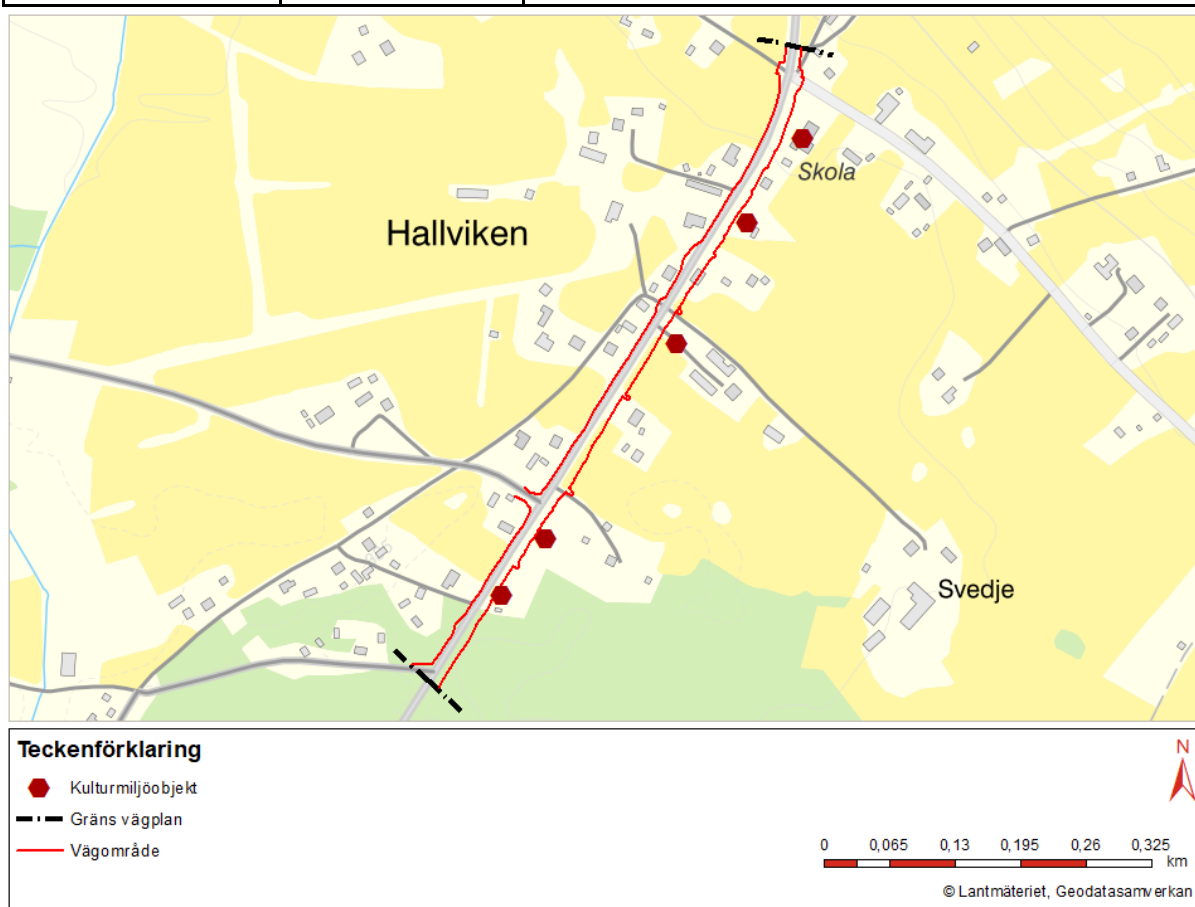
Hallviken omfattas inte av något riksintresse för kulturmiljövården och ingår inte som någon särskilt uppmärksammas kulturmiljö i Strömsunds kommun. Kommunen saknar kulturmiljöprogram, men påtalar vikten av samtliga kulturmiljöer som en tillgång och en faktor för identitetsskapande i bygden.

Längs den planerade sträckningen för GCM-vägen finns inga kända fornlämningar enligt Kulturmiljöregistret. Närmaste objekt registrerat i kulturmiljöregistret är L1947:459, fyndplats för stenyrta öster om vägplaneområdet. Närmaste fornlämningar är L1947:521 och 522, fångstgropar. Inga byggnader i Hallviken finns registrerade i Bebyggelseregistret, trots detta är bebyggelsen en värdebärare för Hallviken. Den historiska läsbarheten är hög för samhället genom hela 1900-talet där skolverksamhet, småindustrier och butiksverksamheter satt en tydlig prägel på orten. Generellt sett bedöms bebyggelsen ha bibehållit autentiska uttryck.

Längs den östra sidan av E45 har fem kulturmiljöobjekt identifierats och värderats, se figur 4.5:1. Dessa kan komma att påverkas av planförslaget för GCM-vägen.

Tabell 4.5:1. Värdering av den östra vägsidans kulturmiljöobjekt.

Objekt	Värdering	Motivering
Hallviken 505	Högt värde	Skolbyggnad med hög historisk läsbarhet, autentiska uttryck i representativ miljö, bestående i samma funktion.
Hallviken 525	Måttligt värde	Till synes tidigare butikslokal, central placering vid väkant. Representativt exempel för verksamhetslokal på landsbygd under 1900-talets mitt.
Hallviken 695	Litet värde	Bostadshus, 1900-tal. Saknar större sammanhang. Fönster utbytta.
Hallviken södra	Litet värde	Garage/ekonomibyggnad av äldre karaktär utan större sammanhang.
Trädalléer	Måttligt värde	Bidragande till uppfattningen av kulturlandskapet. Ramar in vägar till avsides gårdsbebyggelse.



Figur 4.5:1. Punktmarkering av kulturmiljöobjekt längs östra sidan av E45 genom Hallviken. Skala 1:5000.

#### 4.5.3. Naturmiljö

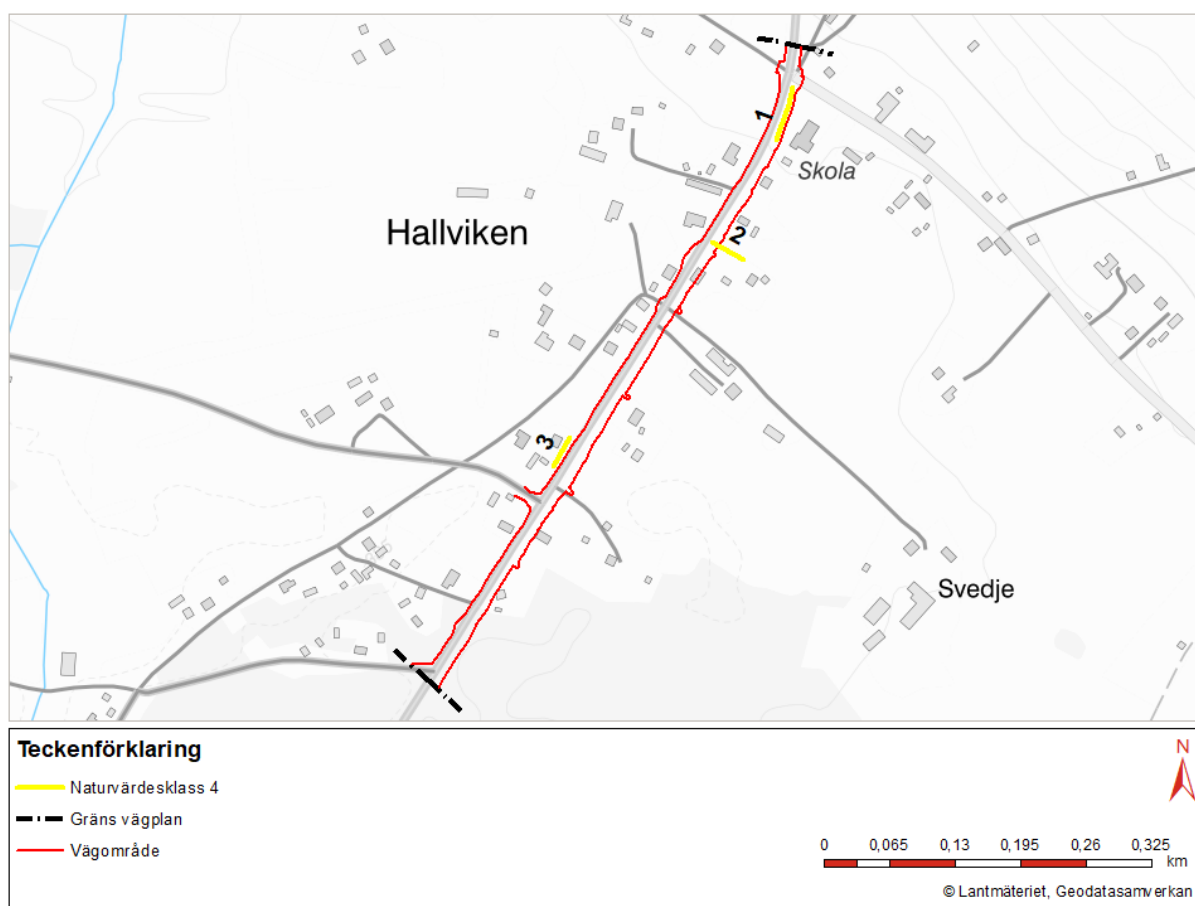
Längs den aktuella vägsträckan har en naturvärdesinventering enligt svensk standard utförts under sommaren 2022. Naturvärdesobjekten som påträffats under inventeringen har bedömts enligt en fyrskalig skala (klass 1–4). Klass 4 innebär att ett objekt har ett visst naturvärde, klass 3 innebär påtagligt naturvärde, klass 2 innebär högt naturvärde och klass 1 innebär högsta naturvärde.

Vid inventeringen i fält identifierades tre naturvärdesobjekt som anses kunna hysa värden för biologisk mångfald. Samtliga är generella biotopskydd i form av alléer bestående björkar.

Alla tre naturvärdesobjekt har klassats med naturvärdesklass 4, visst naturvärde. Tabell 4.5:2 nedan sammanställer information om naturvärdesobjekten och figur 4.5:2 visar dess lägen.

Tabell 4.5:2: Sammanställning naturvärdesobjekten

Objekt snr.	NV-klass	Naturtyp	Biotop	Kommentar
1	4	Skog och träd	Allé	4 träd och 5 stubbar av björk. Träden är i gott skick. Inga bohål eller tickor. Skyddat som generellt biotopskydd.
2	4	Skog och träd	Allé	12 björkar. Träden är i gott skick. Inga bohål eller tickor. Skyddat som generellt biotopskydd.
3	4	Skog och träd	Allé	5 björkar. Träden är i gott skick. Inga bohål eller tickor. Skyddat som generellt biotopskydd.



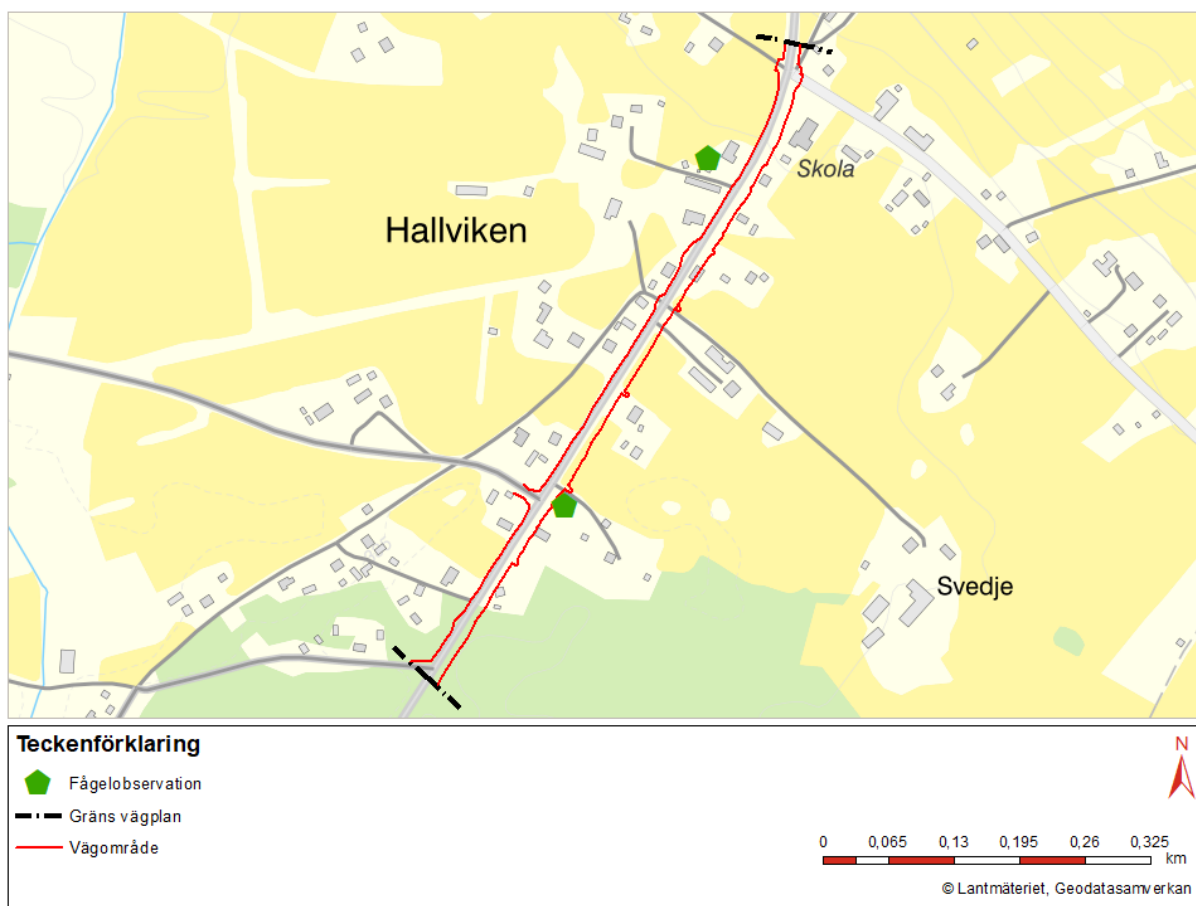
Figur 4.5:2: Lokalisering av naturvärdesobjekten

I förstudien som arbetades fram inför fältinventeringen gjordes ett artuttag från artdatabanken. Artutdraget omfattade fynd av rödlistade arter, Natura 2000 arter (arter i fågeldirektivets bilaga 1 och habitatdirektivets bilaga 2,4,5), fridlysta arter (exklusive fåglar) och skyddsklassade arter samt samtliga fågelfynd med häckningskriterium. Häckningskriterium beskriver varför häckande fågeln befann sig på platsen, till exempel kan det vara bo med ägg/ungar, misslyckad häckning, ruvande mm. Dessa presenteras i figur 4.5:3 och tabell 4.5:3. Under inventeringen i fält registrerades inga naturvärdsarter längs sträckan.



Tabell 4.5:3. Dokumenterade fåglar med häckningskriterium.

Artnamn	Artgrupp	Rödlistan
Björktrast	Fåglar	NT
Blå Kärrhök	Fåglar	NT
Brushane	Fåglar	VU
Buskskvätta	Fåglar	NT
Duvhök	Fåglar	NT
Fiskmås	Fåglar	NT
Fjällvråk	Fåglar	NT
Gråkråka	Fåglar	NT
Gråtrut	Fåglar	VU
Grönfink	Fåglar	EN
Grönsångare	Fåglar	NT
Gulsparv	Fåglar	NT
Havsörn	Fåglar	NT
Hornuggla	Fåglar	NT
Järpe	Fåglar	LC
Kornknarr	Fåglar	NT
Kråka	Fåglar	NT
Kungsörn	Fåglar	NT
Lappuggla	Fåglar	VU
Rosenfink	Fåglar	NT
Rödvingetrast	Fåglar	NT
Skrattmås	Fåglar	NT
Spillkråka	Fåglar	NT
Stare	Fåglar	VU
Storspov	Fåglar	EN
Svartvit flugsnappare	Fåglar	NT
Talltita	Fåglar	NT
Tofsvipa	Fåglar	VU
Tornseglare	Fåglar	EN
Vaktel	Fåglar	NT

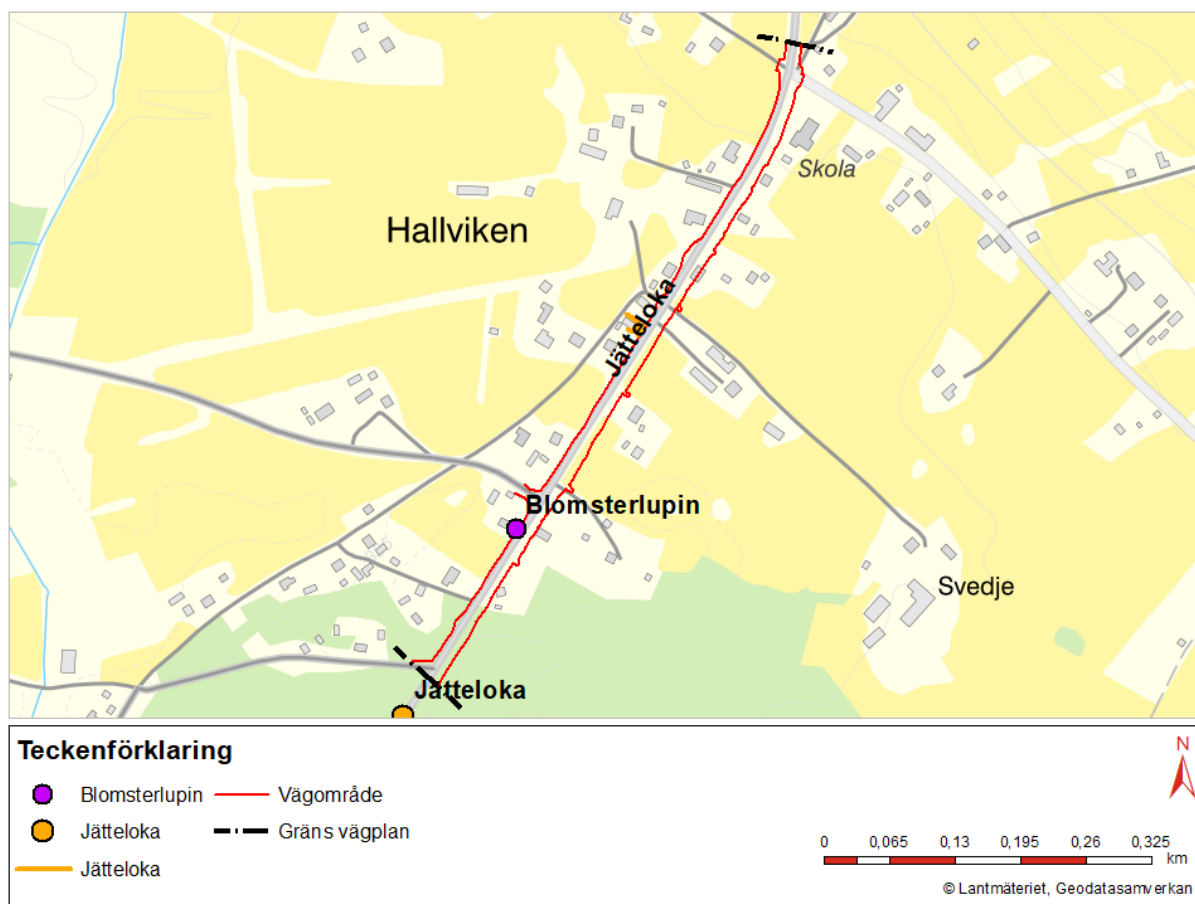


Figur 4.5:3. Inventeringsområdets utbredning och punkter för fågelobservation.

Längs den aktuella vägsträckan har lokaler med invasiva arter dokumenterats under fältinventeringen. De arter som identifierats är jätteloka och blomsterlupin. Tabell 4.5:4 nedan och figur 4.5:4 visar information och lokalisering av fynden.

Tabell 4.5:4 Invasiva arter

Nummer	Art	Kommentar
1	Jätteloka	Västra sidan om E45. Område längs husvägg. Kan ge brännskador vid hudkontakt.
2	Blomsterlupin	Västra sidan om E45. Område längs väg.
3	Jätteloka	Östra sidan om E45. Område längs väg. Kan ge brännskador vid hudkontakt.



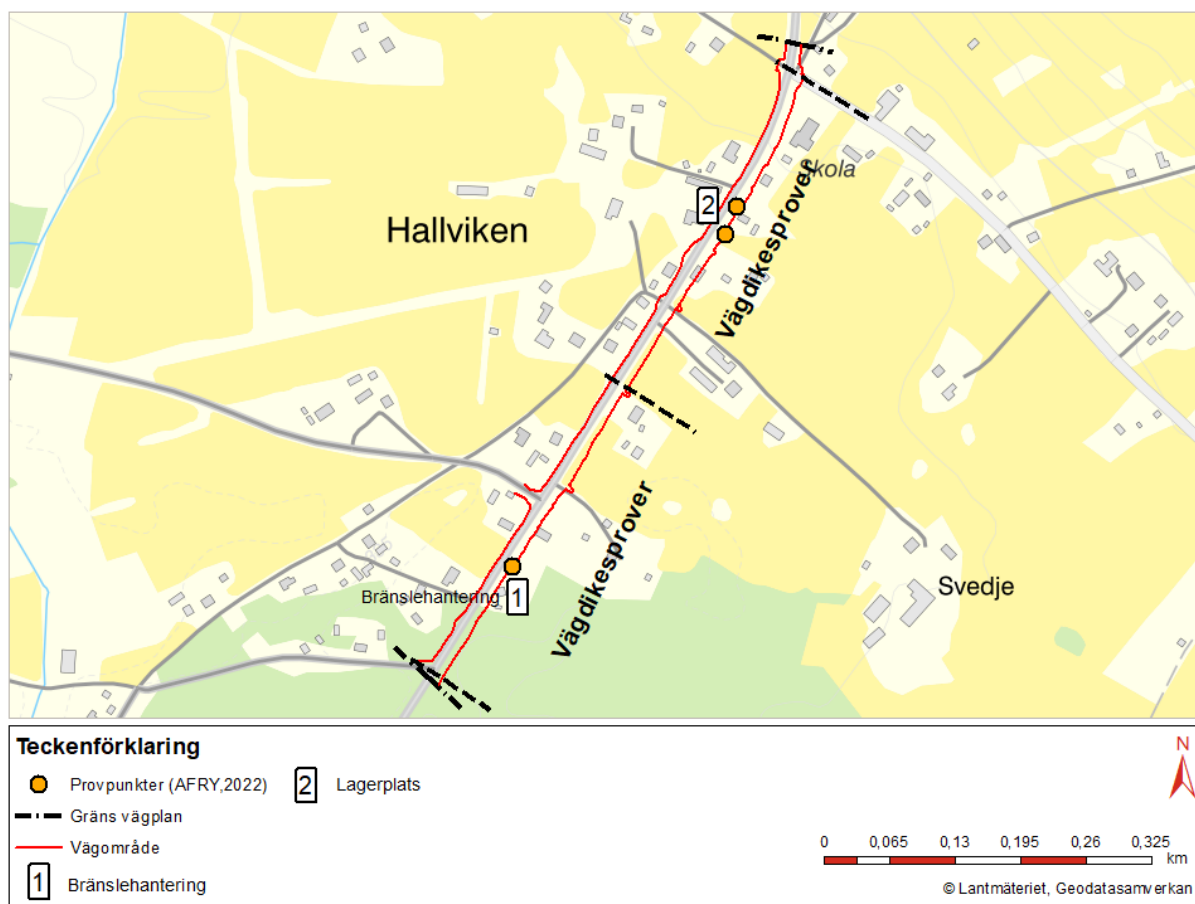
Figur 4.5:4. Lokalisering av invasiva arter.

#### 4.5.4. Markföroreningar

Längs den aktuella vägsträcka har två verksamheter identifierats, både nuvarande och historiska, som kan ha gett upphov till markföroreningar. En av dessa verksamheter finns registrerad i länsstyrelsens EBH-portal för förorenade områden och utgörs av en nedlagd drivmedelshantering som ännu inte är riskklassad (EBH-portal, 2022). Därutöver har ytterligare en verksamhet som potentiellt kan orsaka markföroreningar identifierats i form av en lageryta där oljefat, gamla bilar, metallskrot samt en cistern för närvarande lagras. En sammanställning över de potentiellt förorenande verksamheter längs aktuell vägsträcka presenteras i tabell 4.5:5 och figur 4.5:5.

Tabell 4.5:5: Sammanställning över potentiellt förorenande verksamheter längs aktuell vägsträcka.

Nr enligt figur 4.5:5	Typ av industri/område	Potentiella föroreningar	Ursprung av potentiella föroreningar
1	Drivmedelsanläggning	Alifater, aromater, PAH, BTEX, MTBE	Drivmedel
2	Lagerplats	Alifater, aromater, PAH, metaller	Drivmedel, oljor, metallskrot



Figur 4.5:5: Översiktlig karta över potentiella föroreningskällor längs aktuell vägsträcka. Se Tabell 1, för utförligare information om listade verksamheter. Lokalisering av provpunkter samt vägsträckor för vägdikesprover från miljötekniska markundersökning visas också.

Under sommaren 2022 genomfördes en miljöteknisk markundersökning längs med vägsträckan med syfte att undersöka om jorden inom området innehåller föroreningar. Resultaten från markundersökningen ingår som underlag till kommande masshantering inom projektet. Eftersom anläggandet av GCM-vägen planeras på den östra sidan om väg E45, fokuserades jordprovtagning längs denna sida om vägen.

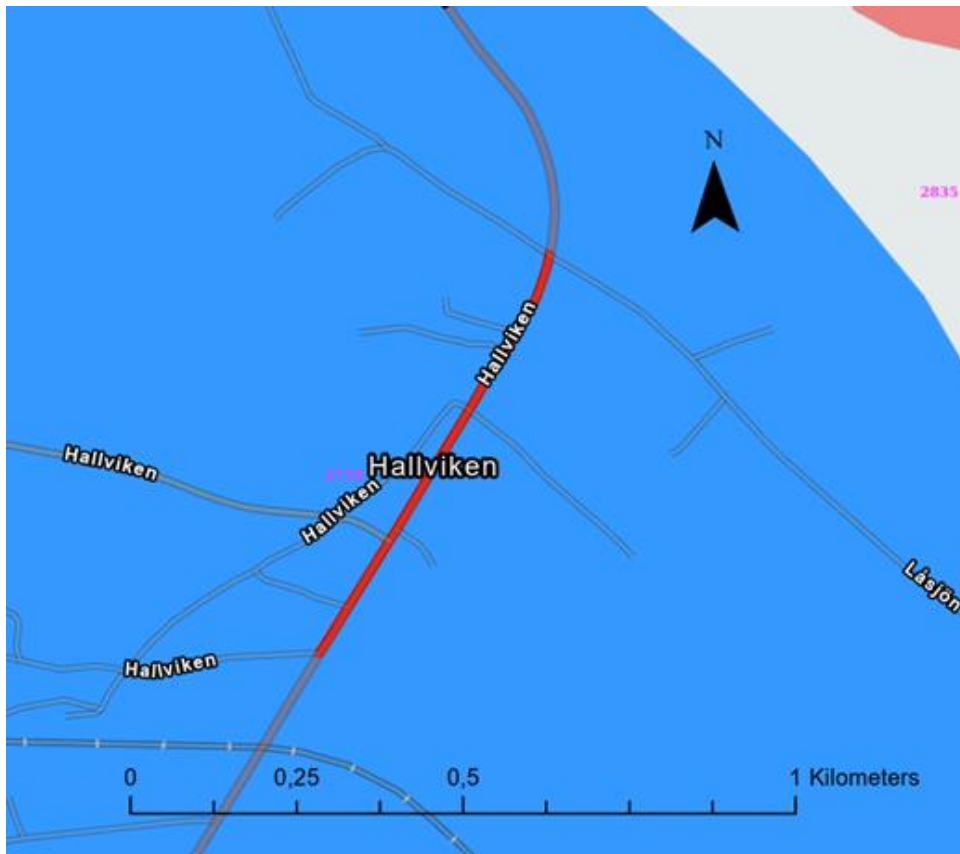
Provtagning av jord utfördes genom skruvborring med geoteknisk borrhandsvagn i totalt 3 provpunkter. Provpunkterna placerades på den östra sidan av väg E45 intill de verksamheter som tidigare identifierats som potentiellt förorenande (se tabell 4.5:5 och figur 4.5:5 ovan). Därutöver uttogs även 2 ytliga vägdikesprover längs det östliga vägdiket för att få en översiktlig bild av föroreningssituationen längs vägsträckan (figur 4.5:5). Proverna (både jordprover och vägdikesprover) analyserades med avseende petroleumämnen, PAH och metaller.

Resultaten från den utförda markundersökningen visade generellt på relativt låga halter av petroleumämnen, PAH och metaller i samtliga prover (jordprover och vägdikesprover). Samtliga halter låg under Naturvårdsverkets generella riktvärden för Mindre Känslig Markanvändning (MKM) (Naturvårdsverket, 2009). Arsenik uppmättes dock i något förhöjda halter i alla prover. Stora delar av Jämtland har naturligt förhöjda arsenikhalter i jord (SGU geokemiska atlas) och de påträffade arsenikhalterna bedöms därför med stor sannolikhet vara av naturligt ursprung.

## 4.6. Byggnadstekniska förutsättningar.

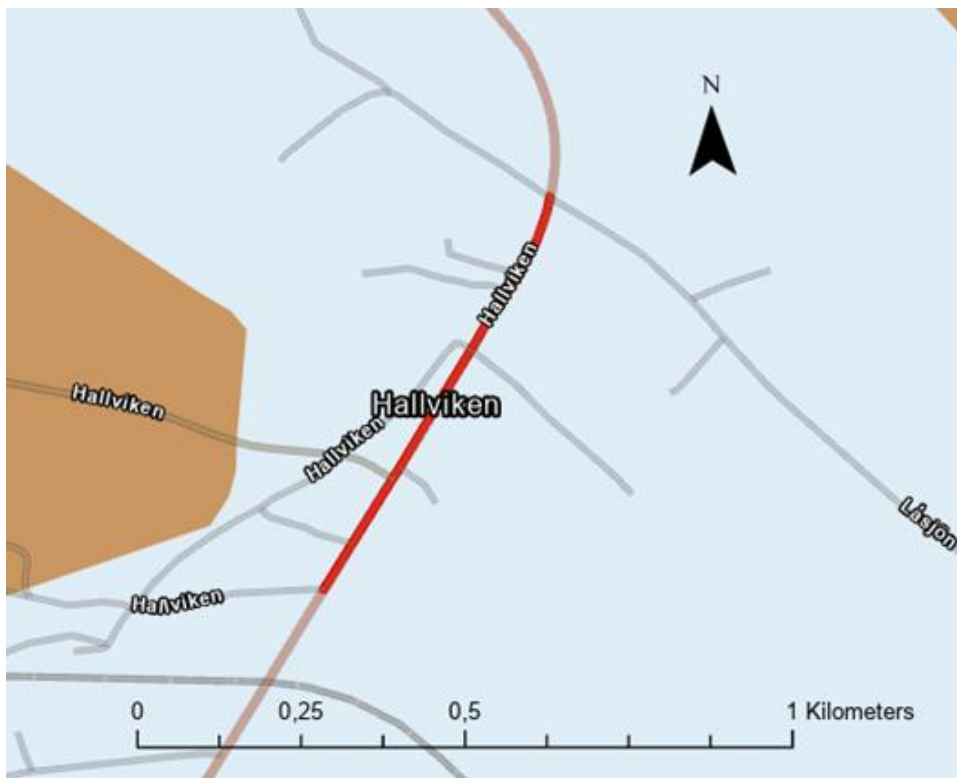
### 4.6.1. Markförhållanden

SGU:s berggrundskarta visar på att sträckan bedöms bestå av bergarter ifrån den kaledoniska orogenen där en kalkstensberggrund täcker hela sträckan.



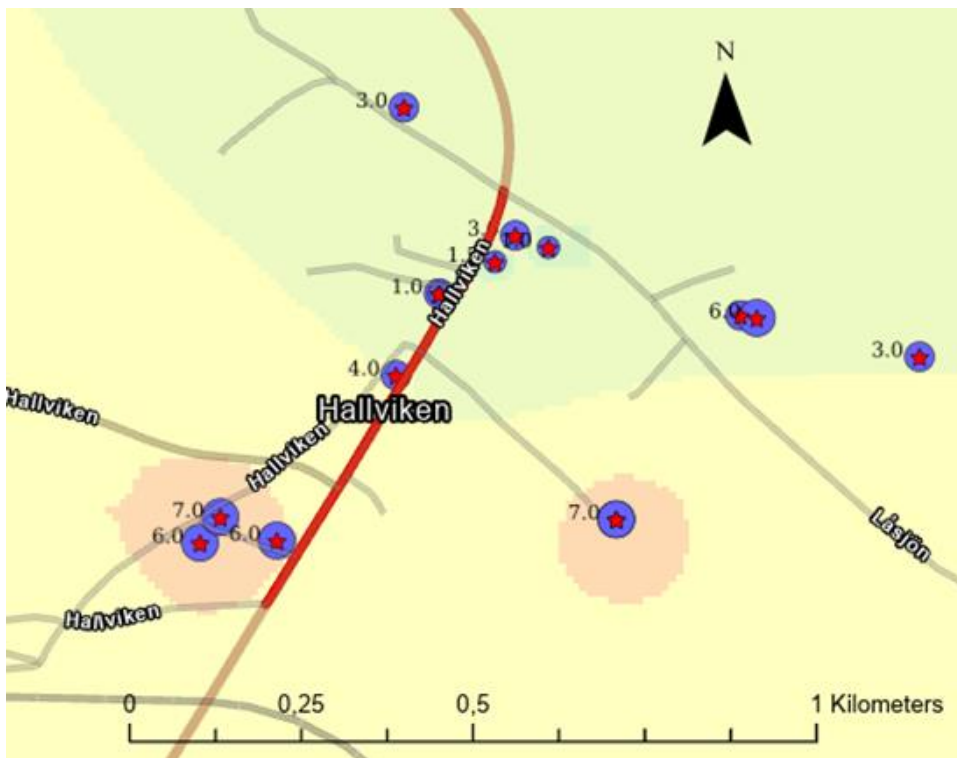
Figur 4.6:1 - Berggrundskarta över området, blå färg indikerar kalksten. Vitgrå indikerar skiffer.

SGU:s jordartskarta visar på att hela sträckan går i morän, strax väster om E45 finns ett område av torv. Då berggrunden är kalksten kan man förvänta sig en något mer finkornig morän som även är bekräftat med den geotekniska undersökningen. Enligt sonderingar består marken av ett tunt lager något sandig humus i markytan. Vid några provpunkter består marken av fyllning. Under fyllningen och humuslagret återfinns moränen.



Figur 4.6:2 - SGU:s Jordartskarta över Hallviken. Blå färg indikerar morän och brun torv.

SGU:s jorddjupsmodell visar på ett jorddjup på ca 5–10 m vid södra delen av sträcka, ca 3–5 m i mitten och 1–3 m i norra delen. Jorddjupsobservationer ifrån brunnnsdataarkivet kan ses med avslut i berg och stämmer överens med jorddjupsmodellen.



Figur 4.6:3 - Utdrag från SGU:s jorddjupsmodell med Jorddjupsobservationer från brunnnsdataarkivet. Röda färgen indikerar djup på 5–10 m, gul indikerar 3–5 m och det ljusgröna 1–3 m.

#### 4.6.2. Hydrologi

Inga grundvattenrör har satts. Vatten har dock noterats i två borrhål på 1,2 m samt 0,8 m djup.

#### 4.6.3. Ledningar

Inom den aktuella vägsträckningen finns VA-ledningar (längsgående och korsande), elkablar (hög- och lågspänning) samt tele- och optokablar i marken och i luften. Dessa ledningar ägs och förvaltas av Hallvikens VA-förening, E.ON, Skanova, Sundsvalls Energi, Teracom och Trafikverket.

#### 4.6.4. Avvattning

I dag avvattnas väg E45 via öppna diken i grönytor samt sidotrummor. Största delen av ytvattnet fördröjs och infiltrerar i vägdikena. Resterande ytvattnet leds till Hemflobäcken och Svedjebäcken och vidare till Hostsjön. Från Hostsjön leds vattnet vidare till Russfjärden i Ströms Vattudal.

Inom området för den nya GCM-vägen finns inga vattenskyddsobjekt, vattenskyddsområden eller grundvattenförekomster. Avvattningen från E45 leds dock till statusklassade vattenförekomster. Hostsjön, Hemflobäcken och Svedjebäcken är alla statusklassade som måttlig ekologisk status och de uppnår ej god kemisk status. Kvalitetskraven är god ekologisk status till 2033 och god kemisk status med undantag för kvicksilver, kvicksilverföreningar och bromerad difenyleter.

Topografiskt ligger Hallviken på en höjd vilket medför att det mellan förskolan och väg 793 är relativt platt, med en liten höjdpunkt strax söder om förskolan. Norr om förskolan lutar det kraftigt norrut.

# 5 Den planerade vägens lokalisering och utformning med motiv

## 5.1. Val av lokalisering

GCM-vägen placeras på den östra sidan av E45 på majoriteten av sträckan (mellan km cirka 0/160–0/720). Placeringen av GCM-vägen stämmer överens med projektets ändamål och bedöms uppfylla de uppsatta projektmålen:

- Ökad trafiksäkerhet och tillgänglighet för oskyddade trafikanter genom byn Hallviken.
- Projektet ska göra det mer attraktivt att välja gång och cykel vid korta dagliga transporter i Hallviken.

Ett avgörande motiv att lokalisera GCM-vägen på den västra sidan i 150 meter för att sedan på resterande del övergå till östra sidan har varit att minska intrånget, skapa goda anslutningsmöjligheter till både kollektivtrafiken och till lokala målpunkter.

## 5.2. Alternativa val som har studerats

Följande alternativ har studerats och valts bort vid val av sida för anläggandet av GCM-vägen:

- *Dragning endast på östra sidan längs hela sträckan:* Detta alternativ skulle i södra delen av vägplaneområdet medföra svårigheter att angöra befintlig busshållplats med hänsyn till den befintliga fordonsverkstaden. Att flytta denna verkstad skulle medföra höga kostnader och omledning av GCM-vägen skulle innebära att angöringen till busshållplatsen försämras. Vidare skulle omledningen även innebära förlängd resväg för oskyddade trafikanter.
- *Dragning endast på västra sidan längs hela sträckan:* Alternativet skulle innebära stora intrång i trängre lägen, i närheten till befintliga byggnader. Alternativet skulle också innebära en sämre tillgänglighet till Torsängs förskola, som är den största målpunkten inom vägplaneområdet. På den västra sidan av E45 finns en parallell väg som kan nyttjas för gående, något sådant alternativ saknas på den östra sidan av E45.
- *Dragning med fler än ett sidbyte längs sträckan:* Flera sidbyten medför en ökad risk för olyckor, vilket motverkar projektmålet om ökad trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter.

## 5.3. Val av utformning

Vägutformningen är utförd enligt Trafikverkets riktlinjer avseende vägar och gators utformning, Vägar och gators utformning, VGU 2020 "Vägars och gators utformning-Krav" TRV publikation 2020:029.

Planerade åtgärder med nytt vägområde har markerats på plankartorna (101C0201-101C0202). På illustrationskartorna (101T0501-101T0502) finns även åtgärder som inte fastställs markerade.

### 5.3.1. Gång-, cykel- och mopedväg (GCM-väg)

En GCM-väg anläggs på västra sidan om E45 de första 150 metrarna (km cirka 0/000–0/150) för att sedan övergå till östra sidan om E45. Bytet av sida är en följd av att anpassa GCM-vägen till befintliga busshållplatser. GCM-vägens bredd är vald till 2,5 meter med en sidoremsa om 2 meter. Total längd på GCM-vägen är cirka 800 meter. GCM-vägens utformning är vald för att uppnå gällande krav.

Vid km 0/000–0/050 har sidoremsan gjorts något bredare eftersom hastigheten på E45 där är 70 km/h. En bredare sidoremsa ger en högre nivå av säkerhet och trygghet för oskyddade trafikanter.

Typsektioner redovisas på ritning 101T0401.



### 5.3.2. Passager

En ny passage för oskyddade trafikanter anläggs vid km cirka 0/150 för att GCM-vägen ska anläggas på östra sidan av E45 resterande del av sträckan och för att underlätta angöring till befintliga busshållplatser. Passagen anläggs inte med refug eller kantsten. Åtgärden ryms inom befintligt vägområde och detaljutformning kommer ske i kommande bygghandling.

### 5.3.3. Övergripande gestaltning

Det övergripande målet för gestaltningen är att GCM-vägen ska gestaltas utifrån omgivande landskap och på ett sätt så att landskapets utmärkande karaktär upprätthålls. Den föreslagna gång-, cykel-, och mopedvägen ska underordna sig landskapet.

Vägen ska även vara säker, upplevas trygg och bidra till en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

Vid val av åtgärder ska hänsyn tas både till det inre och yttre rummet, det vill säga både till trafikanternas och betraktarnas perspektiv.

### 5.3.4. Gestaltungsprinciper

#### *Plan och profil*

- GCM-vägen ska anpassas till väg E45:ans linjeföring samt till det omkringliggande landskapet. Den ska liksom väg E45 följa det befintliga landskapets flacka terräng och struktur.
- GCM-vägar ska utformas med en jämn linjeföring utan skarpa knyckar i plan och i profil.
- Utblickar i landskapet är viktiga för upplevelsen. GCM-vägen förläggs så att utblickarna över landskapet tas tillvara för att förhöja färdan.
- Det totala vägområdet ska ta så lite plats i anspråk som möjligt.

#### *Sidoområde*

- Släntlutningar ska utformas så att miljön upplevs trygg och slänterna ska kopplas samman med kringliggande landskap. Bankar ska göras så låga som möjligt för att underordnas det öppna landskapet.
- Slänter och sidoområden sås med arter som finns på platsen eller påförs ett tillvarataget markskikt med fröbank.

#### *Utrustning*

- Mängden skyltar ska minimeras och placeras så att utblickar kan behållas.

#### *Vegetation och naturmiljö*

- Befintlig vegetation ska ses som en resurs och sparas i den mån det är möjligt. Stora uppväxta träd, karaktärsfulla träd och alléerna är särskilt viktiga för den biologiska mångfalden och har stort värde för orienteringen i området.

### 5.3.5. Korsningar och anslutningar

Ut/infarter som föreslås stängas redovisas på illustrationskartor 101T0501-101T0502 och i tabell 5.2:2.

Tabell 5.2:2 – 1 Sammanställning över ut/infart som föreslås ändras.

Cirka km	Ut/infarter som ändras	Ny lösning
0/655	Väganslutning till allmän väg (in/utfart till förskolan)	Stängs – genom särskilt beslut enligt 40 § väglagen. Ny utfart föreslås via enskild väg (Östra Hallviken) till väg E45, vid km cirka 0/720.
0/678	Väganslutning till allmän väg (in/utfart till förskolan)	Stängs – genom särskilt beslut enligt 40 § väglagen. Ny utfart föreslås via enskild väg (Östra Hallviken) till väg E45, vid km cirka 0/720.

### 5.3.6. Kollektivtrafik

Inga nya busshållplatslägen föreslås inom ramen för vägplanen.

För att minimera intrånget föreslås att befintliga busskurer (vid km cirka 0/080 och 0/540) flyttas utanför den nya GCM-vägen som ska dras direkt intill befintliga busshållplatser.

### 5.3.7. Belysning

Den aktuella sträckan uppnår inte Trafikverkets kriterier för att vara en belyst väg eller GCM-väg. Vägsträckan klassas som landsbygd och årsmedeldygnstrafiken på E45 är idag cirka 1 783 fordon/dygn och prognosticerad årsmedeldygnstrafik uppgår till 2 100 fordon/dygn. Befintlig belysning kommer tas bort och sträckan kommer fortsättningsvis inte att vara belyst. Jus

Åtgärder kommer behöva göras på kommunens del av den sambyggda belysningsanläggningen. Hur separeringen ska genomföras hanteras i en separat process.

### 5.3.8. Räcken

Inga nya väg- eller gång- och cykelräcken föreslås i vägplanen.

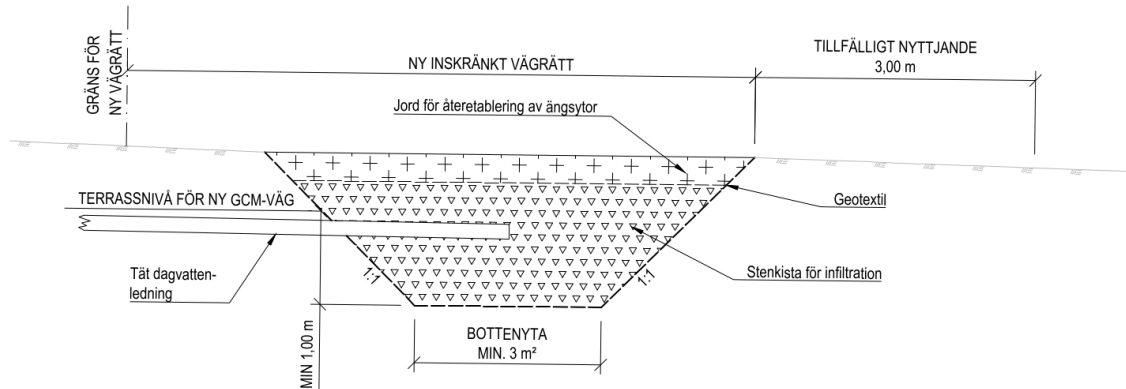
### 5.3.9. Avvattning

#### Avvattning

Den nya GCM-vägen kommer byggas där det idag är grönytor. Avvattningen av GCM-vägens kommer att utföras med grunda skåldiken och dräneringsledning. Dräneringsledning kommer anläggas mellan E45 och GCM-väg samt mellan GCM-väg och ängs-/tomtmark där GCM-vägen ligger på antingen låg bank eller med skärning. Dräneringsledningarna kommer ligga under terrass och anslutas till sex olika stenkistor (km cirka 0/010, 0/160, 0/250, 0/360, 0/460, 0/625 och sista stenkistan som utsläppspunkt placeras vid gränsen för vägplanen) där vattnet får infiltrera ner i marken, se figur 5.2:1. I början av dräneringsledningarna samt innan stenkistorna kommer brunnar för spolning att sättas. Från brunnen och in i stenkistan förläggs en tät ledning.

Befintliga sidotrummor kommer att rivas.

## PRINCIP STENKISTOR FÖR INFILTRATION AV DAGVATTEN



Figur 5.2:1 – Principskiss över stenistor för infiltration av dagvatten.

### Ledningar

Ledningarna kommer behöva flyttas längs delar av sträckan. Berörda ledningsägare kommer att kontaktas inför upprättandet av bygghandlingen.

#### VA – Hallvikens VA-förening

Föreningens VA-ledningar följer E45 mellan anslutningen till väg 794 och enskilda vägen till Ö Hallviken. VA-ledningarna kommer i konflikt med den planerade GCM-vägen och måste därmed flyttas.

### 5.4. Skyddsåtgärder och försiktighetsmått som redovisas på plankarta och fastställs

Inga skyddsåtgärder föreslås.

## 6 Effekter och konsekvenser av projektet

### 6.1. Trafik och användargrupper

Det skapas ny passage i plan utmed sträckan som ska öka trafiksäkerheten, framkomligheten och tillgängligheten för fotgängare och cyklister. Den nya passagen skapar en tryggare övergång för fotgängare och cyklister.

Utmed E45 skapas ett sammanhängande GCM-stråk genom byn Hallviken, där fotgängare och cyklister separeras från den motordrivna trafiken på E45.

#### 6.1.1. Analys av hur projektet påverkar barn

I arbetet med vägplanen har det genomförts en analys av hur projektet påverkar barn. Det innebär inte att barn har deltagit i analysen, utan är genomförd av en person med kunskap inom barnrättsfrågor som analyserar hur projektet kan tänkas påverka området utifrån ett barns perspektiv.

Längs aktuell sträcka finns en förskola som är en viktig målpunkt i projektet, se figur 6.1:1. Antalet förskolebarn varierar mellan 10–15 inom åldersspannet 0–6 år.

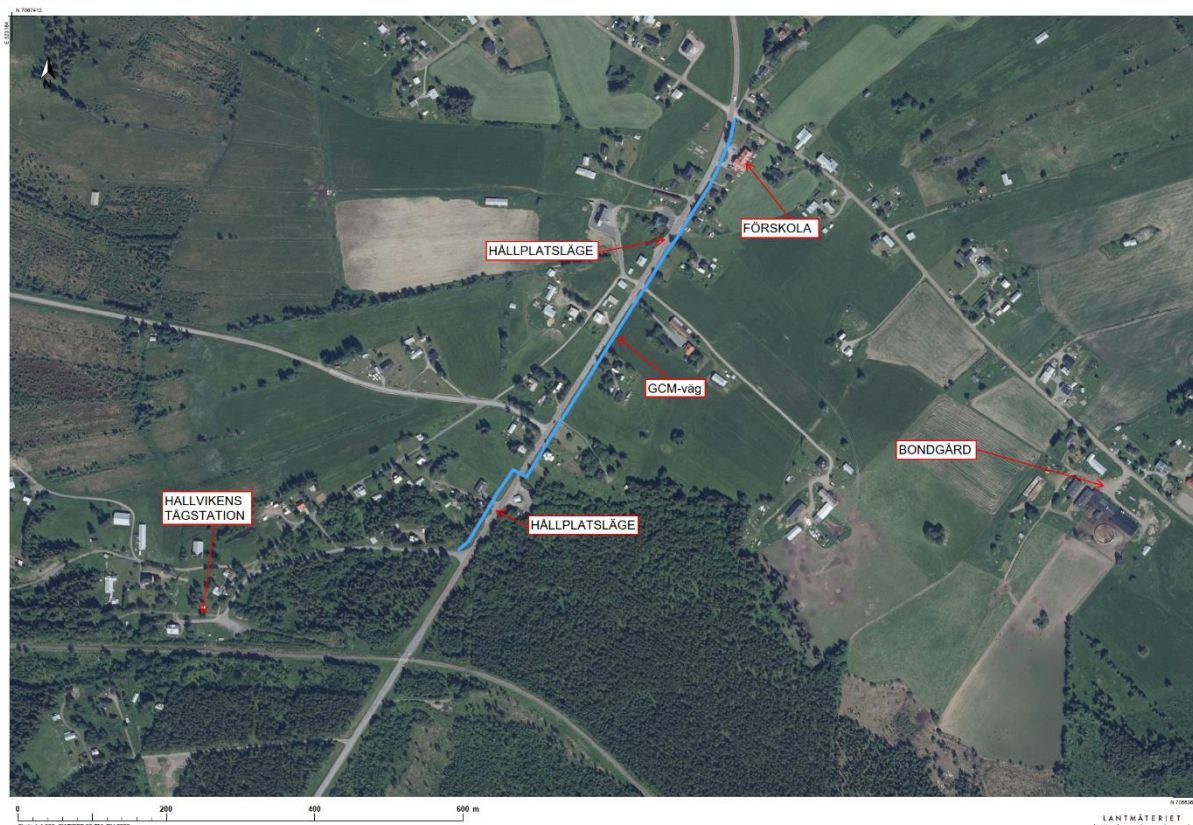
Förskolans in- och utgångar är placerade på den sidan om byggnader som är riktad mot väg E45. Förutom personalingång är alla entréer placerade inom ett område som är försett med staket. Inom förskoleområdet finns idag en grusad gårdsplan med två in- och utfarter som ansluter direkt mot väg E45. En del av grusplanen används som parkering, både av personal och besökare. Även leveranser och sophantering hanteras på denna yta.

På förskolans utegård finns flera olika typer av ytor och utrustning för lek. Bland annat finns det gungor, rutschkana, tråkåta och sandlåda. Hallviken är en glesbygd och det saknas andra allmänna lekplatser eller anordnade grönytor som kan ses som uttalande målpunkter för förskolan. Det som eventuellt skulle kunna betraktas som en målpunkt för förskolan är en bondgård som finns söderut efter den enskilda vägen mot östra Hallviken. Kartstudie av området visar att det idag inte verkar finnas några specifika målpunkter för förskolan som kräver passage av E45.

I dagsläget finns det inga alternativa vägar eller gång- och cykelstråk att färdas på för att nå förskolan. Det innebär att föräldrar skjutsar med bil alternativt cykel, eller går och lämnar/hämtar sina barn på förskolan. Att anlägga en ny GCM-väg som är separerad från väg E45 med en skiljeremsa eller med kantsten (vid trånga partier) bedöms som en positiv förändring ur barns och ungas perspektiv. Då GCM-vägen även ansluter mot busshållplatser och mot tågstationens anslutningsväg förbättras även säkerheten och möjligheten till att nyttja den befintliga kollektivtrafiken.

Befintlig belysning planeras att rivas. Detta kan leda till att den upplevda trygghetskänslan minskar, speciellt under vinterhalvåret.

Barnperspektivet har att beaktas genom hela arbetet med planprocessen för GCM-vägen. Barn och unga uppfattar saker annorlunda vilket gör det viktigt att hänsyn till barnperspektivet även i byggskedet, samt vid upprättande och planering av arbetsområdet och entreprenaden. Särskilt viktiga aspekter att fortsätta utreda i byggskedet är hantering av trafik, buller och luftmiljö då barn är extra känsliga för detta.



Figur 6.1:1. Målpunkter inom samhället Hallviken.

## 6.2. Lokalsamhälle och regional utveckling

Anläggandet av en ny GCM-väg medför en ökad trafiksäkerhet vilket bidrar positivt till lokalsamhället. För den framtida samhällsutvecklingen är det således angeläget att åstadkomma en säkrare och attraktivare genomfart i samhället.

## 6.3. Landskapet och staden

GCM-vägen föreslås till största del förläggas inom befintligt vägområde, på ytor som redan präglas av infrastruktur. Med en genomtänkt gestaltning anpassad till de lokala förutsättningarna kan projektet bidra till en förbättrad upplevelse både för de som bor och de som färdas genom Hallviken.

För att anläggningen ska kunna genomföras krävs att en allé längs väg E45 samt enstaka träd i en annan allé avverkas. Bedömningen är att en viss påverkan kommer ske på landskapsbilden eller stadsbilden på grund av dessa avverkningar.

## 6.4. Miljö och hälsa

Projektets planerade åtgärder ökar trafiksäkerheten och tillgängligheten. Det bidrar positivt för oskyddade trafikanter och ökar möjligheten till att gå eller cykla längs med samt korsa E45 på ett säkrare sätt. Det bidrar även till ökad tillgänglighet till områden för rekreation och friluftsliv. Effekterna av detta kan bidra till minskade luftföroreningar och bullerstörningar.

Sammantaget bedöms påverkan på människor hälsa och miljö vara liten.

### 6.4.1. Riksintressen

E45 är utpekad riksintresse för kommunikationer. Projektet försvårar inte påtagligt nyttjandet av anläggningen utan väg E45 bedöms påverkas positivt då det leder till en ökad trafiksäkerhet jämfört med i dagsläget.

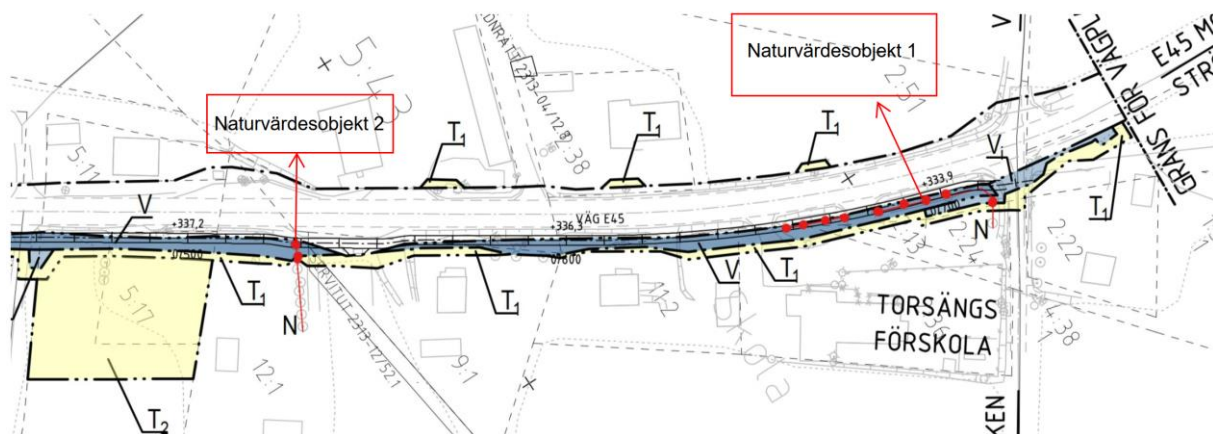
### 6.4.2. Kulturmiljö

Vid anläggning av GCM-vägen kommer omgivande kulturmiljöer påverkas. Hur stor påverkan som sker varierar utifrån lämningens känslighet. Eftersom planförslaget gör gällande att GCM-vägen ska förläggas till den östra sidan av E45, har kulturarvsanalysen fokuserat på detta område för att fördjupat utreda effekter som direkt kan komma att ge konsekvenser för känsliga värden. Den sammantagna effekt- och konsekvensbedömningen för planförslaget med GCM-vägen är dock att endast *små negativa* till *neutrala* konsekvenser kan genereras av effekterna. Utöver skolbyggnaden (*högt värde*) har övriga objekt tilldelats *måttliga* (Hallviken 525, trädalléer) till *låga* (Hallviken 695, Hallviken södra) kulturmiljövärden. Under anläggningen kommer trädalléer längs sträckan påverkas. Detta anses vara små negativa konsekvenser för kulturmiljön.

Då inga fornlämningar berörs föreligger inget lagskydd genom Kulturmiljölagen (KML) eller Miljöbalken (MB). Att värna och visa aktsamhet mot vårt kulturarv är dock en skyldighet som delas av alla (KML 1 kap. 1 §). *Särskilt värdefull bebyggelse*, som uppkommit före 1920-talets bebyggelseexpansion omfattas av bestämmelser i PBL 8 kap. 14 §. Endast skolbyggnaden klassificeras som särskilt värdefull, men bedöms inte påverkas direkt av planförslaget.

### 6.4.3. Naturmiljö

Planförslaget är att GCM-vägen ska förläggas på den östra sidan av E45 på majoriteten av sträckan. Detta gör att planen och anläggandet av GCM-vägen, som får anses vara ett allmänt angeläget intresse med hänvisning till trafiksäkerhet, kommer påverka två alléer, naturvärdesobjekt 1 och 2, enligt naturvärdesinventeringen. Naturvärdesobjekt 1 är en björkallé innehållandes 4 fullvuxna träd och 5 stubbar av träd. Alla dessa kommer behöva tas bort/fällas. Naturvärdesobjekt två är en björkallé innehållandes 12 björkar. Av dessa kommer 2 björk behöva fällas. Ingen av träden har pekats ut som särskilt skyddsvärd och alléerna hyser inte några högre naturvärden. Allt borttagande av träd ger en negativ påverkan på naturmiljön. Avverkade alléer ska återplanteras. Om utrymme för återplantering ej finns på samma lokal ska återplantering ske på annan lokal inom Strömsunds kommun. Återplantering på annan lokal görs i dialog med Strömsunds kommun.



Figur 6.4:1 – Alléer som berörs av projektet, markerat med röda punkter.

Trafikverket har utrett alternativa lösningar gällande GCM-vägens placering. Alternativen har studerats bland annat för att minska intrången i alléerna, dock påverkar de olika alternativen andra faktorer som bidragit till att de förkastats. Se mer under avsnitt 5.2. De generella biotopskydden hanteras genom samråd i planläggningsprocessen och ingen separat dispens krävs.

Vid arbete på lokaler med invasiva arter kommer dessa tas bort. De invasiva arterna längs E45 är i stort sätt begränsade till vägens direkta närhet. Massorna ska hanteras på ett sådant sätt att arten inte får chans till ytterligare spridning. Då invasiva arter konkurrerar ut den lokala floran kommer åtgärden ge en positiv påverkan på naturmiljön.

#### 6.4.4. Friluftsliv

Den nya GCM-vägen gör det möjligt för fler människor att uppleva landskapet på ett tryggt, säkert och miljömedvetet sätt. Tillgängligheten till omkringliggande rekreationsområden och övriga målpunkter ökar för fotgängare och cyklister, vilket har en positiv inverkan på hälsan och en tryggare boendemiljö.

#### 6.4.5. Naturresurser

##### Ytvatten

Projektet påverkar inga ytvatten- eller grundvattenförekomster.

##### Areella näringar

Längs sträckningen finns både jord- och skogsbruksmark. Anläggningen av GCM-vägen kommer ha en mindre negativ påverkan på omkringliggande jord- och skogsbruksmarker.

#### 6.4.6. Markföroreningar

Resultaten från den miljötekniska markundersökningen visade att samtliga uppmätta halter av petroleumämnen, PAH och metaller låg under Naturvårdsverkets generella riktvärden för 'Mindre Känslig Markanvändning' (MKM) (Naturvårdsverket, 2009).

Detta innebär att återanvändning av vägdikesmassorna inom projektet är möjligt. Om vägdikesmassorna ska användas någon annanstans än inom det aktuella projektet måste dock en anmälan göras till tillsynsmyndigheten. Detta eftersom arsenik påträffades i något förhöjda halter.

#### 6.4.7. Landskapsbild

Det varierande landskapet med dess rumsligheter och utblickar medför att trafikanter längs GCM-vägen kommer att få en intressant och händelserik sträcka att färdas på. Siktlinjerna, de öppna rummen och de få målpunkterna längs sträckan hjälper till med orientering och igenkänning.

Längs sträckan kommer det vara nödvändigt att göra intrång i några av trädgårdarna vilket i högsta grad påverkar de boendes närmiljö men även landskapsbilden för trafikanterna. Trädgårdar nära vägen är även en av de faktorer som skapar en varierad och upplevelserik miljö.

Allén vid förskolan kommer att tas bort helt och även två träd i ytterligare en allé. Förutom förlust av ekologiska värden kommer även upplevelsevärdena att påverkas eftersom träden skapar karaktär, ger variation samt skydd för gående och cyklister. Landskapsbilden blir efter avverkningen mer öppen.

#### 6.4.8. Miljöbalkens hänsynsregler

Alla som bedriver en verksamhet eller en åtgärd som omfattas av miljöbalkens bestämmelser är skyldiga att följa de allmänna hänsynsreglerna vilka återfinns i miljöbalkens andra kapitel. Syftet med reglerna är att förebygga negativa effekter och att miljöhänsyn ska öka.

De krav som ställs i de allmänna hänsynsreglerna bedöms uppfyllas i projektet genom de utredningar och anpassningar som görs under hela projektets gång. Trafikverket har genom sin planeringsprocess, användandet av fyrstegsprincipen, integrerat miljöarbetet samt samrådsförfarande beaktat de allmänna hänsynsreglerna (bevisbördesregeln, kunskapskravet, försiktighetsprincipen, hushållnings- och kretsloppsprincipen, produktvalsprincipen och rimlighetsavvägningen). Genom Trafikverkets kompetens inom området samt krav på kompetens vid upphandling av konsulttjänster och entreprenad bedöms kunskapskravet uppfyllas.

### 6.5. Indirekta och samverkande effekter och konsekvenser

Inga indirekta eller samverkande effekter och konsekvenser har identifierats.

## 6.6. Påverkan under byggnadstiden

### 6.6.1. Trafik under byggtid

Den nya GCM-vägen kommer anläggas friliggande längs hela sträckan. Det innebär att GCM-vägen kan byggas samtidigt som väg E45 är trafikerad, med viss begränsning.

Målkonflikt mellan att ha fullframkomlighet på E45 och anläggande av ny GCM-väg har identifierats på några sträckor längs med GCM-vägen. På dessa sträckor kan det bli nödvändigt med växelvis trafik förbi arbetsområdet. Platser som berörs av detta är lokaliserade till:

- Passage av GCM-väg över E45. Anläggande av passage kan delas in i två etapper där passagen byggs över halva E45 i taget. Andra halvan av E45 kan då vara öppen för växelvis trafik.
- Där GCM-vägen skiljs från E45 med sidoremsa på 2 meter. På dessa sträckor kommer arbetet ske i direkt anslutning till, och på E45 vilket leder till att delar av körfälten måste tas i anspråk för arbetsområdet.

Hur trafiksituationen kan lösas på dessa sträckor eller eventuell omledning av trafiken, kan behöva utredas ytterligare.

### 6.6.2. Kulturmiljö

Det är av stor vikt att projektet beaktar Hallvikens kulturmiljöer och dess känslighet för förändringar, såväl i projektering som entreprenad. Syftet med en medveten hantering av områdets kulturmiljöer är att värna kulturarvet samtidigt som intrång minimeras.

#### **Skolbyggnad Hallviken 505**

Skolbyggnaden på adressen Hallviken 505 är det objekt som i miljön har den högsta värderingen. För att eftersträva en *neutral konsekvens* kan byggnaden inhägnas under pågående entreprenad, om det föreligger risk för åverkan på fastigheten. Byggnadens placering cirka 20 meter från nuvarande E45 gör dock gällande att så inte bör vara fallet.

#### **Butikslokal Hallviken 525**

Hallviken 525, den tidigare butikslokalen som idag nyttjas som lokal för loppmarknad sommartid har en något närmare placering till E45 med cirka 8 meter. Objektet har ett måttligt kulturmiljövärde och bör eftersträva *neutrala konsekvenser*. Byggnaden bedöms kunna stå kvar på ursprunglig plats, men kan komma att kräva skyddsåtgärder i form av kännedom hos entreprenaden.

#### **Bostadshus Hallviken 695**

Bostadshuset på Hallviken 695 ger uttryck för 1900-talets bebyggelseexpansion, men saknar fullständigt autentiska uttryck. Värdet bedöms till litet, då husets karaktärsdrag inte är något unikt för Hallviken där flertalet exempel på liknande bebyggelse förekommer. Det rekommenderas ändå att byggnaden skyddas i fortsatt projektering och entreprenad.

#### **Ekonomibyggnad och trädalléer**

Intill Hallvikens södra busshållplats finns ett garage- eller ekonomibyggnad från 1900-talet. Byggnaden har ett litet kulturhistoriskt värde då den saknar större sammanhang genom exempelvis tydlig struktur gentemot intilliggande gårdsbebyggelse. Värdet uppstår utifrån den äldre karaktären, även om takplåten är till synes utbytt. I byggnadens närhet finns en grusad yta, exempelvis lämplig för etablering under byggtiden. För att inte riskera åverkan bör dock byggnaden visas hänsyn. Detsamma gäller för trädallén längs avtagsvägen upp mot Hallviken 575. Träden bidrar till karaktäriseringen av landsbygden och ramar in bebyggelsen.

Inga kända fornlämningar finns registrerade längs sträckningen för den nya GCM-vägen. I händelse av att schakt- och markarbeten ändå påträffar lämningar med misstanke om fornlämning, ska arbetet omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen i Jämtlands län kontaktas.



### 6.6.3. Föroreningar i mark

Inför byggskedet tas det fram en plan på hur massorna kan hanteras, vilket görs utifrån massornas tekniska egenskaper, föroreningsinnehåll etcetera. De överskottsmassor som inte kan återanvändas inom projektområdet eller annan plats skickas som icke farligt avfall (KM-MKM) till godkänd deponi utifrån erhållna resultat.

### 6.6.4. Energi och resurshållning

Massbalans ska så långt som det är möjligt eftersträvas i ett vägprojekt för att minimera behovet av transporter och för god hushållning med naturresurser. Energiförbrukningen och därmed klimatpåverkan i vägprojekt är i stor utsträckning kopplad till transportarbetet och därmed masshanteringen i projektet.

### 6.6.5. Anpassning och skadeförebyggande åtgärder under byggskedet

- Generella miljökrav vid entreprenadupphandling ska följas
- Information ska ges till närboende och övriga berörda om pågående arbeten och inför särskilt störande moment
- Anpassningar och skyddsåtgärder vidtas vad gäller störande buller och beaktande av Naturvårdsverkets allmänna råd 2004:15. Om det uppstår problem med damning från arbetsområdet till omgivningen, till exempel i samband med transporter, så ska lämpliga skyddsåtgärder vidtas. Exempel på åtgärd kan vara användning av dammbindning eller bevattning.
- Om okända markföroreningar påträffas ska arbetet omedelbart avbrytas och byggledning samt berörda myndigheter kontaktas.
- Ytor för upplag och etablering ska anordnas på sådant sätt att risken för störningar, skador och olägenheter minimeras.
- Förvaring av bränslen och kemikalier ska ske på ett säkert sätt
- Beredskap för hantering och läckage och utsläpp ska finnas
- Träd i allé som angränsar nära arbetsområdet föreslås märkas upp med till exempel vimplar, för att minska risken för påverkan under byggskedet.
- Massor av växtdelar av invasiva arter föreslås transporteras till godkänd mottagningsanläggning, alternativt placeras i samma område där de schaktas upp. I dessa fallen ska massorna placeras på ett djup om 2 meter och täckas med andra massor.

## 7 Samlad bedömning

### 7.1. Överensstämmelse med de transportpolitiska målen

Det övergripande målet för svensk transportpolitik är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgare och näringsliv i hela landet. Under det övergripande målet har regeringen också satt upp funktionsmål och hänsynsmål med ett antal prioriterade områden.

#### *Funktionsmålet*

De planerade åtgärderna bidrar till att nå funktionsmålet genom att anlägga GCM-väg och passage över E45. Åtgärderna har en positiv effekt avseende tillgänglighet, trygghet och bekvämlighet för oskyddade trafikanter.

#### *Hänsynsmålet*

Åtgärderna bidrar positivt till hänsynsmålet genom ökade möjligheter till gång och cykel som kan leda till minskade koldioxidutsläpp. Negativ effekt på grund av byggande, drift och underhåll av ny GCM-väg.

### 7.2. Måluppfyllelse ändamål och projektmål

Måluppfyllelsen bedöms vara god. GCM-vägen har utformats enligt Trafikverkets krav och normer, med utgångspunkt i att minimera markintrång utanför befintligt vägområde. Behov av markintrång har i arbetet med vägplanen vägts mot trafiksäkerhet, tillgänglighet samt förutsättningarna på platsen. Eftersom åtgärden genomförs i direkt anslutning till befintlig väg bedöms dess påverkan på enskilda intressen som marginell.

Samlade åtgärder överensstämmer med det uppsatta projektändamålet och projektmål, då åtgärden leder till ökad trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter då trafikslagen separeras genom anläggandet av en sammanhängande GCM-väg och passage i plan över E45.

## 8 Överensstämmelse med miljöbalkens allmänna hänsynsregler, miljö kvalitetsnormer och bestämmelser om hushållning med mark och vattenområden

### 8.1. Miljöbalkens allmänna hänsynsregler

Nedan beskrivs en bedömning hur hänsynsreglerna tillämpas i projektet:

- Bevisbördesregeln: Genom att det i vägplan ingår en miljöbeskrivning som visar att verksamheten kan bedrivas i enlighet med hänsynsreglerna har kravet tillgodosetts.
- Kunskapskravet: Utöver den befintliga kunskap som inhämtats från Länsstyrelsen och berörd kommun med flera har även kunskap framkommit vid fältinventeringar, undersökningar och samråd.
- Försiktighetsprincipen: Vid risk för negativ påverkan på människors hälsa och miljön finns en skyldighet att vidta åtgärder för att förhindra störning.
- Lokaliseringsprincipen: Vid utredning om anläggande av GCM-vägen har konsekvenser för omgivande miljö beaktats.
- Bästa möjliga teknik: Tekniska lösningar har utretts avseende markintrång, omhändertagande av vägdagvatten med mera.
- Produktvalsprincipen och hushållningsprincipen: Produktval och hushållning säkerställs i byggskedet genom Trafikverkets styrande riktlinjer.

### 8.2. Miljö kvalitetsmål

Den samlade bedömningen är att de planerade åtgärderna inte medför någon försämring av målpuffyllelsen för de berörda miljö kvalitetsmålen.

*Begränsad klimatpåverkan* påverkas positivt i och med anläggandet av en GCM-väg vilket kan leda till att fler närboende blir motiverade till att ta cykel i stället för bil.

*Frisk luft* påverkas positivt i och med anläggandet av GCM-vägen kan leda till minskad biltrafik genom Hallviken med minskade utsläpp som följd.

*Giftfri miljö* berör bland annat risk för spridning av miljöfarliga ämnen till vår boendemiljö och är ett hot mot biologisk mångfald. Genom att vidta skyddsåtgärder där det krävs ska spridning av miljöfarliga ämnen förhindras.

*Levande sjöar och vattendrag* bedöms inte påverkas negativt. Dagvatten från den planerade anläggningen ska utredas vidare och förutsättningen är att dagvattnet ska omhändertas så att föroreningar till recipient minimeras.

*God bebyggd miljö* bedöms inte påverkas negativt. Förslag på åtgärderna förbättrar situationen för oskyddade trafikanter i Hallviken.

*Ett rikt växt- och djurliv* bedöms marginal påverkas negativt på grund av nedtagandet av trädalléer. Vid borttagande av invasiva arter påverkas växtlivet positivt.

### 8.3. Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer är ett juridiskt bindande styrmedel gällande kvaliteten på mark, vatten, luft eller miljön i övrigt och regleras i miljöbalkens femte kapitel. De används för att förebygga eller åtgärda miljöproblem genom att fastlägga en högsta förorenings- eller störningsnivå som människor eller miljön kan belastas med. Om denna överskrids ska ett åtgärdsprogram tas fram för att kunna klara normen. I dagsläget finns fastställda miljökvalitetsnormer för luftkvalitet, vattenkvalitet, fisk- och musselvatten och omgivningsbuller.

#### *Luftkvalitet*

Luftkvalitetsförordningen (2001:477) reglerar kvaliteten för utomhusluft för ett antal luftföroreningar. Det är kommunerna som ansvarar för att kontrollera att miljökvalitetsnormerna följs, samt att upprätta åtgärdsprogram då de överskrids.

Denna miljökvalitetsnorm bedöms inte beröras då projektet inte medför någon ökning av vägtrafik. Projektet syftar till att öka trafiksäkerheten och tillgängligheten för oskyddade trafikanter genom att bygga en GCM-väg, vilket även bidrar till möjligheten att välja andra transportmedel än bil vilket är positivt för luftkvalitén.

#### *Yt- och grundvatten*

Miljökvalitetsnormerna för yt- och grundvatten, det så kallade vattendirektivet, fastslår ett antal kvalitetskrav vad gäller kemisk och ekologisk status för ytvatten samt kemisk och kvantitativ status för grundvatten. Kvalitetskraven anger att vattenförekomsternas status inte får försämrats.

Projektet bedöms inte påverka några yt- eller grundvattenförekomster inom vägplane- eller influensområdet.

#### *Fisk- och musselvatten*

Förordning (2001:1554) om miljökvalitetsnormer för fisk- och musselvatten avser kvaliteten på utpekade fisk- och musselvatten.

Projektet bedöms inte påverka några fisk- eller musselvatten inom vägplane- eller influensområdet.

#### *Omgivningsbuller*

Enligt förordning (2004:675) om omgivningsbuller ska kommuner med en befolkning på över 100 000 invånare samt Trafikverket vart femte år genomföra en bullerkartläggning och därefter ta fram och fastställa åtgärdsprogram för att minska bullerstörningarna.

För att en bullerkartläggning ska behöva göras krävs en trafikmängd på över tre miljoner fordon per år, vilket innebär att denna vägplan inte omfattas av denna miljökvalitetsnorm.

### 8.4. Hushållningsbestämmelser

Enligt miljöbalkens 3 kap 1 § ska mark- och vattenområden användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest tillämplade med hänsyn till beskaffenhet och läge. Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning. Brukningsvärd jord- och skogsbruksmark får tas i anspråk för anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark kan tas i anspråk. Intrång minimeras genom att byggnation sker i direkt avgränsning till befintlig väg. Val av placering och utformning av GCM-vägen har skett för att minimera ingrepp i bostadsfastigheter längs med sträckan. I miljöbalkens hushållningsbestämmelser (3 kap 3 §) anges att mark- och vattenområden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön. Vägplanen bedöms inte medföra påtaglig skada på naturmiljön i området, mer utförlig beskrivning finns under avsnitt 6.4 Miljö och hälsa.

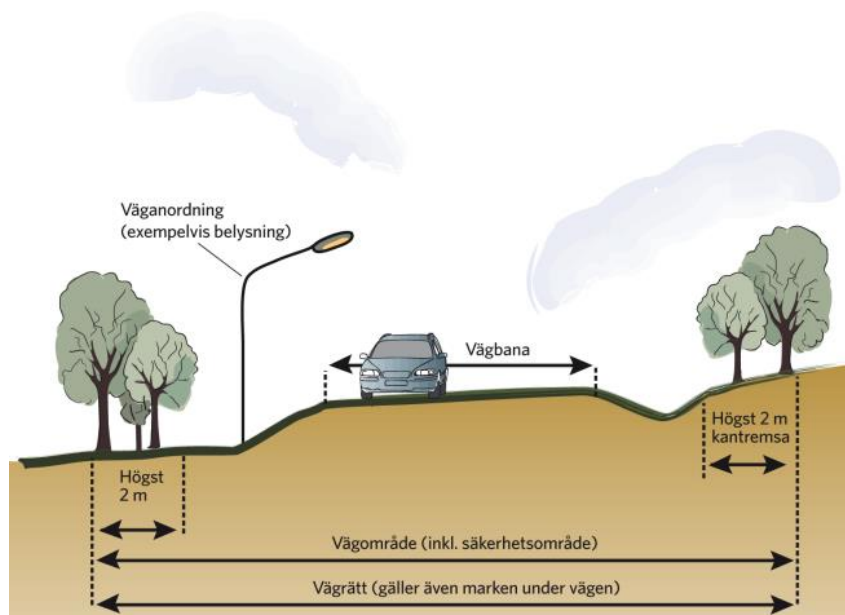
## 9 Markanspråk och pågående markanvändning

När en väg byggs ska den ges ett sådant läge och utformas så att ändamålet med vägen uppnås med minsta intrång och olägenhet utan oskäligen kostnad. Hänsyn ska tas till stads- och landskapsbilden och till natur- och kulturvärden. Om en vägplan medför att mark eller annat utrymme eller särskild rätt till mark eller annat utrymme kan komma att tas i anspråk ska planen utformas så att de fördelar som kan uppnås med den överväger de olägenheter som planen orsakar enskilda. I detta projekt anläggs en ny GCM-väg längs med E45 och vägområdet breddas. I början av sträckan läggs GCM-vägen på den västra sidan om E45 för att sen övergå till den östra, då det bedöms vara mest kostnadseffektivt och samtidigt minimera intrånget för enskilda. GCM-vägen bidrar till ökad tillgänglighet och trafiksäkerhet för gående och cyklister och ökar möjligheten för att välja andra transportalternativ än bil.

Vägrätt uppkommer genom att väghållaren tar mark eller annat utrymme i anspråk för väg med stöd av en fastställd vägplan. Vägrätten ger väghållaren rätt att nyttja mark eller annat utrymme som behövs för vägen. Väghållaren får rätt att i fastighetsägarens ställe bestämma över marken eller utrymmets användning under den tid vägrätten består. Vidare får myndigheten tillgodogöra sig jord- och bergmassor och andra tillgångar som kan utvinnas ur marken eller utrymmet. Vägrätten upphör när vägen dras in från allmänt underhåll.

Med stöd av 31 § Väglagen kan byggandet av vägen starta när väghållaren har fått vägrätt, även om det inte har träffats någon ekonomisk uppgörelse för intrång och annan skada. Värdebidraget för intrånget är den dag då marken tas i anspråk. Den statliga ersättningen räknas upp från dagen för ianspråktagandet med ränta enligt 5 § Räntelagen (1975:635) tills ersättningen betalas. Ersättningen för den mark som tas i anspråk med vägrätt ska motsvara minskningen av fastighetens marknadsvärde vid värdebidraget. Vägrätten innebär inte att fastighetsgränser ändras.

Marken som planeras tas i anspråk i denna vägplan består till största del av skogs- och jordbruksmark, även industri- och tomtmark kommer att beröras av markintrång.



Figur 9.1:1 Vägområde och vägrätt.

## 9.1. Vägområde för allmän väg med vägrätt

I väglagen (1971:948) definieras begreppet vägområde som mark som har tagits i anspråk för en väganordning och som väganordning räknas anordningar som stadigvarande behövs för vägens bestånd, drift eller brukande. Förutom själva vägbanan räknas följande som väganordning i det här projektet: gång-, cykel och mopedväg (inklusive dike, slänt) och säkerhetszon (sidoområde).

För den nya väganläggningen kommer cirka 2200 m<sup>2</sup> att tas i anspråk med vägrätt, uppdelad på, cirka 1000 m<sup>2</sup> åkermark, cirka 900 m<sup>2</sup> tomtmark och cirka 250 m<sup>2</sup> övrig mark.

### 9.1.1. Vägområde med inskränkt vägrätt

Inskränkt vägrätt innebär att väghållaren inte har full rätt att bestämma över markens användning eller att tillgodogöra sig material eller andra tillgångar ur marken. Fastighetsägaren kan fortsätta att bruka och nyttja område med inskränkt vägrätt men det får inte hindra vägens eller väganordningars funktion, drift och brukande.

För inskränkt vägrätt kommer cirka 600 m<sup>2</sup> tas i anspråk uppdelat på, cirka, 270 m<sup>2</sup> åkermark, 200 m<sup>2</sup> tomtmark och 130 m<sup>2</sup> övrig mark.

Vägområde med inskränkt vägrätt redovisas på plankartor och behövs för följande ändamål:

Vi – Nytt vägområde med inskränkt vägrätt för underhåll av dränering, stenkistor och infiltration.

- Trafikverket har rätten att upprätthålla dränering, stenkistor och infiltration samt tillträde till dessa för underhållsåtgärder. Fastighetsägaren kan efter ombyggnad fortsatt bruka marken för dess ändamål. Fastighetsägaren får inte gräva eller göra annat som kan påverka eller skada funktionen av dräneringen, stenkistorna eller infiltrationen.

## 9.2. Område med tillfällig nyttjanderätt

Under byggtiden behöver entreprenören få tillgång till mark även utanför vägrättsområdet för att kunna genomföra bygget. Marken med tillfällig nyttjanderätt behövs i projektet för upplag av material för vägbygget och för upplag av massor. Vidare behövs det även för etableringsytor så som byggbodnar. Markåtkomsten för dessa tillfälliga ytor sker med så kallad tillfällig nyttjanderätt.

För tillfällig nyttjanderätt kommer cirka 3200 m<sup>2</sup> att tas i anspråk, uppdelad på, cirka 2100 m<sup>2</sup> åkermark, cirka 600m<sup>2</sup> tomtmark och 500 m<sup>2</sup> övrig mark.

Områden för tillfällig nyttjanderätt under byggtiden och dess användning redovisas på plankarta och behövs för följande ändamål:

T<sub>1</sub> - Tillfällig nyttjanderätt för utförande av vägbygget och upplag av massor, 24 månader från byggstart dock som längst till 3 månader efter slutbesiktning.

T<sub>2</sub> - Tillfällig nyttjanderätt för etableringsområde och tillfälliga upplag, 24 månader från byggstart dock som längst till 3 månader efter slutbesiktning.

## 10 Fortsatt arbete

### 10.1. Fortsatt process

Den färdigställda vägplanen, granskningshandling, kommer att kungöras för granskning och hållas tillgängligt för berörda och allmänhet att lämna synpunkter. Dessa synpunkter sammanställs i ett granskningsutlåtande. Därefter stämplas vägplanen om till fastställelsehandling som går vidare till fastställelse. När planen är fastställd och vunnit laga kraft kan projektet genomföras. Entreprenör upphandlas och bygghandlingar tas fram.

### 10.2. Anmälningar och prövningar

Inga anmälningar eller prövningar bedöms inte vara aktuella.

# 11 Genomförande och finansiering

## 11.1. Formell hantering

Denna vägplan kommer att kungöras för granskning och sedan genomgå fastställelseprövning. Under tiden som underlaget hålls tillgängligt för granskning kan berörda sakägare och övriga lämna synpunkter på planen. De synpunkter som kommer in sammanställs och kommenteras i ett granskningsutlåtande som upprättas när granskningstiden är slut.

De inkomna synpunkterna kan föranleda att Trafikverket ändrar vägplanen. De sakägare som berörs kommer då att kontaktas och får möjlighet att lämna synpunkter på ändringen. Är ändringen omfattande kan underlaget återigen behöva göras tillgängligt för granskning.

Vägplanen och granskningsutlåtande översänds till länsstyrelsen som yttrar sig över planen. Därefter begärs fastställelse av planen hos Trafikverket. De som har lämnat synpunkter på vägplanen ges möjlighet att ta del av de handlingar som har tillkommit efter granskningstiden, bland annat granskningsutlåtandet.

Efter denna så kallade kommunikation kan beslut tas att fastställa vägplanen, om den kan godtas och uppfyller de krav som finns i lagstiftningen. Om beslutet överklagas prövas överklagandet av regeringen.

Hur vägplaner ska kungöras för granskning och fastställas regleras i 17–18 §§ väglagen (1971:948).

Fastställelsebeslutet omfattar det som redovisas på planens plankartor, profilritningar om det behövs, eventuella bilagor till plankartorna. Beslutet kan innehålla villkor som måste följas när vägen byggs. Denna planbeskrivning utgör ett underlag till planens plankartor.

När vägplanen har vunnit laga kraft blir beslutet om fastställande juridiskt bindande. Detta innebär bland annat att vägbyggaren, det vill säga Trafikverket i detta projekt, har rätt, men också skyldighet, att lösa in mark som behövs permanent för vägen. Mark som behövs permanent framgår av fastighetsförteckningen och plankartan. I fastighetsförteckningen framgår också markens storlek (areal) och vilka som är fastighetsägare eller rättighetsinnehavare.

Fastställelsebeslut som vinner laga kraft ger följande rättsverkningar:

- Väghallaren får tillstånd att bygga allmän väg i enlighet med fastställelsebeslutet och de villkor som anges i beslutet.
- Väghallaren får rätt att ta mark eller annat utrymme i anspråk med vägrätt. För den mark eller utrymme som tas i anspråk erhåller berörda fastighetsägare ersättning.
- Vad som utgör allmän väg och väganordning läggs fast.

Vägplanen ger också rätt att tillfälligt använda mark som behövs för bygget av anläggningen. På plankartan och i fastighetsförteckningen framgår vilken mark som berörs, vad den ska användas till, under hur lång tid den ska användas, hur stora arealer som berörs samt vilka som är fastighetsägare eller rättighetsinnehavare.

Fastighetsägare/rättighetsinnehavare får inte utan tillstånd från Trafikverket uppföra byggnader eller på annat sätt försvåra för Trafikverket att använda den mark som behövs för anläggningen.

Trafikverket har rätt att bygga den anläggning som redovisas i vägplanen.



## 11.2. Genomförande

### Anslutningar till allmän väg

En enskild väg får inte ansluta eller ändras till allmän väg utan väghållningsmyndighetens tillstånd, enligt 39 § Väglagen. Väghållningsmyndigheten prövar om den tilltänkta åtgärden är lämplig med hänsyn till trafiksäkerhet och framkomlighet på den allmänna vägen. Väghållningsmyndigheten kan då förordna att en enskild vägs anslutning till den allmänna vägen skall spärras eller ändras enligt 40 § Väglagen. Trafikverket avser spärra ett antal befintliga fastighetsanslutningar längs denna sträcka, se avsnitt 5.2.5.

### Överensstämmelse med kommunala planer

Trafikverket Region Mitt har utrett området för vägplanen och har inte funnit några berörda detaljplaner.

## 11.3. Finansiering

Gång-, cykel-, och mopedvägen finansieras via nationell plan. Totalkostnad i planen för finansiering ligger på ca 17 Mkr.

## 12 Underlagsmaterial och källor

EBH-Portalen, 2022. Kartor över potentiellt förorenade områden. <https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=edod3fde3cc9479f9688c2b2969fd38c> (hämtad 2022-09-18)

Naturvårdsverket, 2009. Riktvärden för förorenade områden. Uppdaterad 2016. Rapport 5976

Källa: SGU, Geokemisk atlas över Sverige. <https://www.sgu.se/mineralnaring/geokemisk-kartlaggning/geokemisk-atlas/> (hämtad 2022-08-31)

Naturvårdsverket, 2009. Riktvärden för förorenade områden. Uppdaterad 2016. Rapport 5976.

Naturvårdsverket, 2012. Biotopskyddsområden. Vägledning om tillämpning av 7 kapitlet 11 § miljöbalken.

Naturvårdsverket (2022). Kartverktyg – Skyddad natur. <http://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>

Svergies geologiska undersökning, SGU (2022). <http://apps.sgu.se/kartvisare/>

Strömsund Kommun (2022). [www.stromsund.se](http://www.stromsund.se)

VISS (Vatteninformationssystem Sverige) (2022). Vattenkartan.

### Underlagsmaterial framtagna i projektet

PM samordning ledningar. 2023.

Projekterings PM Avvattning. 2023.

PM belysning. 2023.

Markteknisk undersökningsrapport, geoteknik. 2023.

PM Markmiljöinventering. 2022.

PM Markmiljöundersökning. 2023.

Kulturarvsanalys – status samrådshandling. 2023.

Rapport Naturvärdesinventering – fält. 2023.

Tekniskt PM Trafik och vägutformning. 2023.



Trafikverket, 831 34 Östersund. Besöksadress: Kyrkgatan 43 B.  
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 020-600 650

[www.trafikverket.se](http://www.trafikverket.se)

den 9 januari 2024

---

Diarienummer KS.2023.847

## **§ 20 Revidering av riktlinje för attest av ekonomiska transaktioner**

Riktlinjer för attest av ekonomiska transaktioner är reviderad och anpassad till de olika systemmiljöer som nu arbetas i. Det är framför allt införandet av e-handelssystemet Proceedo som föranleder denna omarbetning av riktlinjen. Den senaste uppdateringen beslutade kommunstyrelsen den 18 november 2014 § 244.

Kommunledningsförvaltningens ekonomienhet kommer tillsammans med upphandlare att uppdatera särskilda tillämpningsanvisningar och processbeskrivning kring leverantörsflödet.

Riktlinjen är vid mötestillfället fortfarande ute på remiss och ytterligare revideringar kan komma att ske till kommunstyrelsens sammanträde den 23 januari 2024.

### **Underlag till beslut**

Tjänsteskrivelse

Riktlinje för attest av ekonomiska transaktioner

### **Yrkande**

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta enligt upprättat förslag.

### **Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

Revideringen av riktlinjen för attest av ekonomiska transaktioner antas.

Diarienummer KS.2023.847

## Revidering av riktlinjer för attest av ekonomiska transaktioner

Riktlinjer för attest av ekonomiska transaktioner är reviderad och anpassad till de olika systemmiljöer som vi nu arbetar i. Det är framför allt införandet av e-handelssystemet Proceedo som föranleder denna omarbetning av riktlinjen. Den senaste uppdateringen beslutade kommunstyrelsen den 18 november 2014 § 244.

Kommunledningsförvaltningen ekonomi kommer tillsammans med vår upphandlare att uppdatera särskilda tillämpningsanvisningar och processbeskrivning kring leverantörsflödet.

Revideringen kommer att uppmärksammas på intranätet och i kommande internutbildningar.

Underlaget för riktlinjen är uppdaterad, gulmarkerad, sedan kommunstyrelsens arbetsutskott den 9 januari 2024 med förtydligande kring:

- Interna transaktioner och bokföringsordrar; omföringar och korrigeringar mellan förvaltningar ska attesteras av berörda budgetansvariga.
- Rutiner och inbetalningar; vid till exempel oklar fördelning av inbetalt belopp mellan förvaltningar beslutar kommunstyrelsens arbetsutskott.
- Beslut och förteckning av attestanter; uppdragets omfattning ska specificeras med kontointervall och eventuella villkor och begränsningar, exempelvis beloppsbegränsningar för attestanten.

### Förslag till beslut i kommunstyrelsen

Revideringen av riktlinjen för attest av ekonomiska transaktioner antas.

### Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Kommunledningsförvaltningen, Niclas Liljefjäll, ekonomichef

## **Bilagor**

Riktlinje för attest av ekonomiska transaktioner

## **Beslut skickas till**

Alla förvaltningar och bolag

## Riktlinjer för attest av ekonomiska transaktioner

### Innehållsförteckning

Riktlinjer för attest av ekonomiska transaktioner	1
Giltighet	1
Konkreta riktlinjer för attest och kontroller av	2
Övergripande principer	2
Attestantens uppdrag och ansvar	2
Leverantörsfakturor och andra externa ersättningar	3
E-handelssystem, ordermatchad beställning	4
E-handelssystem, abonnemangsfaktura	4
E-handelssystem, inläsning e-faktura eller skannad pappersfaktura	5
Ekonomisystem, övriga fakturor	5
Löner och andra personalkostnader	5
Upplåning och placering av likvida medel	6
Interna transaktioner och bokföringsordrar	6
Rutiner vid utbetalning	6
Utbetalning av försörjningsstöd och klientmedel	7
Rutiner vid inbetalning	7
Beslut och förteckning av attestanter	7
Leverantörsfakturor och andra externa ersättningar	7
Löner och andra personalkostnader	8
Jäv	8

### Giltighet

Dessa riktlinjer gäller för kommunkoncernens ekonomiska transaktioner, inklusive interna transaktioner, finansförvaltning och medel som kommunen ålagts eller åtagit sig att förvalta eller förmedla.

---

## Konkreta riktlinjer för attest och kontroller av

- Leverantörsfakturor och andra externa ersättningar
- Löner och andra personalkostnader
- Upplåning och placering av likvida medel
- Interna transaktioner och bokföringsordrar
- Utbetalningar
- Inbetalningar

Dessa riktlinjer omfattar inte beställning av varor och tjänster. Detta regleras av separata regelverk.

## Övergripande principer

Samtliga ekonomiska transaktioner ska granskas och godkännas (attesteras) av minst två olika personer innan de verkställs. För hantering av löner gäller separata rutiner, se avsnitt löner och andra personalkostnader.

Ingen får utföra attest av utbetalningar till sig själv eller till någon närstående. Se vidare under avsnitt jäv.

Transaktioner attesteras elektroniskt för merparten av leverantörsfakturorna och löneutbetalningarna. Elektroniska attester är skyddade med PIN-kod (ekonomisystemet) eller via behörighetstilldelning på ansvar (e-handelssystemet) eller lösenord (personalsystemet), vilka är strikt personliga.

Attest i pappersbaserade system sker med signatur och namnteckning.

## Attestantens uppdrag och ansvar

Att attestera innebär att ta ansvar för att kontroller är utförda och är utan anmärkning.

Attestanten ska granska underlaget för en utbetalning. Syftet med granskningen är att upptäcka eventuella tveksamheter och direkta felaktigheter innan verkställighet. Attestanten har ansvar för att informera om upptäckta brister och felaktigheter.

Vid tveksamheter ska attestanten i första hand vända sig till närmaste chef för en förklaring eller åtgärd. Samråd kan dessutom alltid ske med



---

kommunledningsförvaltningen ekonomi (KLF ekonomi). Vid allvarliga situationer ska attestanten vända sig till kommunens economichef.

Genom sin attest verifierar attestanten att han eller hon har granskat underlaget och att det är korrekt.

En ersättare får endast utföra attest när den ordinarie attestanten är frånvarande. Observera att ersättare inte kan attestera för överordnad chefs egna kostnader i tjänsten eller liknande.

Nämnd kan genom beslut vid sammanträde attestera en ekonomisk transaktion, vilken då får hanteras av behöriga tjänstepersoner.

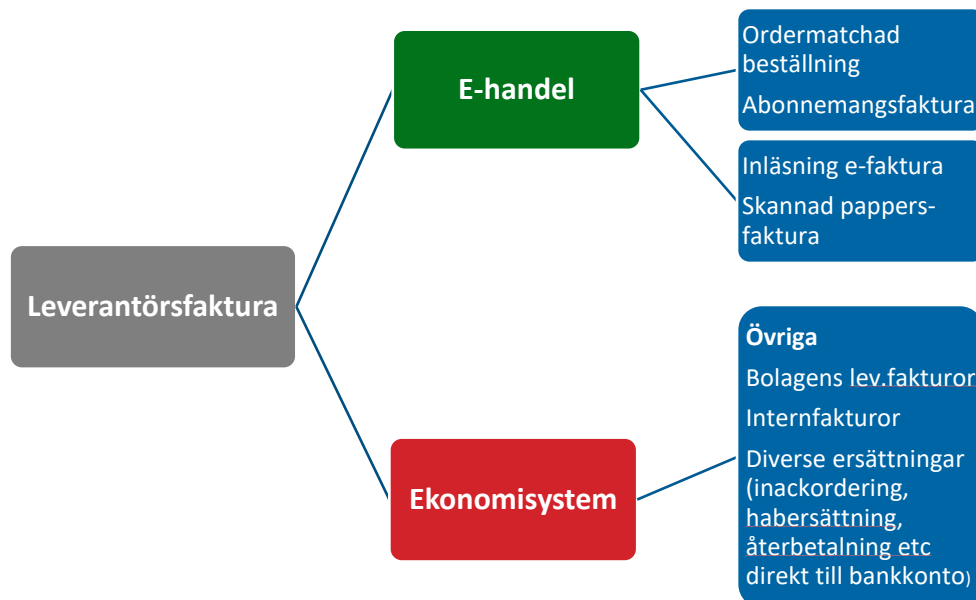
### **Leverantörsfakturor och andra externa ersättningar**

Alla leverantörsfakturor läses in elektroniskt eller skannas, och momsens konteras samtidigt som fakturan kommer in i systemet. Momsen kan sen komma att ändras av granskare eller attestant.

Innan betalning och bokföring kan ske ska ett antal kontrollmoment utföras.

Större delen av kommunens leverantörsfakturor hanteras via ett e-handelssystem men de kommunala bolagens leverantörsfakturor och en del andra externa ersättningar hanteras direkt i ekonomisystemet. Då attestflödet ser olika ut i de båda system beskrivs det separat i det följande.

Gransknings- och beslutsattest är obligatoriska och får inte utföras av samma person.



### **E-handelssystem, ordermatchad beställning**

E-handelssystemet vid ordermatchad faktura har två obligatoriska attestnivåer: gransknings- och beslutsattest. Vid beställning sker attesterna direkt vid orderläggning, så kallad förattest. Registrering av inleverans krävs för att det automatiska flödet ska gå vidare för betalning.

Beslutsattest är ett godkännande av beställningen samt omfattar kontroll av transaktionen mot beslutad budget, överensstämmer med fattade beslut och ligger inom ramen för verksamhetsområdet. Kontroll av att konteringen är korrekt. Bedömning av om jäv förekommer.

### **E-handelssystem, abonnemangsfaktura**

E-handelssystemet har också en möjlighet att automatisera kontering och attest av återkommande abonnemangsfakturor från samma leverantör. För dessa fakturor sätts en automatisk attest som träder in om fakturan stämmer in inom givna parametrar. Den automatiska attesten ska uppdateras minst vart annat år eller vid förändringar i den återkommande fakturan.

---

## **E-handelssystem, inläsning e-faktura eller skannad pappersfaktura**

Granskningsattest vid inlästa eller skannade fakturor omfattar kontroll av pris mot avtal, beställning, prislista eller motsvarande, matematisk kontroll av fakturan och kontroll av fakturans formalia (betalningsmottagare, betalningsvillkor, F-skatteregistrering, faktureringsavgift, moms). Kontering ska utföras.

Beslutattest omfattar kontroll av transaktionen mot beslutad budget, överensstämmer med fattade beslut och ligger inom ramen för verksamhetsområdet. Kontroll av att konteringen är korrekt. Bedömning av om jäv förekommer.

## **Ekonomisystem, övriga fakturor**

Granskningsattest vid övriga fakturor som hanteras direkt i ekonomisystemet omfattar kontroll av pris mot avtal, beställning, prislista eller motsvarande, matematisk kontroll av fakturan och kontroll av fakturans formalia (betalningsmottagare, betalningsvillkor, F-skatteregistrering, faktureringsavgift, moms). Kontering ska utföras.

Beslutattest omfattar kontroll av transaktionen mot beslutad budget, överensstämmer med fattade beslut och ligger inom ramen för verksamhetsområdet. Kontroll av att konteringen är korrekt. Bedömning av om jäv förekommer.

Ekonomisystemet har fyra attestnivåer: beställnings-, mottagnings-, gransknings- och beslutsattest. Beställnings- och mottagningsattest är frivilliga och används endast om denna kontroll görs av någon annan än den som utför granskningsattesten. Gransknings- och beslutsattest är obligatoriska och får inte utföras av samma person.

Beslutsattest i pappersbaserade system sker med signatur och namnteckning.

## **Löner och andra personalkostnader**

Anställningsavtal utgör underlag för utbetalning. Första attesten anses ske i samband med undertecknandet av avtalet. Vid lönerevision utgör centrala eller lokala partners undertecknande protokoll underlag för ändring av lön.

Alla former av ledighet ska vara beviljade eller godkända (attesterade). Detta görs normalt av personalansvarig chef och utgör en attest och därmed underlag för ekonomisk hantering.

Vid tillägg till lönen innebär attesten en bekräftelse på att insatsen är beordrad (godkänd) och utförd samt att insatsen eller ersättningen överensstämmer med kollektivavtal, riktlinjer och anvisningar.

Attest av ledighet och tillägg till lön kan ske genom elektronisk attest eller, i undantagsfall, genom pappersbaserade rutiner.

Sekreterare i politiska beslutsförsamlingar och råd tillstyrker ersättningar för sammanträden (närvarolista). Första attesten anses ske när ledamoten utses genom politiskt beslut. Närvarolistan attesteras manuellt av ordförande, sekreterare och justerare. Nämndsekreterare registrerar ersättningarna i modulen nämndsrapportering och posterna attesteras av lönehandläggare när den manuella närvarolistan kommit till löneenheten.

## Upplåning och placering av likvida medel

Ekonomichefen verkställer beslut om upplåning och placering av likvida medel. För varje lån eller placering ska en separat beslutshandling upprättas. På denna ska framgå affärens art (lån eller placering), motpart, löptid, villkor, belopp, datum och nummerordning för varje affär i obruten nummerföljd.

All övrig finansverksamhet regleras av separata riktlinjer.

## Interna transaktioner och bokföringsordrar

Omföringar och korrigeringar **mellan förvaltningar** ska attesteras av berörda budgetansvariga. Attesten innefattar granskning av att belopp och konteringar är riktiga, att motivet för åtgärden framgår av bokföringsordern och att hänvisning sker till rätt underlag.

## Rutiner vid utbetalning

Alla utbetalningar verkställs av kassafunktionen inom KLF ekonomi. Den som verkställer en utbetalning ska kontrollera att det finns likvida medel tillgängliga på kontot.

Vid elektronisk attest utförs automatiskt en behörighetskontroll i systemet. Vid pappersbaserade underlag ska den som verkställer betalningen granska att de som har attesterat transaktionen är behöriga att göra det. Denna behörighetskontroll ska attesteras med en signatur.

Utbetalningar via ekonomisystemets leverantörsreskontra utförs av en tjänsteperson. Direktbetalningar via bankens internetjänst och underskrift av checkar eller postväxlar görs av två tjänstepersoner i förening. Firmatecknaren beslutar om vilka som ska ha behörighet för betalningsuppdragen.

## Utbetalning av försörjningsstöd och klientmedel

För utbetalning av försörjningsstöd och klientmedel via individ- och familjeomsorgen, IFO, gäller nedanstående speciella riktlinjer.

Granskningsattest utförs när socialsekreteraren registrerar en utbetalning i verksamhetssystemet. Beslutsattest görs med en namnteckning på en detaljerad utbetalningslista ur verksamhetssystemet. Vid beslutsattest granskas även rimlighet och jäv.

Utbetalning till konto verkställs av en tjänsteperson inom IFO.

## Rutiner vid inbetalning

Kontroll av inbetalningar, exklusive inbetalningar för kundfakturor, görs av kassafunktionen inom KLF ekonomi. Kontrollen omfattar inbetalt belopp mot erhållna underlag eller information från berörd förvaltning. Vid till exempel oklar fördelning av inbetalt belopp mellan förvaltningar beslutar kommunstyrelsens arbetsutskott.

## Beslut och förteckning av attestanter

### Leverantörsfakturor och andra externa ersättningar

Respektive förvaltnings- och avdelningschef utser inom sin förvaltning eller avdelning beslutsattestanter och ersättare för dessa samt anger omfattningen av uppdragen. Ordinarie beslutsattestanter utser övriga attestanter, för granskning, beställning och leverans, inom verksamheten.

Ett uppdrag som attestant knyts till befattning och person.

Uppdraget som attestant ska dokumenteras skriftligt. Dokumentationen ska innehålla uppdragstagarens elektroniska mottagningssignatur, egenhändiga namnteckning och signatur. Uppdragets omfattning ska specificeras med kontointervall och eventuella villkor och begränsningar, **exempelvis beloppsbegränsningar för attestanten**. Dokumentationen ska vara tillgänglig för attestanterna.

Respektive förvaltnings- och avdelningschef ansvarar för att före varje årsskifte leverera en heltäckande förteckning över beslutsattestanter till KLF ekonomi. Kompletteringar och ändringar ska göras löpande under året.

### **Löner och andra personalkostnader**

Respektive förvaltnings- och avdelningschef utser attestanter (personalansvariga chefer) och ersättare för dessa samt anger omfattningen av uppdragen.

Respektive förvaltnings- och avdelningschef ansvarar för att, löpande under året, via behörighetsbeställningssystem, registrera behöriga attestanter med ersättare, konton och eventuella begränsningar. Kompletteringar och ändringar ska göras löpande under året via behörighetsbeställningssystemet.

### **Jäv**

Ingen får utföra attest av utbetalningar till sig själv, till någon närstående eller någon man står i ett beroendeförhållande till. Beroendeförhållandet omfattar också bolag och föreningar där den anställda kvinnan eller mannen eller närstående har ägarintressen eller ingår i ledningen. Vid bedömning av jäv bör alltid försiktighetsprincipen tillämpas.

Exempel på transaktioner som inte får attesteras är egna kostnader som egna reseräkningar, ersättning för egna utlägg, egna mobiltelefonräkningar samt representation avseende sig själv eller någon närstående.

Då ordinarie attestanten inte får beslutsattestera, t.ex. vid ersättning för egna utlägg, verifierar han eller hon riktigheten genom en granskningsattest.

Beslutsattesten ska vid jäv utföras av närmast överordnad chef.

Vid jäv attesterar kommunstyrelsens ordförande för kommundirektören.

Om kommunstyrelsens ordförande också är jävig, attesterar kommunstyrelsens 1:e vice ordförande för kommundirektören.

Vid jäv attesterar kommunstyrelsens 1:e vice ordförande för kommunstyrelsens ordförande. Om kommunstyrelsens 1:e vice ordförande också är jävig, attesterar kommunstyrelsens 2:e vice ordförande för kommunstyrelsens ordförande.

den 9 januari 2024

---

Diarienummer KS.2023.789

## § 21 Policy för sponsring

Ett förslag till kommunövergripande policy för sponsring har upprättats av kommunledningsförvaltningen i samverkan med barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen.

En policy ska, enligt kommunens riktlinjer för styrande dokument, kortfattat ange hur kommunen förhåller sig i en viss fråga. En policy gäller alla, aldrig bara en enskild förvaltning, och fastställs av kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen har tidigare fastställt riktlinjer för stöd, marknadsföring och sponsring. Kommunledningsförvaltningen och barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen anser att detta dokument bör kompletteras med en övergripande policy, som även innehåller kommunens hållning gällande sponsring inom skolan.

### Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse

Policy för sponsring - förslag

### Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta enligt upprättat förslag.

## Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktiges beslut

1. Policy för sponsring antas.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att revidera *Riktlinjer för stöd, marknadsföring och sponsring* utifrån antaget policydokument.
3. Barn-, kultur- och utbildningsnämnden får i uppdrag att upprätta riktlinjer för sponsring och mottagande av gåvor i skolan och förskolan.



Diarienummer KS.2023.789

## Policy för sponsring

Ett förslag till kommunövergripande policy för sponsring har upprättats av kommunledningsförvaltningen i samverkan med barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen.

En policy ska, enligt kommunens riktlinjer för styrande dokument, kortfattat ange hur kommunen förhåller sig i en viss fråga. En policy gäller alla, aldrig bara en enskild förvaltning, och fastställs av kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen har tidigare fastställt riktlinjer för stöd, marknadsföring och sponsring. Kommunledningsförvaltningen och barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen anser att detta dokument bör kompletteras med en övergripande policy, som även innehåller kommunens hållning gällande sponsring inom skolan.

## Förslag till beslut i kommunfullmäktige

1. Policy för sponsring antas.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att revidera *Riktlinjer för stöd, marknadsföring och sponsring* utifrån antaget policydokument.
3. Barn-, kultur- och utbildningsnämnden får i uppdrag att upprätta riktlinjer för sponsring och mottagande av gåvor i skolan och förskolan.

## Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Kommunledningsförvaltningen, Elin-Maria Eriksson, Verksamhetscontroller  
Barn-, kultur och utbildningsförvaltningen, Tomas Sjövall, Förvaltningschef  
Barn-, kultur och utbildningsförvaltningen, Fredrik Jonsson, Elevhälsoschef

## Bilagor

Policy för sponsring - förslag

## Beslut skickas till

Samtliga förvaltningar

Samtliga nämnder och styrelser

---

## Policy för sponsring

Kommunens trovärdighet och anseende ska vårdas och Strömsunds kommuns värdegrund ska vara central för all samverkan med andra samhällsaktörer.

### Allmänt om sponsring

Kommunen får inte genom sponsring, stöd eller marknadsföring förknippas med sådant som strider mot demokratiska värderingar eller som kan skada förtroendet för kommunens verksamheter och myndighetsutövning. Detta gäller såväl kommunens egen sponsring, stöd och marknadsföring samt mottagande därav.

Kommunen tar inte emot sponsorstöd eller gåvor från politiska partier, religiösa organisationer eller företag och organisationer som säljer eller representerar alkohol, narkotika, doping, tobak eller spel om pengar. Undantag från detta får göras i enlighet med, av nämnd eller styrelse, upprättade riktlinjer för specifik verksamhet, till exempel för skolverksamhet i undervisningssyfte.

Vid stöd till kommunen där kommunen i motprestation presenterar ett meddelande från sponsorn, får meddelandet från sponsorn endast innehålla uppgift om vem som står bakom sponsringen. Detta presenteras till exempel genom företagets namn och logotyp. Det får, i meddelandet, inte finnas någon information om näringsidkares produkter eller verksamhet. Om sådant förekommer anses meddelandet vara kommersiell marknadsföring vilket kommunen inte får bedriva.

Avtal som innebär att endast en (1) sponsor får exklusiv rätt att lämna kontanter eller leverera varor och tjänster till kommunen, får inte ingås. Stödet får inte innebära inskränkning i kommunens oberoende eller integritet. Krav på inflytande eller medbestämmande från externa intressenter över verksamhetens innehåll eller beslutsprocess får inte förekomma.

---

## Sponsring inom skolan

Utöver de regler som gäller generellt för sponsring i Strömsunds kommun gäller följande särskilt inom förskolan och skolan:

- Det sponsrade materialet får inte strida mot läroplanerna
- Faktamaterial ska vara uppdaterat, opartiskt och avsändaren ska vara tydlig
- Företaget som sponsrar måste drivas seriöst och får inte ha skatteskulder
- Företagets verksamhet måste vara förenlig med skolans värdegrund
- Företaget måste följa god marknadsföringssed
- Skolan måste ha uppsikt över om det sponsrade materialet innehåller reklam eller annan aktiv marknadsföring
- Sponsorerna får inte uppmana elever eller föräldrar att köpa företagets produkter eller tjänster

Diarienummer KS.2023.536

## § 22 Revidering av styrdokument mot mutor, jäv och korrupktion i Strömsunds kommunkoncern

Kommunledningsförvaltningen har tagit fram ett förslag till revidering av styrdokument mot mutor, jäv och korrupktion i Strömsunds kommunkoncern. Gällande riktlinje fastställdes av fullmäktige den 19 februari 2020 § 6. Det omarbetade förslaget har fått titeln "bestämmelse" i enlighet med kommunens riktlinjer för styrande dokument.

Text med gul överstrykning markerar förslag till nytillkommen text.

Genomstruken text är föreslagen att tas bort. Dokumentet har utformats efter kommunens tillgänglighetsanpassade mall för styrande dokument.

Arbetsutskottet påtalar en revidering, på sida 4 under rubriken *Otillbörliga förmåner* första punkten, att stryka "i kontanter".

### Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse

Bestämmelse mot mutor, jäv och korrupktion i Strömsunds kommunkoncern - förslag

### Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta enligt upprättat förslag med påtalad revidering.

### Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktiges beslut

1. Riktlinjer mot mutor, jäv och korrupktion i Strömsunds kommunkoncern upphävs.
2. Bestämmelse mot mutor, jäv och korrupktion i Strömsunds kommunkoncern fastställs.

Diarienummer KS.2023.536

## Revidering av riktlinjer mot mutor, jäv och korruption i Strömsunds kommunkoncern

Kommunledningsförvaltningen har tagit fram ett förslag till revidering av styrdokument mot mutor, jäv och korruption i Strömsunds kommunkoncern. Gällande riktlinje fastställdes av fullmäktige den 19 februari 2020 § 6. Det omarbetade förslaget har fått titeln "bestämmelse" i enlighet med kommunens riktlinjer för styrande dokument.

Text med gul överstrykning markerar förslag till nytillkommen text. Genomstruken text är föreslagen att tas bort. Dokumentet har utformats efter kommunens tillgänglighetsanpassade mall för styrande dokument.

### Förslag till beslut i fullmäktige

1. Riktlinjer mot mutor, jäv och korruption i Strömsunds kommunkoncern upphävs.
2. Bestämmelse mot mutor, jäv och korruption i Strömsunds kommunkoncern fastställs.

### Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Kommunledningsförvaltningen, Elin-Maria Eriksson, Verksamhetscontroller

### Bilagor

Bestämmelse mot mutor, jäv och korruption i Strömsunds kommunkoncern  
- förslag

### Beslut skickas till

Samtliga förvaltningar  
Samtliga nämnder och styrelser

## Riktlinjer Bestämmelse mot mutor, jäv och korrupcion i Strömsunds kommunkoncern

Utöver det som föreskrivs om mutor, jäv och korrupcion i lag eller annan författning gäller denna bestämmelse. Denna bestämmelse gäller från X månad 202X och tills vidare.

### Innehållsförteckning

§ 1 Inledning	1
§ 2 Omfattning	2
§ 3 Mutor	2
3.1 Tillbörliga och otillbörliga gåvor och förmåner	3
3.2 Misstanke om brott	5
3.3 Du som chef eller ordförande	5
§ 4 Jäv och andra intressekonflikter	5
4.1 Verkan av jäv	6

### § 1 Inledning

Inom Strömsunds kommun arbetar vi på medborgarnas uppdrag och intresse. Demokrati, rättssäkerhet och effektivitet **objektivitet** är grundläggande värden för all verksamhet inom Strömsunds kommunkoncern.

En förutsättning för att kommunens invånare ska ha förtroende för oss som anställda eller förtroendevalda i kommunen är att vi utför vårt arbete med omdöme och att vi följer gällande lagar och regler. Det är viktigt att vi har en god etik och hög moral.

Strömsunds kommun ska, i sin verksamhet, vara saklig och opartisk (Förvaltningslagen (2017:900) 5 §). Vi som är verksamma i kommunen har ett särskilt ansvar mot medborgarna att bekämpa mutor, jäv och andra former av korrupcion.

Riktlinjerna **Denna bestämmelse** ska vara ett stöd för oss i vårt arbete och i vår relation ~~med de som~~ **till alla** vi kommer i kontakt med.

~~Regler om mutor och bestickning finns i brottsbalken och regler om jäv finns i kommunallagen.~~

## § 2 Omfattning

Riktlinjerna **Denna bestämmelse** gäller för alla anställda och förtroendevalda i kommunen och dess bolag. **Riktlinjerna Bestämmelsen** gäller alla, oberoende av befattning och anställningsform.

Det ingår i varje verksamhet att ansvara för att anställda och förtroendevalda informeras om de lagar som gäller, **samt** och hur de ska tillämpas, inom den egna organisationen.

Det är ditt ansvar som anställd eller förtroendevald att sätta dig in i, och följa, ~~de lagar och riktlinjer som gäller~~ **gällande lagar samt denna bestämmelse**. Det innebär bland annat **att medverka till att verksamheten på din arbetsplats bedrivs med goda etiska värderingar** ~~i diskussion med chefer och kollegor aktivt medverka till att tillämpningen av regler och riktlinjer på din arbetsplats uppfyller högt ställda etiska krav.~~

Kommunen och bolagen ansvarar för att **denna bestämmelse**  ~~dessa riktlinjer~~ kommuniceras, följs upp och efterlevs.

## § 3 Mutor

Anställda och förtroendevalda har dagligen kontakt med ett stort antal människor och företag. Vid dessa kontakter riskerar vi att utsättas för **försök till otillbörlig påverkan**. ~~I brottsbalken finns lagar om detta. Försök till otillbörlig påverkan kan ibland vara svåra att upptäcka, denna bestämmelse kan användas som stöd för att bedöma om en gåva eller förmån bör anses otillbörlig.~~

~~Vi kanske inte alltid tänker på att erbjudanden och förmåner som vi fått från dem vi träffar i tjänsten kan vara olagliga eller olämpliga. Målet med våra riktlinjer är att ingen ens ska misstänkas för att ta emot mutor.~~

En anställd, förtroendevald eller annan uppdragstagare som för sin egen eller för annans räkning tar emot, begär eller blir lovad en otillbörlig förmån

för sin tjänsteutövning gör sig skyldig till tagande av muta. Den som lämnar, erbjuder eller utlovar den otillbörliga förmånen gör sig skyldig till givande av muta. Något samband mellan förmånen och hur arbetet utförs behöver inte finnas för att handlandet ska ge misstanke om brott. Det innebär att en belöning kan vara otillbörlig även om den inte ges för att få mottagaren att handla på ett visst sätt.

Att ta eller ge en muta är brottsligt och misstanke ~~om det~~ därom kan innebära att anställningen ifrågasätts och eventuellt görs att en polisanmälan görs. Mutbrott regleras i Brottsbalken (1962:700) 10 kap 5 § a-d samt SFS (2012:301). Gränsen för vad som är en tillbörlig och eller en otillbörlig förmån är inte definierad i lag, eftersom det är omöjligt att täcka in alla olika potentiella situationer som kan uppstå. En bedömning måste därför ske i varje enskilt fall. Särskilt höga krav ställs på förtroendevalda samt anställda i offentlig verksamhet.

Alla anställda och förtroendevalda i kommunen ska betrakta varje förmån som otillbörlig om den kan misstänkas påverka tjänsteutövningen eller förtroendeuppdraget. Detsamma gäller om det för utomstående kan misstänkas göra så.

Vid gränsdragningsproblem ska du undvika att ta emot gåvor och förmåner. Känner du dig osäker på hur ett erbjudande om en gåva eller förmån ska hanteras bör du ta upp frågan, för bedömning, med din chef för bedömning. En otillbörlig gåva kan naturligtvis inte bli tillbörlig genom att en chef godkänner den. Om en otillbörlig gåva emottas efter godkännande av chef och då kan även chefen dömas för mutbrott. Är du förtroendevald kan du, vid osäkerhet om en gåva är tillbörlig eller ej, ta kontakt med nämndens eller styrelsens ordförande.

### **3.1 Tillbörliga och otillbörliga gåvor och förmåner**

~~För att undvika gränsdragningsproblem ska du undvika att ta emot gåvor och förmåner. Om det ändå sker så~~ Vid mottagande av gåva eller förmån kan nedanstående exempel fungera som vägledning på vad som är tillbörligt och otillbörligt.



### Tillbörliga förmåner

Förmåner som inte är avsedda att påverka ditt handlande, och som rimligen inte heller kan misstänkas påverka det, är som regel tillåtna.

I normalfallet är följande tillåtet:

- Enstaka befogade arbetsmåltider av vardaglig karaktär
- Mindre varuprover eller enklare minnesgåvor
- Enklare uppvakning på födelsedagar eller vid sjukdom

### Otillbörliga förmåner

Det går inte att fastställa en värdegräns för när det är otillåtet att ta emot en gåva eftersom det avgörande är om du objektivt kan tänkas bli påverkad.

Exempel på otillbörliga förmåner innefattar, men begränsas inte till:

- Penninggåvor + kontanter
- Penninglån på gynnsamma villkor
- Köpeskilling eller fordran, amortering eller ränta som efterskänks
- Borgensåtaganden
- Olika sorters privata bonuserbjudanden till exempel vid varuinköp, flygresor och hotellvistelser om förmånen tillfaller den anställde och inte arbetsgivaren
- Rabatter på privata inköp hos en leverantör i kommunen, utöver det som erbjuds generellt
- Överbetalning, extra ersättning eller förmåner för utfärdade tjänster
- Förfogande över fordon, båt, fritidsboende eller liknande för privat bruk
- Studieresor, kurser och konferenser som affärskontakter vill bjuda på
- Deltagande i leverantörers eller affärskontacters resor, studieresor, konferenser, kurser, firmafester samt nöjes-, kultur-, idrotts- och jaktarrangemang eller dylikt.
- Helt eller delvis betalda semesterresor
- Tjänster i form av bilreparationer, fastighetsreparationer eller liknande till låg reducerad eller ingen kostnad

## Anställda och förtroendevalda som ägnar sig åt myndighetsutövning, upphandling eller inköp

För dessa grupper är alla typer av förmåner att anses som otillbörliga. Eventuella gåvor och erbjudanden ska omedelbart skickas tillbaka.

### 3.2 Misstanke om brott

Den som har frågor om vad som är en otillbörlig förmån eller gåva ska ta kontakt med sin närmaste chef eller ordförande.

Har du fått ett erbjudande av någon utomstående, eller uppfattar att något sker i organisationen som kan handla om mutor och bestickning, ska du informera din närmaste chef och eller annan chef du har förtroende för. Du kan också kontakta kommundirektören eller revisionen. Är du förtroendevald kontaktar du din ordförande, revisionen eller kommundirektören.

Strömsunds kommun har en visselblåsarfunktion enligt SFS (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden.

Visselblåsarfunktionen ska användas för att rapportera information kring missförhållanden som det finns ett allmänintresse av att de kommer fram. Det kan till exempel handla om muta, bedrägeri, stöld, jäv, olämplig bisyssla eller en situation där någon får privat vinning eller fördel på grund av sin befattning. Det kan också handla om närstående som gynnas, lagbrott eller allvarliga avvikelser från interna riktlinjer och regler i tjänsten. Anmälan görs via kommunens officiella hemsida och utredningen genomförs av extern part.

### 3.3 Du som chef eller ordförande

Diskussion och samtal om mutor och jäv behöver hållas levande i vår verksamhet. Ett sätt kan vara att du som chef rekommenderas du att kontinuerligt ta upp frågan på arbetsplatsträffar. Som ordförande gäller detsamma inom nämndens eller styrelsens arbete.

## § 4 Jäv och andra intressekonflikter

Reglerna Bestämmelser om jäv för anställda och förtroendevalda finns regleras i Kommunallagen (2017:725) 6 kap 28-32 §§, SFS (2022:638) och i Förvaltningslagen (2017-900) 16-18 §§. Reglerna talar om när en anställd

eller förtroendevald ska anses ha ett sådant intresse i ett ärende att **vederbörandes** ~~hans eller hennes~~ opartiskhet kan ifrågasättas.

Jävsreglerna gäller vid all ärendehantering och riktar sig till den som på något sätt kan påverka dess utgång. I första hand gäller reglerna beslutande och föredragande, men även den som medverkat genom att upprätta ett förslag till beslut **eller vidtagit åtgärder under** ~~men sedan inte är med vid den slutgiltiga~~ handläggningen **kan anses jävig.**

I verksamheten förekommer ibland situationer som inte är entydiga eller enkla att bedöma ur jävssynpunkt. Det kan finnas omständigheter som helt enkelt inte "känns" bra och som därför kan ifrågasättas. Ibland kan omständigheterna vara av den karaktären att myndighetens trovärdighet skulle kunna skadas även om det inte är fråga om jäv i lagens mening. I alla sådana fall kan en försiktighetsprincip tillämpas som innebär att ~~det kan vara bäst att~~ **vederbörande** avstår från att delta i hanteringen av ärendet.

#### **4.1 Verkan av jäv**

Om du känner till någon omständighet som kan antas utgöra jäv mot dig ska du självmant meddela detta. Är du anställd meddelar du din närmaste chef. Har du förtroendeuppdrag **meddelar du ordförande i** ~~så meddelas den nämnd, styrelse eller liknande där jävet uppstår.~~

Om du är jävig får du inte delta i handläggningen av ärendet eller uppdraget. Det innebär att du inte får vidta någon åtgärd i ärendet över huvud taget. Du får inte närvara vid sammanträdet när ärendepunkten behandlas om inte sammanträdet är offentligt. ~~Kommunfullmäktige är ett offentligt sammanträde.~~ **Ärenden i kommunfullmäktige behandlas offentligt om inte fullmäktige beslutat annorlunda.**

Om du skulle delta i **beslut eller handläggning av** ett ärende trots att du är jävig kan ~~du orsaka försening av det eftersom ett beslutet i ärendet kan överklagas,~~ **och eventuellt upphävas,** på grund av jävet.

den 9 januari 2024

---

Diarienummer KS.2023.799

## **§ 23 Initiativärende från Moderaterna om fördjupad uppföljning av gymnasieutbildningen**

Moderaterna, genom Simon Högberg, har inkommit med ett initiativärende angående en fördjupad uppföljning av gymnasieutbildningen.

Moderaterna föreslår att kommunstyrelsen ger framtids- och utvecklingsförvaltningen i uppdrag att utforma ett förslag till struktur och rutiner kring fördjupad uppföljning av gymnasieutbildningen. Detta bland annat för att kommunstyrelsen som huvudman ska ges flera uppföljnings- och analystillfällen för de kvalitativa delarna av verksamheten.

Moderaterna vill öka förutsättningarna för huvudmannen att kontinuerligt och systematiskt följa upp, analysera och fatta beslut om utbildningens utveckling i förhållande till de nationella målen. Moderaterna menar att det annars kan finnas risk att huvudmannen missar information om problem i verksamheterna.

### **Underlag till beslut**

KS § 234/2023

Initiativärende

### **Yrkande**

Simon Högberg (M) yrkar bifall till initiativärendet.

### **Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

Initiativärendet bifalls.

## Initiativärende till Kommunstyrelsen

### Fördjupad uppföljning av gymnasieutbildningen

Kommunstyrelsen som huvudman för gymnasieskolan i Strömsunds kommun ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen. Huvudmannen ska analysera orsakerna till uppföljningens resultat och genomföra insatser för att utveckla utbildningen. Om analysen av en skolenhets resultat är otillräcklig finns det risk att huvudmannen missar information om problem i verksamheterna vilket kan göra det svårt att fatta relevanta beslut om utbildningens utveckling.

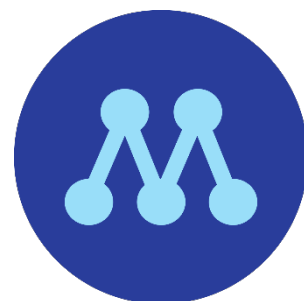
Rektorn ansvarar för att planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen genomförs på skolenivå. Arbetet ska göras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Även vårdnadshavare till elever i skolan ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Det är också viktigt att belysa elevhälsoarbetet i kvalitetsarbetet, dvs skolans gemensamma och systematiska arbete med elevers lärande, utveckling och hälsa med syfte att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Riksdagen har beslutat om ändringar i skollagen som syftar till att stärka elevhälsan. Ändringarna, som gäller från juli 2023, innebär bland annat att elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och i samverkan med lärare och övrig personal. Elevhälsan ska vara en del av skolans systematiska kvalitetsarbete och det förtydligas i skollagen att den ska samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten när det behövs.

När det gäller en skolenhets uppnådda mål och resultat visar forskning om styrning av skolan att kommunikationen mellan alla nivåer har stor betydelse. (Kommuners styrning av gymnasieskolan, Skolinspektionen, 2018). I Strömsunds kommun följer vi som huvudmän i huvudsak upp de nationella målen en gång per år när det systematiska kvalitetsarbetet redovisas. För att öka förutsättningarna för huvudmannen att kontinuerlig och systematiskt följa upp, analysera och fatta beslut om utbildningens utveckling krävs att huvudmannen ges fler uppföljnings- och analystillfällen för de kvalitativa delarna av verksamheten. Det kan ske på många olika sätt t ex genom delredovisningar vid fler tillfällen, regelbundna dialoger om kvalitetsarbetet med rektor och verksamhetsbesök.

Moderaterna i Strömsunds kommun yrkar med anledning av ovanstående

att Kommunstyrelsen ger Framtids- och utvecklingsförvaltningen i uppdrag att utforma ett förslag till struktur och rutiner kring fördjupad uppföljning av gymnasieutbildningen.



Diarienummer KS.2024.16

## Delegationsbeslut

1. Teknik- och serviceförvaltningen, Camilla Hulkki om upphandlingsdiarium för 2021 samt 2022 (KS.2024.35)
2. Teknik- och serviceförvaltningen, Helen Löfgren-Larsson om befrielse från grundavgift samt befrielse från abonnemangsavgift (KS.2024.27)
3. Kommunledningsförvaltningen, Carina Wiik om KPAs pensionsräkning
  - Tjänstepension och Ålderspension enligt KAP-KL eller PFA
  - Ålderslivränta enligt (L)PAK eller PA-KL
  - EfterlevandepensionBeslut från 3 januari 2024 (KS.2024.17)

## Förslag till beslut

Delegationsbesluten lägg till handlingarna.

## Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Kommunledningsförvaltningen, Lisa Lundgren, Kanslisekreterare

Diarienummer KS.2024.47

## Delgivningar

1. Redovisning från kommunledningsförvaltningen över kvarstående medel i kommunstyrelsens anslag för oförutsedda behov:

Budget 2024	300 000
-------------	---------

<b>Kvarstår</b>	<b>300 000</b>
-----------------	----------------

2. Redovisning från kommunledningsförvaltningen över kvarstående medel i kommunstyrelsens utvecklingspott:

Budget 2024	1 679 000
-------------	-----------

<b>Kvarstår</b>	<b>1 679 000</b>
-----------------	------------------

3. Marknadsföringsavtal mellan Strömsunds kommun och Ronja Persson (KS.2023.678)
4. MBN § 73/2023 - Budgetuppföljning och redovisning av inriktningsmål 2023
5. MBN § 75/2023 - Budget 2024 miljö- och byggnämnden
6. MBN § 77/2023 - Tillsynsplan 2024 för miljöbalken och strålskyddslagen
7. MBN § 78/2023 - Tillsynsplan plan- och bygglagen för 2024
8. Regeringsbeslut om uppdrag att kartlägga resurser för sjuktransporter och ta fram ett förslag till plan för nationell samordning vid fredstida kriser, höjd beredskap och ytterst krig (KS.2023.820)
9. BKUN § 119/2023 - Redovisning av handlingsplan tillgänglighet
10. Protokoll från Regionens samverkansråd den 13 november 2023 §§ 58-69
11. Protokoll från Regionens samverkansråd den 11 december 2023 §§ 70-78

12. Protokoll från Föreningen Sveriges vattenkrafts- och vinkraftskommuner och regioners föreningsstämma den 25 maj 2023 §§ 1-17
13. Regeringsbeslut om uppdrag att analysera förutsättningarna och föreslå eventuella åtgärder för ett förändrat avtalspartsförhållande mellan staten och Inlandsbanan (IBAB) Aktiebolag
14. Samarbetsavtal med Region Jämtland Härjedalen gällande arbetet med kompetensattraktion 2024 (KS.2023.738)
15. NVN §54/2023 - Verksamhetsprognos per oktober 2023
16. Överenskommelsen mellan Arbetsförmedlingen och Strömsunds kommun om samverkan för att påskynda individers etablering i arbetslivet och förbättra kompetensförsörjningen
17. Protokoll från Partnerskap Inland - Akademi Norr den 13 december 2023 §§ 35-44

### **Förslag till beslut**

Delgivningarna läggs till handlingarna.

### **Ansvarig förvaltning och tjänsteperson**

Kommunledningsförvaltningen, Lisa Lundgren, Kanslisekreterare